

შპს საქართველოს საერთაშორისო ენერგეტიკული კორპორაცია

კონსოლიდირებული ფინანსური ანგარიშგება, მმართველობის
ანგარიში და დამოუკიდებელი აუდიტორის დასკვნა 2018 წლის 31
დეკემბერს დასრულებული წლისათვის

ჯგუფი საქართველოს საერთაშორისო ენერგეტიკული კორპორაცია

სარჩევი

გვერდი

ხელმძღვანელობის პასუხისმგებლობის ანგარიში 2018 წლის 31 დეკემბერს დასრულებული წლის კონსოლიდირებული ფინანსური ანგარიშგებისა და მმართველობის ანგარიშის მომზადებასა და დამტკიცებაზე	1
დამოუკიდებელი აუდიტორის დასკვნა	2-4
კონსოლიდირებული ფინანსური ანგარიშგება 2018 წლის 31 დეკემბერს დასრულებული წლისათვის	
კონსოლიდირებული ფინანსური მდგომარეობის ანგარიში	5
კონსოლიდირებული მოგება-ზარალისა და სხვა სრული შემოსავლების ანგარიში	6
კონსოლიდირებული კაპიტალის ცვლილებების ანგარიში	7
კონსოლიდირებული ფულადი ნაკადების მოძრაობის ანგარიში	8
ახსნა-განმარტებითი შენიშვნები ფინანსურ ანგარიშგებაზე:	
1. შესავალი	9
2. მნიშვნელოვანი სააღრიცხვო პოლიტიკების შეჯამება	10
3. კრიტიკული სააღრიცხვო შეფასებები და შეფასების განუსაზღვრელობის ძირითადი წყაროები	22
4. ახალი და შესწორებული ფინანსური აღრიცხვის საერთაშორისო სტანდარტებისა (ფასს) ინტერპრეტაციების გამოყენება	24
5. ინვესტიციების შენატანი „სი პაუერში“	28
6. ძირითადი საშუალებები	29
7. საინვესტიციო ქონება	29
8. გაცემული სესხები	31
9. მარაგები	32
10. სავაჭრო და სხვა მოთხოვნები	33
11. გასაყიდად განკუთვნილი გრძელვადიანი აქტივები	34
12. ფული და ფულის ეკვივალენტები	35
13. საწესდებო კაპიტალი	35
14. ნასესხები სახსრები	36
15. სავაჭრო და სხვა გადასახდელები	37
16. შემოსავალი	38
17. გაყიდვების თვითღირებულება	39
18. გაყიდვისა და დისტრიბუციის ხარჯები	39
19. ზოგადი და ადმინისტრაციული ხარჯები	40
20. სხვა საოპერაციო ხარჯები, წმინდა აქამდე	40
21. ფინანსური ხარჯები	40
22. ფინანსური რისკის მართვა	41
23. ფინანსური ინსტრუმენტების სამართიანი ღირებულება	44
24. პირობითი და შესაძლო ვალდებულებები	45
25. ტრანზაქციები მეკავშირე მხარეებთან	46
26. მოვლენები საანგარიშგებო თარიღის შემდგომ	48
მმართველობის კონსოლიდირებული ანგარიში	49-55

შპს. საქართველოს საერთაშორისო ენერგეტიკული კორპორაცია

ხელმძღვანელობის პასუხისმგებლობის ანგარიში კონსოლიდირებული ფინანსური ანგარიშგების მომზადებასა და დამტკიცებაზე 2018 წლის 31 დეკემბრით დასრულებული წლისათვის

ხელმძღვანელობა პასუხისმგებელია კონსოლიდირებული ფინანსური ანგარიშგების მომზადებაზე, რომელიც სამართლიანად ასახავს „საქართველოს საერთაშორისო ენერგეტიკული კორპორაციისა“ და მისი შვილობილების („ჯგუფი“) ფინანსურ მდგომარეობას 2018 წლის 31 დეკემბრის მდგომარეობით, მის მიერ წარმოებული ოპერაციების შედეგებს, მისი ოპერაციების კონსოლიდირებულ შედეგებს, კაპიტალის ცვლილებისა და ფულადი ნაკადების მოძრაობის კონსოლიდირებულ ანგარიშგებას 2018 წლის 31 დეკემბრით დასრულებული წლისათვის ფინანსური ანგარიშგების საერთაშორისო სტანდარტების შესაბამისად.

კონსოლიდირებული ფინანსური ანგარიშგების მომზადებისას, ხელმძღვანელობა პასუხისმგებელია:

- მართებული ბუღალტრული პრინციპების არჩევასა და მათ თანმიმდევრულ შესრულებაზე;
- ინფორმაციის წარდგენაზე, ბუღალტრული პოლიტიკის ჩათვლით, რომელიც უზრუნველყოფს მართებულ, საიმედო, შესადარის და გასაგებ ინფორმაციას;
- დამატებითი ინფორმაციის წარდგენის უზრუნველყოფაზე, იმ შემთხვევაში, თუ ფინანსური ანგარიშგების საერთაშორისო სტანდარტების სპეციფიური მოთხოვნები არ არის საკმარისი იმისათვის, რომ მომხმარებელმა გააანალიზოს კონკრეტული გარიგების, სხვა მოვლენებისა და პირობების გავლენა ჯგუფის კონსოლიდირებულ ფინანსურ მდგომარეობასა და ფინანსურ შედეგებზე;
- ჯგუფის მიერ ფუნქციონირებადი საწარმოს დაშვების პრინციპის საფუძველზე მუშაობის უნარის შეფასებაზე.

ხელმძღვანელობა აგრეთვე პასუხისმგებელია:

- ჯგუფში ეფექტური და მყარი შიდა კონტროლის სისტემის შემუშავებაზე, დანერგვასა და შენარჩუნებაზე;
- ისეთი ბუღალტრული ჩანაწერების წარმოებაზე, რომელიც წარმოადგენს და ხსნის ჯგუფის გარიგებებს და ნებისმიერ დროს უზრუნველყოფს ჯგუფის კონსოლიდირებული ფინანსური მდგომარეობის საკმარისი სიზუსტით წარდგენას და კონსოლიდირებული ფინანსური ანგარიშგების საერთაშორისო სტანდარტებთან შესაბამისობას.
- სავალდებულო ბუღალტრული ჩანაწერების წარმოებაზე ადგილობრივი კანონმდებლობისა და ბუღალტრული სტანდარტების შესაბამისად;
- ჯგუფის აქტივების უსაფრთხოების უზრუნველსაყოფად საჭირო ქმედებების განხორციელებაზე; და
- თაღლითობისა და სხვა დარღვევების აღმოჩენასა და თავიდან აცილებაზე.

ხელმძღვანელობა პასუხისმგებელია ბუღალტრული აღრიცხვის, ანგარიშგებისა და აუდიტის შესახებ საქართველოს კანონის მოთხოვნების შესაბამისად მმართველობის კონსოლიდირებული ანგარიშის მომზადებაზე და ისეთი შიდა კონტროლის არსებობაზე რომელიც, მისი აზრით აუცილებელია თაღლითობისა თუ შეცდომებით გამოწვეული მცდარი ინფორმაციისგან თავისუფალი მმართველობის კონსოლიდირებული ანგარიშის მოსამზადებლად.

ხელმძღვანელობა პასუხისმგებელია:

- 2018 წლის 31 დეკემბრის დასრულებული წლის მმართველობის კონსოლიდირებული ანგარიში მზადდება ბუღალტრული აღრიცხვის, ანგარიშგებისა და აუდიტის შესახებ საქართველოს კანონის მოთხოვნების შესაბამისად;
- 2018 წლის 31 დეკემბრის დასრულებული წლის მმართველობის კონსოლიდირებული ანგარიში მოიცავს ბუღალტრული აღრიცხვის, ანგარიშგებისა და აუდიტის შესახებ საქართველოს კანონით გათვალისწინებულ ინფორმაციას;
- მმართველობის კონსოლიდირებულ ანგარიშში მოცემული ინფორმაცია, ყველა არსებითი თვალსაზრისით, შეესაბამება 2018 წლის 31 დეკემბრის დასრულებული წლის აუდიტირებულ ფინანსურ ანგარიშგებას.

ჯგუფის კონსოლიდირებული ფინანსური ანგარიშგება და მმართველობის კონსოლიდირებული ანგარიში 2018 წლის 31 დეკემბრით დასრულებული წლისათვის დამტკიცებულია მენეჯმენტის მიერ 2019 წლის 12 სექტემბერს.

მენეჯმენტის სახელით:

მალხაზ იასეშვილი
ადმინისტრაციული დირექტორი

2019 წლის 12 სექტემბერი
თბილისი, საქართველო

ლაშა გვაზავა
მთავარი ბუღალტერი

2019 წლის 12 სექტემბერი
თბილისი, საქართველო

დამოუკიდებელი აუდიტორის დასკვნა

შპს. საქართველოს საერთაშორისო ენერგეტიკული კორპორაციის მფლობელებს:

დასკვნა

ჩვენ ჩავატარეთ შპს „საქართველოს საერთაშორისო ენერგეტიკული კორპორაციისა“ („კომპანია“) და მისი შვილობილი კომპანიების („ჯგუფი“) კონსოლიდირებული ფინანსური ანგარიშგების აუდიტი, რომელიც მოიცავს ფინანსური მდგომარეობის კონსოლიდირებულ ანგარიშს 2018 წლის 31 დეკემბრის მდგომარეობით, აგრეთვე სხვა სრული შემოსავლების, კაპიტალის ცვლილებებისა და ფულადი ნაკადების მოძრაობის კონსოლიდირებულ ანგარიშებს ამავე თარიღით დასრულებული წლისათვის და ახსნა-განმარტებით შენიშვნებს ბუღალტრული აღრიცხვის პოლიტიკის ძირითადი პრინციპების ჩათვლით.

ჩვენი აზრით, კონსოლიდირებული ფინანსური ანგარიშგება, ყველა არსებითი ასპექტის გათვალისწინებით, სამართლიანად ასახავს ჯგუფის კონსოლიდირებულ ფინანსურ მდგომარეობას 2018 წლის 31 დეკემბრის მდგომარეობით, მისი საქმიანობის შედეგებსა და ფულადი ნაკადების მოძრაობას მოცემული თარიღით დასრულებული წლისათვის ფინანსური ანგარიშგების საერთაშორისო სტანდარტების (ფასს) შესაბამისად.

დასკვნის საფუძველი

აუდიტი ჩატარდა აუდიტის საერთაშორისო სტანდარტების (ასს) შესაბამისად. აღნიშნული სტანდარტებით განსაზღვრული ჩვენი პასუხისმგებლობა განმარტებულია ჩვენი ანგარიშის ქვეთავში „აუდიტორის პასუხისმგებლობა კონსოლიდირებული ფინანსური ანგარიშგების აუდიტზე“. ჩვენ ვმოქმედებდით ჯგუფისგან დამოუკიდებლად, როგორც ამას მოითხოვს ბუღალტერთა ეთიკის საერთაშორისო სტანდარტების საბჭოს დოკუმენტი „პროფესიონალ ბუღალტერთა ეთიკის კოდექსი“ (პბეკ კოდექსი) და საქართველოში აუდიტის განხორციელებისას საჭირო ეთიკური მოთხოვნები. შესაბამისად, ჩვენ მიერ შესრულებული ეთიკური ვალდებულებები შეესაბამებოდა როგორც პბეკ კოდექსის, აგრეთვე აღნიშნული მოთხოვნებით განსაზღვრულ სტანდარტებს. ჩვენი ღრმა რწმენით, ჩვენ მიერ მოპოვებული აუდიტორული მტკიცებულებები საკმარისია პროფესიული დასკვნის გასაკეთებლად.

ხელმძღვანელობისა და კონსოლიდირებულ ფინანსურ ანგარიშგებაზე პასუხისმგებელ პირთა მოვალეობები

ხელმძღვანელობა მოვალეა, მოამზადოს და ობიექტურად წარმოადგინოს კონსოლიდირებული ფინანსური ანგარიშგება ფინანსური ანგარიშგების საერთაშორისო სტანდარტების შესაბამისად და უზრუნველყოს იმგვარი შიდა კონტროლის სისტემის არსებობა, რომელიც, მისი აზრით, აუცილებელია ისეთი კონსოლიდირებული ფინანსური ანგარიშგების მოსამზადებლად, რომელიც არ შეიცავს შეცდომით და თაღლითობით გამოწვეულ არსებით უზუსტობებს.

კონსოლიდირებული ფინანსური ანგარიშგების მომზადებისას, ხელმძღვანელობა მოვალეა, შეაფასოს ჯგუფის მხრიდან საქმიანობის გაგრძელების (უწყვეტი საწარმოს პრინციპის) უნარი, აგრეთვე, აუცილებლობის შემთხვევაში, განმარტოს უწყვეტი საწარმოს პრინციპთან დაკავშირებული საკითხები და აღნიშნული პრინციპი გამოიყენოს ბუღალტრული აღრიცხვის საფუძველად გარდა იმ შემთხვევებისა, როდესაც ხელმძღვანელობა ან მიზნად ისახავს ჯგუფის ლიკვიდაციას თუ საქმიანობის შეწყვეტას, ან არ გააჩნია ამისგან განსხვავებული ქმედების რეალისტური ალტერნატივა.

ზედამხედველობაზე პასუხისმგებელი პირები მოვალენი არიან, უზედამხედველონ ჯგუფის ფინანსური ანგარიშგების პროცესს.

აუდიტორის მოვალეობები კონსოლიდირებული ფინანსური ანგარიშგების აუდიტის პროცესში

ჩვენი ამოცანაა, მოვიპოვოთ იმის საფუძველიანი რწმენა, რომ კონსოლიდირებული ფინანსური ანგარიშგება მთლიანობაში არ შეიცავს შეცდომით და თაღლითობით გამოწვეულ არსებით უზუსტობებს და გავცეთ აუდიტორული დასკვნა, რომელიც ჩვენი თვალსაზრისის გამოხატველი იქნება. საფუძველიანი რწმენა მაღალი ხარისხის რწმენას წარმოადგენს, მაგრამ, ამავედროულად, არ არის იმის გარანტია, რომ აუდიტის საერთაშორისო სტანდარტებით ჩატარებული აუდიტი ყოველთვის გამოავლენს არსებითი ხასიათის უზუსტობას ასეთის არსებობის შემთხვევაში. უზუსტობები შეიძლება წარმოიშვას როგორც თაღლითობის, აგრეთვე შეცდომის შედეგად და არსებითად ითვლება მაშინ, როდესაც, დამოუკიდებლად თუ

ერთობლივად, შეიძლება პოტენციურად ზეგავლენას ახდენდეს ამ კონსოლიდირებული ფინანსური ანგარიშგების საფუძველზე მის მომხმარებელთა მიერ მიღებულ ეკონომიკურ გადაწყვეტილებებზე.

აუდიტის საერთაშორისო სტანდარტების საფუძველზე, აუდიტის მთელი პროცესის განმავლობაში გამოვთქვამთ პროფესიულ თვალსაზრისს და ვინარჩუნებთ პროფესიულ სკეპტიციზმს. გარდა ამისა:

- ჩვენ ამოვიცნობთ და ვაფასებთ კონსოლიდირებულ ფინანსურ ანგარიშგებაში თაღლითობითა თუ შეცდომით გამოწვეული არსებითი უზუსტობის რისკებს; ვგეგმავთ და ვატარებთ აუდიტის პროცედურებს ამ რისკებზე რეაგირების თვალსაზრისით და მოვიპოვებთ ისეთ აუდიტორულ მტკიცებულებას, რაც საკმარისი და ადეკვატური საფუძველი იქნება ჩვენი დასკვნის ჩამოსაყალიბებლად. თაღლითობით გამოწვეული არსებითი უზუსტობის ვერშემჩნევის რისკი შეცდომის შედეგად გაპარული არსებითი უზუსტობის ვერშემჩნევის რისკს აღემატება, რადგან თაღლითობა შეიძლება ხდებოდეს საიდუმლო გარიგების, გაყალბების, ინფორმაციის წინასწარგანზრახული გამოტოვების, ინფორმაციის არასწორად წარმოდგენის ან შიდა კონტროლის მექანიზმის დარღვევის გზით;
- მოცემული ვითარებისათვის შესაფერისი აუდიტის პროცედურების დაგეგმვის მიზნით, ვიქმნით წარმოდგენას არსებული შიდა კონტროლის მექანიზმების თაობაზე, რაც არ გულისხმობს ჯგუფის შიდა კონტროლის ეფექტურობის თაობაზე აზრის გამოთქმის განზრახვას;
- ვაფასებთ ბუღალტრული აღრიცხვის გამოყენებული პოლიტიკების შესაბამისობას და ხელმძღვანელობის მიერ გაკეთებული ბუღალტრული პროგნოზებისა და განმარტებების მართებულობას;
- ვაკეთებთ დასკვნას ხელმძღვანელობის მხრიდან აღრიცხვის უწყვეტი საწარმოს პრინციპზე საფუძველზე წარმოების თაობაზე და, მოპოვებული აუდიტორული მტკიცებულებების საფუძველზე, გამოვთქვამთ თვალსაზრისს, არსებობს თუ არა არსებითი ხასიათის განუსაზღვრელობა ისეთ პირობებთან თუ მოვლენებთან მიმართებაში, რამაც შეიძლება ექვეყნე დააყენოს ჯგუფის უნარი, გააგრძელოს საქმიანობა. თუ ჩვენი დასკვნის მიხედვით, არსებითი განუსაზღვრელობა არსებობს, ჩვენ ვალდებული ვართ, ჩვენ მიერ შემუშავებულ აუდიტორის ანგარიშში ყურადღება გავამახვილოთ კონსოლიდირებულ ფინანსურ ანგარიშგებაში მოცემულ განმარტებებზე, ხოლო თუ ამგვარი განმარტებები არასაკმარისია, შევცვალოთ კიდეც დასკვნა. ჩვენი დასკვნები ეფუძნება აუდიტორის ანგარიშის მომზადების თარიღისათვის მოპოვებულ აუდიტორულ მტკიცებულებას. თუმცა, მას შემდეგ, მომავალში დამდგარმა მოვლენებმა თუ გარემოებებმა შეიძლება ჯგუფი აიძულოს, შეწყვიტოს მოქმედი საწარმოს პრინციპით მოქმედება.
- ვაფასებთ კონსოლიდირებული ფინანსური ანგარიშგების მთლიან სტრუქტურას, შინაარსსა და წარმოდგენის ფორმას, მათ შორის განმარტებებს და ასევე იმას, თუ როგორ შეესაბამება კონსოლიდირებული ფინანსური ანგარიშგების მიერ შესაბამისი ტრანზაქციებისა და მოვლენების ასახვა ინფორმაციის ობიექტურად წარმოდგენის პრინციპს.

სხვა საკითხებს შორის, ჩვენ ზედამხედველობაზე პასუხისმგებელ პირებს ვატყობინებთ აუდიტის დაგეგმვით შინაარსსა და განრიგს, ასევე აუდიტის შედეგად მოპოვებულ მტკიცებულებებს, მათ შორის, შიდა კონტროლში აუდიტის დროს აღმოჩენილ მნიშვნელოვან ხარვეზებს.

დასკვნა სხვა სამართლებრივი და მარეგულირებელი მოთხოვნების თაობაზე

ხელმძღვანელობა პასუხისმგებელია ბუღალტრული აღრიცხვის, ანგარიშგებისა და აუდიტის შესახებ საქართველოს კანონის მოთხოვნების („კანონი“) შესაბამისად მმართველობის კონსოლიდირებული ანგარიშის მომზადებაზე და ისეთი შიდა კონტროლის არსებობაზე რომელიც, მისი აზრით აუცილებელია თაღლითობისა თუ შეცდომებით გამოწვეული მცდარი ინფორმაციისგან თავისუფალი მმართველობის კონსოლიდირებული ანგარიშის მოსამზადებლად.

ჩვენ ჩავატარეთ პროცედურები იმის შესამოწმებლად, არის თუ არა მმართველობის კონსოლიდირებული ანგარიში მომზადებული კანონის მოთხოვნების შესაბამისად და მოიცავს თუ არა იგი კანონით გათვალისწინებულ ინფორმაციას.

პროცედურები შევარჩიეთ და ჩავატარეთ საკუთარი შეფასებების საფუძველზე მათ შორის, გამოკითხვების, დოკუმენტაციის ანალიზისა და შემოწმების, კანონის მოთხოვნებთან ჯგუფის პოლიტიკების, პროცედურების, მეთოდოლოგიებისა და ანგარიშგებული ინფორმაციის შედარებით, აგრეთვე რაოდენობრივი მონაცემებისა და სხვა ინფორმაციის გადათვლის, შედარებისა და შეჯამების საფუძველზე.

ჩვენი აზრით:

- 2018 წლის 31 დეკემბერს დასრულებული წლის მმართველობის კონსოლიდირებული ანგარიში მომზადებულია ბუღალტრული აღრიცხვის, ფინანსური ანგარიშგებისა და აუდიტის შესახებ საქართველოს კანონის მოთხოვნების შესაბამისად;
- 2018 წლის 31 დეკემბერს დასრულებული წლის მმართველობის კონსოლიდირებულ ანგარიშში შესულია ბუღალტრული აღრიცხვის, ფინანსური ანგარიშგებისა და აუდიტის შესახებ საქართველოს კანონით გათვალისწინებული ინფორმაცია;
- მმართველობის კონსოლიდირებულ ანგარიშში შესული ინფორმაცია ყველა არსებითი თვალსაზრისით შეესაბამება 2018 წლის 31 დეკემბერს დასრულებული წლის ფინანსურ ანგარიშგებას.

სტუარტ ლეიტონ
დელოიტი და ტუმის სახელით

2019 წლის 12 სექტემბერი,
თბილისი, საქართველო

ჯგუფი „საქართველოს საერთაშორისო ენერგეტიკული კორპორაცია“

ფინანსური მდგომარეობის კონსოლიდირებული ანგარიში
2018 წლის 31 დეკემბრის მდგომარეობით

ათასობით ლარში	შენიშვნები	2018 წლის 31 დეკემბერი	2017 წლის 31 დეკემბერი
აქტივები			
გრძელვადიანი აქტივები			
ძირითადი საშუალებები	5, 6	251,257	250,047
საინვესტიციო ქონება	7	6,022	41,475
გუდვილი		726	726
ინვესტიციები ასოცირებულ პირებში		708	830
გაცემული სესხები	8	7	13
არამატერიალური აქტივები		535	392
სხვა გრძელვადიანი აქტივები		1,588	1,418
სულ გრძელვადიანი აქტივები		260,843	294,901
მიმდინარე აქტივები			
მარაგები	9	8,199	7,963
გაცემული სესხები	8	38,135	29,146
სავაჭრო და სხვა მოთხოვნები	10	16,750	22,132
წინსწრებით დაფარული გადასახადები		828	272
გასაყიდად განუთვნილი გრძელვადიანი აქტივები	11	53,532	
ფული და ფულის ეკვივალენტები	12	1,211	2,652
სულ მიმდინარე აქტივები		118,655	62,165
სულ აქტივები		379,498	357,066
კაპიტალი			
საწესდებო კაპიტალი	13	7,720	7,720
გაუნაწილებელი მოგება		243,343	226,253
კაპიტალი, რომელიც ეკუთვნის:			
ჯგუფის მფლობელებს		251,063	233,973
არამაკონტროლებელი წილის მფლობელებს		1,486	1,792
სულ კაპიტალი		252,549	235,765
ვალდებულებები			
გრძელვადიანი ვალდებულებები			
ნასესხები სახსრები	14	45,710	59,860
სულ გრძელვადიანი ვალდებულებები		45,710	59,860
მიმდინარე ვალდებულებები			
სავაჭრო და სხვა გადასახდელები	15	20,023	22,306
გადასახდელი გადასახადები		2,646	1,013
ნასესხები სახსრები	14	58,570	38,122
სულ მიმდინარე ვალდებულებები		81,239	61,441
სულ ვალდებულებები		126,949	121,301
სულ ვალდებულებები და კაპიტალი		379,498	357,066

დამტკიცდა და მენეჯმენტის სახელით 2019 წლის 12 სექტემბერს ხელი მოაწერეს:

მალხაზ იასეშვილი
ადმინისტრაციული დირექტორი

ლაშა გვაზავა
მთავარი ბუღალტერი

2019 წლის 12 სექტემბერი
თბილისი, საქართველო

2019 წლის 12 სექტემბერი
თბილისი, საქართველო

9-48 გვერდამდე მოცემული თანხმლები შენიშვნები წარმოადგენს ამ ფინანსური უწყისების განუყოფელ ნაწილს.

ჯგუფი „საქართველოს გაერთიანებული ენერგეტიკული კორპორაცია“

**მოგება-ზარალისა და სხვა სრული შემოსავლების კონსოლიდირებული ანგარიში
2018 წლის 31 დეკემბრისთვის დამთავრებული წლისთვის**

<i>ათასობით ლარში</i>	შენიშვნები	2018	2017
შემოსავალი	16	126,718	130,832
გაყიდვების თვითღირებულება	17	(85,707)	(92,352)
საერთო მოგება		41,011	38,480
გაყიდვისა და დისტრიბუციის ხარჯები	18	(13,536)	(12,558)
ზოგადი და ადმინისტრაციული ხარჯები	19	(9,732)	(8,973)
სხვა საოპერაციო ხარჯები, წმინდა	20	(1,549)	(1,035)
საოპერაციო მოგება		16,194	15,914
საინვესტიციო ქონების გადაფასებისგან მიღებული მოგება	7	13,204	1,492
ფინანსური შემოსავალი		3,382	4,084
ფინანსური ხარჯები	21	(11,591)	(8,475)
ასოცირებული პირების მოგების წილი		153	421
მოგება დაბეგრამდე		21,342	13,436
მოგების გადასახადის შემოსავალი		-	-
მთელი წლის მოგება		21,342	13,436
სხვა სრული შემოსავალი		-	-
მთლიანი სრული მოგება		21,342	13,436
მთლიანი სრული მოგება, რომელიც ეკუთვნის:			
ჯგუფის მფლობელებს		21,590	13,468
არამაკონტროლებელი წილის მფლობელებს		(248)	(32)
მთლიანი სრული მოგება		21,342	13,436

დამტკიცდა და მენეჯმენტის სახელით 2019 წლის 12 სექტემბერს ხელი მოაწერეს:

მალხაზ იასეშვილი
ადმინისტრაციული დირექტორი

2019 წლის 12 სექტემბერი
თბილისი, საქართველო

ლაშა გვაზავა
მთავარი ბუღალტერი

2019 წლის 12 სექტემბერი
თბილისი, საქართველო

ჯგუფი „საქართველოს საერთაშორისო ენერგეტიკული კორპორაცია“

კაპიტალის ცვლილებების კონსოლიდირებული ანგარიში
2018 წლის 31 დეკემბერს დამთავრებული წლისთვის

ათასობით ლარში	მიეკუთვნება ჯგუფის მფლობელს			არამაკონტროლებელი წილი	სულ
	საწესდებო კაპიტალი	გაუნაწილე ბელი მოგება	სულ		
2017 წლის 1 იანვარს	2,595	86,507	89,102	1,881	90,983
მთლიანი სრული მოგება	-	13,468	13,468	(32)	13,436
გამოცხადებული დივიდენდები	-	(4,600)	(4,600)	(57)	(4,657)
საწესდებო კაპიტალის გაზრდა	5,125	-	5,125	-	5,125
დამფუძნებლის დამატებითი შენატანი	-	130,878	130,878	-	130,878
2017 წლის 31 დეკემბერს	7,720	226,253	233,973	1,792	235,765
მთლიანი სრული მოგება	-	21,590	21,590	(248)	21,342
გამოცხადებული დივიდენდები	-	(4,500)	(4,500)	(58)	(4,558)
2018 წლის 31 დეკემბერს	7,720	243,343	251,063	1,486	252,549

დამტკიცდა და მენეჯმენტის სახელით 2019 წლის 12 სექტემბერს ხელი მოაწერეს:

მალხაზ იასეშვილი
ადმინისტრაციული დირექტორი

2019 წლის 12 სექტემბერი
თბილისი, საქართველო

ლაშა გვაზავა
მთავარი ბუღალტერი

2019 წლის 12 სექტემბერი
თბილისი, საქართველო

ჯგუფი „საქართველოს საერთაშორისო ენერგეტიკული კორპორაცია“

**ფულადი ნაკადების მოძრაობის კონსოლიდირებული ანგარიში
2018 წლის 31 დეკემბერს დამთავრებული წლისთვის**

<i>ათასობით ლარში</i>	შენიშვნები	2018	2017
ფულადი ნაკადები საოპერაციო საქმიანობიდან			
მოძხმარებლებისგან მიღებული ნაღდი ფული		143,246	161,285
მომწოდებლებისთვის გადახდილი ნაღდი ფული		(95,653)	(110,109)
თანამშრომლებისთვის გადახდილი ნაღდი ფული		(8,983)	(8,961)
საოპერაციო საქმიანობიდან გამომდინარე ფულადი ნაკადები		38,610	42,215
გადახდილი საპროცენტო ხარჯი		(8,981)	(8,310)
გადახდილი გადასახადები, წმინდა		(16,836)	(17,575)
საოპერაციო საქმიანობიდან მიღებული ფული, წმინდა		12,793	16,330
ფულადი ნაკადები საინვესტიციო საქმიანობიდან			
საწესდებო კაპიტალის ზრდა/(კლება)		-	1,586
ასოცირებული კომპანიებისგან მიღებული დივიდენდები		275	338
სესხების გაცემა		(16,228)	(20,799)
გაცემული სესხების დაფარვა		5,329	10,528
მიღებული საპროცენტო შემოსავალი		1,103	1,568
არამატერიალური აქტივების შეძენა		(337)	(272)
საინვესტიციო ქონების შეძენა		(409)	(16)
საინვესტიციო ქონების გაყიდვიდან მიღებული შემოსავალი		2,482	3,312
ძირითადი საშუალებების შეძენა		(6,309)	(9,498)
ძირითადი საშუალებების გაყიდვიდან მიღებული შემოსავალი		161	32
საინვესტიციო საქმიანობაში გამოყენებული ფული, წმინდა		(13,933)	(13,221)
ფულადი ნაკადები ფინანსური საქმიანობიდან			
სესხების აღება		27,495	28,208
სესხების დაფარვა		(23,289)	(30,207)
გადახდილი დივიდენდები		(4,514)	(5,061)
ფინანსური საქმიანობიდან მიღებული ფული, წმინდა		(308)	(7,060)
წმინდა (კლება)/ზრდა ფულსა და ფულის ეკვივალენტებში		(1,448)	(3,951)
ფული და ფულის ეკვივალენტები წლის დასაწყისში		2,652	6,610
გაცვლითი კურსის ცვლილების ეფექტი ფულსა და ფულის ეკვივალენტებზე		7	(7)
ფული და ფულის ეკვივალენტები წლის ბოლოს		1,211	2,652

დამტკიცდა და მენეჯმენტის სახელით 2019 წლის 12 სექტემბერს ხელი მოაწერეს:

მალხაზ იასეშვილი
ადმინისტრაციული დირექტორი

2019 წლის 12 სექტემბერი
თბილისი, საქართველო

ლაშა გვაზავა
მთავარი ბუღალტერი

2019 წლის 12 სექტემბერი
თბილისი, საქართველო

შპს. საქართველოს საერთაშორისო ენერგეტიკული კორპორაცია

ახსნა-განმარტებითი შენიშვნები ფინანსურ უწყისებზე
2018 წლის 31 დეკემბრის დამთავრებული წლისთვის

1. შესავალი

შპს "საქართველოს საერთაშორისო ენერგეტიკული კორპორაცია" ("კომპანია" ან "სსეკ") დაარსდა 2005 წლის 11 ივლისს და მდებარეობს საქართველოში. ჯგუფი და მისი შვილობილი კომპანიები ("ჯგუფი" ან "სსეკ ჯგუფი") ერთობლივად შექმნილია როგორც შეზღუდული პასუხისმგებლობის საზოგადოება საქართველოს კანონის შესაბამისად.

2018 და 2017 წლების 31 დეკემბრის მდგომარეობით, ჯგუფის უშუალო მშობელი კომპანიაა შპს. "ჰოლდინგი საქართველოს ინდუსტრიული ჯგუფი" და ჯგუფს საბოლოოდ აკონტროლებს ბატონი დავით ბეჟუაშვილი.

ძირითადი საქმიანობა. ჯგუფი არის საქართველოში რეგისტრირებული კომპანიების ჯგუფის დამფუძნებელი, რომელთა ძირითადი საქმიანობა მოიცავს მოიცავს ელექტროენერგიის გენერირებას, გაზგასამართი სადგურების ოპერირებას, გაზზე მომუშავე ავტომატების ტესტირებასა და საინვესტიციო ქონების დეველოპმენტსა და რეალიზაციას.

ელექტროენერგია გამომუშავდება თბოელექტროსადგურის ("თბილსრესის") და საქართველოს მასშტაბით მდებარე 8 ჰიდროელექტროსადგურის მიერ, რომლებიც კონტროლდება ჯგუფის მიერ. ელექტროენერგია იყიდება სხვადასხვა კერძო ჯგუფსა და სახელმწიფოს მფლობელობაში მყოფ ელექტროენერგიის ბაზრის კომერციულ ოპერატორზე („ესკო“). თბოელექტროსადგურის დადგმული სიმძლავრე 272 მეგავატი და მისი გასაყიდი ტარიფი დგინდება ნორმატიული აქტით. ჯგუფის მფლობელობაში არსებული თითოეული ჰიდროელექტროსადგურის დადგმული სიმძლავრე 13 მგვტ-ზე ნაკლებია და მათი ტარიფები დერეგულირებულია.

ჯგუფი ჩართულია ბარტერულ ტრანზაქციებში სომხეთში მოქმედი თბოელექტროსადგურის ოპერატორთან, რომლის მიხედვითაც სსეკ აწოდებს ელექტროენერგიას ბუნებრივი აირის სანაცვლოდ. ჯგუფი ბუნებრივ აირს ასევე ყიდულობს კავკასიის რეგიონში მოქმედი გაზის მომწოდებლებისგან, რომელთაც შეუძლიათ დიდი მოცულობის აირის მიწოდება. გაზის ძირითადი მომხმარებლები მსხვილი ქართული საწარმოები და გაზგასამართი სადგურების ქსელებია. ჯგუფი ასევე ჩართულია გაზის საცალო ვაჭრობაში საკუთარი გაზგასამართი სადგურების საშუალებით.

ჯგუფი არის საქართველოში რეგისტრირებული კომპანიების ჯგუფის მშობელი, რომელთა ძირითადი საქმიანობა მოიცავს საინვესტიციო ქონების განვითარებასა და გაყიდვას, გაზგასამართი სადგურების ოპერირებას, გაზზე მომუშავე ავტომატების ტესტირებას და ელექტროენერგიის გამომუშავებას.

ეს კონსოლიდირებული ფინანსური ანგარიშგება მოიცავს შემდეგ ძირითად შვილობილ კომპანიებს:

შვილობილი	2018 წლის 31 დეკემბერი, წილი/ზმის მიცემის უფლება	2017 წლის 31 დეკემბერი, წილი/ზმის მიცემის უფლება	ყიდვის/დაარსების წელი	ინსუსტრია
შპს. ბათუმი სითი	100.0%	100.0%	2011	უმრავი ქონების განვითარება
შპს. ფაურ თრეიდი	100.0%	100.0%	2012	ელექტროენერგიით ვაჭრობა
შპს. ნეოგაზი	100.0%	100.0%	2014	გაზგასამართი სადგურის მართვა
შპს. სი ფაურერი	100.0%	100.0%	2015	ელექტროენერგიის გამომუშავება
შპს „პაურერ ექსპორტი“	100.0%	100.0%	2017	გაზზე მომუშავე ავტომატების ტესტირება
შპს. რიცელაჰესი	88.5%	88.5%	2008	ელექტროენერგიის გამომუშავება
შპს. აჭარა ავტოგაზი	74.0%	60.0%	2009	გაზგასამართი სადგურის მართვა
შპს. მობილგორიგაზი	55.0%	55.0%	2011	გაზგასამართი სადგურის მართვა
შპს. ჯორჯიან ჰაიდრო ფაურერი - EPC	51.0%	51.0%	2012	ჰესების ინჟინერია
შპს. დელტა 3	50.0%	50.0%	2015	გაზგასამართი სადგურის მართვა
შპს. იქს გაზი	50.0%	50.0%	2012	გაზგასამართი სადგურის მართვა
შპს. ახალგაზი	50.0%	50.0%	2010	გაზგასამართი სადგურის მართვა
შპს. იბერგაზი	50.0%	50.0%	2010	გაზგასამართი სადგურის მართვა

2018 წელს დამატებითი წილის შესყიდვას/ზრდას ადგილი არ ჰქონია.

რეგისტრირებული მისამართი და ბიზნესის წარმოების ადგილი. ჯგუფის რეგისტრირებული მისამართია სტალინის ქუჩა #66, თეთრიწყაროს რაიონი 2309, საქართველო. ჯგუფის ძირითადი საქმიანობის ადგილია დავით აღმაშენებლის #2, გარდაბანი, 1300, საქართველო.

2018 წლის 31 დეკემბრის მდგომარეობით, ჯგუფში დასაქმებული იყო 984 თანამშრომელი (2017 წლის 31 დეკემბრის მდგომარეობით - 1,019 თანამშრომელი).

2. მნიშვნელოვანი სააღრიცხვო პოლიტიკების შეჯამება

შესაბამისობის განცხადება. კონსოლიდირებული ფინანსური ანგარიშგება მომზადებულია ფინანსური აღრიცხვის საერთაშორისო სტანდარტების შესაბამისად.

მომზადების საფუძველი. კონსოლიდირებული ფინანსური ანგარიშგება მომზადებულია ისტორიული ღირებულების საფუძველზე, გარდა იმ საინვესტიციო ქონებისა, რომელიც ფასდება გადაფასებული ღირებულებით. როგორც ეს აღწერილია ქვემოთ მოცემულ სააღრიცხვო პოლიტიკაში.

აქტივების ისტორიული ღირებულება ეფუძნება ამ აქტივების სანაცვლოდ მიცემული ფასეული აქტივების რეალურ ღირებულებას.

ძირითადი სააღრიცხვო პოლიტიკები ჩამოთვლილია ქვემოთ.

სამუშაო და საანგარიშგებო ვალუტა. საქართველოს ეროვნული ვალუტა არის ქართული ლარი ("ლარი"), რაც წარმოადგენს ჯგუფის ფუნქციურ ვალუტას, ასევე მისი შვილობილი კომპანიებისა და ასოცირებული პირებისთვის, რომელშიც წარმოდგენილია ჯგუფის კონსოლიდირებული ფინანსური ანგარიშგება. კონსოლიდირებულ ფინანსურ ანგარიშგებაში წარმოდგენილი ყველა თანხა უახლოეს ათასზეა დამრგვალებული.

კონსოლიდაციის საფუძველი. კონსოლიდირებული ფინანსური ანგარიშგება ითვალისწინებს ჯგუფისა და მისი შვილობილი კომპანიების მიერ კონტროლირებადი ჯგუფისა და ორგანიზაციების (მათ შორის, სტრუქტურული ერთეულების) ფინანსური ანგარიშგებას. კონტროლი მიღწეულია, როდესაც ჯგუფს:

- აქვს ძალაუფლება მეორე კომპანიაზე;
- აქვს უფლება ცვალებად შემოსავლებზე მისი ჩართულობიდან გამომდინარე მეორე ჯგუფში; და
- აქვს შესაძლებლობა გამოიყენოს ძალა, რომ გავლენა მოახდინოს შემოსავლებზე

ჯგუფი მუდმივად აფასებს, რამდენად აკონტროლებს მეორე ჯგუფს და თუ ახალი გარემოებები მიუთითებს, რომ შეიცვალა ერთ ან რამდენიმე კონტროლის გამომწვევი ელემენტი, რომლებიც ნახსენებია ზემოთ.

როდესაც ჯგუფი არ ფლობს ხმის უფლების მქონე აქციების უმრავლესობას ინვესტიციის ობიექტში, მას აქვს უფლებამოსილება ინვესტიციის ობიექტზე იმ შემთხვევაში, როდესაც ხმის უფლება საკმარისია იმისთვის, რომ მისცეს მას პრაქტიკული შესაძლებლობა, განკარგოს ინვესტიციის ობიექტის კონსოლიდირებული საქმიანობა ცალმხრივად. ჯგუფი განიხილავს ყველა შესაბამის ფაქტს და გარემოებებს, იმისათვის, რათა შეაფასოს არის თუ არა მისი ხმის უფლება საკმარისი შესაბამისი უფლებამოსილების, მათ შორის, შემდეგის მისაცემად:

- ჯგუფის მფლობელობაში არსებული ხმის უფლებების მოცულობა სხვა აქციონერების ხმის უფლებების მოცულობასთან და განაწილებასთან შედარებით;
- ჯგუფის, ხმის უფლების მქონე აქციების მფლობელი სხვა კომპანიების ან სხვა მხარეების პოტენციური ხმის უფლებები;
- სხვა საკონტრაქტო გარიგებებიდან წარმოქმნილი უფლებები; და
- რაიმე დამატებითი ფაქტები და გარემოებები, რომლებიც მიუთითებენ იმაზე, რომ ჯგუფს აქვს ან არ აქვს შესაბამისი პროცესების წარმართვის უნარი გადაწყვეტილებების მიღებისას, მათ შორის წინა აქციონერთა კრებებზე დაფიქსირებული ხმათა გადანაწილებები.

შვილობილი ჯგუფის კონსოლიდაცია იწყება, როდესაც ჯგუფი მოიპოვებს კონტროლს შვილობილ კომპანიაზე და წყდება, როდესაც ჯგუფი კარგავს კონტროლს შვილობილ კომპანიაზე. კერძოდ, წლის განმავლობაში შეძენილი ან განთავისუფლებული დამფინანსებლის შემოსავლები და ხარჯები შეტანილია

მოგება-ზარალის კონსოლიდირებულ ანგარიშგებაში იმ დღიდან, როდესაც ჯგუფმა მოიპოვა კონტროლი შვილობილ კომპანიაზე და წყდება იმ დღიდან, როდესაც ჯგუფმა დაკარგა კონტროლი შვილობილ კომპანიაზე.

მოგება-ზარალისა და სხვა სრული შემოსავლის თითოეული კომპონენტი მიეკუთვნება ჯგუფის მფლობელებსა და არამაკონტროლებელი წილის მფლობელებს. ჯგუფის შვილობილი კომპანიების შემოსავალი მიეკუთვნება ჯგუფის მფლობელებსა და არამაკონტროლებელი წილის მფლობელებს, იმ შემთხვევაშიც კი, თუ არამაკონტროლებელი წილის მფლობელებს აქვთ საბალანსო დეფიციტი.

საჭიროების შემთხვევაში, კორექტირებები შედის შვილობილთა კონსოლიდირებულ ფინანსურ ანგარიშგებებში, რათა თავიანთი საბუღალტრო პოლიტიკა შესაბამისობაში იყოს ჯგუფის საბუღალტრო პოლიტიკასთან.

ყველა ჯგუფის შიდა აქტივები, ვალდებულებები, კაპიტალი, შემოსავლები, ხარჯები და ფულის ნაკადის მოძრაობები ჯგუფის წევრ კომპანიებს შორის მთლიანად ელიმინირდება კონსოლიდაციისას.

ცვლილებები ჯგუფის საკუთრების წილში არსებულ შვილობილ კომპანიებში. ის ცვლილებები ჯგუფის საკუთრების წილში, რომლებსაც არ მოჰყვება შვილობილ კომპანიაზე კონტროლის დაკარგვა აღირცხება როგორც კაპიტალის ტრანზაქციები. ჯგუფის ინტერესებისა და არამაკონტროლებელი ინტერესების საბალანსო ღირებულებები იცვლება შვილობილი კომპანიების მიერ მათი ფარდობითი ინტერესების მიხედვით. ნებისმიერი განსხვავება, რომლითაც არამაკონტროლებელი წილი იცვლება და გადახდილი ან მიღებული აქტივის რეალურ ღირებულებას შორის აღიარებულია უშუალოდ კაპიტალში და მიეკუთვნება ჯგუფის მფლობელებს.

როცა ჯგუფი კარგავს კონტროლს შვილობილ კომპანიაზე, მოგება ან ზარალი ტრანზაქციიდან აღიარდება მოგება/ზარალის ანგარიშგებაში და იანგარიშება როგორც სხვაობა i) მიღებული კომპენსაციის და შენარჩუნებული წილის რეალური ღირებულებების ჯამურ თანხასა და ii) კონტროლის დაკარგვამდე არსებული შვილობილის აქტივების (გუდვილის ჩათვლით) და ვალდებულებების ნარჩენ ღირებულებას და არაკონტროლირებად წილს შორის. ყველა თანხა აღიარებულია შვილობილთან დაკავშირებით ადრე, როგორც სხვა საერთო შემოსავალი, აღირიცხება ისე როგორც აღირიცხებოდა ჯგუფს რომ პირდაპირ გაეყიდა შვილობილთან დაკავშირებული აქტივები და ვალდებულებები (გადაკლასიფიცირდება მოგება/ზარალში ან კაპიტალის რომელიმე სხვა კატეგორიაში შესაბამისი ფასს-ის შესაბამისი სტანდარტის მიხედვით). კონტროლის დაკარგვის მომენტში, ყოფილ შვილობილში შენარჩუნებული ინვესტიციის რეალური ღირებულება ჩაითვლება შემდგომში როგორც, რეალური ღირებულება თავდაპირველი აღიარებისას, ბასს 39-ის მიხედვით ინვესტიციის შემდგომ პერიოდებში აღრიცხვისათვის, როცა რელევანტური, ღირებულებად ინვესტიციის ასოცირებულ ჯგუფში ან ერთობლივ საწარმოში.

ბიზნეს კომბინაციები. სხვადასხვა ბიზნესების შეძენა აღირიცხება შესყიდვის მეთოდით. გადაცემული კომპენსაცია ბიზნეს კომბინაციის დროს აღირიცხება რეალური ღირებულებით და იანგარიშება როგორც შეძენის თარიღში არსებული აქტივების რეალური ღირებულებისა ჯამი, რაც ჯგუფმა გასცა, ვალდებულებების რაც ჯგუფმა გასწია ყოფილ მფლობელებზე და კაპიტალისა, რაც ჯგუფმა შეიტანა კონტროლის სანაცვლოდ. შეძენასთან დაკავშირებული ხარჯები ზოგადად აღიარდება მოგება/ზარალში გაწევის მომენტში.

შეძენის თარიღში, შეძენილი იდენტიფიცირებადი აქტივები და ვალდებულებები აღიარდება რეალური ღირებულებით, გარდა ამისა:

- გადავადებული საგადასახადო აქტივები ან ვალდებულებები და თანამშრომელთა სარგებლის პროგრამებთან დაკავშირებული აქტივები ან ვალდებულებები, რომლებიც აღიარდება და იზომება ბასს 12 -ის და ბასს 19-ის მიხედვით შესაბამისად;
- ვალდებულებები ან წილობრივი ინსტრუმენტები, დაკავშირებული შეძენილი ბიზნესის წილებზე დაფუძნებული გადახდის პროგრამებთან ან ჯგუფის წილებზე დაფუძნებული გადახდის პროგრამებთან, რომელმაც უნდა ჩაანაცვლოს შეძენილი ბიზნესის წილებზე დაფუძნებული გადახდის პროგრამები. ასეთი ვალდებულებები და კაპიტალის ინსტრუმენტები აღირიცხება ფასს 2 -ის „წილებზე დაფუძნებული ანაზღაურება“ მიხედვით, შეძენის მომენტში.
- აქტივები (ან გასაყიდი ჯგუფები) რომლებიც კლასიფიცირდება როგორც გასაყიდი ფასს 5-ის „გრძელვადიანი აქტივები გამზადებული გასაყიდად და შეწყვეტილი ოპერაციები“, მიხედვით და შესაბამისად იზომება მოცემული სტანდარტის მიხედვით.

გუდვილი ფასდება როგორც სხვაობა გადაცემული კომპენსაციის, შესყიდვის ობიექტში არასაკონტროლო წილების მოცულობისა და შემსყიდველის მიერ შესყიდვის ობიექტში მანამდე ფლობილი წილის რეალურ ღირებულების ჯამსა და შესყიდვის დღეს შესყიდული აქტივებისა და ნაკისრი ვალდებულებების ღირებულებების სხვაობას შორის. თუ გადაფასების შემდეგ შესყიდვის დღეს არსებული შესყიდული აქტივებისა და ნაკისრი ვალდებულებების სხვაობა აჭარბებს გადაცემული კომპენსაციის, შესყიდვის ობიექტში არასაკონტროლო წილების მოცულობისა და შემსყიდველის მიერ შესყიდვის ობიექტში მანამდე ფლობილი წილის რეალურ ღირებულების ჯამს, ეს სხვაობა დაუყოვნებლივ აისახება მოგება-ზარალში როგორც სარგებანი შესყიდვით მიღებული მოგება.

არასაკონტროლო წილები, რომლებიც წარმოადგენს არსებულ წილებს და მფლობელს უფლებას აძლევს, მიიღოს პროპორციული წილი ობიექტის წმინდა აქტივებიდან ლიკვიდაციის შემთხვევაში, შესაძლებელია, თავიდან აისახოს ან რეალური ღირებულებით, ან შესყიდვის ობიექტის არსებული წმინდა აქტივების აღიარებული ღირებულების იმ წილით, რომლებიც არასაკონტროლო წილების პროპორციულია. აღრიცხვის საფუძველი შეირჩევა თითოეული ტრანზაქციისათვის. არასაკონტროლო წილის სხვა სახეობები აისახება რეალური ღირებულებით, ან სხვა ფასს-ით გათვალისწინებული მიდგომით.

როდესაც კომპენსაცია, რომელსაც მყიდველი საწარმო გადასცემს შესყიდული საწარმოს სანაცვლოდ, შეიცავს აქტივებს ან ვალდებულებებს, რომლებიც წარმოშობილია პირობითი კომპენსაციის გარიგებით, მყიდველმა საწარმომ შეძენის თარიღისთვის განსაზღვრული პირობითი კომპენსაციის რეალური ღირებულება უნდა აღიაროს, როგორც შეძენილი საწარმოს სანაცვლოდ გადაცემული კომპენსაციის ნაწილი. შეფასების პერიოდის განმავლობაში, მყიდველმა საწარმომ რეტროსპექტიულად უნდა დააკორექტიროს შეძენის თარიღით აღიარებული პირობითი თანხები გუდვილთან მიმართებით. შეფასების პერიოდის განმავლობაში გაკეთებული კორექტირებები წარმოადგენს კორექტირებებს რომლებიც შეძენის თარიღისთვის არსებული ფაქტებისა და ვითარების შესახებ ახალი ინფორმაციის მიღების შედეგად წარმოიშვა (შეფასების პერიოდმა არ უნდა გადააჭარბოს შეძენის თარიღიდან ერთ წელს).

შეფასების პერიოდის დამთავრების შემდეგ, რეალურ ღირებულებაში ცვლილების აღრიცხვა დამოკიდებულია იმაზე, თუ როგორ კლასიფიცირდება პირობითი კომპენსაცია. თუ ის კლასიფიცირდება როგორც კაპიტალი, გადაფასება არ ხდება, ხოლო თუ კლასიფიცირდება როგორც აქტივი ან ვალდებულება, შეფასება უნდა მოხდეს ბასს 39 ან ბასს 37 სტანდარტების მიხედვით, ხოლო შესაბამისი შემოსულობის ან ზარალის აღიარება უნდა მოხდეს მოგებაში ან ზარალში.

ეტაპობრივად განხორციელებულ საწარმოთა გაერთიანებაში მყიდველმა საწარმომ მისი ადრინდელი სააქციო წილი შეძენილ საწარმოში უნდა გადააფასოს შეძენის თარიღისთვის გამოთვლილ რეალურ ღირებულებამდე და საჭიროებისამებრ, მოგებაში ან ზარალში აღიაროს მიღებული შემოსულობა ან ზარალი თუ ასეთი არსებობს. წინა საანგარიშგებო პერიოდში მყიდველ საწარმოს შეიძლება სხვა სრულ შემოსავალში ჰქონდეს აღიარებული შეძენილ საწარმოში თავისი სააქციო წილის ღირებულების ცვლილებები. ასეთ შემთხვევაში, სხვა სრულ შემოსავალში აღიარებული თანხა იმავე საფუძველით უნდა აღიარდეს, როგორც იმ შემთხვევაში იქნებოდა საჭირო თუ მყიდველი საწარმო პირდაპირ გაასხვისებდა თავის ადრინდელ სააქციო წილს.

თუ საწარმოთა გაერთიანების საწყისი აღრიცხვა დასრულებული არ არის იმ საანგარიშგებო პერიოდის ბოლოს, როდესაც გაერთიანებას აქვს ადგილი, მყიდველმა საწარმომ ფინანსურ ანგარიშგებაში უნდა აჩვენოს პირობითი თანხები. შეფასების პერიოდის განმავლობაში, პირობითი თანხები შეიძლება დაკორექტირდეს (იხ. ზემოთ), ან საწარმომ უნდა აღიაროს დამატებითი აქტივები და ვალდებულებები, თუ მიღებულია ახალი ინფორმაცია შეძენის თარიღისთვის არსებული ფაქტებისა და ვითარების შესახებ, რომელიც თუ მაშინ იქნებოდა ცნობილი, განაპირობებდა ამ აქტივებისა და ვალდებულებების აღიარებას ამ თარიღისთვის.

გუდვილი. ბიზნესის შესყიდვით წარმოშობილი გუდვილი აღიარებულია შესყიდვის დღეს განსაზღვრული თვითღირებულებით, აკუმულირებული გაუფასურების ზარალის გამოკლებით (ამგვარი ზარალის არსებობისას).

გაუფასურებაზე შემოწმების მიზნებისათვის, ხდება გუდვილის განაწილება ჯგუფის ფულის გამომმუშავებელ ერთეულებზე ან მათ ჯგუფებზე, რომლებიც სავარაუდოდ სარგებელს მიიღებს კომბინაციის სინერგიის შედეგად.

ფულადი ნაკადების გამომმუშავებელი ერთეული, რომელზეც მოხდა გუდვილის განაწილება, გაუფასურებაზე მოწმდება ყოველწლიურად ან იმ შემთხვევაში, როდესაც არსებობს ერთეულის გაუფასურების ნიშანი. თუ ერთეულის აღდგენადი ღირებულება მის საბალანსო ღირებულებაზე ნაკლებია, ამ ერთეულზე განაწილებული გუდვილის საბალანსო ღირებულება მცირდება გაუფასურების ზარალის ოდენობით, იგივე ოდენობით

შემდეგ პროპორციულად მცირდება ამ ერთეულის სხვა აქტივები, მათი საბალანსო ღირებულების მიხედვით. გუდვილის გაუფასურების ზარალი აისახება პირდაპირ მოგება-ზარალში. გუდვილზე აღიარებული გაუფასურების ზარალი მომდევნო პერიოდებში არ აღდგება.

ფულადი ნაკადების გამომმუშავებელი ერთეულის გაყიდვისას, მოგება ან ზარალის გამომანგარიშებაში გუდვილის პროპორციული ნაწილიც გაითვალისწინება.

შვილობილი კომპანიების შესყიდვა ერთობლივ კონტროლქვეშ არსებული პირებისგან. შვილობილი კომპანიების შესყიდვა ერთობლივ კონტროლქვეშ არსებული პირებისგან აღირიცხება წინამორბედის ღირებულებების მეთოდით. შესყიდული პირების შედეგების ინტეგრირება ხდება ერთობლივ კონტროლქვეშ არსებულ პირებს შორის ბიზნესების გაერთიანების დღიდან. ერთობლივი კონტროლიდან გადატანილი შვილობილი ჯგუფის აქტივები და ვალდებულებები აღირიცხება წინამორბედი პირის საბალანსო ღირებულებით. წინამორბედ პირად ითვლება ის უმაღლესი ანგარიშგები პირი, რომლის ანგარიშგებაშიც ხდებოდა შვილობილი ჯგუფის ფასის ფინანსური ინფორმაციის კონსოლიდირება. ამ კონსოლიდირებულ ფინანსურ ანგარიშგებაში აგრეთვე ასახულია წინამორბედი პირის თავდაპირველი შესყიდვებისათვის დამახასიათებელი გუდვილი. სხვაობა წმინა აქტივების საბალანსო ღირებულებას, წინამორბედი პირის გუდვილის ჩათვლით, და შესყიდვაში გადახდილ კომპენსაციას შორის, ამ კონსოლიდირებულ ფინანსურ ანგარიშგებაში აღირიცხება როგორც გაუნაწილებელი მოგების კორექტირება საკუთარ კაპიტალში.

ასოცირებული პირები. ასოცირებული პირები არიან კომპანიები, რომლებზეც ჯგუფს აქვს მნიშვნელოვანი გავლენა (პირდაპირ ან არაპირდაპირ), მაგრამ არა კონტროლი. ასოცირებულ კომპანიებში ინვესტიციების აღირიცხვა ხდება საბუღალტრო კაპიტალის მეთოდით და თავდაპირველად აღიარებულია მისი ღირებულებით. ასოცირებული კომპანიებისგან მიღებული დივიდენდები ამცირებს ასოცირებულ პირებში არსებული ინვესტიციების საბალანსო ღირებულებას. ასოცირებული პირის წმინდა აქტივებში მომხდარი შემცირების შემდგომი სხვა ცვლილებები ჯგუფი წილში აღიარებულია შემდეგნაირად: (1) ასოცირებული ჯგუფის მოგება-ზარალის ჯგუფის წილი ასახულია მოგება-ზარალის კონსოლიდირებულ ანგარიშგებასა და სხვა სრულ შემოსავალში როგორც ასოცირებული ჯგუფის წილი. (2) სხვა სრული შემოსავლის ჯგუფის წილი აღიარებულია სხვა სრულ შემოსავალში და ცალკე არის წარმოდგენილი. (3) ასოცირებული კომპანიების წმინდა აქტივების საბალანსო ღირებულების ყველა სხვა ცვლილება ჯგუფის წილში აღიარებულია მოგება-ზარალში ასოცირებული კომპანიების შედეგად მიღებული წილის ფარგლებში.

თუმცა, როდესაც ასოცირებული ჯგუფის ზარალი უტოლდება ან აღემატება ჯგუფის წილის პროცენტს ასოცირებულ ჯგუფში, რომელშიც შედის ნებისმიერი სხვა არაუზრუნველყოფილი მოთხოვნები, ჯგუფი არ აღიარებს მასზე მეტ ზარალს, იმ შემთხვევაში თუკი ჯგუფს არ დაუფარავს ვალდებულებები ან არ განახორციელა გადახდა ასოცირებული ჯგუფის ნაცვლად.

ჯგუფსა და ასოცირებულ ჯგუფს შორის განხორციელებული ტრანზაქციებიდან გამოწვეული არარეალიზებული მოგება ბათილდება იმდენად, რამდენიც არის ჯგუფის პროცენტი ასოცირებულ ჯგუფში; არარეალიზებული ზარალი ასევე ბათილდება იმ შემთხვევაში თუ ტრანზაქცია არ ასახავს გადაცემული აქტივის გაუფასურების მტკიცებულებას.

უცხოური ვალუტა. ჯგუფის თითოეული ინდივიდუალური ჯგუფის კონსოლიდირებული ფინანსური ანგარიშგების მომზადებისას, ისეთი ვალუტა რომელიც განსხვავდება ჯგუფის ფუნქციონალური ვალუტისაგან (უცხოური ვალუტა) აღიარებულია ტრანზაქციის თარიღში არსებული საქართველოს ეროვნული ბანკის მიერ დადგენილი გაცვლითი კურსით. ანგარიშგების ყოველი პერიოდის ბოლოს, უცხოურ ვალუტაში დენომინირებული ფულადი ნაკადები გადაყვანილია მოცემულ თარიღში არსებული საქართველოს ეროვნული ბანკის მიერ დადგენილი კურსით. რეალური ღირებულებით აღიარებული არაფულადი ნაკადები, რომლებიც დენომინირებულია უცხოურ ვალუტაში, გადაყვანილია საქართველოს ეროვნული ბანკის მიერ დადგენილი კურსით იმ თარიღში, როდესაც მათი რეალური ღირებულება იქნა დადგენილი. გაცვლითი კურსით კონვერტაცია არ ეხება იმ არაფულად ნაკადებს, რომლებიც უცხოურ ვალუტაში განსაზღვრულია ისტორიული ღირებულებით.

ფულადი ნაკადების საკურსო სხვაობები აღიარებულია მოგება-ზარალში იმ პერიოდში რომელშიც ისინი წარმოიშვა, გარდა უცხოურ ვალუტაში არსებული სესხების საკურსო სხვაობებისა, რომლებიც ეხება კონსტრუქციის ქვეშ მყოფ, მომავალში პროდუქტიული გამოყენებისთვის არსებულ აქტივებს, რომლებიც მოცულია იმ აქტივების ღირებულებებში, როდესაც ისინი განიხილება, როგორც უცხოურ ვალუტაში არსებული სესხების საპროცენტო ხარჯების კორექტირება.

ახსნა-განმარტებითი შენიშვნები ფინანსურ უწყისებზე
2018 წლის 31 დეკემბრის დამთავრებული წლისთვის (გაგრძელება)

კონსოლიდირებული ფინანსური ანგარიშგების მომზადებისას ჯგუფის მიერ გამოყენებული გაცვლითი კურსები შემდეგნაირია:

	2018 წლის 31 დეკემბერი	2017 წლის 31 დეკემბერი
ლარი/1 აშშ დოლარი	2.6766	2.5922
ლარი/1 ევრო	3.0701	3.1044

ამჟამად ქართული ლარი საქართველოს გარეთ, ქვეყნების უმრავლესობაში თავისუფლად კონვერტირებადი ვალუტა არ არის.

ძირითადი საშუალებები. ძირითადი საშუალებები წარმოდგენილია როგორც ღირებულებას გამოკლებული აკუმულირებული ცვეთა და სადაც საჭიროა გაუფასურების რეზერვი.

ძირითადი საშუალებების მთავარი ნაწილების ან კომპონენტების გამოცვლის ხარჯები კაპიტალიზირდება და ხდება ჩანაცვლებული ნაწილების თავიდან მოშორება. შემდგომი ხარჯები კაპიტალიზირდება თუკი ხარჯებიდან წარმოიშვება მომავალი ეკონომიკური სარგებელი. შეკეთება შენარჩუნების უმნიშვნელო ღირებულება აღიარდება ხარჯებში განხორციელების დროს.

ანგარიშგების ყოველი პერიოდის ბოლოს მენეჯმენტი აფასებს არის თუ არა ძირითადი საშუალებების გაუფასურების რისკი ინდიკატორი. ასეთის არსებობის შემთხვევაში, მენეჯმენტი ახორციელებს აღდგენის თანხის ხარჯთაღრიცხვას, რომელიც განსაზღვრულია როგორც აქტივის რეალურ ღირებულებას გამოკლებული ხარჯები და გამოყენების ღირებულებას შორის უფრო მაღალი. საბალანსო ღირებულება აღდგენად ღირებულებამდე მცირდება, ხოლო გაუფასურების ზარალი წლის მოგება-ზარალში აღიარდება. წინა წლებში აქტივზე აღიარებული გაუფასურების ზარალი აღდგება იმ შემთხვევაში, როდესაც ადგილი ჰქონდა ცვლილებას აქტივის გამოყენებული ღირებულების ან რეალური ღირებულებისა და გაყიდვის ხარჯების სხვაობის გაანგარიშებაში.

რეალიზაციიდან მიღებული მოგება-ზარალი განსაზღვრულია საბალანსო ღირებულების ცვლილების შედარებიდან გამომდინარე და აღიარებულია მოგება-ზარალის კონსოლიდირებულ ანგარიშგებასა და სხვა სრულ შემოსავლებში სხვა საოპერაციო შემოსავალსა და ხარჯების ფარგლებში.

ცვეთა. მიწაზე ცვეთის დარიცხვა არ ხდება. ძირითადი საშუალებების სხვა ნივთებზე ცვეთის კალკულაცია ხდება წრფივი მეთოდით, რათა ღირებულება განაწილდეს მათ სასარგებლო სასიცოცხლო ვადაზე ნარჩენ ღირებულებამდე:

	სასარგებლო გამოყენების ვადა
შენობები და კონსტრუქციები	10-დან 50 წლამდე
ჰიდროტექნიკური სტრუქტურები	5-დან 60 წლამდე
გაზის მილსადენები	5-დან 40 წლამდე
მანქანა დანადგარები	5-დან 30 წლამდე
ავტომობილები - მძიმე სატვირთო მანქანები	5-დან 20 წლამდე
ავტომობილები - მსუბუქი მანქანები	5-დან 15 წლამდე
ავეჯი და სხვა ინვენტარი	2-დან 10 წლამდე

აქტივის ნარჩენი ღირებულება არის განსაზღვრული რაოდენობა, რასაც ჯგუფი მიიღებს აქტივის რეალიზაციიდან გამოკლებული გაყიდვისთვის საჭირო ხარჯები, იმ შემთხვევაში თუკი აქტივი იქნება მისი სასარგებლო სასიცოცხლო ვადის ამოწურვის პერიოდში. ანგარიშგების ყოველი პერიოდის ბოლოს აქტივის ნარჩენი ღირებულება და სასარგებლო სასიცოცხლო ვადა საჭიროების შემთხვევაში გადაიხედება და კორექტირდება.

საინვესტიციო ქონება. საინვესტიციო ქონება არის ჯგუფის მფლობელობაში მყოფი ქონება, რათა მიიღოს საიჯარო შემოსავალი ან კაპიტალის ზრდა ან ორივე და რომელიც არ არის ჯგუფის მიერ დაკავებული. საინვესტიციო ქონება თავდაპირველად აღიარებულია მისი ღირებულებით და შემდგომ ხდება გადაფასება განახლებული რეალური ღირებულებით რათა ანგარიშგების პერიოდის ბოლოს ასახავდეს საბაზრო პირობებს.

ჯგუფის საინვესტიციო ქონების საბაზრო ღირებულება განისაზღვრება დამოუკიდებელი შემფასებლების საანგარიშო მოხსენებით, რომლებიც ფლობენ შესაბამის აღიარებულ პროფესიულ კვალიფიკაციას და გააჩნიათ უახლესი გამოცდილება მსგავსი მდებარეობისა და კატეგორიის ქონების შეფასებაში.

გამომუშავებული საიჯარო შემოსავალი აღრიცხულია წლის მოგება-ზარალში სხვა საოპერაციო შემოსავლების ფარგლებში. საინვესტიციო ქონების რეალური ღირებულებების ცვლილებიდან გამომწვეული მოგება-ზარალი აღრიცხულია წლის მოგება-ზარალში და წარმოდგენილია ცალკე.

საინვესტიციო ქონების ჩამოწერა ხდება მისი რეალიზაციიდან შემდგომ ან მაშინ როცა საინვესტიციო ქონება მუდმივად გამოუყენებელია და მისგან მომავალი ეკონომიკური სარგებელი მოსალოდნელი არ არის. ქონების ჩამოწერით მიღებული ნებისმიერი მოგება ან ზარალი (გამოითვლება როგორც სხვაობა წმინდა რეალიზაციასა და აქტივის საბალანსო ღირებულებას შორის) შედის მოგება-ზარალში იმ პერიოდში, როდესაც მოხდა ქონების ჩამოწერა.

თუკი საინვესტიციო ქონებას დაიკავებს მფლობელი, ის რეკლასიფიცირდება როგორც ძირითადი საშუალება და რეკლასიფიცირების თარიღში მისი საბალანსო ღირებულება გახდება მისი ჩათვლილი ღირებულება საბუღალტრო მიზნებისთვის.

შემდგომი ხარჯები კაპიტალიზირდება აქტივების საბალანსო ღირებულებაზე მხოლოდ მაშინ, როდესაც ხარჯებთან დაკავშირებული მომავალი ეკონომიკური სარგებლის მოტანა ჯგუფისთვის სავარაუდოა და შესაძლებელია ღირებულების საიმედოდ განსაზღვრა. ყველა სხვა შეკეთება შენარჩუნების ღირებულება აღიარდება ხარჯებში განხორციელების დროს.

გასაყიდად განკუთვნილი გრძელვადიანი აქტივები. გრძელვადიანი აქტივები გასაყიდად განკუთვნილად კლასიფიცირდება, თუ მათი საბალანსო ღირებულების ამოღება უნდა მოხდეს, ძირითადად, გაყიდვის ტრანზაქციის და არა - მოხმარების შედეგად. ეს პირობა დაკმაყოფილებულად ითვლება მხოლოდ მაშინ, როდესაც აქტივი გასაყიდად დაუყოვნებლივ არის მზად არსებულ მდგომარეობაში მხოლოდ ისეთი პირობებით, რომლებიც ჩვეულებრივ დამახასიათებელია ამგვარი აქტივების გაყიდვისას და მისი გაყიდვა საკმარისად სავარაუდოა. ამავდროულად, მენეჯმენტს მტკიცედ უნდა ჰქონდეს გადაწყვეტილი გაყიდვა, რისი დასრულებულ გაყიდვად აღიარებაც უნდა მოხდეს კლასიფიკაციის თარიღიდან ერთი წლის განმავლობაში.

გასაყიდად განკუთვნილად კლასიფიცირებული გრძელვადიანი აქტივები ფასდება მათ წინა საბალანსო ღირებულებასა და რეალური ღირებულებისა და გაყიდვის ხარჯების სხვაობას შორის უმცირესი ოდენობით.

საოპერაციო იჯარა. როდესაც ჯგუფი არის მოიჯარე იჯარაში, რომელიც არ ითვალისწინებს საკუთრებასთან დაკავშირებული თითქმის ყველა რისკისა და სარგებლის მეიჯარიდან ჯგუფისთვის გადაცემას, მთლიანი გადახდილი საიჯარო თანხები აღირიცხება მოცემული წლის მოგებაში ან ზარალში სწორხაზოვანი მეთოდით საიჯარო ურთიერთობის ვადაში. საიჯარო ვადა არის ის არაგაუქმებადი ვადა, რომლითაც მოიჯარე ხელშეკრულების საფუძველზე იჯარით აიღო აქტივი იმ დამატებით ვადებთან ერთად, რომლებითაც მოიჯარე უფლებამოსილია გააგრძელოს აქტივის იჯარა შემდგომი ანაზრაულებით თუ მის გარეშე, როცა საიჯარო ურთიერთობის დასაწყისში გონივრულად ნათელია, რომ მოიჯარე ისარგებლებს ამ უფლებამოსილებით.

არამატერიალური აქტივები. ჯგუფის არამატერიალურ აქტივებს გარდა გუდვილისა აქვთ განსაზღვრული სასარგებლო გამოყენების ვადა და ძირითადად მოიცავს კომპიუტერულ და საბუღალტრო პროგრამების ლიცენზიებს. ისინი აღიარებულია საწყის ღირებულებას მინუს აკუმულირებული ამორტიზაცია. კომპიუტერული პროგრამების ლიცენზიების დაახლოებითი სასარგებლო გამოყენების ვადა არის 5 წელი, ხოლო საბუღალტრო პროგრამისთვის 10 წელი.

მოგების გადასახადები. 2017 წლის მაისში საქართველოს პარლამენტმა დაამტკიცა კომპანიების დაბეგვრის არსებული მოდელის ცვლილება, რომელიც ყველა პირისათვის, გარდა გარკვეული ფინანსური ინსტიტუტებისა, ძალაში შედის 2018 წლის 1 იანვარს. ახალი მოდელი ითვალისწინებს გაუნაწილებელი მოგების დაბეგვრას 0%-იანი განაკვეთით, ხოლო განაწილებული მოგების დაბეგვრას 15%-იანი მოგების გადასახადით (აღრე მოქმედი მოდელით კომპანიებს მოგებას გადასახადამდე 15%-იანი გადასახადი ერიცხებოდა იმის მიუხედავად, იგი ჯგუფში რჩებოდა თუ დივიდენდების სახით გაიშვებოდა). მოგების გადასახადის დარიცხვის ახალი წელი ჯგუფისათვის ძალაში შევიდა 2018 წლის 1 იანვრიდან. საგადასახადო ბაზა მოიცავს როგორც რეალურ, აგრეთვე ნაგულისხმევ მოგების განაწილებას, მათ შორის:

- განაწილებული მოგება;
- გაწეული ხარჯები ან სხვა გადახდები, რომლებიც არაა კავშირში ეკონომიკურ საქმიანობასთან;
- საქონლის/მომსახურების უფასო მიწოდება ან/და სახსრების გადარიცხვა; და
- წარმოდგენილი ხარჯები, რომლებიც აჭარბებს საგადასახადო კოდექსით გათვალისწინებულ მაქსიმალურ ოდენობას.

განაწილებულ მოგებაზე დარიცხული მოგების გადასახადი აღიარდება ხარჯად დივიდენდების გამოცხადების მომენტისათვის და მოგება-ზარალის ანგარიშგებაში აისახება „მოგების გადასახადის“ ჯგუფში. მიმდინარე და წარსული პერიოდების მიმდინარე საგადასახადო აქტივი და საგადასახადო ვალდებულებები აისახება იმ თანხით, რომელიც, სავარაუდოდ უნდა გადაეხადოს საგადასახადო ორგანოებს ან მიღებულ იქნეს მათგან.

ზემოთ ჩამოთვლილ სხვა კომპონენტებზე დაწესებული გადასახადი მოგება-ზარალის ანგარიშგებაში აისახება ჯგუფში „გადასახადები და მოსაკრებლები“.

ახალი კანონმდებლობის ამოქმედების შედეგად, ჯგუფმა შეწყვიტა მოგების გადასახადის ხარჯის აღიარება მოგების მიღების მომენტში და მოგების გადასახადს დაარიცხავს მოგების განაწილების შემთხვევაში.

ყველა გადავადებული საგადასახადო ბალანსი გამოთავისუფლდა და აისახა 2017 წლის 31 დეკემბრის დასრულებული პერიოდის მოგება-ზარალის ანგარიშგებაში.

დამატებული ღირებულების გადასახადი. გაყიდულ პროდუქციაზე თუ მომსახურებაზე დარიცხული დამატებული ღირებულების გადასახადი (დღგ) საგადასახადო ორგანოებისთვის გადახდას ექვემდებარება პროდუქციისა თუ მომსახურების კლიენტებისთვის მიწოდებისთანავე. შემენილ პროდუქციაზე თუ მომსახურებაზე დარიცხული დღგ-ის დაბრუნება ჩვეულებრივ შესაძლებელია გაყიდულ პროდუქციაზე თუ მომსახურებაზე დარიცხული დღგ-ის ხარჯზე დღგ-ის ანგარიშგაქტურის მიღებისთანავე. საგადასახადო ორგანოები უშვებენ დღგ-ის ნეტო ანგარიშსწორებას. გაყიდვასთან და შესყიდვასთან დაკავშირებული დღგ ფინანსური მდგომარეობის ანგარიშში აღიარება და ასახვა ხორციელდება ნეტო. თუ დებიტორული დავალიანებების გაუფასურების რეზერვი შექმნილია, გაუფასურების ზარალი აღირიცხება მოვალის მთლიანი (ბრუტო) თანხის გათვალისწინებით, დღგ-ის ჩათვლით.

მარაგები. სასაქონლო-მატერიალური მარაგები აღირიცხება ან თვითღირებულებით ან წმინდა რეალიზებადი ღირებულებით – იმის მიხედვით, ამ ორი ღირებულებიდან რომელიც უფრო დაბალია. მარაგების ღირებულება დგინდება საშუალო ღირებულების მეთოდით და მოიცავს გაწეული ხარჯებს მარაგების ყიდვისას და მათი ადგილზე მიტანისას. წმინდა რეალიზებადი ღირებულება არის ჩვეულებრივი საქმიანობის ფარგლებში სავარაუდო სარეალიზაციო ფასი, რომლიდანაც გამოქვითულია დასრულებისა და გაყიდვის საანგარიშო ხარჯები.

ფინანსური ინსტრუმენტები – შეფასების ძირითადი ტერმინები. კლასიფიკაციის მიხედვით, ფინანსური ინსტრუმენტები წარმოდგენილია რეალური ღირებულებით ან ამორტიზირებული ღირებულებით, როგორც ეს აღწერილია ქვემოთ.

რეალური ღირებულება არის ის ფასი, რასაც მიიღებდა აქტივის მფლობელი აქტივის გაყიდვისას ან გადაიხდიდა ვალდებულების მფლობელი ვალდებულების დასაფარად, ჩვეულებრივი ტრანზაქციისას საბაზრო მონაწილეებს შორის შეფასების თარიღის დროს, მიუხედავად იმისა, არის თუ არა ეს ფასი პირდაპირ დაკვირვებადი ან შეფასებული სხვა შეფასების მეთოდით. აქტივის ან ვალდებულების რეალური ღირებულების შეფასებისას, ჯგუფი მხედველობაში იღებს აქტივის ან ვალდებულების მახასიათებლებს, თუ ბაზრის მონაწილეებიც მიიღებდნენ ამ მახასიათებლებს მხედველობაში აქტივის ან ვალდებულების შეფასებისას შეფასების თარიღისთვის. რეალური ღირებულების საუკეთესო მტკიცებულებაა აქტიურ ბაზარზე მოქმედი ფასი. აქტიურია ბაზარი, რომელზეც აქტივზე ან ვალდებულებაზე ტრანზაქციები ტარდება საკმარისი სიხშირითა და მოცულობით, რომ საფასო ინფორმაცია რეგულარულად იქნას მიღებული.

გარდა ამისა, ფინანსური ანგარიშგების მიზნებისათვის, რეალური ღირებულება შეიძლება გაიზომოს და კლასიფიცირდება 1, 2, 3 დონეების მიხედვით და ეს დამოკიდებულია იმაზე, თუ რამდენად რეალური ღირებულების დასადგენად მნიშვნელოვანი და ბაზარზე ხელმისაწვდომია ის მონაცემები, რომლების მეშვეობითაც დგინდება რეალური ღირებულება. ეს დონეები ახსნილია ქვემოთ:

- 1-ელი დონის კომპონენტებს წარმოადგენს აქტიურ ბაზარზე იდენტურ აქტივებზე ან ვალდებულებებზე კოტირებული ფასები (კორექტირების გარეშე), რომელთა შეფასება პირს შეუძლია გაზომვის დღეს;
- მე-2 დონის კომპონენტებს წარმოადგენს ის კომპონენტები, რომლებიც განსხვავდება 1-ელ დონეში მოცემული კოტირებული ფასებისგან და პირდაპირ ან ირიბად დაკვირვებადია მოცემული აქტივის ან ვალდებულებისათვის; და
- მე-3 დონის კომპონენტებზე დაკვირვება მოცემული აქტივის ან ვალდებულებისათვის შეუძლებელია.

ითვლება, რომ ფინანსური ინსტრუმენტი აქტიურ ბაზარზე კვოტირდება, თუ კვოტირებული ფასები რეგულარულად და პირდაპირ ხელმისაწვდომია ბირჟიდან თუ სხვა დაწესებულებიდან და თუ ეს ფასები წარმოადგენს რეალურ და რეგულარულად ჩატარებულ, პატიოსანი გარიგების ტრანზაქციებს.

იმ ფინანსური ინსტრუმენტის რეალური ღირებულების განსაზღვრის მიზნით, რომელთან დაკავშირებითაც არ მოიპოვება ინფორმაცია გარე საბაზრო ფასის შესახებ, გამოიყენება ისეთი შეფასების მეთოდები, როგორიცაა დისკონტირებული ფულადი ნაკადის მოდელები ან ბოლოდროინდელი კომერციული გარიგებების მოდელები ან ინვესტირებული საწარმოების ფინანსური მონაცემების განხილვა. შეფასების ტექნიკის გამოყენება შეიძლება გულისხმობდეს წინამდებარე კონსოლიდირებულ ფინანსურ ანგარიშგებაში ისეთი დაშვებების გაკეთებას, რომლებიც დაკვირვებადი საბაზრო მონაცემებით არ არის გამაგრებული, თუ ამ რომელიმე დაშვების გონივრულად შესაძლო ალტერნატივით შეცვლა გამოიწვევდა მნიშვნელოვნად განსხვავებულ მოგებას, შემოსავალს, მთლიან აქტივებსა და ვალდებულებებს.

ტრანზაქციის ხარჯები არის ის დამატებითი ხარჯები, რომელიც პირდაპირ უკავშირდება ფინანსური ინსტრუმენტის შეძენას, გამოშვებას ან განკარგვას. დამატებითი ხარჯი არის ხარჯი, რომლის გაღებაც არ მოხდებოდა, ოპერაცია რომ არ განხორციელებულიყო. ტრანზაქციის ხარჯი მოიცავს აგენტებისთვის (მათ შორის, თანამშრომლებისთვის, რომლებიც მოქმედებენ გაყიდვების აგენტების სახით), კონსულტანტებისთვის, ბროკერებისთვის და დილერებისთვის გადახდილ ჰონორარს და საკომისიოებს, სახელმწიფო მარეგულირებელი ორგანოების და საფონდო ბირჟების მოსაკრებლებს, და გასხვების გადასახადებს და მოსაკრებლებს. ტრანზაქციის ხარჯი არ მოიცავს სავალ პრემიებს ან დისკაუნტებს, დაფინანსების ხარჯებს ან შიდა ადმინისტრაციულ ან ფლობის ხარჯებს.

ამორტიზირებული ღირებულება არის თანხა, რომლითაც ფინანსური ინსტრუმენტები აღირიცხება თავდაპირველი აღიარებისას, მინუს ნებისმიერი ძირითადი გადახდის თანხები, პლუს დარიცხული პროცენტი და, ფინანსური აქტივების შემთხვევაში, მინუს გაუფასურების ზარალთან დაკავშირებული ჩამოწერა. დარიცხული პროცენტი მოიცავს თავდაპირველი აღიარებისას გადავადებული საოპერაციო ხარჯების ამორტიზაციას და ნებისმიერი დაფარვის თანხის პრემიის ან დისკაუნტის ამორტიზაციას ეფექტური საპროცენტო განაკვეთის მეთოდის გამოყენებით. დარიცხული საპროცენტო შემოსავალი და დარიცხული საპროცენტო ხარჯი, მათ შორის, აღიარებისას გადავადებული საკომისიოები (თუ ასეთი არსებობს) არ არის წარმოდგენილი ცალკე და შეტანილია ფინანსური მდგომარეობის ანგარიშის შესაბამისი მუხლების საბალანსო ღირებულებებში.

ეფექტური საპროცენტო განაკვეთის მეთოდი არის საპროცენტო შემოსავლის ან საპროცენტო ხარჯის შესაბამის პერიოდში განაწილების მეთოდი, საბალანსო ღირებულებაზე მუდმივი პერიოდული საპროცენტო განაკვეთის უზრუნველსაყოფად (ეფექტური საპროცენტო განაკვეთი). ეფექტური საპროცენტო განაკვეთი არის განაკვეთი, რომელიც ზუსტად ამცირებს სავარაუდო სამომავლო ნაღდი ანგარიშსწორების ან ფულად შემოსულობების თანხას (მომავალი საკრედიტო დანაკარგების გარდა) ფინანსური ინსტრუმენტის სავარაუდო ვადაში ან უფრო მოკლე პერიოდში ფინანსური ინსტრუმენტის წმინდა საბალანსო ღირებულებამდე. ეფექტური საპროცენტო განაკვეთი ამცირებს ცვალებადი საპროცენტო განაკვეთის მქონე ინსტრუმენტების ფულად ნაკადებს პროცენტის მომდევნო დადგენის დღისთვის პრემიის ან დისკონტის გარდა, რომელიც ასახავს აღნიშნულ ინსტრუმენტში განსაზღვრულ ცვალებად განაკვეთზე საკრედიტო სპრედს, ან სხვა ცვლადებს, რომლებიც არ არის მორგებული საბაზრო განაკვეთებზე. ამგვარი პრემიები ან დისკონტების ამორტიზაცია ხორციელდება ინსტრუმენტის მთელი პერიოდის განმავლობაში. მიმდინარე ღირებულების გაანგარიშება მოიცავს ხელშეკრულების მხარეებს შორის გადახდილ ან მიღებულ ყველა იმ საკომისიოს, რომლებიც ეფექტური საპროცენტო განაკვეთის შემადგენელი ნაწილია.

ფინანსური ინსტრუმენტი არის ნებისმიერი კონტრაქტი, რომელიც წარმოშობს ერთი პირის ფინანსურ აქტივს და სხვა პირის ფინანსურ ვალდებულებას ან კაპიტალის ინსტრუმენტს.

ფინანსური აქტივების კლასიფიკაცია. ფინანსური აქტივების კლასიფიკაციით, საწყისი აღიარებისას, დგინდება მათი შემდგომი შეფასება ამორტიზებული ღირებულებით. საწყისი აღიარებისას ფინანსური აქტივების კლასიფიკაცია დამოკიდებულია ფინანსური აქტივის სახელშეკრულებო ფულადი ნაკადების მახასიათებლებსა და მათი მართვის ბიზნეს-მოდელზე. ჯგუფი ფინანსურ აქტივებს ამორტიზებული ღირებულებით აფასებს, თუ დაკმაყოფილდა შემდეგი ორი პირობა:

- ფინანსურ აქტივს ჯგუფი ფლობს ისეთი ბიზნეს-მოდელით, რომლის ამოცანა არის ფინანსური აქტივების ფლობა მათგან სახელშეკრულებო ფულადი ნაკადების მიღების მიზნით; და
- ფინანსური აქტივის სახელშეკრულებო პირობები კონკრეტულ თარიღებში წარმოშობს ფულად ნაკადებს, რომლებიც წარმოადგენს „მხოლოდ ძირი თანხისა და მის დასაფარ ნაწილზე გადასახდელ საპროცენტო გადახდებს (SPPI)“. ამ შეფასებას SPPI ტესტი ეწოდება და ის ინსტრუმენტის დონეზე ხორციელდება.

ჯგუფის ბიზნეს-მოდელის შეფასება მოხდა ფასს 9-ის პირველი გამოყენების დღის, 2018 წლის 1 იანვრის მდგომარეობით. ჯგუფის ყველა ფინანსური ინსტრუმენტი და მისი ოპერაციები მიზნად ისახავს სახელშეკრულებო ფულადი ნაკადების მიღებას გაზისა და ელექტროენერგიის გაყიდვიდან. ეს ჯგუფის მთავარი ამოცანა და მისი რეგულარული საქმიანობაა. ისტორიულად ჯგუფს კუთვნილი ფინანსური ინსტრუმენტები არასოდეს გაუყიდა. წარსული გამოცდილების საფუძველზე, ყველა ფინანსური ინსტრუმენტის ფლობის მიზანია სახელშეკრულებო ფულადი ნაკადების მიღება და ისინი პირველი ბიზნეს-მოდელით – „ფულადი ნაკადების მიღების მიზნით ფლობა“ (H2C) კლასიფიცირდება. ჯგუფის სავაჭრო და სხვა მოთხოვნებით მისაღები ფულადი ნაკადები SPPI ტესტს აკმაყოფილებს, რადგან ამ ფინანსურ ინსტრუმენტებზე საპროცენტო განაკვეთი არ ვრცელდება. ამავე კრიტერიუმებს აკმაყოფილებს გაცემული სესხები, რადგან მათზე მოქმედებს მხოლოდ ფიქსირებული საპროცენტო განაკვეთები.

ფინანსური აქტივების აღიარების გაუქმება. ჯგუფი ფინანსური აქტივის აღიარებას აუქმებს მაშინ, როცა: (ა) აქტივები გადახდილია ან უფლებები აღნიშნული აქტივებიდან მისაღებ ფულად ნაკადებზე სხვაგვარად ამოიწურა ან (ბ) ჯგუფმა გადასცა უფლებები ფინანსური აქტივებიდან მისაღებ ფულად ნაკადებზე ან გააფორმა კვალიფიციური გადაცემის ხელშეკრულება და ამასთან ერთად (ი) განახორციელა აქტივების საკუთრებასა და კონტროლთან დაკავშირებული არსებითად ყველა რისკის და ჯილდოს გადაცემა ან (იი) საკუთრებასა და კონტროლთან დაკავშირებული არსებითად ყველა რისკი და ჯილდო არც გადაუცია, არც შეუნარჩუნებია, მაგრამ კონტროლი არ შეუნარჩუნებია.

კონტროლის შენარჩუნება ხდება, თუ კონტრაგენტს არ აქვს გაყიდვაზე შეზღუდვების დაწესების გარეშე არამეკავშირე მესამე მხარისთვის აქტივის მთლიანად მიყიდვის პრაქტიკული უნარი.

ფინანსური ვალდებულებების კლასიფიკაცია. ფინანსური ვალდებულებები შეფასების შემდეგ კატეგორიებად იყოფა: (ა) სავაჭროდ განკუთვნილი ფინანსური ვალდებულებები, რაც ასევე მოიცავს ფინანსურ დერივატივებს და (ბ) სხვა ფინანსური ვალდებულებები. სავაჭროდ განკუთვნილი ფინანსური ვალდებულებები აღირიცხება რეალური ღირებულებით, ხოლო ღირებულების ცვლილება აისახება შესაბამისი წლის მოგებაში ან ზარალში (ფინანსური შემოსავლის ან ფინანსური ხარჯის სახით) მათი დადგომის პერიოდში. სხვა ფინანსური ვალდებულებები აღირიცხება ამორტიზებული ღირებულებით.

ფინანსური აქტივებისა და ვალდებულებების თავდაპირველი აღიარება. ფინანსური აქტივები და ვალდებულებები თავდაპირველად აღირიცხება რეალური ღირებულებისა და ტრანზაქციის ხარჯების ჯამით. თავდაპირველი აღიარებისას რეალური ღირებულების საუკეთესო მტკიცებულებაა გარიგების ფასი. მოგება ან ზარალი თავდაპირველ აღიარებისას აღირიცხება მხოლოდ იმ შემთხვევაში, თუ რეალურ ღირებულებასა და გარიგების ფასს შორის არსებობს სხვაობა, რომლის დამტკიცება შესაძლებელია იმავე ინსტრუმენტში სხვა ხილული მიმდინარე საბაზრო გარიგებების საფუძველზე ან ისეთი შეფასების მეთოდით, რომლის მონაცემებიც მოიცავს მხოლოდ ხილული ბაზრების მაჩვენებლებს.

იმ ფინანსური აქტივების ყიდვა-გაყიდვა, რომელთა მიწოდება უნდა მოხდეს რეგულირებით ან ბაზარზე შეთანხმებით დადგენილ ვადაში (რეგულარული ყიდვა-გაყიდვა), აისახება ვაჭრობის თარიღში, რომელიც არის ის თარიღი, რომელშიც ჯგუფი კისრულობს ფინანსური აქტივის მიწოდებას. ყველა სხვა შესყიდვა აღიარდება, როდესაც ჯგუფი ხდება ინსტრუმენტის სახელშეკრულებო პირობების მხარე.

ფინანსური ვალდებულებების აღიარების გაუქმება. ჯგუფი ფინანსური ვალდებულების აღიარებას აუქმებს მაშინ, როცა ვალდებულება დაიფარება ან გაუქმდება ან ვადა გასდის. როდესაც არსებულ ფინანსურ ვალდებულებას ანაცვლებს იმავე გამსესხებლის სხვა ფინანსური ვალდებულება არსებითად შეცვლილი

პირობებით, ან არსებული ვალდებულების პირობები დიდწილად იცვლება, ამგვარი ჩანაცვლება ან მოდიფიცირება განიხილება როგორც თავდაპირველი ვალდებულების აღიარების შეწყვეტა და ახალი ვალდებულების აღიარება. სხვაობა საბალანსო ღირებულებებს შორის აღიარდება მოგების ან ზარალის ანგარიშგებაში.

ფინანსური აქტივები. ჯგუფის ფინანსური აქტივები მოიცავს ფულსა და ფულის ეკვივალენტებს, სავაჭრო და სხვა მოთხოვნებს და გაცემულ სესხებს.

ფული და ფულის ეკვივალენტები. ფული და ფულის ეკვივალენტები მოიცავს ნაღდ ფულს, ბანკთაშორის განთავსებულ მოთხოვნამდე დეპოზიტებს და სხვა მოკლევადიან მაღალიკვიდურ ინვესტიციებს, რომელთა დაფარვის თავდაპირველი ვადა სამი თვე ან უფრო ნაკლებია. ფული და ფულის ეკვივალენტები აღირიცხება ამორტიზირებული ღირებულებით, ეფექტური საპროცენტო განაკვეთის გამოყენებით.

სავაჭრო და სხვა მოთხოვნები და გაცემული სესხები. სავაჭრო და სხვა მოთხოვნები და გაცემული სესხები აღირიცხება ამორტიზირებული ღირებულებით ეფექტური საპროცენტო განაკვეთის მეთოდით. ამოუღებელი საპროგნოზო თანხების შესაბამისი რეზერვი მოგებაში ან ზარალში აღიარდება მაშინ, როდესაც არსებობს იმის ობიექტური მტკიცებულება, რომ აქტივი გაუფასურებულია.

ამორტიზირებული ღირებულებით აღრიცხული ფინანსური აქტივების გაუფასურება. ჯგუფი მოსალოდნელი საკრედიტო ზარალის რეზერვებს ყველა სავალო ინსტრუმენტისათვის აღრიცხავს ამორტიზებული ღირებულებით. მოსალოდნელი საკრედიტო ზარალი (მსზ) ეფუძნება სხვაობას მოსალოდნელ სახელშეკრულებო ფულად ნაკადებსა და ყველა მოსალოდნელ ფულად ნაკადებს შორის, რომელიც დისკონტირებულია თავდაპირველი ეფექტური საპროცენტო განაკვეთის მიახლოებული მაჩვენებლით. მოსალოდნელ ფულად ნაკადებში შედის ფლობილი უზრუნველყოფის გაყიდვით მიღებული ან ხელშეკრულების პირობებში ჩადებული, კრედიტის გამაძლიერებელი სხვა ინსტრუმენტით წარმოშობილი ფულადი ნაკადები.

მოსალოდნელი საკრედიტო ზარალის აღიარება ხდება ორ ეტაპად. ისეთი კრედიტებისათვის, რომელთათვისაც საწყისი აღიარების შემდეგ საკრედიტო რისკის მნიშვნელოვან ზრდას ადგილი არ ჰქონია, მსზ რეზერვირდება შემდეგ 12 თვეში შესაძლებელი დეფოლტის მოვლენებით წარმოშობილი საკრედიტო ზარალისათვის (12 თვიანი მსზ). ისეთ შემთხვევაში, როდესაც საწყისი აღიარების შემდეგ ადგილი ჰქონდა საკრედიტო რისკის მნიშვნელოვან ზრდას, რეზერვი აუცილებელია კრედიტის არსებობის განმავლობაში დეფოლტის დროის მიუხედავად (მსზ არსებობის მანძილზე). ნაღდი ფულისა და საბანკო ნაშთების შემთხვევაში ჯგუფში 12 თვიანი მსზ იქმნება.

ჯგუფურად შეფასებული სავაჭრო მოთხოვნების შემთხვევაში, ჯგუფი მსზ-ის გამოთვლის გამარტივებულ მიდგომას იყენებს. ამდენად, ჯგუფი საკრედიტო რისკის ცვლილებას თვალს არ ადევნებს, არამედ დანაკარგების რეზერვს ანარიცხებს აღიარებს თითოეულ საანგარიშგებო დღეს მსზ არსებობის მანძილზე საფუძველზე. ჯგუფმა შექმნა რეზერვირების მატრიცა, რომელიც ისტორიულ საკრედიტო ზარალის გამოცდილებას ეფუძნება და ისეთი ფორვარდული ფაქტორებით კორექტირდება, რომელიც მსესხებლებისა და ეკონომიკური გარემოს სპეციფიურია. გაზის გაყიდვასთან დაკავშირებული სავაჭრო მოთხოვნები ფასდება ჯგუფურად.

ინდივიდუალურად შეფასებული სავაჭრო მოთხოვნების შემთხვევაში, ჯგუფი აფასებს დეფოლტის პარამეტრის ზღვრული ალბათობის რისკის პარამეტრებს, დეფოლტის შემთხვევაში რისკის მოცულობის პარამეტრს და დეფოლტით გამოწვეული ზარალის პარამეტრს. თუ საბაზო ნიშნულის გამოყენება შეუძლებელია, ჯგუფი მოსალოდნელი ზარალის გამოსათვლელად იყენებს ჯგუფური შეფასების რისკის პარამეტრებს. საბაზო ნიშნულის მიდგომის გამოყენების მიზნებისათვის ერთერთი მთავარი მონაცემია გარე რეიტინგები ან მათი საბაზო ნიშნულები კონტრაგენტის ფინანსური კოეფიციენტების ანალიზის გამოყენებით. ჯგუფი გარე რეიტინგების ხელმისაწვდომობას იკვლევს ღია წყაროების საშუალებით, მათ შორის, საერთაშორისო სარეიტინგო სააგენტოების ვებსაიტებზე, როგორებიცაა „მუდისი“, „ფიტჩი“ და „სტანდარდ ენდ ფურზი“. თუ გარე რეიტინგი ხელმისაწვდომი არ არის, ჯგუფი მოიპოვებს კონტრაგენტის ფინანსურ ანგარიშგებებს და საბაზო რეიტინგს ადგენს ფინანსური კოეფიციენტების გამოყენებით, „მუდისის“ ფინანსური კოეფიციენტების კვლევის საშუალებით.

ხელმძღვანელობამ დაასკვნა, რომ საწყისი აღიარებისას შესაბამის თარიღებში თითოეული სესხის საკრედიტო რისკის დადგენა დიდ ხარჯებსა და ძალისხმევას მოითხოვს. ჯგუფმა განსაზღვრა სრული მსზ არსებობის მანძილზე, ანუ ის მსზ არსებობის მანძილზე, რომელიც ფინანსური ინსტრუმენტის მთელი არსებობის მანძილზე ყველა შესაძლო დეფოლტის მოვლენით წარმოიშობა (იგივე - მე-2 და მე-3 ეტაპები).

გაცემული სესხები მე-2 ეტაპს ეკუთვნის. დეფოლტის ალბათობის გამოსათვლელად ჯგუფი იყენებს სარეიტინგო სააგენტოების ისტორიულ დეფოლტის ალბათობებს. ჯგუფი სხვა მოთხოვნების მსზ-ს ანგარიშობს ექსპერტის შეფასებით დადგენილი ზარალის განაკვეთების გამოყენებით. ექსპერტის შეფასების გამოყენება მართებულად ჩაითვა იმის გამო, რომ არ არსებობს ისეთი ისტორიული ინფორმაცია, რომლის მეშვეობით შესაძლებელი იქნებოდა რეზერვების მატრიცის შექმნა. ამოუღებელი თანხების მისაღებად გაუფასურების განაკვეთები მრავლდება შესაბამისი პერიოდის მოთხოვნების ნაშთებზე.

ყველა შემთხვევაში ჯგუფი მიიჩნევს, რომ 30 დღეზე მეტით ვადაგადაცილებული საკონტრაქტო გადახდები წარმოადგენს საკრედიტო რისკის საგრძნობ ზრდას.

ფინანსური აქტივი დეფოლტად ითვლება სახელშეკრულებო გადახდების 90 დღით ვადაგადაცილების შემთხვევაში. თუმცა, ზოგიერთ შემთხვევაში, დეფოლტად შეიძლება აგრეთვე ჩაითვალოს ისეთი ფინანსური აქტივი, რომელზეც, შიდა თუ გარე ინფორმაცია მიუთითებს, რომ ნაკლებ მოსალოდნელი იქნება დარჩენილი სახელშეკრულებო თანხის სრულად მიღება ჯგუფის მიერ ფლობილი კრედიტის გამამდიერებელი მექანიზმების გაუთვალისწინებლად.

ამოუღებელი (უიმედო) აქტივები ჩამოიწერება შესაბამისი გაუფასურების ზარალის რეზერვის ხარჯზე – ამგვარი თანხები ჩამოიწერება აქტივების დაბრუნების ყველა აუცილებელი პროცედურის დასრულების და ზარალის თანხის განსაზღვრის შემდეგ. მანამდე ჩამოიწერილი და შემდგომში ამოღებული თანხები მიეკუთვნება გაუფასურების ზარალის ანგარიშს, მოცემული წლის მოგების ან ზარალის მიხედვით.

ფინანსური ვალდებულებები. ჯგუფის ფინანსური ვალდებულებები მოიცავს სავაჭრო და სხვა გადასახდელებს და ნასესხებ სახსრებს.

სავაჭრო და სხვა გადასახდელები. სავაჭრო და სხვა გადასახდელები თავიდან აღირიცხება რეალური ღირებულებით და შემდეგ ამორტიზირებული ღირებულებით ეფექტური საპროცენტო განაკვეთის მეთოდით. სავაჭრო გადასახდელები აღირიცხულია დღ-ის ჩათვლით.

ნასესხები სახსრები. ნასესხები სახსრები თავიდან აღირიცხება რეალურ ღირებულებას მინუს ტრანზაქციის ხარჯები. რეალური ღირებულება დგინდება საბაზრო განაკვეთით მსგავს ინსტრუმენტზე. პირველადი აღიარების შემდეგ, ნასესხები სახსრები აღირიცხება ამორტიზირებული ღირებულებით ეფექტური საპროცენტო განაკვეთის გამოყენებით, სადაც ყველა სხვაობა თავდაპირველსა და ახლანდელ ღირებულებას შორის აღიარდება იმ პერიოდის მოგება-ზარალის უწყისში საპროცენტო ხარჯად. ისეთი აქტივების შესყიდვასთან, მშენებლობასთან ან წარმოებასთან პირდაპირ დაკავშირებული სესხის აღების ხარჯები, რომელთა გამოყენებისათვის ან გასაყიდად გამზადება (კვალიფიცირებული აქტივები) დიდი დრო სჭირდება, კაპიტალიზდება როგორც ამ აქტივების ხარჯების ნაწილი.

კაპიტალიზაციის დაწყების დღედ ითვლება დღე, როცა (ა) ჯგუფი გაიღებს ხარჯებს კვალიფიციურ აქტივზე; (ბ) ჯგუფი მიიღებს ნასესხები სახსრების ხარჯებს; და (გ) ჯგუფი განახორციელებს იმ საქმიანობას, რომელიც აუცილებელია აქტივის დანიშნულებისამებრ გამოსაყენებლად ან სარეალიზაციოდ მომზადებისთვის.

ნასესხები სახსრების კაპიტალიზაცია გრძელდება იმ დღემდე, როდესაც აქტივები არსებითად მზადაა დანიშნულებისამებრ გამოსაყენებლად ან სარეალიზაციოდ.

ჯგუფი ახორციელებს იმ ნასესხები სახსრების კაპიტალიზაციას, რომელთა თავიდან აცილებაც შესაძლებელი იქნებოდა იმ შემთხვევაში, თუ ჯგუფი კვალიფიციურ აქტივებზე კაპიტალურ დანახარჯებს არ გასწევდა. კაპიტალური აღებული სესხების გაანგარიშება ხორციელდება ჯგუფის საშუალო დაფინანსების ხარჯით (საშუალო შეწონილი საპროცენტო ხარჯი გამოიყენება სათანადო აქტივებზე დანახარჯების მიმართ) გარდა იმ შემთხვევისა, როცა ფინანსური სახსრების სესხად აღება ხდება კვალიფიციური აქტივის მიღების მიზნით. როდესაც ეს მოხდება, კაპიტალიზირდება ნასესხები სახსრების ფაქტობრივად გაღებული ხარჯები, რომლებიდანაც გამოქვითულია ამ ნასესხები სახსრების დროებითი ინვესტიციიდან მიღებული საინვესტიციო შემოსავალი.

გადახდილი ავანსები. გადახდილი ავანსები აღირიცხება თავდაპირველი ღირებულებით გაუფასურების გამოკლებით. გადახდილი ავანსი კლასიფიცირებულია, როგორც გრძელვადიანი, როდესაც გადახდილი ავანსი საქონელისთვის ან მომსახურებისთვის სავარაუდოდ მიიღება ერთი წლის შემდეგ, ან როდესაც გადახდილი ავანსი დაკავშირებულია აქტივთან, რომელიც თავისთავად კლასიფიცირდება როგორც გრძელვადიანი თავდაპირველი აღიარებისას. აქტივების შეძენისთვის წინასწარ გადახდა გადაეცემა აქტივის

საბალანსო ღირებულებას, მას შემდეგ, რაც ჯგუფმა კონტროლი მოიპოვა აქტივებზე და სავარაუდოა, რომ აქტივთან დაკავშირებული მომავალი ეკონომიკური სარგებელი ჯგუფში შემოვა. სხვა გადახდები ჩამოიწერება მოგება-ზარალში, როდესაც წინასწარ გადახდილი საქონლის ან მომსახურების მიღება ხდება. თუ არსებობს იმის მოლოდინი, რომ წინასწარ გადახდილი საქონელი ან მომსახურება არ მიიღება, გადახდილი ავანსი ღირებულება შემცირდება და შესაბამისი თანხა გატარდება როგორც გაუფასურების ზარალი წლის მოგება-ზარალის უწყისში.

საწესდებო კაპიტალი. საწესდებო კაპიტალის მოცულობა განისაზღვრება ჯგუფის წესდებით. ჯგუფის წესდებაში ცვლილებები შეიძლება განხორციელდეს მხოლოდ ჯგუფის მფლობელის გადაწყვეტილების საფუძველზე. საწესდებო კაპიტალი აღიარებულია ჯგუფის კაპიტალში, რადგან ეს არის ის თანხა, რომელიც შემოტანილ იყო ჯგუფის მფლობელის მიერ.

დივიდენდები. დივიდენდები აღირიცხება როგორც ვალდებულება და აკლდება კაპიტალს იმ პერიოდში, როდესაც ისინი გამოაცხადეს და დამტკიცეს. საანგარიშო პერიოდის შემდეგ გამოცხადებული ნებისმიერი დივიდენდები, რაც კონსოლიდირებულ ფინანსურ ანგარიშგებების დამტკიცებამდე მოხდა, უნდა გამჟღავნდეს შემდგომ მოვლენებში.

ვალდებულებების და ჯარიმების რეზერვები. ვალდებულებების და ჯარიმების რეზერვები არის არაფინანსური ვალდებულებები გაურკვეველი დროისა და ოდენობის. ისინი დაირიცხება როდესაც ჯგუფს აქვს სამართლებრივი ან კონსტრუქციული ვალდებულება წარსულიდან გამომწვეული, და სავარაუდოა რომ ეკონომიკური სარგებლის შემცველი რესურსებია საჭირო იმისათვის, რომ დაიფაროს ვალდებულება და საიმედო შეფასების გაკეთებაც შესაძლებელია. თუ ეფექტი არსებითია, რეზერვის ოდენობა განისაზღვრება დისკონტირების გზით, სადაც გამოყენებულია დაბეგვრამდე საპროცენტო განაკვეთი, რომელიც ასახავს ბაზრის შეფასებას ფულის დროით ღირებულებაზე და ასევე იმ რისკებს რაც დაკავშირებულია მასთან.

შემოსავლის აღიარება. გაზისა და ელექტროენერგიის რეალიზაციისგან მიღებული შემოსავალი აღიარებულია მომხმარებლების მიერ გამოყენებული გაზომილი რაოდენობის მიხედვით.

გარანტირებული სიმძლავრის საფასური თბილსრესის თბოელექტროსადგურისთვის აღიარებულია დღეები რაოდენობის მიხედვით, რა დროსაც ელექტროსადგურს შეუძლია მიაწოდოს ელექტროენერგია მისი დადგმული სიმძლავრის შესაბამისად. დღიური ტარიფი დგინდება საქართველოს ენერგეტიკისა და წყალმომარაგების მარეგულირებელი ეროვნული კომისიის მიერ (სემეკი). შემოსავალი ნაჩვენებია დღ-ისა და ფასდაკლებების გარეშე.

შემოსავალი იზომება როგორც გაყიდვის შედეგად მიღებული აქტივის რეალური ღირებულება. როდესაც ბარტერულ შეთანხმებაში საიმედოდ ვერ დგინდება მიღებული აქტივის ღირებულება, შემოსავალი აღიარდება იმ აქტივების ან სერვისის ღირებულებით, რომელიც ჯგუფმა გასცა ან გაუწია.

ჯგუფი გაზის გაყიდვასთან დაკავშირებულ შესრულების ვალდებულებას აღიარებს დროის ერთ მომენტში, რადგან არსებობს შესრულების მხოლოდ ერთი ვალდებულება.

ბარტერული გარიგებები და ურთიერთჩათვლები. გაყიდვებისა და შესყიდვების ნაწილზე ანგარიშსწორება ხორციელდება ურთიერთჩათვლის, გაცვლის (ბარტერი) ან უნაღდო ანგარიშსწორების გზით. ამ გარიგებებს ჩვეულებრივ აქვთ შემდეგი ფორმები: პირდაპირი ანგარიშსწორება საბოლოო კლიენტისგან განსხვავებული საქონლით და მომსახურებით (ბარტერი), მხარეთა მიერ ერთმანეთისათვის ბალანსების გაუქმება ან უნაღდო ანგარიშსწორება რამდენიმე საწარმოს მონაწილეობით.

გაყიდვებისა და შესყიდვების აღიარება, რომლებზეც ანგარიშსწორებაც მოსალოდნელია ურთიერთანგარიშსწორების, ბარტერის ან სხვა უნაღდო ანგარიშსწორების გზით, ხორციელდება უნაღდო ანგარიშსწორებისას მისაღები ან გადასახდელი რეალური ღირებულების მენეჯმენტისეული გაანგარიშების საფუძველზე. რეალური ღირებულება განისაზღვრება დაკვირვებადი საბაზრო იფორმაციის გათვალისწინებით.

ფინანსური შემოსავალი და ხარჯები. ფინანსური შემოსავალი და ხარჯები შედგება ნასესხებ სახსრებზე დარიცხული საპროცენტო ხარჯისგან, ნასესხებ სახსრებზე მიღებული საპროცენტო შემოსავლისგან, საბანკო დეპოზიტებზე დარიცხული საპროცენტო შემოსავლებისგან და სავალუტო მოგებისგან და ზარალისგან, რომელიც ეხება სესხებს ან ფულსა და ფულის ექვივალენტებს.

თანამშრომლების სარგებელი. ხელფასები, გადახდილი წლიური შვებულება, ბონუსები და არაფულადი სარგებელი დარიცხული წლის განმავლობაში, რომელშიც ასოცირებული მომსახურება გაწეულია ჯგუფის თანამშრომლების მიერ. ჯგუფს არ აქვს კანონიერი ან კონსტრუქციული ვალდებულება, რომ გასცეს პენსიები ან მსგავსი სარგებელი. 2019 წლის 1 იანვრიდან მოყოლებული, ჯგუფს ექნება სამართლებრივი ვალდებულება, გააკეთოს თანამშრომელთა მთლიანი ხელფასებისა და ბენეფიტების 2%-ის ოდენობის საპენსიო შენატანები.

დაბალანსება. ფინანსური აქტივები და ვალდებულებები დაბალანსდება და წმინდა თანხა აღირიცხება ფინანსური მდგომარეობის ანგარიშში მხოლოდ მაშინ, როდესაც არსებობს იურიდიულად განხორციელებადი უფლება ადირებული თანხების ჩათვლაზე, და არსებობს ან ნეტო საფუძველზე დარეგულირების ან აქტივის რეალიზაციის და ვალდებულების დაფარვის ერთდროულად განხორციელების განზრახვა.

3. კრიტიკული სააღრიცხვო შეფასებები და შეფასების განუსაზღვრელობის ძირითადი წყაროები

ჯგუფი აკეთებს შეფასებებს და ვარაუდებს, რაც გავლენას ახდენს კონსოლიდირებულ ანგარიშგებაში წარდგენილ ციფრებსა და მომავალი საანგარიშგებო პერიოდის აქტივებისა და ვალდებულებების საბალანსო ღირებულებაზე. შეფასებებისა და ვარაუდების გადახედვა ხდება მუდმივად და თავის მხრივ თითოეული მათგანი დაფუძნებულია მენეჯმენტის გამოცდილებასა და სხვა ფაქტორებზე, მათ შორის მომავალი მოვლენების მოხდენის მოლოდინზე რომელთა წარმოქმნის ალბათობა მოცემული გარემოებების ქვეშ მიიჩნევა ლოგიკურად.

შეფასებების გარდა, მენეჯმენტი ასევე აკეთებს განსაზღვრებებს სააღრიცხვო პოლიტიკის გამოყენებისას. განსაზღვრებები ახდენენ ყველაზე მნიშვნელოვან გავლენას კონსოლიდირებულ ფინანსურ ანგარიშგებაში წარდგენილ ციფრებზე, ხოლო შეფასებებს შეუძლიათ მნიშვნელოვნად შეცვალონ აქტივებისა და ვალდებულებების საბალანსო ღირებულება.

შვილობილების კონსოლიდაცია. ჯგუფის მენეჯმენტმა გამოიყენა განსაზღვრებები იმ საწარმოებისთვის რომელთა წილის მფლობელობაც წარმოადგენს აქციების 50% (იხ შენიშვნა 1). ჯგუფს აქვს უფლება დირექტორების დანიშვნისა და განთავისუფლების, ასევე ახორციელებს რეგულატორი ფინანსური ოპერაციებისა და საოპერაციო აქტივობების მართვას ვინაიდან როგორც ჯგუფის მენეჯმენტის წარმომადგენელი სარგებლობს დირექტორის უფლებამოსილებით. შესაბამისად, ჯგუფის მენეჯმენტი მიიჩნევს რომ ჯგუფი ეფექტურად მართავს დაქვემდებარებულ საწარმოებს და აქვს მნიშვნელოვანი კონტროლი მათზე, რის გამოც ჯგუფმა სრულად მოახდინა ასეთი საწარმოების კონსოლიდირება კონსოლიდირებულ ფინანსურ ანგარიშგებაში.

მეკავშირე მხარეებთან განხორციელებული ტრანზაქციების საწყისი აღიარება. ბიზნესი ჩვეული საქმიანობისას ახორციელებს ტრანზაქციებს მეკავშირე მხარეებთან. ბასს 39 მოითხოვს ფინანსური ინსტრუმენტების საწყისი აღიარებას საბაზრო ფასით. როდესაც არ არსებობს აქტიური ბაზარი აქტივებისთვის, მენეჯმენტი იყენებს განსაზღვრებებს იმის დადგენაში განხორციელდა თუ არა ტრანზაქცია საბაზრო საპროცენტო განაკვეთით. განსაზღვრისას მენეჯმენტი ეყრდნობა არამეკავშირე მხარესთან განხორციელებული მსგავსი ტრანზაქციების ღირებულებას და ეფექტური საპროცენტო განაკვეთის ანალიზს. მეკავშირე მხარეებთან არსებული ნაშთების პირობების და გარემოებები გამჟღავნებულია 25-ე შენიშვნაში.

ძირითადი საშუალებების სარგებლიანობის ვადა. ძირითადი საშუალებების სარგებლიანობის ვადის განსაზღვრა სუბიექტურია და დამოკიდებულია ასეთ აქტივებთან დაკავშირებულ გამოცდილებაზე. აქტივებისთვის დამახასიათებელი მომავალი ეკონომიკური სარგებლიანობა ძირითადად გამოყენებისას მოიხმარება. აქტივის ღირებულების შემცირება ხმარებისას სხვა ფაქტორებმა შეიძლება გამოიწვიოს. მენეჯმენტი აფასებს დარჩენილ სარგებლიანობის ვადას ახლანდელი ტექნიკური მდგომარეობის და აქტივებიდან სარგებლის მიღების სავარაუდო პერიოდის მიხედვით. შეფასებისას ხდება შემდეგი ძირითადი ფაქტორების გათვალისწინება (ა) აქტივების მოსალოდნელი გამოყენება; (ბ) მოსალოდნელი ფიზიკური ცვეთა, რომელიც საოპერაციო ფაქტორებსა და რემონტის პროგრამაზე დამოკიდებულია; და (გ) ტექნიკური და კომერციული მოძველება, რომელიც საბაზრო პირობების ცვლილებით არის განპირობებული.

საინვესტიციო ქონების შეფასება. საინვესტიციო ქონება ფასდება რეალური ღირებულებით დამოუკიდებელი შემფასებლის მიერ გაკეთებული რეპორტის საფუძველზე.

ჯგუფის საინვესტიციო ქონების შეფასების რეპორტების მომზადების პროცესში შესადარისი ფასების გათვალისწინებისას გარე შემფასებელმა გამოიყენა აუქციონით გაყიდვის ტრანზაქციები. საინვესტიციო ქონების თითოეული შემთხვევისათვის გამოვლინდა მსგავსი სამი ტრანზაქცია ბაზარზე. რადგან შესადარი აქტივები მაინც განსხვავდებოდა ჯგუფის აქტივებისგან, მოხდა ფასის დაკორექტირება მდებარეობის, მდგომარეობის, ზომის, მისადგომობის, ასაკისა და გამყიდველთან მოლაპარაკებაში შესაძლო ფასდათმობების გათვალისწინებით. კვადრატული მეტრის ამგვარად განსაზღვრული შესადარისი ფასები შემდეგ გამრავლდა შესაფასებელი ქონების ფართობზე და მიღებული იქნა საინვესტიციო ქონების შეფასებული ღირებულება.

შემოსავლის კაპიტალიზაციის მიდგომის, კერძოდ, დისკონტირებული ფულადი ნაკადების ანალიზის შემთხვევაში, შემფასებელმა ყურადღებით შეაფასა ფულად ნაკადებსა და კაპიტალის საშუალო შეწონილ ღირებულებაში გამოყენებული დაშვებები.

მენეჯმენტი გაეცნო შემფასებელთა მიდგომას შესადარისი ქონების შერჩევისა და კვოტირებული საბაზრო ფასების, ფულადი ნაკადებისა და კაპიტალის საშუალო შეწონილი ღირებულების კორექტირების პრინციპების საკითხში და დაადასტურა, რომ არჩეული მიდგომა და მიღებული დასკვნები მოცემული ვითარების შესაბამისი იყო.

გადასახადები. საქართველოს საგადასახადო კანონმდებლობაში არსებობს ისეთი მუხლები, რომელთა ინტერპრეტაცია სხვადასხვაგვარადაა შესაძლებელი. გარდა ამისა, კანონმდებლობის მენეჯმენტისეული შეფასება საგადასახადო ორგანოების შეფასებისგან შეიძლება განსხვავდებოდეს და ამან გამოიწვიოს საგადასახადო ორგანოთა მიერ ტრანზაქციების ექვექცეშ დაყენება, რის გამოც ჯგუფს შეიძლება დაერიცხოს დამატებითი გადასახადები, ჯარიმები და საურავები. ჯგუფის ხელმძღვანელობა მიიჩნევს, რომ მათ გადაიხადეს საგადასახადო კანონით მოთხოვნილი გადასახადები და რომ დამატებითი რეზერვების შექმნა კონსოლიდირებულ ფინანსურ ანგარიშგებაში არ არის საჭირო. საგადასახადო ორგანოებს ჯგუფის საგადასახადო შემოწმება შეუძლიათ სამი წლის განმავლობაში.

მოსალოდნელი საკრედიტო ზარალი. ჯგუფი მოსალოდნელ საკრედიტო ზარალს ქმნის იმ შეფასებული ზარალის აღსარიცხად, რაც წარმოიშობა კლიენტების მხრიდან სათანადო გადახდების განუხორციელებლობისგან ან მომწოდებლების მხრიდან შეთანხმებული საქონლის ან მომსახურების მოუწოდებლობისგან. მოსალოდნელი საკრედიტო ზარალის დონის შეფასებისას მენეჯმენტი მხედველობაში იღებს ზოგად ეკონომიკურ ვითარებას, მოთხოვნებისა და გადახდილი ავანსების ვადას, ჩამოწერების ისტორიულ გამოცდილებას, კლიენტებისა და მომწოდებლების კრედიტუნარიანობასა და გადახდის პირობების ცვლილებას. ეკონომიკის, დარგის თუ კონკრეტული კლიენტისა და მომწოდებლის გარემოებების ცვლილებამ შეიძლება გამოიწვიოს კონსოლიდირებულ ფინანსურ ანგარიშგებაში ასახული მოსალოდნელი საკრედიტო ზარალის კორექტირების აუცილებლობა.

დაუმთავრებელ მშენებლობად კვალიფიცირებული აქტივების გაუფასურების შეფასება. 2018 და 2017 წლების 31 დეკემბრის მდგომარეობით, დაუმთავრებელ მშენებლობაში შევიდა: სხვა მიწა, შენობა-ნაგებობები, მშენებლობები, ტურბო-აგრეგატები, ტრანსფორმატორები, გენერატორები და სხვა აქტივები, 153,137 ათასი და 150,638 ათასი ლარის ღირებულებით, შესაბამისად. აქტივები დაკავშირებულია გარდაბნის მუნიციპალიტეტში 150-300 მეგავატი სიმძლავრის ქვანახშირის თბოელექტროსადგურის მშენებლობასთან (შენიშვნა #6).

მენეჯმენტმა შეფასება ჩაატარა მომავალი ფულადი ნაკადების წმინდა მიმდინარე ღირებულების საფუძველზე, რომლის მიხედვით, საბოლოო ღირებულება გამოთვალა იქნა გადასახადამდე ბაზისით, მოსალოდნელი ადგილობრივი დერეგულირებული გაყიდვებისა (236,359,200 კვტ/სთ) და 15 წლის შემდეგ ადგილობრივი დერეგულირებული გაყიდვების მოცულობის (1,219,159,200 კვტ/სთ), ერთი მხრივ, და ადგილობრივი დერეგულირებული გასაყიდი ტარიფის საპროგნოზო ფასების (6 აშშდ/კვტ/სთ, ყოველ წელს 2%-იანი ზრდით), მეორე მხრივ, გადამრავლებით.

მენეჯმენტის მიერ ზემოაღნიშნული დაშვებების საფუძველზე დადგენილი გამოყენებული ღირებულება აქტივების საბალანსო ღირებულებას 60%-ით აღემატებოდა.

დაუმთავრებელ მშენებლობად კლასიფიცირებული აქტივების გაუფასურების ტესტში მნიშვნელოვანი დაშვებები კეთდება, კერძოდ, ადგილობრივი დერეგულირებული გაყიდვების ტარიფი, დერეგულირებულ ბაზარზე გამოყენებული სიმძლავრე და 15 წლის შემდეგ ადგილობრივი დერეგულირებული გაყიდვების მოცულობა. მგრძნობელობის ანალიზი (იხილეთ ქვემოთ) გაკეთდა საანგარიშებო პერიოდის ბოლოს

ახსნა-განმარტებითი შენიშვნები ფინანსურ უწყისებზე
2018 წლის 31 დეკემბერს დამთავრებული წლისთვის (გაგრძელება)

აღნიშნულ დამკვეთებში გონივრულად დასაშვები ცვლილებებისა და ყველა სხვა დაშვების მუდმივობის გათვალისწინებით.

- ადგილობრივი დერეგულირებული გაყიდვების ტარიფის დაახლოებით 16%-ით შემცირება გამოიწვევდა დაუმთავრებელ მშენებლობად კლასიფიცირებული აქტივების გაუფასურებას;
- დერეგულირებულ ბაზარზე გამოყენების მოცულობის სიმძლავრისა და საბოლოო ღირებულების გამოსაანგარიშებელი 15 წლის შემდგომი ადგილობრივი დერეგულირებული გაყიდვების მოცულობის დაახლოებით 25%-ით შემცირება გამოიწვევდა მიმდინარე მშენებლობად კლასიფიცირებული აქტივების გაუფასურებას.

ზემოთ მოცემული მგრძნობელობის ანალიზი შეიძლება სათანადოდ ვერ ასახავდეს პროექტის გამოყენებული ღირებულების რეალურ ცვლილებას, რადგან, მენეჯმენტის აზრით, ნაკლებ სავარაუდოა, დაშვებები ერთმანეთისგან დამოუკიდებლად შეიცვალოს მათი პოტენციური კორელაციურობის გამო.

4. ახალი და შესწორებული ფინანსური აღრიცხვის საერთაშორისო სტანდარტებისა (ფასს) ინტერპრეტაციების გამოყენება

2018 წელს შემდეგი ახალი და შესწორებული სტანდარტები და ინტერპრეტაციები იქნა გამოყენებული:

- ფასს 9 - ფინანსური ინსტრუმენტები;
- ფასს 15 - შემოსავალი კლიენტებთან გაფორმებული ხელშეკრულებებიდან (და შესაბამისი განმარტებები);
- ფასს 2 (შესწორება) - აქციებზე დაფუძნებული გადახდის ტრანზაქციების კლასიფიკაცია და შეფასება;
- ბასს 40 (შესწორება) - საინვესტიციო ქონების გადაცემა;
- ფასს სტანდარტების წლიური გაუმჯობესების 2014-2016 ციკლი;
- შესწორება ბასს 28 - ინვესტიციები ასოცირებულ პირებსა და ერთობლივ საწარმოებში;
- ფასს 22 - სავალუტო ოპერაციები და საავანსო ანაზღაურება

ჯგუფმა ფასს 15 და ფასს 9 პირველად გამოიყენა. ახალი სტანდარტების გამოყენებით გამოწვეული ცვლილებების ეფექტი და შინაარსი აღწერილია ქვემოთ.

ფასს 9 - ფინანსური ინსტრუმენტები

ფასს 9 „ფინანსური ინსტრუმენტები“ ანაცვლეს ბასს 39 „ფინანსური ინსტრუმენტები: აღიარება და შეფასება“ 2018 წლის 1 იანვრის შემდეგ დაწყებული წლიური პერიოდებისათვის და აერთიანებს ფინანსური ინსტრუმენტების აღრიცხვის სამივე ასპექტს: კლასიფიკაცია და შეფასება; გაუფასურება; და ჰეჯირების აღრიცხვა.

ჯგუფმა ფასს 9 პროსპექტიულად გამოიყენა, საწყისი გამოყენების თარიღით - 2018 წლის 1 იანვარი. აღნიშნული სტანდარტის გამოყენებას ჯგუფის ფინანსურ ანგარიშგებაზე მნიშვნელოვანი ეფექტი არ ჰქონია.

ფასს 9-ის გამოყენების შედეგად შეიცვალა ფინანსურ აქტივებზე გაუფასურების დანაკარგების აღრიცხვის წესი, რადგან ბასს 39-ის გაწეული ზარალის მიდგომა ჩანაცვლდა ფორვარდული მოსალოდნელი საკრედიტო ზარალის (მსზ) მიდგომით. ფასს 9-ის თანახმად, ჯგუფი ვალდებულია, მსზ-ის რეზერვი აღიაროს ყველა სავალო ინსტრუმენტზე, რომელიც რეალური ღირებულებით არ არის აღრიცხული, მოგება-ზარალში და სახელშეკრულებო აქტივებში.

შემდეგი ცხრილი უჩვენებს ჯგუფის ფინანსური აქტივებისა და ფინანსური ვალდებულებების შეფასების თავდაპირველ, ბასს 39-ის შესაბამის კატეგორიებს და ახალ, ფასს 9-ის შესაბამის შეფასების კატეგორიებს 2018 წლის 1 იანვრის მდგომარეობით:

შპს. საქართველოს საერთაშორისო ენერგეტიკული კორპორაცია

ახსნა-განმარტებითი შენიშვნები ფინანსურ უწყისებზე
2018 წლის 31 დეკემბერს დამთავრებული წლისთვის (გაგრძელება)

(ათასი ქართული ლარი)	ბეგლი კლასიფიკაცია ბასს 39	ახალი კლასიფიკაცია ფასს 9	ბეგლი საბალანსო ღირებულება ბასს 39	ახალი საბალანსო ღირებულება ფასს 9
ფული და ფულის ექვივალენტები	სესხები და მოთხოვნები	ამორტიზებული ღირებულება	2,652	2,652
სავაჭრო და სხვა მოთხოვნები	სესხები და მოთხოვნები	ამორტიზებული ღირებულება	19,983	19,983
გაცემული სესხები	სესხები და მოთხოვნები	ამორტიზებული ღირებულება	29,159	29,159
სულ ფინანსური აქტივები			51,794	51,794
სავაჭრო და სხვა გადასახდელები	ამორტიზებული ღირებულება	ამორტიზებული ღირებულება	21,479	21,479
ნასესხები სახსრები	ამორტიზებული ღირებულება	ამორტიზებული ღირებულება	97,982	97,982
სულ ფინანსური ვალდებულებები			119,461	119,461
წმინდა ფინანსური ვალდებულებები			67,667	67,667
2018 წლის 1 იანვარს ფასს 9-ის გამოყენების ეფექტი			-	-

ფასს 15 - შემოსავალი კლიენტებთან გაფორმებული ხელშეკრულებებიდან

ფასს 15 ანაცვლებს შემდეგ სტანდარტებს: ბასს 18 – შემოსავლები, ბასს 11 – სამშენებლო კონტრაქტები და მათთან დაკავშირებულ ინტერპრეტაციებს და გარკვეული შეზღუდვებით, ვრცელდება ყველა შემოსავალზე, რომელიც კლიენტებთან გაფორმებული ხელშეკრულებებიდან მიიღება. სტანდარტი გვთავაზობს კლიენტებთან გაფორმებული ხელშეკრულებებიდან მიღებული შემოსავლის აღიარების ხუთეტაპიან მოდელს და მოითხოვს, რომ შემოსავლის აღიარება მოხდეს იმ ოდენობით, რომელშიც ასახულია კლიენტისათვის საქონლის ან მომსახურების სანაცვლოდ მოსალოდნელი ანაზღაურების ოდენობა.

ფასს 15 კომპანიებს ავალდებულებს, გამოიყენონ დასკვნებზე დაფუძნებული შეფასება და კლიენტებთან გაფორმებულ ხელშეკრულებებზე მოდელის თითოეული ზომის გამოყენებისას მხედველობაში მიიღონ ყველა შესაბამისი ფაქტი და გარემოება. სტანდარტი ასევე განმარტავს, თუ როგორ უნდა მოხდეს კონტრაქტის მოპოვების ზედნადები ხარჯებისა და მისი შესრულების პირდაპირი ხარჯების აღრიცხვა. გარდა ამისა, სტანდარტი ვრცელ განმარტებებსაც მოითხოვს.

ჯგუფმა ფასს 15 2018 წლის 1 იანვრიდან მოდიფიცირებული რეტროსპექტიული მეთოდით მიიღო. ამ სტანდარტის გამოყენებას ჯგუფის ფინანსურ მდგომარეობაზე ან/და ფინანსურ შედეგებზე მნიშვნელოვანი ზეგავლენა არ ჰქონია.

ჯგუფი არ იყენებს შემდეგ ახალ და რედაქტირებულ, გამოქვეყნებულ მაგრამ ძალაში ჯერ არშესულ ფასს-ებს:

- ფასს 16 - ოჯარა1;
- ფასს 17 - სადაზღვევო კონტრაქტები2;
- შესწორებები ფასს 9 - წინასწარი გადახდის მახასიათებლები უარყოფითი ანაზღაურებით1;
- შესწორებები ბასს 28 - გრძელვადიანი წილები ასოცირებულ პირებსა და ერთობლივ საწარმოებში3;
- ფასს-ების წლიური რედაქტირების 2015-2017 წწ. ციკლი1;
- შესწორებები ბასს 19 - თანამშრომელთა ბენეფიტები3;
- ფასიკ 23 - მოგების გადასახადის დამუშავებასთან დაკავშირებული განუსაზღვრელობა4;
- ფასს 10 - კონსოლიდირებული ფინანსური ანგარიშგება და ბასს 28 (შესწორებები)5.

1. ძალაშია 2019 წ. 1 იანვარს ან მის შემდეგ დაწყებული წლიური პერიოდებისათვის, ვადამდელი გამოყენება დაშვებულია.
2. ძალაშია 2021 წ. 1 იანვარს ან მის შემდეგ დაწყებული წლიური პერიოდებისათვის, ვადამდელი გამოყენება დაშვებულია.

3. ძალაშია 2019 წ. 1 იანვარს ან მის შემდეგ დაწყებული წლიური პერიოდებისათვის რეტროსპექტიულად, ვადამდელი გამოყენება დაშვებულია;
4. ძალაშია 2019 წ. 1 იანვარს ან მის შემდეგ დაწყებული წლიური პერიოდებისათვის, ან მთლიანად რეტროსპექტიული გამოყენებით ან მოდიფიცირებული რეტროსპექტიული გამოყენებით, ჯამური ინფორმაციის რეტროსპექტიულად ან პროსპექტიულად გადაფასების გარეშე;
5. სტანდარტების საბჭოს ძალაში შესვლის თარიღი ჯერ არ დაუდგენია; თუმცა, შესწორებათა ვადამდელი გამოყენება ნებადართულია.

ფასს 16 - იჯარა

ფასს 16-ში მოცემულია საიჯარო გარიგებების გამოვლენისა და იჯარის ხელშეკრულების ორივე მხარის აღრიცხვიანობის პრინციპები. ძალაში შესვლისას, 2019 წლის 1 იანვარს ან მის შემდეგ დაწყებულ წლიურ პერიოდებში ეს სტანდარტი ჩაანაცვლებს იჯარის შესახებ ამჟამად მოქმედ პრინციპებს, მათ შორის ბასს 17-სა და მასთან დაკავშირებულ ინტერპრეტაციებს. ჯგუფისათვის ფასს 16-ის საწყისი ამოქმედების თარიღია 2019 წლის 1 იანვარი. ჯგუფმა გადაწყვიტა, ფასს 16 გამოიყენოს მოდიფიცირებული რეტროსპექტიული მიდგომით, ფასს 16:C5(b) შესაბამისად. ამდენად, ჯგუფი შესადარ ინფორმაციას არ გადაფასებს და გამოიყენებს ფასს 16-ზე გადასვლის პრაქტიკულ შედეგს, რომლის მიხედვით იმის გადაფასება, არის თუ არა კონტრაქტი იჯარა ან მოიცავს თუ არა იგი იჯარას, არ ხდება.

ფასს 16-ში საიჯარო და მომსახურების კონტრაქტები ერთმანეთისგან განსხვავდება იმის მიხედვით, აკონტროლებს თუ არა იდენტიფიცირებულ აქტივს კლიენტი. საოპერაციო იჯარის (არასაბალანსო) და ფინანსური იჯარის (საბალანსო) განსხვავებები უქმდება და ნაცვლდება მოდელით, რომლის მიხედვით გამოყენების უფლების მატარებელი აქტივი და შესაბამისი ვალდებულება, ყველა სახის იჯარის შემთხვევაში, უნდა აღიაროს იჯარის მიმღებმა (ანუ ყველა საბალანსო იჯარისა). აღნიშნული არ ეხება დაბალღირებულებიანი აქტივების იჯარებსა და მოკლევადიან იჯარებს.

გამოყენების უფლების მატარებელი აქტივი თავდაპირველად აისახება თვითღირებულებით, შემდგომში კი (გამონაკლისების გათვალისწინებით) თვითღირებულებისა და დაგროვილი ცვეთისა და გაუფასურების ზარალის სხვაობით, რომელიც საიჯარო ვალდებულების ნებისმიერი გადაფასებისას კორექტირდება. საიჯარო ვალდებულება თავდაპირველად აისახება აღიარების დღეს გადაუხდელი საიჯარო გადახდების მიმდინარე ღირებულებით. ამის შემდგომ საიჯარო ვალდებულება კორექტირდება პროცენტისა და საიჯარო გადახდების ოდენობით, აგრეთვე, სხვა ფაქტორთა შორის, იჯარის ცვლილების გათვალისწინებით. გარდა ამისა, ცვლილება ეხება ფულადი ნაკადების კლასიფიკაციას, რადგან ბასს 17-ით გათვალისწინებული საოპერაციო იჯარის გადახდები საოპერაციო ფულად სახსრებში აისახება; მეორე მხრივ, ფასს 16-ის მოდელით, საიჯარო გადახდები იყოფა ძირითად და პროცენტის ნაწილებად და, შესაბამისად, შედის ფინანსური და საოპერაციო ფულადი ნაკადების გაანგარიშებაში.

იჯარის მიმღების მხარეს არსებული აღრიცხვისგან განსხვავებით, ფასს 16-ში იჯარის გამცემის მხრიდან აღრიცხვიანობის პრინციპები ბასს 17-თან შედარებით დიდწილად იგივეა. აქაც იჯარის გამცემი მოვალეა, იჯარა ან საოპერაციო იჯარად ჩათვალოს ან ფინანსურ იჯარად.

გარდა ამისა, ფასს 16 მასშტაბურ განმარტებებსაც მოითხოვს.

ჯგუფმა დაასრულა კონსოლიდირებულ ფინანსურ ანგარიშგებაზე სტანდარტის პოტენციური ზემოქმედების საწყისი შეფასება, მაგრამ დეტალური შეფასება ჯერ არ დაუსრულებია. პირველად ამოქმედების პერიოდში ფასს 16-ის რეალური ზეგავლენა კონსოლიდირებულ ფინანსურ ანგარიშგებაზე დამოკიდებული იქნება მომავალ ეკონომიკურ გარემოებებზე, ჯგუფის იჯარების პორტფელის განვითარებაზე, ჯგუფის შეფასებაზე, გადაწყვეტს თუ არა იჯარის განახლების ოფციების, პრაქტიკული შედეგებისა და აღიარების გამონაკლისების გამოყენებას.

ჯგუფმა უნდა აღიაროს ფილიალისა და საოფისე ფართების საოპერაციო ლიზინგიდან წარმოშობილი ახალი აქტივები და ვალდებულებები. აღნიშნულ იჯარებთან დაკავშირებული ხარჯების ბუნება ახლა შეიცვლება, რადგან ფასს 16 წრფივ საოპერაციო იჯარის ხარჯს ანაცვლებს ცვეთის ხარჯით, რომელიც გამოყენების უფლების მატარებელ აქტივებსა და საიჯარო ვალდებულებებზე საპროცენტო ხარჯზე ვრცელდება.

აქამდე ჯგუფი საოპერაციო იჯარის ხარჯს წრფივად აღიარებდა მთელი იჯარის განმავლობაში და აქტივებსა და ვალდებულებებს აღიარებდა მხოლოდ მაშინ, თუ არსებობდა დროითი სხვაობა რეალურ საიჯარო გადახდებსა და აღიარებულ ხარჯებს შორის.

ჯგუფი ფასს 16-ის პირველად გამოყენებას აპირებს 2019 წლის 1 იანვარს, მოდიფიცირებული რეტროსპექტიული მიდგომით. ამდენად, ფასს 16-ის გამოყენების კუმულატიური ეფექტი აღიარდება როგორც 2019 წლის 1 იანვრის გაუნაწილებელი მოგების საწყისი ნაშთის კორექტირება, შესაძარი ინფორმაციის გადაფასების გარეშე.

ჯგუფის მენეჯმენტის აზრით, ფასს 16-ის გამოყენება არ იქონიებს მნიშვნელოვან ზეგავლენას ჯგუფის კონსოლიდირებულ ფინანსურ ანგარიშგებაში ნაჩვენებ თანხებზე.

შესწორება ფასს 9 - წინასწარი გადახდა უარყოფითი ანაზღაურების მახასიათებლებით

ფასს 9-ის შესწორება განმარტავს, რომ იმის დასადაგენად, აკმაყოფილებს თუ არა წინასწარი გადახდის მახასიათებელი SPPI პირობას, მხარეს, რომელიც ამ ოფციას გამოიყენებს, შეუძლია სათანადო ანაზღაურება წინასწარ გადაიხადოს ან მიიღოს წინასწარი გადახდის მიზეზის მიუხედავად. სხვა სიტყვებით, წინასწარი გადახდის მახასიათებლებმა უარყოფითი ანაზღაურებით SPPI ტესტი შეიძლება გაიაროს კიდევ.

ჯგუფის ხელმძღვანელობა არ ელის, რომ ფასს 9-ის შესწორების გამოყენება საგრძნობ ზეგავლენას იქონიებს ჯგუფის ფინანსურ ანგარიშგებაზე.

ფასს-ების წლიური რედაქტირების 2015-2017 წწ. ციკლი

ფასს-ების წლიური რედაქტირების 2015-2018 წწ. ციკლი მოიცავს რამდენიმე სტანდარტის შესწორებას: ფასს 3 - „ბიზნეს კომბინაციები“, ფასს 11 - „ერთობლივი გარიგებები“, ბასს 12 - „მოგების გადასახადები“ და ბასს 23 - „სესხის აღების ხარჯები“.

შესწორება სტანდარტში ბასს 12 განმარტავს, რომ ჯგუფმა დივიდენდებზე მოგების გადასახადის ეფექტი უნდა ასახოს მოგება-ზარალში, სხვა სრულ შემოსავალში ან კაპიტალში იმის მიხედვით, თუ თავიდან სადა ისახა გასანაწილებელი მოგების მომტანი ტრანზაქციები, თანაც იმის მიუხედავად, ერიცხება თუ არა განაწილებულ და გაუნაწილებელ მოგებას სხვადასხვა საგადასახადო განაკვეთი.

ბასს 23-ის შესწორება განმარტავს, რომ თუ შესაბამისი აქტივის გამოსაყენებლად ან გასაყიდად გამზადების შემდეგ დასაფარი დარჩა ნასესხები სახსრების რაიმე ნაწილი, ნასესხებ სახსრებზე კაპიტალიზაციის კოეფიციენტის გამოთვლის პროცესში ეს სესხი უნდა შევიდეს იმ თანხებში, რომლებსაც ჯგუფი ზოგადად სესხულობს.

ფასს 3-ის შესწორება განმარტავს, რომ თუ ჯგუფმა კონტროლი დაამყარა ისეთ ბიზნესზე, რომელიც ერთობლივ საქმიანობას წარმოადგენს, მან ეტაპობრივად განხორციელებული ბიზნეს-კომბინაციის შემთხვევაში უნდა გამოიყენოს სხვადასხვა მოთხოვნა, მათ შორის, ერთობლივ ოპერაციაში მანამდე ფლობილი წილი უნდა გადაფასოს სამართლიანი ღირებულებით. მანამდე ფლობილი ღირებულება მოიცავს ნებისმიერ უღირებელ აქტივებს, ვალდებულებებსა და გუდივლს, რომლებიც ერთობლივ ოპერაციასთან არის დაკავშირებული.

ფასს 11-ის შესწორება განმარტავს, რომ თუ ჯგუფი მონაწილეობს, მაგრამ არ აქვს კონტროლი ერთობლივ ოპერაციაზე, რომელიც თავისთავად წარმოადგენს ბიზნესს, და მან კონტროლი მოიპოვა ამ ერთობლივ ოპერაციაზე, ჯგუფი არ გადააფასებს მანამდე ფლობილ წილს ერთობლივ ოპერაციაში.

ყველა შესწორება ძალაშია 2019 წლის 1 იანვარს ან მას შემდეგ დაწყებული წლიური პერიოდებისათვის და ჩვეულებრივ მოითხოვს პროსპექტიულ გამოყენებას. ვადამდელი გამოყენება ნებადართულია.

ჯგუფის ხელმძღვანელობა არ ვარაუდობს, რომ ამ შესწორებათა გამოყენება არსებით ზეგავლენას იქონიებს ჯგუფის ფინანსურ ანგარიშგებაზე.

ფაისკ 23 - მოგების გადასახადის დამუშავებასთან დაკავშირებული განუსაზღვრელობა

ფაისკ 23 განმარტავს, თუ როგორ უნდა დაადგინოს ჯგუფმა ბუღალტრული საგადასახადო პოზიცია, როდესაც არსებობს მოგების გადასახადთან დაკავშირებული განუსაზღვრელობა. ინტერპრეტაცია ჯგუფს ავალდებულებს, რომ მან:

- დაადგინოს, არასარწმუნო საგადასახადო პოზიციები ინდივიდუალურად ფასდება თუ ჯგუფურად; და
- შეაფასოს, რამდენად სავარაუდოა, საგადასახადო ორგანო დაეთანხმოს ჯგუფის მიერ მოგების გადასახადის დეკლარაციებში გამოყენებული ან შემოთავაზებული არასარწმუნო საგადასახადო დამუშავების ფორმას:
 - თანხმობის შემთხვევაში, ჯგუფმა ბუღალტრული საგადასახადო პოზიცია დაადგინოს მოგების გადასახადის დეკლარაციებში გამოყენებული ან ნავარაუდები ბუღალტრული დამუშავების შესაბამისად.
 - უარის შემთხვევაში, ჯგუფმა განუსაზღვრელობის ეფექტი უნდა ასახოს ბუღალტრული საგადასახადო პოზიციის დადგენაში.

ჯგუფის ხელმძღვანელობა არ ვარაუდობს, რომ ამ ინტერპრეტაციის გამოყენება არსებით ზეგავლენას იქონიებს ჯგუფის კონსოლიდირებულ ფინანსურ ანგარიშგებაზე.

5. ინვესტიციების შენატანი „სი პაუერში“

2017 წლის 13 მარტს „საქართველოს ინდუსტრიული ჯგუფი ჰოლდინგის“ (დამფუძნებელი) მენეჯმენტმა გადაწყვეტილება მიიღო, შვილობილ ჯგუფში „ემ პაუერი“ არსებული ინვესტიციები შენატანის სახით შეიტანოს „საქართველოს საერთაშორისო ენერგეტიკულ კორპორაციაში“ (კომპანია). იმავე დღეს ჯგუფმა „ემ პაუერში“ არსებული ინვესტიციები შენატანის სახით შეიტანა თავის შვილობილ ჯგუფში „სი პაუერი“. ამ ტრანზაქციების შედეგად, „ემ პაუერმა“ ფუნქციონირება შეწყვიტა და შეერწყა „სი პაუერს“.

„სი პაუერთან“ შერწყმამდე, „ემ პაუერს“ არ ჰქონდა საოპერაციო საქმიანობა და ფლობდა 3,539 ლარის ოდენობის ძირითად საშუალებებს, რომლებიც გამოითვლებოდა მეთოდით - ისტორიული ღირებულებისა და ცვეთისა და გაუფასურების ხარჯების სხვაობა. „ემ პაუერი“ არ ფუნქციონირებდა საანგარიშო პერიოდის დაწყებისას და, ამდენად, ზემოთ აღწერილი ტრანზაქცია აღირიცხა როგორც აქტივების შესყიდვა და არა ბიზნესის კომბინაცია.

ძირითადი საშუალებები მოიცავდა შენობა-ნაგებობებს, ტურბო-აგრეგატებს, ტრანსფორმატორებს, გენერატორებსა და სხვა აქტივებს, რომლებიც სპეციალიზებული ხასიათისა იყო და „ემ პაუერისათვის“ მეტად შეზღუდული გამოყენებით ხასიათდებოდა.

ამჟამად „სი პაუერი“ ახორციელებს გარდაბანის მუნიციპალიტეტში 300 მეგავატის წარმადობის ქვანახშირზე მომუშავე თბოსადგურის მშენებლობას. „სი პაუერმა“ გამოიწერა ალტერნატიული გზა კომბინირებული აქტივების ღირებულების მაქსიმალურად გასაზრდელად, რომლის შედეგად, მოხდა შეტანილი აქტივების აღიარება 134,417 ათასი ლარის ოდენობით, მათი უმაღლესი და საუკეთესო გამოყენებისათვის დამახასიათებელი ღირებულების გათვალისწინებით.

ჯგუფის ბუღალტრული პოლიტიკის შესაბამისად, ერთობლივ კონტროლქვეშ არსებული პირებისგან აქტივების შესყიდვა თავდაპირველად აისახება რეალური ღირებულებით. სხვაობა შენატანამდე აქტივების საბალანსო ღირებულებასა და გადაცემის დღეს რეალურ ღირებულებას შორის აისახება პირდაპირ კაპიტალში, გაუნაწილებელი მოგების კატეგორიაში

შპს. საქართველოს საერთაშორისო ენერგეტიკული კორპორაცია

ახსნა-განმარტებითი შენიშვნები ფინანსურ უწყისებზე
2018 წლის 31 დეკემბერს დამთავრებული წლისთვის (გაგრძელება)

6. ძირითადი საშუალებები

შემდეგი ცხრილი აჩვენებს ძირითადი საშუალებების მოძრაობას 31 დეკემბერს დამთავრებული 2017 და 2018 წლებისთვის:

ათასობით ლარში	მიწა, შენობები და ნაგებობები	ჰიდროტექნიკური სტრუქტურები	გაზის მილსა დენები	მანქანა- დანადგარები	ავტომანქა ნები	ავეჯი და სხვა ინვენტარი	სულ
ღირებულება							
2017 წლის 31 დეკემბერს	203,187	29,782	3,306	53,156	3,887	2,556	295,874
დამატება	3,475	194	206	3,034	93	462	7,464
ჩამოწერა	(315)	-	-	(209)	(21)	(124)	(669)
გადატანა სხვა გრძელვადიან აქტივებში	(2)	-	-	(220)	-	-	(222)
2018 წლის 31 დეკემბერს	206,345	29,976	3,512	55,761	3,959	2,894	302,447
აკუმულირებული ცვეთა							
2017 წლის 31 დეკემბერს	7,513	6,945	2,755	25,589	1,522	1,503	45,827
ცვეთა	1,116	643	280	2,932	310	318	5,599
აკუმულირებული ცვეთა ჩამოწერილ აქტივებზე	(32)	-	-	(147)	(13)	(44)	(236)
2018 წლის 31 დეკემბერს	8,597	7,588	3,035	28,374	1,819	1,777	51,190
საბალანსო ღირებულება							
2017 წლის 31 დეკემბერს	195,674	22,837	551	27,567	2,365	1,053	250,047
2018 წლის 31 დეკემბერს	197,748	22,388	477	27,387	2,140	1,117	251,257

2018 და 2017 წლების 31 დეკემბრის მდგომარეობით, დაუმთავრებელი მშენებლობის, რომელიც შეტანილია სხვა მიწა, შენობა-ნაგებობები, ტურბო-აგრეგატები, ტრანსფორმატორები, გენერატორები და სხვა აქტივები, საბალანსო ღირებულება, იყო 153,137 ათასი და 150,638 ათასი ლარი შესაბამისად. აქტივები დაკავშირებულია გარდაბნის მუნიციპალიტეტში ქვანახშირზე მომუშავე 150-300 მგვატ სიმძლავრის თბოელექტროსადგურის მშენებლობასთან.

2018 წლის 31 დეკემბრის მდგომარეობით, ძირითადი საშუალებები, რომელთა ღირებულება 224,340 ათას ლარს შეადგენდა (2017 წლის 31 დეკემბრისთვის: 224,620 ათას ლარს) დაგირავებული იყო სესხების უზრუნველყოფის მიზნით მესამე პირებზე. (იხილეთ შენიშვნა 14).

7. საინვესტიციო ქონება

ჯგუფის საინვესტიციო ქონების საბალანსო ღირებულების მოძრაობა შემდეგნაირია:

ათასობით ლარში	2018	2017
საინვესტიციო ქონების რეალური ღირებულება 1-ელ იანვარს	41,475	51,401
დამატება	4,875	16
გადატანა ძირითად საშუალებებში	-	(11,434)
საინვესტიციო ქონების გაყიდვა	-	-
საინვესტიციო ქონების გადაფასებისგან მიღებული მოგება	13,204	1,492
საინვესტიციო ქონებიდან გასაყიდად განკუთვნილ გრძელვადიან აქტივებში გადატანა	(53,532)	-
საინვესტიციო ქონების რეალური ღირებულება 31 დეკემბერს	6,022	41,475

შპს. საქართველოს საერთაშორისო ენერგეტიკული კორპორაცია

ახსნა-განმარტებითი შენიშვნები ფინანსურ უწყისებზე 2018 წლის 31 დეკემბერს დამთავრებული წლისთვის (გაგრძელება)

2017 წელს თბილისში მდებარე კომერციული შენობა, რომელიც ძირითადად დაკავშირებულ პირებზე იყო გაქირავებული, საინვესტიციო ქონების განსაზღვრებაში აღარ მოხვდა, რადგან იგი დაიკავა მესაკუთრემ და გადავიდა ძირითადი საშუალებების კატეგორიაში.

2018 და 2017 წლების 31 დეკემბრისთვის, საინვესტიციო ქონება, რომლის ღირებულება 6,022 ათას ლარს შეადგენდა (2017 წლის 31 დეკემბერს: 41,475 ათას ლარს) დაგირავებული იყო სესხების უზრუნველყოფის მიზნით მესამე პირებზე. (იხილეთ შენიშვნა 14).

ჯგუფის საინვესტიციო ქონების რეალური ღირებულება 2018 წლის 31 დეკემბრის მდგომარეობით დადგინდა შპს „მორისონ ჯორჯიას“ მიერ, რომელიც არ არის ჯგუფსთან დაკავშირებული. ხსენებულ დამოუკიდებელ შემფასებელს აქვს მსგავს მდებარეობებზე არსებული ქონების შეფასების შესაბამისი კვალიფიკაცია და გამოცდილება.

შეფასებული ქონება წარმოადგენს ზოგადი დანიშნულების, არასპეციალიზებულ შენობებს - კომერციულ ფართებსა და მიწის ნაკვეთებს. რეალური ღირებულების დადგენის მიზნით, შემფასებელმა გამოიყენა შემოსავლის კაპიტალიზაციის მეთოდი, კერძოდ, დისკონტირებული ფულადი ნაკადების ანალიზი, რომელიც ღია ბაზარზე არასაკმარისი შესაძარი მონაცემების არსებობის პირობებში, უძრავი ქონების შეფასების აღიარებული მეთოდია.

ჯგუფის საინვესტიციო ქონების - ძირითადად, ბათუმში მშენებარე საცხოვრებელი კომპლექსის - რეალური ღირებულება მიღებული იქნა შპს „მორისონ ჯორჯიას“ მიერ ჩატარებული შეფასებით. შეფასებული ქონება წარმოადგენს ზოგადი დანიშნულების, არასპეციალიზებულ შენობებს - საცხოვრებელ კომპლექსს პირველ სართულზე კომერციულ ფართებით, ძირითადად, შავი კარკასის მდგომარეობაში. რეალური ღირებულების დადგენის მიზნით, შემფასებელმა გამოიყენა გაყიდვების შედარებითი მეთოდი, რაც უძრავი ქონების შეფასების ფართოდ გავრცელებული მეთოდია ისეთ შემთხვევაში, როდესაც არსებობს ღია ბაზარზე ხელმისაწვდომი საკმარისი შესაძარი მონაცემები. 2018 წლის მიწურულს მენეჯმენტმა გადაწყვიტა, გაეყიდა საცხოვრებელი კომპლექსი, შეიმუშავა გაყიდვის გეგმა და აქტიურად შეუდგა მყიდველის ძებნას. წლის ბოლომდე მყიდველი ნაპოვნი იქნა და ჯგუფსა და პოტენციურ მყიდველს შორის გაფორმდა მემორანდუმი შესყიდვის ხელშეკრულების თაობაზე, რაც გაფორმდა საანგარიშგებო პერიოდის შემდეგ.

ათასობით ქართულ ლარში	რეალური ღირებულების იერარქია	2018 წლის 31 დეკემბერი	2017 წლის 31 დეკემბერი
მიწა და შენობები თბილისში, კოსტავას ქუჩაზე	დონე 3	6,022	-
მიწა და შენობები ბათუმში, რუსთაველის ქუჩაზე	დონე 3	-	41,475
საინვესტიციო ქონების რეალური ღირებულება		6,022	41,475

შპს. საქართველოს საერთაშორისო ენერგეტიკული კორპორაცია

ახსნა-განმარტებითი შენიშვნები ფინანსურ უწყისებზე
2018 წლის 31 დეკემბერს დამთავრებული წლისთვის (გაგრძელება)

8. გაცემული სესხები

ათასობით ლარში	საპროცენტო განაკვეთი	2018 წლის 31 დეკემბერი	2017 წლის 31 დეკემბერი
გრძელვადიანი			
ფიზიკური პირები	13.0% - 20.0%	10	13
სულ გრძელვადიანი გაცემული სესხები, ბრუტო		10	13
გაუფასურების რეზერვი გრძელვადიან სესხებზე		(3)	-
სულ გრძელვადიანი გაცემული სესხები, გაუფასურების რეზერვის გათვალისწინებით		7	13

ათასობით ლარში	საპროცენტო განაკვეთი	2018 წლის 31 დეკემბერი	2017 წლის 31 დეკემბერი
მიმდინარე			
შპს საქნახშირი	10.8% - 16.0%	17,305	15,948
შპს ლურაქ ინვესტმენტისი	9.6%	9,139	6,922
შპს „გეო დეველოპმენტი“	8.3% - 11.1%	9,028	4,561
სს ხაშურის მინის შესაფუთი ქარხანა	15.0%	1,076	809
შპს „ჯეო ინვესტმენტსი“	11.1%	754	-
შპს 1 სტერეო	15.0%	409	370
შპს ავტოგაზი	15.0%	338	319
შპს გლობალტრანსი	14.1%	285	159
ფიზიკური პირები	9% - 22.4%	234	376
შპს „ევროფარმი“	10.8%	13	-
შპს „ბიზნეს-ცენტრი საბურთალო“	9.6%	-	1
სულ მოკლევადიანი გაცემული სესხები, ბრუტო		38,581	29,465
გაუფასურების რეზერვი მოკლევადიან სესხებზე		(446)	(319)
სულ მოკლევადიანი გაცემული სესხები, გაუფასურების რეზერვის გათვალისწინებით		38,135	29,146

2018 და 2017 წლების 31 დეკემბრისთვის, დარიცხული პროცენტი გაცემულ სესხებზე იყო 6,519 ათასი და 5,540 ათასი ლარი, შესაბამისად.

გაცემული სესხები ნაწილობრივ მოიცავს მეკავშირე მხარეთა ბალანსებს და ფინანსურ ანგარიშგებაში მიმდინარედ არის ასახული საკონტრაქტო პირობების საფუძველზე, რომლებიც მეკავშირე მხარეებთან შეიძლება შეიცვალოს. მეკავშირე მხარეების ბალანსების პირობები განმარტებულია შენიშვნაში 25.

გაცემული სესხების რეალური ღირებულება 2018 წლის 31 დეკემბერს დაახლოებით იყო 38,142 ათასი ლარი (2017 წლის 31 დეკემბერს: 29,159 ათასი ლარი). სესხებზე საპროცენტო განაკვეთები ფიქსირებულია.

შპს. საქართველოს საერთაშორისო ენერგეტიკული კორპორაცია

ახსნა-განმარტებითი შენიშვნები ფინანსურ უწყისებზე
2018 წლის 31 დეკემბერს დამთავრებული წლისთვის (გაგრძელება)

გაცემული სესხები ვალუტების მიხედვით შემდეგნაირადაა გადანაწილებული:

ათასობით ლარში	2018 წლის 31 დეკემბერი	2017 წლის 31 დეკემბერი
გაცემული სესხები დენომინირებული:		
- ლარში	21,971	17,694
- აშშ დოლარში	15,709	9,485
- ევროში	462	1,980
გაცემული სესხები, წმინდა	38,142	29,159

გაცემული სესხების ვადიანობა შემდეგნაირია:

ათასობით ლარში	2018 წლის 31 დეკემბერი	2017 წლის 31 დეკემბერი
ერთ წელზე ნაკლები	38,581	29,465
ერთიდან ორ წლამდე	7	5
ორიდან ხუთ წლამდე	3	8
ხუთ წელზე მეტი	-	-
სულ გაცემული სესხები, ბრუტო	38,591	29,478
მინუს: გაუფასურების რეზერვი	(449)	(319)
გაცემული სესხები, გაუფასურების რეზერვის გათვალისწინებით	38,142	29,159

საანგარიშო პერიოდში გაცემული სესხების გაუფასურების რეზერვის მოძრაობა შემდეგნაირი იყო:

ათასობით ლარში	2018 წლის 31 დეკემბერი	2017 წლის 31 დეკემბერი
გაუფასურების რეზერვი 1-ელ იანვარს	319	299
გაცემული სესხების გაუფასურების რეზერვი	130	20
გაუფასურების რეზერვი 31 დეკემბერს	449	319

9. მარაგები

ათასობით ლარში	2018 წლის 31 დეკემბერი	2017 წლის 31 დეკემბერი
სათადარიგო ნაწილები და სახარჯი მასალები	7,906	7,654
ჯართი და სხვა მასალები	293	309
სულ მარაგები	8,199	7,963

შპს. საქართველოს საერთაშორისო ენერგეტიკული კორპორაცია

ახსნა-განმარტებითი შენიშვნები ფინანსურ უწყისებზე
2018 წლის 31 დეკემბერს დამთავრებული წლისთვის (გაგრძელება)

10. სავაჭრო და სხვა მოთხოვნები

ათასობით ლარში	2018 წლის 31 დეკემბერი	2017 წლის 31 დეკემბერი
სავაჭრო მოთხოვნები	15,422	20,786
სხვა ფინანსური მოთხოვნები	508	508
მინუს: გაუფასურების რეზერვი	(1,418)	(1,311)
სულ ფინანსური აქტივები სავაჭრო და სხვა მოთხოვნებში	14,512	19,983
ავანსები	2,043	1,927
თანამშრომლებზე გაცემული ავანსები	162	168
სხვა მოთხოვნები	33	54
სულ სავაჭრო და სხვა მოთხოვნები	16,750	22,132

2018 წლის 31 დეკემბერს, ჯამური სავაჭრო მოთხოვნები დენომინირებული აშშ დოლარში იყო 1,678 ლარი (2017 წლის 31 დეკემბერს: 1,876 ათასი ლარი). ყველა დანარჩენი სავაჭრო და სხვა მოთხოვნები იყო დენომინირებული ლარში. არცერთ სავაჭრო მოთხოვნაზე კონტრაგენტებს არ ჰქონდათ გადასახდელი არც პროცენტი და არც ჯარიმა.

ზოგ შემთხვევაში მენეჯმენტმა შეიძლება ნება მისცეს გარკვეულ მეკავშირე-მხარე დებიტორებს, რომ დააგვიანონ გადახდები. სავაჭრო და სხვა მოთხოვნების გაუფასურების რეზერვი დათვლილია მომხმარებელთა გადახდების, თანხის შემდგომი მიღებისა და მომავალი ფულის სახსრების მოძრაობის ანალიზის გზით თითოეული მნიშვნელოვანი კლიენტის ჭრილში.

სავაჭრო და სხვა მოთხოვნების მოსალოდნელი საკრედიტო ზარალის მოძრაობა შემდეგნაირია:

ათასობით ლარში	2018	2017
გაუფასურების რეზერვი 1-ელ იანვარს	1,311	1,454
სავაჭრო და სხვა მოთხოვნების გაუფასურების რეზერვი	116	51
სავაჭრო და სხვა მოთხოვნების გაუფასურების რეზერვის ამოღება	(9)	(194)
გაუფასურების რეზერვი 31 დეკემბერს	1,418	1,311

შპს. საქართველოს საერთაშორისო ენერგეტიკული კორპორაცია

ახსნა-განმარტებითი შენიშვნები ფინანსურ უწყისებზე
2018 წლის 31 დეკემბერს დამთავრებული წლისთვის (გაგრძელება)

სავაჭრო მოთხოვნების ანალიზი ვადიანობის მიხედვით შემდეგია:

31 დეკემბერი 2018 (ათასი ლარი)	ვადაგადაუცი ლებელი	- 30 დღეზე ნაკლები ვადაგადაცილება	- 30-90 დღე ვადაგადაცილება	- 90-180 დღე ვადაგადაცილება	- 180 დღეზე მეტი ვადაგადაცილება	სულ
შეფასებული მთლიანი საბალანსო ღირებულება						
დეფოლტისას, სულ	10,661	441	136	148	4,544	15,930
მსზ არსებობის მანძილზე	(33)	(13)	(6)	(16)	(1,350)	(1,418)

31 დეკემბერი 2017 (ათასი ლარი)	ვადაგადაუცი ლებელი	- 30 დღეზე ნაკლები ვადაგადაცილება	- 30-90 დღე ვადაგადაცილება	- 90-180 დღე ვადაგადაცილება	- 180 დღეზე მეტი ვადაგადაცილება	სულ
შეფასებული მთლიანი საბალანსო ღირებულება						
დეფოლტისას, სულ	13,190	641	390	688	6,385	21,294
მსზ არსებობის მანძილზე	(42)	(39)	(30)	(14)	(1,185)	(1,311)

ქვემოთ მოცემულ ცხრილში ნაჩვენებია საკრედიტო რისკის რეიტინგის განმარტებები:

31 დეკემბერი 2018			
(ათასი ლარი)	მე-2 ეტაპი მსზ არსებობის მანძილზე - კრედიტის გაუარესების გარეშე	მე-3 ეტაპი მსზ არსებობის მანძილზე - კრედიტგაუარესებული	სულ
ვადაგადაცილების გარეშე	(33)	-	(33)
0-30 დღით ვადაგადაცილება	(13)	-	(13)
30-90 დღით ვადაგადაცილება	(6)	-	(6)
90-180 დღით ვადაგადაცილება	-	(16)	(16)
180 > დღით ვადაგადაცილება	-	(1,350)	(1,350)
სულ	(52)	(1,366)	(1,418)

1 იანვარი 2018			
(ათასი ლარი)	მე-2 ეტაპი მსზ არსებობის მანძილზე - კრედიტის გაუარესების გარეშე	მე-3 ეტაპი მსზ არსებობის მანძილზე - კრედიტგაუარესებული	სულ
ვადაგადაცილების გარეშე	(42)	-	(42)
0-30 დღით ვადაგადაცილება	(39)	-	(39)
30-90 დღით ვადაგადაცილება	(30)	-	(30)
90-180 დღით ვადაგადაცილება	-	(14)	(14)
180 > დღით ვადაგადაცილება	-	(1,185)	(1,185)
სულ	(112)	(1,199)	(1,311)

11. გასაყიდად განკუთვნილი გრძელვადიანი აქტივები

მოძრაობა ჯგუფის გასაყიდად განკუთვნილი გრძელვადიანი აქტივების საბალანსო ღირებულებებში იყო:

ათასი ქართული ლარი	2018	2017
გასაყიდად განკუთვნილი გრძელვადიანი აქტივების რეალური ღირებულებით 1 იანვარს	-	-
გადატანილია საინვესტიციო ქონებიდან	53,532	-
გასაყიდად განკუთვნილი გრძელვადიანი აქტივების რეალური ღირებულებით 31 დეკემბერს	53,532	-

შპს. საქართველოს საერთაშორისო ენერგეტიკული კორპორაცია

ახსნა-განმარტებითი შენიშვნები ფინანსურ უწყისებზე
2018 წლის 31 დეკემბერს დამთავრებული წლისთვის (გაგრძელება)

გასაყიდად განკუთვნილი გრძელვადიანი აქტივები წარმოადგენს ბათუმში მდებარე საცხოვრებელ კომპლექსს, რომელიც 2018 წლის განმავლობაში გადატანილი იქნა საინვესტიციო ქონებიდან (შენიშვნა #7). 2018 წლის მიწურულს მენეჯმენტმა გადაწყვიტა, გაეყიდა საცხოვრებელი კომპლექსი, შეიმუშავა გაყიდვის გეგმა და აქტიურად შეუდგა მყიდველის ძებნას. წლის ბოლომდე მყიდველი ნაპოვნი იქნა და ჯგუფსა და პოტენციურ მყიდველს შორის გაფორმდა მემორანდუმი შესყიდვის ხელშეკრულების თაობაზე, რაც გაფორმდა საანგარიშგებო პერიოდის შემდეგ.

12. ფული და ფულის ეკვივალენტები

ათასობით ლარში	2018 წლის 31 დეკემბერი	2017 წლის 31 დეკემბერი
ფული ხელზე	60	52
ბალანსები ბანკებში ასაღები მოთხოვნისთანავე	1,107	2,567
შეზღუდული ფული	44	33
სულ ფული და ფულის ეკვივალენტები	1,211	2,652

ბანკებს, რომლებშიც ჯგუფს ფული ჰქონდა შენახული ჰქონდათ შემდეგნაირი საკრედიტო რეიტინგები “Fitch”-ის შეფასებით. იმ შვილობილი საქართველოში არსებული ბანკების საკრედიტო რეიტინგები, რომლებიც შეფასებული არ იყო, მშობელი ბანკების რეიტინგია აღებული ქვემოთ მოცემული ცხრილისთვის:

ათასობით ლარში	2018 წლის 31 დეკემბერი	2017 წლის 31 დეკემბერი
BB-	1,098	2,555
BB+	7	7
B+	2	5
A	-	-
სულ ნაღდი ფული ბანკებში	1,107	2,567

ყველა ფული და ფულის ეკვივალენტები კლასიფიცირებულია როგორც მიმდინარე და არაგაუფასურებული. 2018 წლის 31 დეკემბრისთვის 10 ათასი ლარის ეკვივალენტი ჰქონდა ჯგუფს აშშ დოლარში (2017 წლის 31 დეკემბერს: 404 ათასი ლარის), ხოლო 11 ათასი ლარის ეკვივალენტი ევროში (2017 წელს: 28 ათასი ლარის).

13. საწესდებო კაპიტალი

ათასობით ლარში	2018 წლის 31 დეკემბერი	2017 წლის 31 დეკემბერი
1-ელ იანვარს	7,720	2,595
ზრდა საწესდებო კაპიტალში	-	5,125
სულ საწესდებო კაპიტალი	7,720	7,720

2018 წლის 31 დეკემბრისთვის, ჯგუფის 100%-იანი (2017 წლის 31 დეკემბრისთვის 100%) წილის მფლობელი იყო შპს. „საქართველოს ინდუსტრიული ჯგუფი“.

2018 წლის 1 თებერვალს ჯგუფმა „საქართველოს ინდუსტრიული ჯგუფი ჰოლდინგი“ ჯგუფის „საქართველოს საერთაშორისო ენერგეტიკული კორპორაცია“ საწესდებო კაპიტალში გააკეთა არაფულადი შენატანი 3,539 ათასი ლარის ოდენობით.

2018 წლის 25 და 26 დეკემბერს ჯგუფმა „საქართველოს ინდუსტრიული ჯგუფი ჰოლდინგი“ ჯგუფის „საქართველოს საერთაშორისო ენერგეტიკული კორპორაცია“ საწესდებო კაპიტალში გააკეთა ფულადი შენატანი, შესაბამისად, 600 ათასი და 986 ათასი ლარის ოდენობით.

შპს. საქართველოს საერთაშორისო ენერგეტიკული კორპორაცია

ახსნა-განმარტებითი შენიშვნები ფინანსურ უწყისებზე
2018 წლის 31 დეკემბერს დამთავრებული წლისთვის (გაგრძელება)

14. ნასესხები სახსრები

ათასობით ლარში	საკონტრაქტო წლიური საპროცენტო განაკვეთი	2018 წლის 31 დეკემბერი	2017 წლის 31 დეკემბერი
გრძელვადიანი			
სესხები არადაკავშირებული პირებისგან			
სს. თიბისი ბანკი	8.55% - 10.70%	41,065	48,033
სს. საქართველოს ბანკი	11.80% - 11.89%	2,731	4,222
სს „ფაშა-ბანკი“	9.90%	1,914	2,161
სს. ვითიბი ბანკი საქართველო	6.50% - 7.00%	-	5,444
სულ გრძელვადიანი ნასესხები სახსრები		45,710	59,860
მიმდინარე			
სესხები არადაკავშირებული პირებისგან			
სს „თიბისი ბანკი“	8.39% - 11.75%	21,653	14,324
სს „საქართველოს ბანკი“	6.00% - 11.89%	15,048	14,445
სს „ვითიბი ბანკი საქართველო“	6.50 - 7.00%	12,833	14
ფიზიკური პირები	13.00%	482	450
სს „ფაშა-ბანკი“	9.90%	331	301
სესხები მეკავშირე პირებისგან			
ფიზიკური პირები	15.00% - 15.50%	8,168	8,536
შპს „ეარ ქომფანი“	16.00%	51	48
შპს „ენჯისი წნორი“	16.00%	4	4
სულ მიმდინარე ნასესხები სახსრები		58,570	38,122
სულ ნასესხები სახსრები		104,280	97,982

ყველა სესხის საპროცენტო განაკვეთი ფიქსირებულია გარდა სს „თიბისი ბანკისგან“, სს „საქართველოს ბანკისგან“ და სს „ფაშა-ბანკი“ ჯორჯიასგან“ ნასესხები სახსრებისა, რომელიც არის 6 თვიანი LIBOR + 7.81%, 6.03% და 5.5% სს „თიბისი ბანკის“ შემთხვევაში; 6 თვიანი LIBOR + 9% სს „საქართველოს ბანკის“ შემთხვევაში და 6 თვიანი LIBOR + 7% სს „ფაშა ბანკის“ შემთხვევაში. შესაბამისად, 2018 წლის 31 დეკემბერს სესხების დაახლოებით შეფასებული რეალური ღირებულება იყო 103,280 ათასი ლარი (2017 წლის 31 დეკემბერს: 97,982 ათასი ლარი).

ჯგუფის სესხები შემდეგნაირადაა ვალუტების მიხედვით გადანაწილებული:

ათასობით ლარში	2018 წლის 31 დეკემბერი	2017 წლის 31 დეკემბერი
აშშ დოლარი	91,925	90,768
ევრო	4,766	5,193
ლარი	7,589	2,021
სულ ნასესხები სახსრები	104,280	97,982

2018 წლის 31 დეკემბრის მდგომარეობით, ძირითადი საშუალებები, რომელთა ღირებულება 224,340 ათას ლარს შეადგენდა (2017 წლის 31 დეკემბრისთვის: 224,620 ათას ლარს) და საინვესტიციო ქონება, რომლის ღირებულება 41,475 ათას ლარს შეადგენდა (2017 წლის 31 დეკემბერს: 41,475 ათას ლარს) დაგირავებული იყო სესხების უზრუნველყოფის მიზნით მესამე პირებზე (შენიშვნა 6 და 7).

შპს. საქართველოს საერთაშორისო ენერგეტიკული კორპორაცია

ახსნა-განმარტებითი შენიშვნები ფინანსურ უწყისებზე 2018 წლის 31 დეკემბრის დამთავრებული წლისთვის (გაგრძელება)

2018 და 2017 წლების 31 დეკემბრისთვის ნასესხებ სახსრებზე დარიცხული პროცენტი იყო 764 ათასი და 1,054 ათასი ლარი, შესაბამისად.

ქვემოთ მოცემულ ცხრილში ნაჩვენებია ფინანსური საქმიანობიდან წარმოშობილი ვალდებულებების, მათ შორის, ფულადი და არაფულადი ცვლილებები. ფინანსური საქმიანობიდან წარმოშობილია ვალდებულებები, რომელთა ფულადი ნაკადები, ჯგუფის ფულადი ნაკადების მოძრაობის კონსოლიდირებულ ანგარიშგებაში უკვე იქნა ან მომავალში იქნება კლასიფიცირებული როგორც ფულადი ნაკადები ფინანსური საქმიანობიდან.

	1 იანვარი 2018	ფულადი ნაკადები ფინანსური საქმიანობიდან (i)	პროცენტის ცვლილება (ii)	საკუროს სხვაობის ცვლილებით მიღებული მოგება	31 დეკემბერი 2018
ნასესხები					
სახსრები	97,982	4,206	(290)	2,382	104,280

i) მეკავშირე მხარეებიდან ნასესხები სახსრების ფულადი ნაკადები წარმოადგენს ნასესხები სახსრებით მიღებულ წმინდა შემოსავალს და ნასესხები სახსრების დაფარვას ფულადი ნაკადების მოძრაობის ანგარიშგებაში.

ii) პროცენტის ცვლილება მოიცავს პროცენტის დარიცხვას და გადახდას.

15. სავაჭრო და სხვა გადასახდელები

ათასობით ლარში	2018 წლის 31 დეკემბერი	2017 წლის 31 დეკემბერი
სავაჭრო გადასახდელები	18,977	21,351
გადასახდელი დივიდენდები	136	103
გადასახდელი ხელფასები	44	24
სხვა გადასახდელები	-	1
სულ ფინანსური ვალდებულებები სავაჭრო და სხვა გადასახდელებში	19,157	21,479
მომხმარებლებისგან მიღებული ავანსები	388	402
გადავადებული შემოსავალი	478	425
სულ სავაჭრო და სხვა გადასახდელები	20,023	22,306

2018 წლის 31 დეკემბრისთვის, სავაჭრო და სხვა გადასახდელები დენომინირებული აშშ დოლარში იყო 199 ათასი ლარის (2017 წლის 31 დეკემბრისთვის 169 ათასი ლარის), ხოლო დენომინირებული ევროში იყო 314 ათასი ლარის ეკვივალენტი (2017 წლის 31 დეკემბრისთვის ნული ლარის). ყველა სხვა სავაჭრო და სხვა გადასახდელები დენომინირებული იყო ლარში.

გადავადებული შემოსავალი წარმოადგენს ლოიალობის ბარათებზე დარიცხულ ჯგუფის ვალდებულებას. 2017 წლის ოქტომბერში ჯგუფმა დაიწყო მარკეტინგული კამპანია და გამოუშვა ლოიალობის ბარათი, რათა გაზის საცალო გაყიდვების სტიმულირება მოეხდინა. საცალო კლიენტები ფულს აგროვებენ ბუნებრივი აირის შესყიდვის გზით და ეს თანხა მათ შემდეგ შეუძლიათ გამოიყენონ დამატებითი ბუნებრივი აირის შესყიდვისთვის. დარიცხული თანხა ხელმისაწვდომია თითოეული ლოიალობის ბარათისათვის დაგროვების ბოლო ტრანზაქციის თარიღიდან ერთ წლამდე ვადით.

2018 წლის განმავლობაში ჯგუფმა გამოაცხადა დივიდენდები 4,558 ათასი ლარის ოდენობით. 4,525 ათასი ლარის ოდენობის დივიდენდები გადახდილ იქნა ნაღდ ფულად.

2017 წლის განმავლობაში ჯგუფმა გამოაცხადა დივიდენდები 4,657 ათასი ლარის ოდენობით. 5,064 ათასი ლარის ოდენობის დივიდენდები გადახდილ იქნა ნაღდ ფულად.

შპს. საქართველოს საერთაშორისო ენერგეტიკული კორპორაცია

ახსნა-განმარტებითი შენიშვნები ფინანსურ უწყისებზე
2018 წლის 31 დეკემბერს დამთავრებული წლისთვის (გაგრძელება)

16. შემოსავალი

ათასობით ლარში	2018	2017
გაზის გაყიდვა		
გაზის გაყიდვა - საცალო	45,673	47,298
გაზის გაყიდვა - საბითუმო - ადგილობრივი კლიენტები	20,559	20,082
გაზის გაყიდვა - საცალო, ლოიალობის ბარათით	1,470	1,259
გაზის გაყიდვა - საბითუმო - ექსპორტი	-	-
	67,702	68,639
ელექტროენერგიის გაყიდვა		
ელექტროენერგიის გაყიდვა - ადგილობრივი კლიენტები	39,927	46,262
თბილისრესის თბოელექტროსადგურის ხელმისაწვდომი სიმძლავრის საფასური	11,698	10,756
ელექტროენერგიის გაყიდვა - ელექტროენერგიის ექსპორტი (საკუთარი გენერაცია)	4,304	5,175
ელექტროენერგიის გაყიდვა - შესყიდული საზღვარგარეთ (ვაჭრობა)	3,026	-
ელექტროენერგიის გაყიდვა - ელექტროენერგიის ექსპორტი (ვაჭრობა)	24	-
	58,979	62,193
სხვა შემოსავალი		
მომსახურების გაწევა	37	-
	37	-
სულ შემოსავალი	126,718	130,832

ჯგუფი იღებს თბილისრესის თბოელექტროსადგურის შენარჩუნებისათვის გარანტირებული სიმძლავრის საფასურს სახელმწიფოს მფლობელობაში მყოფ ელექტროენერგეტიკული სისტემის კომერციული ოპერატორის მოთხოვნის საფუძველზე. ელექტროენერგიის საექსპორტო გაყიდვები მოიცავს სომხეთის თბოელექტროსადგურის ოპერატორთან ბარტერული ხელშეკრულების მიხედვით მიღებულ გაყიდვებს. ჯგუფი იღებს ბუნებრივ აირს ბარტერული შეთანხმების საშუალებით ელექტროენერგიის სანაცვლოდ.

შპს. საქართველოს საერთაშორისო ენერგეტიკული კორპორაცია

ახსნა-განმარტებითი შენიშვნები ფინანსურ უწყისებზე
2018 წლის 31 დეკემბერს დამთავრებული წლისთვის (გაგრძელება)

17. გაყიდვების თვითღირებულება

ათასობით ლარში	2018	2017
გაზის თვითღირებულება		
გასაყიდი გაზის თვითღირებულება	42,574	49,092
	42,574	49,092
ელექტროენერგიის თვითღირებულება		
თბოსადგურისთვის ნაყიდი გაზის ღირებულება (თბილსრესი)	23,800	27,486
ქვეყნის გარეთ გასაყიდი ელექტროენერგიის თვითღირებულება	3,268	-
ექსპორტზე გასაყიდი ელექტროენერგიის თვითღირებულება	34	-
ქვეყნის შიგნით გასაყიდი ელექტროენერგიის თვითღირებულება	-	-
	27,102	27,486
ზედნადები ხარჯები		
თანამშრომელთა ხელფასები	5,301	5,352
ძირითადი საშუალებებისა და არამატერიალური აქტივების ცვეთა და ამორტიზაცია	3,168	3,137
სარემონტო და ტექნიკური სამუშაოების ხარჯი	1,628	1,656
კომუნალური ხარჯები	706	764
დაზღვევის ხარჯი	684	650
წყლით მომარაგების ხარჯები	459	472
საქართველოს ენერგეტიკისა და წყალმომარაგების მარეგულირებელი ეროვნული კომისიისა და სხვა მარეგულირებლების ხარჯები	385	397
ძირითადი საშუალებების საოპერაციო იჯარა	328	226
მასალები და სახარჯი მასალები	308	191
დაცვის ხარჯები	287	239
ტრანსპორტირებისა და ავტომანქანების ხარჯები	257	255
ინფორმაციის, საკონსულტაციო და სხვა პროფესიული ხარჯები	62	182
სხვა ხარჯები	2,458	2,253
	16,031	15,774
სულ გაყიდვების თვითღირებულება	85,707	92,352

18. გაყიდვისა და დისტრიბუციის ხარჯები

ათასობით ლარში	2018	2017
თანამშრომელთა ხელფასები	3,533	3,316
კომუნალური ხარჯები	2,141	1,999
ძირითადი საშუალებებისა და არამატერიალური აქტივების ცვეთა და ამორტიზაცია	1,780	1,804
ელექტროენერგიის გატარების ხარჯი	1,447	1,526
ძირითადი საშუალებების იჯარა	1,213	1,108
სარემონტო და ტექნიკური სამუშაოების ხარჯი	823	577
ტრანსპორტირებისა და ავტომანქანების ხარჯები	530	497
რეკლამის ხარჯები	438	311
ინფორმაციის, საკონსულტაციო და სხვა პროფესიული ხარჯები	352	217
მასალები და სახარჯი მასალები	320	288
დაზღვევის ხარჯი	280	231
საქართველოს ენერგეტიკისა და წყალმომარაგების მარეგულირებელი ეროვნული კომისიისა და სხვა მარეგულირებლების ხარჯები	112	117
სხვა ხარჯები	567	567
სულ გაყიდვისა და დისტრიბუციის ხარჯები	13,536	12,558

შპს. საქართველოს საერთაშორისო ენერგეტიკული კორპორაცია

ახსნა-განმარტებითი შენიშვნები ფინანსურ უწყისებზე
2018 წლის 31 დეკემბერს დამთავრებული წლისთვის (გაგრძელება)

19. ზოგადი და ადმინისტრაციული ხარჯები

ათასობით ლარში	2018	2017
ინფორმაციის, საკონსულტაციო და სხვა პროფესიული ხარჯები	3,974	3,283
თანამშრომელთა ხელფასები	2,515	2,468
წარმომადგენლობითი ხარჯები	976	1,030
ძირითადი საშუალებებისა და არამატერიალური აქტივების ცვეთა და ამორტიზაცია	766	746
მივლინებები	565	470
ტრანსპორტირებისა და ავტომანქანების ხარჯები	231	230
კომუნალური ხარჯები	155	131
დაზღვევის ხარჯი	128	133
ტელეკომუნიკაციის ხარჯები	109	107
ძირითადი საშუალებების საოპერაციო იჯარა	49	54
სარემონტო და ტექნიკური სამუშაოების ხარჯი	26	32
სხვა ხარჯები	238	289
სულ ზოგადი და ადმინისტრაციული ხარჯები	9,732	8,973

20. სხვა საოპერაციო ხარჯები, წმინდა აქამდე

ათასობით ლარში	2018	2017
ფინანსური აქტივების და ვალდებულებების ჩამოწერა, წმინდა	651	4
შემოსავალი იჯარიდან	481	513
შემოსავალი მომსახურების გაწევიდან	131	132
მოგება/(ზარალი) ძირითადი საშუალებების გაყიდვიდან/ჩამოწერიდან	106	(64)
შემოსავალი ჯარიმებიდან	15	29
გადასახადები და მოსაკრებლები	(2,246)	(2,242)
ქველმოქმედებისა და სპონსორობის ხარჯი	(178)	(403)
გაცემული სესხების გაუფასურების რეზერვი	(130)	(19)
გაუფასურებული სავაჭრო და სხვა მოთხოვნების რეზერვის აღდგენა/(შექმნა)	(107)	143
დარიცხული ჯარიმები	(52)	(234)
მოგება/(ზარალი) ძირითადი საშუალებების გაყიდვიდან	(41)	933
სხვა, წმინდა	(179)	173
სულ სხვა საოპერაციო ხარჯები, წმინდა	(1,549)	(1,035)

2018 და 2017 წლებში ჯარიმები წარმოადგენს სავაჭრო გადასახდელების დაგვიანებული გადახდით გამოწვეულ ჯარიმებს.

21. ფინანსური ხარჯები

ათასობით ლარში	2018	2017
საპროცენტო ხარჯები	8,788	8,228
სავალუტო დანაკარგები, წმინდა	2,631	-
ბანკის საკომისიოები	172	247
სულ ფინანსური ხარჯები	11,591	8,475

22. ფინანსური რისკის მართვა

საკრედიტო რისკი. ჯგუფზე მოქმედებს საკრედიტო რისკი, რაც რისკია იმისა, რომ კონტრაგენტი ვერ გადაუხდის ჯგუფს საკუთარ ვალდებულებებს, როდესაც გადახდის დრო მოვა. ფინანსური აქტივები, რომლებიც საკრედიტო რისკის მთავარი გამომწვევი არიან ძირითადად შედგება გაცემული სესხებისგან, სავაჭრო მოთხოვნებისგან და ფულისა და ფულის ეკვივალენტებისგან. ჯგუფს აქვს პროცედურები იმის უზრუნველსაყოფად, რომ მხოლოდ კარგი საკრედიტო ისტორიის მქონე კონტრაგენტებს მიაწოდოს საქონელი ან შესთავაზოს გადახდის ალტერნატიული გზები (მაგალითად წინასწარ გადახდები). დებიტორული დავალიანების საბალანსო ღირებულება, ფული და ფულის ეკვივალენტები და გაცემული სესხები წარმოადგენენ საკრედიტო რისკის მაქსიმალურ ოდენობას. მიუხედავად იმისა, რომ დებიტორული დავალიანებისა და გაცემული სესხების შეგროვებაზე შეიძლება გავლენა იქონიოს ეკონომიკურმა ფაქტორებმა, ხელმძღვანელობა მიიჩნევს, რომ ჯგუფისთვის ზიანის მნიშვნელოვანი რისკი არ არსებობს, გარდა იმისა, რაც აღრიცხულია როგორც ფინანსური აქტივების გაუფასურების რეზერვი.

ჯგუფს აქვს საკრედიტო რისკის მაღალი კონცენტრაცია, რადგან კლიენტთა პორტფელი შედგება რამდენიმე მსხვილი ბუნებრივი აირისა და ელექტროენერგიის შემსყიდველისგან ქვემოთ მოყვანილი ცხრილი გვიჩვენებს, რომ საანგარიშო თარიღების მიხედვით 10 ძირითადი კლიენტის სავაჭრო დებიტორული ნაშთები, გაუფასურების რეზერვის გათვალისწინებით, 94% და 35%-ია მთლიანი სავაჭრო და სხვა მოთხოვნების 2018 და 2017 წლების ბოლოსთვის.

ათასობით ლარში	2018 წლის 31 დეკემბერი	2017 წლის 31 დეკემბერი
სს „ენერგოპრო“	7,882	1,844
ფიზიკური პირები	1,606	1,555
ესკო	1,022	805
შპს „დონგფანგ ელექტრიკ ინთერნეშნალ კორპორეიშენი“	634	-
შპს „გლობალ-ტრანსი“	614	616
შპს „გაზ ენერჯი“	607	863
შპს „ჯორჯიან მედია ჰოლდინგი“	510	456
შპს „საჩხერეგაზი“	272	285
შპს „ჰაიდელბერგცემენტ-ჯორჯია“	264	533
შპს „მტკვარი ენერჯი“	237	9
სულ	13,648	6,966

მნიშვნელოვანი გაცემული სესხების დეტალებზე იხილეთ შენიშვნა 8. ფულადი ნაკადების ზედმეტი ნაშთები დადებულია ფინანსურ ინსტიტუტებში, რომლებიც ითვლებიან დეპოზიტის განთავსების დროს მინიმალური დეფოლტის რისკის მქონედ.

საბაზრო რისკი. ჯგუფი იღებს ბაზრის რისკებს. საბაზრო რისკები უპირატესად უკავშირდება საბაზრო ძალებით განსაზღვრულ ფასებს საქონელზე და ამით ქმნის ლიმიტებს ფასზე, რომელიც შეიძლება დააკისრო მომხმარებელს. მიუხედავად იმისა, რომ ჯგუფს აქვს ამ ფასებზე საბითუმო მომხმარებლებისთვის, მისი გავლენა იზღუდება ისეთი კონკურენტების ქმედებებით, როგორიცაა შპს. სოკარ გაზი (მთავარი ეროვნული საბითუმო გაზის მომწოდებელი). საცალო გაზის გაყიდვებში ჯგუფი თანხმდება ბაზარზე არსებულ ფასებს, სადაც მისი ძირითადი კონკურენტები არიან შპს. ვისოლ პეტროლიუმი და შპს. სოკარ გაზი.

საანგარიშო პერიოდის განმავლობაში, ბუნებრივი აირი ძირითადად შესყიდული იყო შპს „გაზ ტრედიინგისგან“ ფულადი ანაზღაურებით.

გარდა ამისა, ჯგუფს აქვს ღია სავალუტო პოზიცია, რომელიც მერყეობს ზოგადი და კონკრეტული ბაზრის მოძრაობების შესაბამისად. ნენეჯმენტი ადგენს ლიმიტებს რისკის იმ ოდენობაზე, რომელიც შეიძლება რომ ტოლერილებულ იქნას, რაც რეგულარულად მონიტორინგის ქვეშაა. თუმცა, ამ მიდგომის გამოყენებამ შეიძლება ვერ შეზღუდოს ზარალი ამ ფარგლებს მიღმა უფრო მნიშვნელოვნად ბაზრის არახელსაყრელად მოძრაობის შემთხვევაში.

შპს. საქართველოს საერთაშორისო ენერგეტიკული კორპორაცია

ახსნა-განმარტებითი შენიშვნები ფინანსურ უწყისებზე
2018 წლის 31 დეკემბრის დამთავრებული წლისთვის (გაგრძელება)

გეოგრაფიული რისკი. ჯგუფის აქტივები საქართველოში მდებარეობს. ქვეყანა განაგრძობს განვითარებადი ბაზრის გარკვეული მახასიათებლების ჩვენებას. ამგვარად, ჯგუფი ექვემდებარება საქართველოში არსებული ბიზნეს გარემოს გაუარესების რისკებს.

ჯგუფი ასევე ნაწილობრივ დამოკიდებულია საქართველოსა და რეგიონის სხვა ქვეყნების ურთიერთობების განვითარებაზე. ნებისმიერი მოვლენა, რომელიც გავლენას მოახდენს ბუნებრივი აირის ფასზე, შეიძლება საფრთხე შეუქმნას ჯგუფს განაგრძოს ბიზნესი ჩვეულებისამებრ. ამასთანავე, ჯგუფზე ცუდი ზეგავლენა შეიძლება იქონიოს იმ ფაქტმა, თუ მთავრობა შეზღუდავს ელექტროენერგიის ექსპორტს საქართველოდან და ჯგუფის მომგებიანი ბარტერული ტრანზაქციები შეიზღუდება.

სავალუტო რისკი. სავალუტო რისკი არის საფრთხე, რომ ფინანსური ინსტრუმენტების ღირებულება სავალუტო კურსის ცვლილების გამო შეიცვლება. ჯგუფის ფინანსური პოზიციისა და ფულადი ნაკადების მოძრაობის უწყისებში ჩანს, რომ ჯგუფი შეიძლება დაუცველი იყოს სავალუტო რისკებისგან. 2018 და 2017 წლების 31 დეკემბრის მდგომარეობით, ჯგუფს ჰქონდა მნიშვნელოვანი აქტივები რამდენიმე გაცემული სესხისა და სავაჭრო მოთხოვნების მხრივ, რომლებიც დენომინირებული იყო აშშ დოლარსა და ევროში.

2018 წლის 31 დეკემბრის, ქართული ლარი რომ დასუსტებულიყო/გამდიდრებულიყო 20%-ით აშშ დოლარის მიმართ, (და სხვა ყველა ცვლადი დარჩენილიყო იგივე) ჯგუფის გაუნაწილებელი მოგება იქნებოდა 14,936 ათასი ლარით (2017 წლის 31 დეკემბრისთვის 15,833 ათასი ლარით) დაბალი/მაღალი, ძირითადად საკურსო ზარალით/მოგებით გამოწვეული დოლარში დენომინირებულ საბანკო ბალანსების, მოთხოვნების, გაცემული სესხების, ნასესხები სახსრებისა და სავაჭრო გადასახდელების გამო.

2018 წლის 31 დეკემბრის, ქართული ლარი რომ დასუსტებულიყო/გამდიდრებულიყო 20%-ით ევროს მიმართ, (და სხვა ყველა ცვლადი დარჩენილიყო იგივე) ჯგუფის გაუნაწილებელი მოგება იქნებოდა 921 ათასი ლარით (2017 წლის 31 დეკემბრისთვის 637 ათასი ლარით) ნაკლები/მეტ, ძირითადად საკურსო ზარალით/მოგებით გამოწვეული ევროში დენომინირებულ სესხების გამო.

ქვემოთ მოყვანილ ცხრილზე ნაჩვენებია საანგარიშო პერიოდის ბოლოს ჯგუფის უცხოური ვალუტის კურსის მიმართ რისკი:

ათასობით ლარში	2018 წლის 31 დეკემბერი	2017 წლის 31 დეკემბერი
დენომინირებული აშშ დოლარში:		
მონეტარული ფინანსური აქტივები	17,446	11,765
მონეტარული ფინანსური ვალდებულებები	(92,124)	(90,928)
დენომინირებული ევროში:		
მონეტარული ფინანსური აქტივები	473	2,008
მონეტარული ფინანსური ვალდებულებები	(5,080)	(5,193)
წმინდა პოზიცია აშშ დოლარში	(74,678)	(79,163)
წმინდა პოზიცია ევროში	(4,607)	(3,185)

კაპიტალის რისკის მართვა. ჯგუფი კაპიტალს მართავს იმის უზრუნველსაყოფად, რომ ჯგუფში შემავალმა კომპანიებმა შეძლონ ფუნქციონირებადი საწარმოს სტატუსით საქმიანობის გაგრძელება, ხოლო აქციონერებმა, სესხისა და საკუთარი კაპიტალის ბალანსის ოპტიმიზების გზით, მაქსიმალურად გაზარდონ თავისი უკუგება.

როგორც სხვები ამავე ინდუსტრიაში, ჯგუფი კაპიტალის მონიტორინგს ახორციელებს „Gearing Ratio“-ს საფუძველზე. ეს თანაფარდობა გამოითვლება როგორც წმინდა ვალი გაყოფილი მთლიანი კაპიტალით. წმინდა ვალი გამოითვლება მთლიან სესხებს (მათ შორის "მიმდინარე და გრძელვადიანი სესხები", როგორც ეს ნაჩვენებია კონსოლიდირებულ ფინანსური მდგომარეობის უწყისში) მინუს ფული და ფულის ეკვივალენტები. მთლიანი კაპიტალი გამოითვლება როგორც "კაპიტალი", როგორც ეს ნაჩვენებია კონსოლიდირებულ ფინანსური მდგომარეობის უწყისში პლუს წმინდა ვალი.

შპს. საქართველოს საერთაშორისო ენერგეტიკული კორპორაცია

ახსნა-განმარტებითი შენიშვნები ფინანსურ უწყისებზე
2018 წლის 31 დეკემბრის დამთავრებული წლისთვის (გაგრძელება)

<i>ათასობით ლარში</i>	2018 წლის 31 დეკემბერი	2017 წლის 31 დეკემბერი
სულ სესხები (შენიშვნა 14)	104,280	97,982
მინუს: ფული და ფულის ეკვივალენტები (შენიშვნა 12)	(1,211)	(2,652)
წმინდა სესხები	103,069	95,330
სულ კაპიტალი	252,549	235,765
სულ კაპიტალი	355,618	331,095
წმინდა სესხის ფარდობა საკუთარ კაპიტალთან ლიკვიდობის დონე	41 % 29 %	40 % 29 %

ლიკვიდობის რისკი. გონივრული ლიკვიდობის რისკის მართვა გულისხმობს საკმარისი ფულადი ნაკადების შენარჩუნებას და დაფინანსების ხელმისაწვდომობას ერთობლივი საკრედიტო ობიექტების ადეკვატური თანხის ოდენობით.

ჯგუფი ახდენს ლიკვიდობის რისკის მართვას სესხებზე წვდომის შენარჩუნებით და მუდმივი პროგნოზირებისა და რეალურ ფულადი ნაკადების მოძრაობის მონიტორინგის გზით. ფულადი ნაკადების მოძრაობის პროგნოზირება ხორციელდება ჯგუფის საოპერაციო ერთეულებში და ჯამდება ჯგუფის ფინანსების მიხედვით. ასეთი პროგნოზები ითვალისწინებენ ჯგუფის რეფინანსირების გეგმებს. ჯგუფის ფინანსების განყოფილება მონიტორინგს უწევს ჯგუფის ლიკვიდობის მოთხოვნებს რომ უზრუნველყოს საკმარისი ფულის ქონა საკუთარი საოპერაციო მოთხოვნების დასაკმაყოფილებლად და დაიტოვოს საკმარისი არეალი იმისათვის, რომ არ დაარღვიოს სესხების ლიმიტები.

ჯგუფის ლიკვიდობის რეზერვი შედგებოდა გამოუყენებელი საკრედიტო ლიმიტებისა და ფულისა და ფულის ეკვივალენტებისგან (შენიშვნა 12). 2018 წლის 31 დეკემბრის მდგომარეობით „სსეკ“ ჯგუფს ჰქონდა გამოუყენებელი საკრედიტო ლიმიტები 1,340 ათასი ლარის ოდენობით (2017 წლის 31 დეკემბრის: 193 ათასი ლარის ოდენობით)

ქვემოთ მოყვანილ ცხრილში ვალდებულებები გაანალიზებულია მათი დარჩენილი საკონტრაქტო ვადების მიხედვით. დაფარვის ცხრილში გაწერილი თანხები არის ხელშეკრულების არადისკონტირებული ფულადი ნაკადები, მათ შორის სესხის ვალდებულებები. ასეთი არადისკონტირებული ოდენობები ფინანსურ უწყისებში ნაჩვენებია ოდენობებისგან, რადგან იქ მოცემული ოდენობები დისკონტირებულია.

როდესაც გადასახდელი თანხა არ არის ფიქსირებული, თანხის გამჟღავნება განისაზღვრება საანგარიშგებო თარიღში არსებული პირობების მითითებით. უცხოური ვალუტის გადახდები გადაყვანილია საანგარიშგებო თარიღში არსებული გაცვლითი კურსებით.

2018 წლის 31 დეკემბრის მდგომარეობით, სახელშეკრულებო გადახდების ვადიანობის ანალიზი შემდეგნაირია:

<i>ათასობით ლარში</i>	1 წელზე ნაკლები	1-იდან 2 წლამდე	2-იდან 5 წლამდე	5 წელზე მეტი	სულ
სავაჭრო და სხვა გადასახდელები	(19,157)	-	-	-	(19,157)
ნასესხები სახსრები	(62,875)	(15,130)	(32,280)	(7,254)	(117,539)
სულ ფინანსური გადასახდელები	(82,032)	(15,130)	(32,280)	(7,254)	(136,696)

2017 წლის 31 დეკემბრის მდგომარეობით სახელშეკრულებო გადახდების ვადიანობის ანალიზი შემდეგნაირია:

შპს. საქართველოს საერთაშორისო ენერგეტიკული კორპორაცია

ახსნა-განმარტებითი შენიშვნები ფინანსურ უწყისებზე
2018 წლის 31 დეკემბრის დამთავრებული წლისთვის (გაგრძელება)

ათასობით ლარში	1 წელზე ნაკლები	1-იდან 2 წლამდე	2-იდან 5 წლამდე	5 წელზე მეტი	სულ
სავაჭრო და სხვა გადასახდელები	(21,479)	-	-	-	(21,479)
ნასესხები სახსრები	(43,107)	(20,081)	(37,077)	(15,773)	(116,038)
სულ ფინანსური გადასახდელები	(64,586)	(20,081)	(37,077)	(15,773)	(137,517)

მენეჯმენტი მიიჩნევს, რომ ჯგუფის ლიკვიდობის გაზრდა მოხდება კომერციული ბანკების მიერ ახალი საკრედიტო ხაზების მოპოვებით ან არსებული სესხების საპროცენტო განაკვეთების შემცირებით, ხარჯების მართვის გაუმჯობესებით, აქტივობის გაზრდით და აქტიურად ახალი კონტრაქტების მოძიებით.

საპროცენტო განაკვეთის რისკი. საპროცენტო განაკვეთის რისკი არის ჯგუფის ფინანსური მდგომარეობის ცვლილება საპროცენტო განაკვეთების უარყოფითი მოძრაობის მიმართ, რაც გამოიხატება მოზიდული სახსრების ან/და ფულადი ნაკადებიდან მიღებული შემოსავლების შემცირებით. ჯგუფს არ გააჩნია ფორმალური პოლიტიკა, თუ რა პროპორციით უნდა იყოს ფიქსირებული და ცვლადი სესხები ჯგუფში. თუმცა, ყველა სესხის საპროცენტო განაკვეთი ფიქსირებულია გარდა „თიბისი ბანკისგან“, საქართველოს ბანკისგან და სს „ფაშა-ბანკ ჯორჯიასგან“ ნასესხები სახსრებისა, რომელიც არის 6 თვიანი LIBOR + 7.81%, 6.03% და 5.5% სს „თიბისი ბანკის“ შემთხვევაში; 6 თვიანი LIBOR + 9% სს „საქართველოს ბანკის“ შემთხვევაში და 6 თვიანი LIBOR + 7% სს „ფაშა ბანკის“ შემთხვევაში.

ამ ცვლილებების შედეგად შეიძლება გაიზარდოს საპროცენტო მარჟები, მაგრამ შეიძლება შემცირდეს ან წავიდეს ზარალში იმ შემთხვევაში, როდესაც მოულოდნელი მოძრაობები წარმოიქმნება ბაზარზე. ჯგუფი არ აკეთებს მისი საპროცენტო განაკვეთის რისკის ჰეჯირებას.

ქვემოთ მოყვანილ ცხრილში შეჯამებულია საშუალო შეწონილი საპროცენტო განაკვეთები პროცენტთან ფინანსურ აქტივებსა და ვალდებულებებზე საანგარიშო თარიღებისთვის, იმ რეპორტებზე დაყრდნობით, რომელიც მთავარი მენეჯერების მიერ არის განხილული:

	2018 წლის 31 დეკემბერი			2017 წლის 31 დეკემბერი		
	აშშ			აშშ		
საშუალო შეწონილი წლიური %	ლარი	დოლარი	ევრო	ლარი	დოლარი	ევრო
გაცემული სესხები						
მეკავშირე მხარეები	14.08%	9.06%	14.38%	14.53%	9.30%	15.41%
არამეკავშირე მხარეები	22.04%	10.92%	-	17.84%	10.80%	-
ნასესხები სახსრები						
მეკავშირე მხარეები	15.04%	15.00%	15.22%	15.03%	15.00%	15.24%
არამეკავშირე მხარეები	11.85%	8.36%	-	13.00%	8.30%	-

23. ფინანსური ინსტრუმენტების სამართიანი ღირებულება

„ფასს“-ი განსაზღვრავს რეალურ ღირებულებას, როგორც იმ ფასს, რასაც მიიღებდა აქტივის მფლობელი აქტივის გაყიდვისას ან გადაიხდიდა ვალდებულების მფლობელი ვალდებულების დასაფარად, ჩვეულებრივი ტრანზაქციისას საბაზრო მონაწილეებს შორის შეფასების თარიღის დროს, მიუხედავად იმისა, არის თუ არა ეს ფასი პირდაპირ დაკვირვებადი ან შეფასებული სხვა შეფასების მეთოდით. მიახლოებითი სამართიანი ღირებულებები დადგინდა ჯგუფის მიერ ბაზარზე არსებული ინფორმაციისა და შეფასების მეთოდოლოგიების მიხედვით. თუმცა, მაინც სუბიექტურობა არის საჭირო რომ გაშიფრო საბაზრო ინფორმაცია და დათვალო მიახლოებითი სამართიანი ღირებულება. საქართველო ჯერ კიდევ ამჟღავნებს განვითარებადი ბაზრის მახასიათებლებს და ეკონომიკური მდგომარეობა ჯერ კიდევ ზღუდავს ფინანსური ბაზრების საქმიანობის მოცულობას. ბაზრების კვალიერებული ფასები შეიძლება იყოს მომეწოდებული და ამიტომ შესაძლოა სწორად ვერ ასახავდეს ფინანსური ინსტრუმენტის რეალურ ღირებულებას. მენეჯმენტმა

გამოიყენა ყველა არსებული საბაზრო ინფორმაცია ფინანსური ინსტრუმენტების რეალური ღირებულებები დასადგენად.

ამორტიზირებული ღირებულებით აღიარებული ფინანსური აქტივები. სავარაუდო რეალური ღირებულება ფიქსირებული საპროცენტო განაკვეთების მქონე ფინანსური ინსტრუმენტებისთვის დამოკიდებულია დადისკონტირებულ სავარაუდო ფულის ნაკადის შემოდინებაზე. დისკონტირებისას გამოყენებული საპროცენტო განაკვეთი დამოკიდებულია კონტრაგენტის საკრედიტო რისკზე. სავაჭრო მოთხოვნებისა და სხვა ფინანსური აქტივების საბალანსო ღირებულება ახლოსაა მათ რეალურ ღირებულებასთან მათი მოკლე ვადიანობის გამო.

ამორტიზირებული ღირებულებით აღიარებული ფინანსური ვალდებულებები. სავარაუდო რეალური ღირებულება ფიქსირებული საპროცენტო განაკვეთების მქონე ფინანსური ვალდებულებებისთვის დამოკიდებულია დადისკონტირებულ სავარაუდო ფულის ნაკადის გადინებაზე. დისკონტირებისას გამოყენებული საპროცენტო განაკვეთი არის მსგავსი საკრედიტო რისკისა და ვადიანობის მქონე ვალდებულების მიხედვით აღებული. ჯგუფის მენეჯმენტი მიიჩნევს რომ ვალდებულებების საბალანსო ღირებულება ახლოსაა მათ რეალურ ღირებულებასთან.

რეალური ღირებულება ფულისა და ფულის ეკვივალენტებისთვის განისაზღვრა 1-ლი დონის შეფასების მიხედვით, ხოლო სხვა ფინანსური აქტივებისა და ვალდებულებებისთვის კი მე-3 დონის შეფასების მიხედვით.

24. პირობითი და შესაძლო ვალდებულებები

სამართლებრივი დავები. დროდადრო და ბიზნესის ნორმალურ კურსში შეიძლება ჯგუფის წინააღმდეგ პრეტენზიები იქნას წაყენებული. საკუთარი შეფასების საფუძველზე, აგრეთვე შიდა და გარე პროფესიული კონსულტაციების საფუძველზე, მენეჯმენტი მიიჩნევს, რომ არანაირი არსებითი დანაკარგი არ იქნება გამოწვეული რაიმე სასამართლო დავის გამო. აქედან გამომდინარე, ამ კონსოლიდირებულ ფინანსურ ანგარიშგებაში არ გაკეთებულა არანაირი რეზერვი შესაძლო ჯარიმებთან დაკავშირებით.

გადასახადები. საქართველოს სამეწარმეო და საგადასახადო კანონმდებლობაში არსებობს ისეთი მუხლები, რომელთა ინტერპრეტაცია სხვადასხვაგვარადაა შესაძლებელი. ასევე არსებობს საგადასახადო ორგანოების მიერ სუბიექტური გადაწყვეტილებების მიღების პრაქტიკა. აქედან გამომდინარე, იმ შემთხვევაში, თუ რომელიმე კონკრეტული ქმედება, რომელიც ეფუძნება ხელმძღვანელობის მიერ ჯგუფის ბიზნეს საქმიანობის თავისებურად განსჯას, არ იქნება მოწონებული საგადასახადო ორგანოების მიერ, ჯგუფს შეიძლება დაერიცხოს დამატებითი გადასახადები, ჯარიმები და საურავები. ჯგუფის ხელმძღვანელობა მიიჩნევს, რომ მათ გადაიხადეს საგადასახადო კანონით მოთხოვნილი გადასახადები და რომ დამატებითი რეზერვების შექმნა შუალედურ შემოკლებულ კონსოლიდირებულ ფინანსურ ანგარიშგებაში არ არის საჭირო. საგადასახადო ორგანოებს ჯგუფის შემოწმება შეუძლია ბოლო სამი წლის განმავლობაში.

თბილისის აქტივების აუქციონის მოგებიდან აღებული ვალდებულებები

2010 წლის 23 თებერვალს სს "თბილისრესის" აქტივების აუქციონში გამარჯვების შედეგად, სხვა ვალდებულებებთან ერთად, ჯგუფმა ვალდებულება აიღო რომ უზრუნველყო შემდეგი საკითხები:

- ელექტროენერგიის გამომუშავების ერთეულების სათანადო ფუნქციონირება ლიცენზირების ორგანოების მოთხოვნის შესაბამისად;
- არსებული სიმძლავრის (272 მეგავატი) მოვლა და შენარჩუნება მინიმუმ 2025 წლამდე;
- ქვანახშირის ქარხნის მშენებლობა გარდაბანში 100-150 მეგავატის სიმძლავრის და მისი ექსპლუატაციაში მიღება არა უგვიანეს 2013 წლის 31 დეკემბრისა;
- სახელმწიფო საკუთრებაში არსებული ნავთობის შენახვა მის რეზერვუარებში უფასოდ.

ახსნა-განმარტებითი შენიშვნები ფინანსურ უწყისებზე
2018 წლის 31 დეკემბრის დამთავრებული წლისთვის (გაგრძელება)

2017 წლის 23 ოქტომბერს ჯგუფმა ხელი მოაწერა შეთანხმებას საქართველოს ეკონომიკისა და მდგრადი განვითარების სამინისტროსთან და ენერგეტიკის სამინისტროსთან ერთად, 2010 წლის 23 თებერვალს სს "თბილსრესის" აქტივების აუქციონიდან გამომდინარე ვალდებულებების შესწორებისა და განმარტების მიზნით. შესაბამისად ჯგუფი ვალდებულია:

- 2020 წლის 30 ივლისამდე ტყიბულის მუნიციპალიტეტში 100-150 მგვტ სიმძლავრის თბოელექტროსადგური ექსპლუატაციაში მიიღოს;
- დაიწყოს ქვანახშირის თბოელექტროსადგურის მშენებლობა 2018 წლის 30 სექტემბრის ჩათვლით.

2017 წლის 4 ივლისს ჯგუფმა ხელი მოაწერა ცვლილებას თბოელექტროსადგურის ტყიბულის მუნიციპალიტეტში აშენებასთან დაკავშირებით, ენერგეტიკის სამინისტროსა და „ესკო“-სთან. ცვლილების მიხედვით, ჯგუფმა აიღო ვალდებულება რომ ააშენებს და ოპერირებას გაუწევს ქვანახშირის თბოელექტროსადგურს დადგმული სიმძლავრით 150-300 მგვტ (+/-10%) გარდაბანის მუნიციპალიტეტში 2020 წლის 31 ივლისამდე.

ამჟამად ჯგუფს ყველა ვალდებულება შესრულებული აქვს და გარდაბნის მუნიციპალიტეტში 300 მეგავატიანი სიმძლავრის ახალი თბოელექტროსადგურის მშენებლობის პროცესი დაიწყო.

გარემოსდაცვითი საკითხები. – საქართველო, როგორც განვითარებადი ბაზარი, ხასიათდება ისეთი რისკებით, მათ შორის ეკონომიკური, პოლიტიკური და სოციალური, იურიდიული და საკანონმდებლო რისკებით, რომლებიც არ არსებობს განვითარებულ ბაზარზე. წესები და კანონები, რომლებიც გავლენას ახდენს ბიზნესზე საქართველოში, სწრაფად ვითარდება. საგადასახადო და მარეგულირებელ კანონმდებლობას ახასიათებს სხვადასხვაგვარი ინტერპრეტაცია. საქართველოს ეკონომიკის მომავალი მიმართულება მნიშვნელოვნადაა დამოკიდებული ხელისუფლების მიერ განხორციელებული ეკონომიკური, ფისკალური და მონეტარული ღონისძიებების ეფექტურობაზე, საკანონმდებლო, მარეგულირებელი და პოლიტიკური მოვლენების პარალელურად.

ბოლო ორი წლის განმავლობაში საქართველოში რამდენიმე საკანონმდებლო ცვლილება განხორციელდა, რომლებიც დიდწილად ევროკავშირთან ასოცირების შეთანხმებასთანაა დაკავშირებული. 2017 და 2018 წლებში განხორციელებული ეს ცვლილებები გარკვეულწილად ნიადაგის შემამზადებელი ხასიათისაა და მომავალში მეტი ცვლილება მოსალოდნელი ევროკავშირთან დაახლოების სამოქმედო გეგმის განხორციელების პარალელურად.

25. ტრანზაქციები მეკავშირე მხარეებთან

მაკონტროლებელი ურთიერთობები. ჯგუფის უშუალო მშობელია შპს. საქართველოს ინდუსტრიული ჯგუფი, რომელიც დაარსდა ქართული კანონმდებლობის შესაბამისად და იურიდიული მისამართია გაზაფხული ქუჩა 18, თბილისი, 0177, საქართველო. შპს. საქართველოს ინდუსტრიული ჯგუფი კონტროლდება „ჩემექსინ ინთერნეიშენალ ლიმიტედ, ბ.ვ.-ის მიერ, რომელიც დაარსებულია მარშალის კუნძულების კანონმდებლობის შესაბამისად და იურიდიული მისამართია, თრასტ ქომფანი კომპლექს, აჯელტაკეს ქუჩა, აჯელტაკეს კუნძული, მაჯურო, მარშალის კუნძულები MH96960. ჩემექსინ ინთერნეიშენალ ლიმიტედი კონტროლდება ბატონი დავით ბეჟუაშვილის მიერ, რომელიც ჯგუფის საბოლოო მაკონტროლებელი პირია.

ყველაზე მნიშვნელოვანი ტრანზაქციები დაკავშირებულია სესხების გაცემასა და იმ აქტივობებთან, რომლებიც არის ჯგუფის მთავარი საქმიანობა, მაგალით ბუნებრივი აირის მიწოდება.

მეკავშირე მხარეებთან ტრანზაქციები და ბალანსები. მხარეები ზოგადად არიან მეკავშირეები იმ შემთხვევაში, თუ ისინი ერთი და იმავე პირის კონტროლის ქვეშ არიან, ან თუ ერთ-ერთ მათგანს აქვს შესაძლებლობა რომ გააკონტროლოს მეორე ან აქვს მასზე მნიშვნელოვანი ზეგავლენა, ან არის საერთო კონტროლში ფინანსური და საოპერაციო გადაწყვეტილების მიღებისას. ყურადღება უნდა მიექცეს ურთიერთდამოკიდებულების ბუნებას და არა მხოლოდ იურიდიულ ფორმას.

შპს. საქართველოს საერთაშორისო ენერგეტიკული კორპორაცია

ახსნა-განმარტებითი შენიშვნები ფინანსურ უწყისებზე
2018 წლის 31 დეკემბერს დამთავრებული წლისთვის (გაგრძელება)

2018 წლის 31 დეკემბერს, ბალანსები მეკავშირე მხარეებთან შემდეგნაირი იყო:

ათასობით ლარში	უშუალო ან შუამავალი მშობელი კომპანიები	კომპანიები საერთო კონტროლის ქვეშ	ასოცირებული პირები	სხვა მეკავშირე მხარეები*
სავაჭრო მოთხოვნები, ბრუტო	13	1,795	353	1,613
გაუფასურების რეზერვი სავაჭრო და სხვა მოთხოვნებზე	-	39	1	4
გაცემული სესხები, ბრუტო (საკონტრაქტო საპროცენტო განაკვეთი: 8.30%-18.0% წლიურად)	-	27,806	-	10,568
გაუფასურების რეზერვი გაცემულ სესხებზე	-	74	-	366
ნასესხები სახსრები	-	-	55	8,168
სავაჭრო და სხვა გადასახდელები	333	1,115	-	-

შემოსავლისა და ხარჯების მუხლები მეკავშირე მხარეებთან 2018 წლის განმავლობაში შემდეგნაირია:

ათასობით ლარში	უშუალო ან შუამავალი მშობელი კომპანიები	კომპანიები საერთო კონტროლის ქვეშ	ასოცირებული პირები	სხვა მეკავშირე მხარეები*
გაზის გაყიდვა - საბითუმო - ადგილობრივი კლიენტები	-	1,121	2	-
გაზის გაყიდვა - საცალო	-	1	-	-
ელექტროენერგიის გაყიდვა - ადგილობრივი კლიენტები	-	418	-	-
საიჯარო შემოსავალი	8	188	-	-
გაცემული სესხების გაუფასურების რეზერვი	-	74	-	56
საპროცენტო შემოსავალი	-	2,544	-	697
საპროცენტო ხარჯი	-	-	3	1,188
სხვა შემოსავალი და ხარჯები	-	-	-	12
წმინდა მოგება ძირითადი საშუალებების გაყიდვიდან/ჩამოწვიდან	-	22	-	-
წმინდა მოგება სათადარიგო ნაწილების, მასალებისა და ჯარის გაყიდვიდან	-	21	-	-
შემოსავალი მომსახურების გაწვიდან	-	72	-	7
ძირითადი საშუალებების საოპერაციო იჯარა	-	68	-	-
საინფორმაციო, საკონსულტაციო და სხვა პროფესიული ხარჯები	-	2,614	-	-
წყალმომარაგების ხარჯები	-	127	-	-
სარემონტო და ტექნიკური სამუშაოების ხარჯი	-	585	-	-
დაზღვევა	-	-	-	225
ქველმოქმედება და სპონსორობა	-	-	-	85
რეკლამა	-	-	-	15
კომუნალური ხარჯები	-	2	-	-
წარმომადგენლობითი ხარჯები	-	2	-	-
სხვა	-	1	-	-

2017 წლის 31 დეკემბერს, ბალანსები მეკავშირე მხარეებთან შემდეგნაირი იყო:

ათასობით ლარში	უშუალო ან შუამავალი მშობელი კომპანიები	კომპანიები საერთო კონტროლის ქვეშ	ასოცირებული პირები	სხვა მეკავშირე მხარეები*
სავაჭრო მოთხოვნები, ბრუტო	69	5,499	360	-
გაუფასურების რეზერვი სავაჭრო და სხვა მოთხოვნებზე	-	35	-	-
გაცემული სესხები, ბრუტო (საკონტრაქტო საპროცენტო განაკვეთი: 8.300%- 20.0% წლიურად)	-	24,209	-	4,904
გაუფასურების რეზერვი გაცემულ სესხებზე	-	-	-	319
ნასესხები სახსრები	-	-	52	8,536
სავაჭრო და სხვა გადასახდელები	103	740	-	-

შპს. საქართველოს საერთაშორისო ენერგეტიკული კორპორაცია

ახსნა-განმარტებითი შენიშვნები ფინანსურ უწყისებზე
2018 წლის 31 დეკემბერს დამთავრებული წლისთვის (გაგრძელება)

შემოსავლისა და ხარჯების მუხლები მეკავშირე მხარეებთან 2017 წლის 31 დეკემბერს დასრულებული წლისათვის შემდეგნაირია:

ათასობით ლარში	უშუალო ან შუამავალი მშობელი კომპანიები	კომპანიები საერთო კონტროლის ქვეშ	ასოცირებულ ი პირები	სხვა მეკავშირე მხარეები*
გაზის გაყიდვა - საბითუმო - ადგილობრივი კლიენტები	-	1,214	885	-
გაზის გაყიდვა - საცალო	-	4	-	-
ელექტროენერგიის გაყიდვა - ადგილობრივი კლიენტები	-	186	-	-
საიჯარო შემოსავალი	8	121	27	-
გაცემული სესხების გაუფასურების რეზერვი	-	-	-	20
საპროცენტო შემოსავალი	-	1,837	-	161
საპროცენტო ხარჯი	-	-	3	1,096
სხვა შემოსავალი და ხარჯები	-	39	-	-
წმინდა მოგება ძირითადი საშუალებების გაყიდვიდან/ჩამოწერიდან	-	1	-	-
წმინდა მოგება სათადარიგო ნაწილების, მასალებისა და ჯარის გაყიდვიდან	-	102	-	-
შემოსავალი მომსახურების გაწევიდან	-	81	-	-
ძირითადი საშუალებების საოპერაციო იჯარა	-	54	-	-
საინფორმაციო, საკონსულტაციო და სხვა პროფესიული ხარჯები	-	2,614	-	-
წყლით მომარაგების ხარჯები	-	126	-	-
სარემონტო და ტექნიკური სამუშაოების ხარჯი	-	475	-	-
დაზღვევა	-	-	-	16
სხვა	-	10	-	-

მთავარი მენეჯმენტის კომპენსაცია. მთავარი მენეჯმენტი მოიცავს დირექტორთა საბჭოს წევრებს. მათთვის გადასახდელი კომპენსაცია შედგება საკონტრაქტო ხელფასისგან, ფინანსური მიზნების შესრულებასთან დაკავშირებული ბონუსისგან და სხვა კომპენსაციებისგან, მივლინების ხარჯების ანაზღაურების სახით. მთლიანი მთავარი მენეჯმენტის კომპენსაცია 2018 წელს იყო 635 ათასი ლარი (2017 წელს: 594 ათასი ლარი) და მთლიანად შედგებოდა მოკლევადიანი სარგებლისგან.

26. მოვლენები საანგარიშგებო თარიღის შემდგომ

2019 წლის 1 თებერვალს ჯგუფსა და შპს „ალიანს სიტის“ შორის გაფორმდა ყიდვის ხელშეკრულება 29,500 ათას (დღგ-ის ჩათვლით) აშშ დოლარად ბათუმში მდებარე საცხოვრებელი კომპლექსის შესყიდვის თაობაზე (შენიშვნა #11).

შპს. საქართველოს საერთაშორისო ენერგეტიკული კორპორაცია

მმართველობის კონსოლიდირებული ანგარიში
2018 წლის 31 დეკემბერს დამთავრებული წლისთვის

მმართველობის კონსოლიდირებული ანგარიში

საქმიანობის განვითარება, შედეგები და მდგომარეობა

შპს "საქართველოს საერთაშორისო ენერგეტიკული კორპორაცია" (სსეკ) დაარსდა 2005 წლის 11 ივლისს. კომპანია არის საქართველოში რეგისტრირებული კომპანიების ჯგუფის მშობელი, რომელთა ძირითადი საქმიანობა მოიცავს ელექტროენერგიის გამომუშავებას, გაზგასამართი სადგურების ოპერირებას, გაზის საბითუმო ვაჭრობას, საინვესტიციო ქონების განვითარებას და გაყიდვას.

2018 წლის 31 დეკემბრის მდგომარეობით კომპანიის უშუალო მშობელი კომპანია და წილის 100% მფლობელი იყო საქართველოში რეგისტრირებული შპს „ჰოლდინგი საქართველოს ინდუსტრიული ჯგუფი“ („GIG“).

რაც შეეხება ელექტროენერგიის გენერაციას, მისი გამომუშავება ხდება საქართველოს ტერიტორიაზე არსებული 8 ჰიდროელექტროსადგურისა და გარდაბანში მდებარე თბოელექტროსადგურის („თბილსრესის“) ორი ენერგობლოკის მეშვეობით. ელექტროენერგია იყიდება ელექტროენერგიის ბაზრის კომერციულ ოპერატორზე („ესკო“) და გამანაწილებელ კომპანიებზე (თელასი, ენერგოპრო). თბოელექტროსადგურის დადგმული სიმძლავრე შეადგენს 272 მეგავატს და მისი გასაყიდი ფასი დგინდება სემეკის ნორმატიული აქტით. ჰიდროელექტროსადგურების დადგმული სიმძლავრე ჯამში 48.743 მეგავატია. მათი ტარიფები კანონის მიხედვით („საქართველოს კანონი ელექტროენერგეტიკისა და ბუნებრივი გაზის შესახებ“) დერეგულირებულია და ტარიფს ადგენს თავისუფალი ბაზარი.

თბოელექტროსადგურების მიერ ესკოსა და გამანაწილებელ კომპანიებზე მიყიდულმა ელექტროენერგიის რაოდენობამ 2018 წელს შეადგინა 195,798,240 კვ/სთ, ტარიფი იყო 11.51 თეთრი კვ/სთ-ზე.

ჰიდროელექტროსადგურების მიერ გამომუშავებულმა და გაყიდული ელექტროენერგიის რაოდენობამ 2018 წელს შეადგინა 202,309,997 კვტ/სთ.

სსეკ-ის საქმიანობა ასევე მოიცავს ჰიდრო და თბოელექტროსადგურებზე გამომუშავებულ, სხვის სადგურებზე გამომუშავებულ, ქვეყანაში იმპორტირებული ელ. ენერგიის საბითუმო ყიდვა-გაყიდვას საქართველოს ადგილობრივ ბაზარზე და ექსპორტს (ტრანზიტი) მეზობელ ქვეყნებში.

გაზის ძირითადი მომხმარებლები მსხვილი ქართული სამრეწველო საწარმოები, მათ შორის ცემენტის ქარხნები და გაზგასამართი სადგურების ქსელები. ჯგუფი ასევე ჩართულია გაზის საცალო ვაჭრობაში საკუთარი გაზგასამართი სადგურების საშუალებით.

საქართველოს ელექტროენერგიის ბაზრის სტრუქტურა

ენერგო-სექტორში ელექტროენერგიის გენერირება ძირითადად ჰიდროელექტრო სადგურების (ჰესი) და თბოელექტრო სადგურების (თესი) საშუალებით ხდება. საქართველოს საერთაშორისო ენერგეტიკული კორპორაციის მფლობელობაშია მცირე ჰესების მიერ გამომუშავებული ელექტროენერგიის 30% და თესების მიერ გამომუშავებული ელექტრო ენერგიის დაახლოებით 10%. ასევე გარდაბნის თბოსადგური მთელი წლის განმავლობაში, გარდა რემონტის დღეებისა წარმოადგენს ქვეყნის გარანტირებული სიმძლავრის წყაროს.

გაზგასამართი სადგურების ოპერირება

რაც შეეხება ჯგუფის მეორე ძირითად საქმიანობას, გაზგასამართი სადგურების ოპერირებას, ახორციელებს ენერგეტიკული ჯგუფის შვილობილი კომპანია „ნეოგაზი“ ჯგუფი, რომელიც საქართველოს მთელ ტერიტორიაზე შეკუმშული ბუნებრივი აირის რეალიზაციას ახდენს. 10 წელზე მეტია რაც ბაზარზე ოპერირებს, 2012 წლიდან კი რეგრენდინგის შემდეგ, „ნეოგაზის“ სახელით არის წარმოდგენილი და სფეროში ერთ-ერთი წამყვანი ბრენდია. ბრენდის შექმნასთან ერთად შემუშავდა და ეტაპობრივად დაინერგა სადგურების ახალი ვიზუალური კონცეფცია, ერთიანი სამეურნეო და მომსახურების სტანდარტი.

„ნეოგაზი“ ერთ-ერთი ყველაზე ფართო ქსელის მფლობელია, რომელიც 24 ავტოგაზგასამართ სადგურს (მათ შორის შვილობილები) და 13 მოძრავ სადგურს აერთიანებს (იხ. დანართი N1). „ნეოგაზის“ სადგურები აღჭურვილია თანამედროვე ტექნოლოგიებით და სრულად დაცულია უსაფრთხოების ნორმები.

სსეკ-ის ჯგუფი მოიცავს შემდეგ შვილობილ კომპანიებს:

შპს. საქართველოს საერთაშორისო ენერგეტიკული კორპორაცია

მმართველობის კონსოლიდირებული ანგარიში

2018 წლის 31 დეკემბერს დამთავრებული წლისთვის (გაგრძელება)

შვილობილი	2018 წლის 31 დეკემბერი, წილი/ხმის მიცემის უფლება	2017 წლის 31 დეკემბერი, წილი/ხმის მიცემის უფლება	ყიდვის/და არსების წელი	ინდუსტრია
შპს. ბათუმი სიტი	100.0 %	100.0 %	2011	უძრავი ქონების განვითარება
შპს. ფაურ თრეიდი	100.0 %	100.0 %	2012	ელექტროენერგიის თ ვაჭრობა
შპს. ნეოგაზი	100.0 %	100.0 %	2014	გაზგასამართი სადგურის მართვა
შპს. სიპაუერი	100.0 %	100.0 %	2016	ელექტროენერგიის ს გამოშვება
შპს პაუერ ექსპორტი	100.0 %	100.0 %	2017	გაზზე მომუშავე ავტომატების ტესტირება
შპს. რიცეულაჰესი	88.5 %	88.5 %	2008	ელექტროენერგიის ს გამოშვება
შპს. აჭარა ავტოგაზი	74.0 %	74.0 %	2009	გაზგასამართი სადგურის მართვა
შპს. მობილგორიგაზი	55.0 %	55.0 %	2011	გაზგასამართი სადგურის მართვა
შპს. ჯორჯიან ჰიდრო პაუერ - EPC	51.0 %	51.0 %	2012	ჰესების ინჟინერია
შპს. დელტა პ	50.0 %	50.0 %	2015	გაზგასამართი სადგურის მართვა
შპს. იქს გაზი	50.0 %	50.0 %	2012	გაზგასამართი სადგურის მართვა
შპს. ახალგაზი	50.0 %	50.0 %	2010	გაზგასამართი სადგურის მართვა
შპს. იბერგაზი	50.0 %	50.0 %	2010	გაზგასამართი სადგურის მართვა

ჯგუფის მომავალი განვითარების გეგმები

2018 წლის 16 მაისს სსეკ-მ საქართველოს მთავრობასთან გააფორმა მემორანდუმი, რომლის მიხედვითაც 2020 წელს დაიწყება ახალი 5 მგვტ. ჰიდროელექტროსადგურის მშენებლობა მდინარე ბჟუჟას ხეობაში, ოზურგეთის მუნიციპალიტეტში. აღნიშნული პროექტის საინვესტიციო თანხა 6 500 000 აშშ დოლარს შეადგენს. აღნიშნულ პროექტზე 2018 წელს დაიწყო წინასამშენებლო სამუშაოები.

2018 წლის მთავრობის დადგენილების შედეგად, 2019 წლის მაისიდან საცალო მომხმარებელი, რომელიც აკმაყოფილებს ამავე დადგენილებით ელექტროენერგიის პირდაპირი მომხმარებლისათვის განსაზღვრულ სავალდებულო კრიტერიუმებს, უნდა დარეგისტრირდეს საბითუმო ვაჭრობაში, როგორც პირდაპირი მომხმარებელი. აღნიშნული დადგენილება საშუალებას მისცემს სსეკ-ს აწარმოოს მოლაპარაკებები პირდაპირ მომხმარებლებთან და გააფორმოს ხელშეკრულებები ელექტროენერგიის პირდაპირი წესით მიყიდვაზე.

2016 წელს საქართველოს საერთაშორისო ენერგეტიკული კორპორაციის შვილობილმა კომპანიამ შპს „სიპაუერი“ გააფორმა ხელშეკრულება საქართველოს მთავრობასთან, რომლის მიხედვითაც კომპანიამ აიღო ვალდებულება 150-300 მეგავატიანი თბოელექტროსადგურის მშენებლობა/რეკონსტრუქცია განეხორციელებინა გარდაბნის მუნიციპალიტეტში. აღნიშნულ პროექტთან დაკავშირებით ხელი მოეწერა გენერალურ ხელშეკრულებას მშენებლობაზე, ჩინურ კომპანია Dongfang Electric Corporation-თან. საკონტრაქტო თანხა დაახლოებით 190 მლნ. აშშ დოლარს შეადგენს. 2018 წლის 7 თებერვალს კომპანია სიპაუერმა საქართველოს ეკონომიკისა და მდგრადი განვითარების სამინისტროსგან თბოელექტროსადგურის მშენებლობის ნებართვა მიიღო.

რაც შეეხება განვითარების გეგმებს გაზგასამართი სადგურების ოპერირებასთან დაკავშირებით, რასაც „ნეოგაზი ჯგუფი“ ახორციელებს, მდგომარეობს შემდეგში:

ქსელის გაფართოება

„ნეოგაზის“ გაზგასამართი სადგურების ტერიტორიულად ხელსაყრელ ადგილზე არსებობა და ქსელის სიდიდე გაზგასამართი კომპანიის შერჩევის წამყვანი კრიტერიუმია. იმისათვის, რომ „ნეოგაზმა“ შეძლოს კიდევ უფრო დიდი რაოდენობის მომხმარებლის მოზიდვა, კომპანია მიზნად ისახავს გადახედოს არსებული ქსელის სიდიდეს, სადგურების ლოკაციებს და დაამატოს სადგურები ახალ, ტერიტორიულად ოპტიმალურ ლოკაციებზე. ამისათვის მიზანშეწონილია, ქსელის გეოგრაფიული დაფარვის არეალის გაზრდა და ქსელის გაფართოება საქართველოს იმ რეგიონებსა და ლოკაციებზე, სადაც არ არის წარმოდგენილი „ნეოგაზი“.

სადგურზე დამატებითი სერვისის განვითარება

სამომხმარებლო ბაზრისათვის მიმზიდველია სადგურებზე არსებობდეს დამატებითი როგორც უფასო, ასევე ფასიანი მომსახურებები. იმისათვის რომ კომპანია „ნეოგაზმა“ კონკურენცია გაუწიოს კონკურენტ ქსელებს, რეკომენდირებულია საკუთარ ქსელში დანერგოს დამატებითი სერვისები, როგორც არის:

- მარკეტი
- სწრაფი კვების ობიექტი
- ავტო სამრეცხაოები
- და სხვ.

ლოიალობის ბარათზე დამატებითი ფუნქციების განვითარება

ზოგადად ლოიალობის ბარათები გავლენას ახდენს, არამხოლოდ ბრენდის შერჩევაზე, არამედ შემდეგ ბრენდის მიმართ ლოიალობაზეც. კომპანია „ნეოგაზის“ მომხმარებლები აქტიურად იყენებენ „ნეოქარდს“ და დადებითად აფასებენ მიღებულ სარგებელს. იმისათვის, რომ ლოიალობის ბარათი „ნეოქარდის“ პირობები მიმზიდველი გახდეს უფრო მეტი მომხმარებლისთვის კომპანია გეგმავს მისი პირობების გამრავალფეროვნებას.

ჯგუფის მიერ წარმოებული კვლევებისა და განვითარების მიმოხილვა

2018 წლის განმავლობაში ჯგუფი არ ყოფილა ჩართული რაიმე კვლევის და განვითარების აქტივობაში.

ჯგუფის ფილიალების მიმოხილვა

ჰესები

2007 წლიდან სსეკ-მ დაიწყო ჰიდროელექტროსადგურების შეძენა და 2018 წლისათვის მის მფლობელობაშია უკვე 8 ჰიდროელექტრო სადგური. აქედან კომპანიის მიერ აშენდა რაჭა ჰესი და ალაზანი 2 ჰესი, ხოლო ალაზანი 1 ჰესს ჩაუტარდა სრული რეაბილიტაცია. 8 ჰიდრო სადგურის დადგმული სიმძლავრე 48.743 მგვტ-ია:

რიცეულა ჰესი - ექსპლუატაციაში 1956 წელს შევიდა, სამივე ჰიდრო აგრეგატის დადგმული სიმძლავრეა ჯამში 6.32 მგვტ.

რაჭა ჰესი - აშენდა ენერგეტიკული კორპორაციის მიერ და ექსპლუატაციაში შევიდა 2013 წელს და დადგმული სიმძლავრეა 11 მგვტ.

ბჟუჟა ჰესი - 1956 წლიდანაა ექსპლუატაციაში შესული და შეუძლია 12.24 მგვტ. ელექტროენერგია გამოიმუშაოს.

ალაზანი 1 - ჰესს სსეკ-მ ჩაუტარა რეაბილიტაცია და განახლებული ჰესი ექსპლუატაციაში 2011 წლიდან შევიდა. მისი დადგმული სიმძლავრეა ჯამში შეადგენს 6.064 მგვტ-ს.

ალაზანი 2 - ჰესი აშენდა ასევე 2011 წელს და მისი დადგმული სიმძლავრეა 6.064 მგვტ.

კახარეთი ჰესი - აშენდა 1949 წელს და 1950 წლიდან გამოიმუშავებს 2.08 მგვტ. ელექტროენერგიას.

იგოეთი ჰესი - ექსპლუატაციაშია 1955 წლიდან 1.775 მგვტ. სიმძლავრით.

ტირიფონი ჰესი - მშენებლობა დასრულდა 1950 წელს და ორი ჰიდროაგრეგატი გამოიმუშავებს ჯამში 3.2 მგვტ. ელექტროენერგიას.

თბოსადგურები

სსეკ-ს მფლობელობაშია გარდაბანში მდებარე თბოელექტროსადგურის მესამე და მეოთხე ბლოკები.

მესამე ბლოკი აშენდა და ექსპლუატაციაში შევიდა 1965 წელს და 2018 წელს მისმა გენერაციამ შეადგინა 112,933,920 კვტ/სთ.

მეოთხე ბლოკი ფუნქციონირებს 1967 წლიდან და 2018 წელს გამოიმუშავა 82,864,320 კვტ/სთ. ელექტროენერგია.

გაზგასამართი სადგურები

ასევე ენერგეტიკულის ჯგუფი მოიცავს თავის მხრივ „ნეოგაზი“ ჯგუფს, რომელიც წარმოადგენს ენერგეტიკულის შვილობილ კომპანიას. „ნეოგაზი“ ჯგუფი აერთიანებს 24 გაზგასამართ სადგურს (შვილობილების ჩათვლით) საქართველოს სხვადასხვა რეგიონში. (იხ. დანართი N1) მათ მთავარ საოპერაციო საქმიანობას წარმოადგენს შეკუმშული ბუნებრივი აირის რეალიზაცია, თუმცა 2018 წელს დაემატა ახალი პროდუქტი თხევადი გაზის სახით, რისი რეალიზაციაც ასევე ხდება მოცემულ სადგურებზე. (იხ. დანართი N2)

ასევე საქართველოს სხვადასხვა ტერიტორიაზე მდებარეობს ჯგუფის სხვა შვილობილები, როგორებიცაა შპს „სიპაუერი“, შპს „ბათუმი სიტი“, შპს „ვაუერ თრეიდი“, შპს „ჯორჯიან ჰიდრო ფაუერი, შპს „იქს გაზი“ და შპს „პაუერ ექსპორტი“.

ჯგუფის ძირითადი ფინანსური და არაფინანსური მაჩვენებლები

(თანხები გამოხატულია ათას ლარში)

	2018 წელი	2017 წელი
შემოსავალი	126,718	130,832
მთლიანი მოგება	41,011	38,480
წმინდა მოგება	21,342	13,436
მთლიანი მოგება (%)	32,36 %	29,41%

წმინდა მოგების ზრდა 2018 წელს უმეტესწილად გამოწვეულია საინვესტიციო ქონების გადაფასებიდან მიღებული შემოსავლის ზრდით. რაც შეეხება მთლიან მოგებას, აქ არ არის დიდი ცვლილება და წარმოადგენს 32,36% -ს 2018 წლის განმავლობაში.

რაც შეეხება არაფინანსურ მაჩვენებლებს, დიდი ყურადღება ექცევა გარემოს დაცვის საკითხებს, როგორც ძირითად ტერიტორიაზე ასევე ინფრასტრუქტურულ ერთეულებში. შემუშავებულია: ნარჩენების მართვის გეგმა და შესაბამისად სახიფათო და არასახიფათო ნარჩენების სეპარირება და გეგმის შესაბამისად განკარგვა, გარემოსდაცვითი მონიტორინგის გეგმა, ავარიულ სიტუაციებზე რეაგირების გეგმა, ტარდება ღონისძიებები გარემოზე ზემოქმედების შესაბამისი დოკუმენტაციის დასკვნით ნაწილში რეკომენდაციების შესრულებაზე,

ინფორმაცია საანგარიშგებო პერიოდში კომპანიის მიერ საკუთარი აქციების შეძენის შესახებ

2018 წელს ადგილი არ ქონია აქციების შეძენას კომპანიის მიერ.

კომპანიის ფინანსური და არაფინანსური რისკების მიმოხილვა და შესაბამისი მექანიზმები რისკების მენეჯმენტისთვის

ჯგუფში რისკების მართვა ხორციელდება ფინანსურ, ოპერაციულ და იურიდიულ რისკებთან დაკავშირებით. ფინანსური რისკის ერთ-ერთ შემადგენელ ნაწილს წარმოადგენს **საკრედიტო რისკი**, რაც რისკია იმისა, რომ კონტრაგენტი ვერ გადაუხდის კომპანიას საკუთარ ვალდებულებებს, როდესაც გადახდის დრო მოვა. ფინანსური აქტივები, რომლებიც საკრედიტო რისკის მთავარ გამომწვევ ფაქტორებს წარმოადგენენ ძირითადად შედგება გაცემული სესხებისგან, სავაჭრო მოთხოვნებისა და ფულისა და ფულის ეკვივალენტებისგან. ჯგუფს შემუშავებული აქვს პროცედურები იმის უზრუნველსაყოფად, რომ მხოლოდ დადებითი საკრედიტო ისტორიის მქონე კონტრაგენტებს მიაწოდოს საქონელი ან შესთავაზოს გადახდის ალტერნატიული გზები (მაგალითად წინასწარ გადახდები). დებიტორული დავალიანების საბალანსო ღირებულება, ფული და ფულის ეკვივალენტები და გაცემული სესხები წარმოადგენენ საკრედიტო რისკის მაქსიმალურ ოდენობას. მიუხედავად იმისა, რომ დებიტორული დავალიანებისა და გაცემული სესხების შეგროვებაზე შეიძლება გავლენა იქონიოს ეკონომიკურმა ფაქტორებმა, ხელმძღვანელობა მიიჩნევს, რომ ჯგუფისთვის ზიანის მნიშვნელოვანი რისკი არ არსებობს, გარდა იმისა, რაც აღრიცხულია როგორც ფინანსური აქტივების გაუფასურების რეზერვი.

საბაზრო რისკი. ჯგუფზე გავლენას ახდენს ბაზარზე არსებული რისკებიც. საბაზრო რისკები უმეტესად უკავშირდება საბაზრო ძალებით განსაზღვრულ ფასებს საქონელზე და ამით ქმნის ლიმიტებს ფასზე, რომელიც შეიძლება დააკისრო მომხმარებელს. მიუხედავად იმისა, რომ ჯგუფს აქვს გავლენა ამ ფასებზე, საბითუმო მომხმარებლებისთვის, მისი გავლენა იზღუდება ისეთი კონკურენტების ქმედებებით, როგორიცაა შპს „სოკარ გაზი“ (მთავარი ეროვნული საბითუმო გაზის მომწოდებლები).

შპს. საქართველოს საერთაშორისო ენერგეტიკული კორპორაცია

მმართველობის კონსოლიდირებული ანგარიში

2018 წლის 31 დეკემბრის დამთავრებული წლისთვის (გაგრძელება)

საანგარიშო პერიოდის განმავლობაში, ბუნებრივი აირი ძირითადად შესყიდული იყო შპს. „გაზ თრეიდინგისგან“ და შპს. „სოკარ გაზ ექსპორტ-იმპორტისგან“ ფულადი ანაზღაურებით. მათგან ბუნებრივი აირის შესყიდვის ფასი შეთანხმებულია წინასწარ.

გარდა ამისა, ჯგუფს აქვს ღია სავალუტო პოზიცია, რომელიც მერყეობს ზოგადი და კონკრეტული ბაზრის მოძრაობების შესაბამისად. მენეჯმენტი ადგენს ლიმიტებს რისკის იმ ოდენობაზე, რომელიც შეიძლება რომ ტოლერილებულ იქნას, რაც რეგულარულად მონიტორინგის ქვეშაა. თუმცა, ამ მიდგომის გამოყენებამ შეიძლება ვერ შეზღუდოს ზარალი ამ ფარგლებს მიღმა, უფრო მნიშვნელოვნად, ბაზრის არახელსაყრელად მოძრაობის შემთხვევაში.

გეოგრაფიული რისკი. ჯგუფის აქტივები მდებარეობს საქართველოში. ქვეყანა განაგრძობს განვითარებადი ბაზრის გარკვეული მახასიათებლების ჩვენებას. ამგვარად, კომპანიაზე ზემოქმედებას ახდენს საქართველოში არსებული ბიზნეს გარემოს გაუარესების რისკები.

ჯგუფი ასევე, ნაწილობრივ დამოკიდებულია საქართველოსა და რეგიონის ქვეყნების ურთიერთობების განვითარებაზე. ნებისმიერმა მოვლენამ, რომელიც გავლენას მოახდენს ბუნებრივი აირის ფასზე, შეიძლება საფრთხე შეუქმნას კომპანიას, განაგრძოს ბიზნესი ჩვეულებისამებრ. ამასთანავე, ჯგუფზე ცუდი ზეგავლენა შეიძლება იქონიოს იმ ფაქტმა, რომ თუ მთავრობა შეზღუდავს ელექტროენერგიის ექსპორტს საქართველოდან, ჯგუფის მომგებიანი ბარტერული ტრანზაქციები შეიზღუდება.

სავალუტო რისკი

სავალუტო რისკთან დაკავშირებით, ხელმძღვანელობა ადგენს ლიმიტებს რისკის დონეზე ვალუტასთან დაკავშირებით და მთლიანობაში. პოზიციების მონიტორინგი ხორციელდება ყოველთვიურად.

ლიკვიდობის რისკი. გონივრული ლიკვიდობის რისკის მართვა გულისხმობს საკმარისი ფულადი სახსრების შენარჩუნებას და დაფინანსების ხელმისაწვდომობას ერთობლივი საკრედიტო ობიექტების ადეკვატური თანხის ოდენობით.

ჯგუფი ახდენს ლიკვიდობის რისკის მართვას სესხებზე წვდომის შენარჩუნებით და მუდმივი პროგნოზირებისა და რეალური ფულადი ნაკადების მოძრაობის მონიტორინგის გზით. ფულადი ნაკადების მოძრაობის პროგნოზირება ხორციელდება ჯგუფის საოპერაციო ერთეულებში და ჯამდება ჯგუფის ფინანსების მიხედვით. ასეთი პროგნოზები ითვალისწინებენ ჯგუფის რეფინანსირების გეგმებს. ჯგუფის ფინანსების განყოფილება მონიტორინგს უწევს ჯგუფის ლიკვიდობის მოთხოვნებს, რომ უზრუნველყოს საკმარისი ფულის ქონა საკუთარი საოპერაციო მოთხოვნების დასაკმაყოფილებლად და დაიტოვოს საკმარისი არეალი იმისათვის, რომ არ დაარღვიოს სესხების ლიმიტები.

ქვემოთ მოყვანილ ცხრილში ვალდებულებები გაანალიზებულია მათი დარჩენილი საკონტრაქტო ვადების მიხედვით. დაფარვის ცხრილში გაწერილი თანხები არის ხელშეკრულების არადისკონტირებული ფულადი ნაკადები, მათ შორის სესხის ვალდებულებები. ასეთი არადისკონტირებული ოდენობები განსხვავდება ფინანსურ უწყისებში ნაჩვენები ოდენობებისგან, რადგან იქ მოცემული ოდენობები დისკონტირებულია.

როდესაც გადასახდელი თანხა არ არის ფიქსირებული, თანხა წარმოდგენილია საანგარიშგებო თარიღში არსებული პირობების მითითებით. უცხოური ვალუტის გადახდები გადაყვანილია საანგარიშგებო თარიღში არსებული გაცვლითი კურსებით.

2018 წლის 31 დეკემბრის მდგომარეობით ვადიანობის ანალიზი შემდეგნაირია:

ათასობით ლარში	1 წელზე ნაკლები	1-იდან 2 წლამდე	2-იდან 5 წლამდე	5 წელზე მეტი	სულ
სავაჭრო და სხვა გადასახდელები	19,157	-	-	-	19,157
აღებული სესხები	62,875	15,130	32,280	7,254	117,539
სულ ფინანსური გადასახდელები	82,032	15,130	32,280	7,254	136,696

მენეჯმენტი მიიჩნევს, რომ ჯგუფის ლიკვიდობის გაზრდა მოხდება კომერციული ბანკების მიერ ახალი საკრედიტო ხაზების მოპოვებით ან არსებული სესხების საპროცენტო განაკვეთების შემცირებით, ხარჯების მართვის გაუმჯობესებით, აქტივობის გაზრდით და აქტიურად ახალი კონტრაქტების მოძიებით.

საპროცენტო განაკვეთის რისკი. საპროცენტო განაკვეთის რისკი არის ჯგუფის ფინანსური მდგომარეობის ცვლილება საპროცენტო განაკვეთების უარყოფითი მოძრაობის მიმართ, რაც გამოიხატება მოზიდული სახსრების ან/და ფულადი სახსრებიდან მიღებული შემოსავლების შემცირებით. ჯგუფს არ გააჩნია ფორმალური პოლიტიკა, თუ რა პროპორციით უნდა იყოს ფიქსირებული და ცვლადი სესხები ჯგუფში. თუმცა, ყველა სესხის საპროცენტო განაკვეთი ფიქსირებულია გარდა „თიბისი ბანკისგან“ (ყოფილი ბანკი რესპუბლიკის სესხი), საქართველოს ბანკისგან და სს. პაშა ბანკ ჯორჯიასგან აღებული სესხებისა, რომელთა საპროცენტო განაკვეთი 6 თვიან LIBOR-ზეა მიბმული.

ამ ცვლილებების შედეგად შეიძლება გაიზარდოს საპროცენტო მარჟები, მაგრამ შეიძლება შემცირდეს ან წავიდეს ზარალში იმ შემთხვევაში, როდესაც მოულოდნელი მოძრაობები წარმოიქმნება ბაზარზე. ჯგუფი არ აკეთებს მისი საპროცენტო განაკვეთის რისკის ჰეჯირებას.

დამატებითი ინფორმაცია კომპანიის შესახებ

ახალი პროგრამები

„ქსელის წესების“ მოთხოვნის თანახმად, 2018 წელს დაიწყო ახალი ტირისტორული აღზნების სისტემების მონტაჟი სსეკ-ს კუთვნილ ჰესებსა და თბოელექტრო სადგურის ბლოკებზე. აღნიშნული სისტემის დამონტაჟება ჰესებზე და ბლოკზე უზრუნველყოფს ოპერაციის საიმედოობას, სტაბილურობას და იძლევა სწრაფი რეაგირების საშუალებას.

SCADA სისტემის დანერგვა

დისპეჩერიზაციის ლიცენზიატსა და ელექტროენერგეტიკული სისტემის მონაწილეებს შორის კომუნიკაციის გაუმჯობესების მიზნით სსეკ-მ დაიწყო SCADA-ს მონაცემთა გადაცემის სისტემის განთავსება ჰესებზე, რომლის დანიშნულებაცაა ჰესებში მიმდინარე სამრეწველო პროცესის მეთვალყურეობა რეალურ დროში. 2018 წელს აღნიშნული სისტემა მოეწყო რაჭის, რიცეულას და ბჟუფა ჰესებზე.

სოციალური პასუხისმგებლობა

საქართველოს საერთაშორისო ენერგეტიკული კორპორაცია როგორც ჰოლდინგი საქართველოს ინდუსტრიული ჯგუფის შვილობილი კომპანია აქტიურადაა ჩართული მშობელი კომპანიის ქოლგის ქვეშ განხორციელებულ სხვადასხვა სოციალურ თუ საქველმოქმედო აქტივობებში. იქნება ეს სოციალური თემატიკის, საგანმანათლებლო, სპორტული თუ ეკოლოგიური.

დანართი N1

"ნეოგაზის" ავტო გაზგასამართი სადგურების მისამართები

"ნეოგაზის" სტაციონარი სადგურები:

1. საბურთალო უნივერსიტეტი 1 - ქ. თბილისი, უნივერსიტეტის ქ. N6
2. საბურთალო უნივერსიტეტი 2 - ქ. თბილისი, უნივერსიტეტის ქ. N6
3. საბურთალო ქავთარაძე 1 - ქ. თბილისი, ქავთარაძის ქ. N19
4. საბურთალო ხიდები - ქ. თბილისი, მდ. მტკვრის მარჯვენა სანაპირო ბაქტერიოფაგისკენ ჩასასვლელი გზის მიმდებარედ
5. ორთაჭალა - ქ. თბილისი, გულუას ქ. N22
6. ვარკეთილი - ქ. თბილისი ჯავახეთის ქუჩაზე ვარკეთილის 3-ის საცხოვრებელი რაიონის III მ/რ - ის მოპირდაპირედ
7. აეროპორტი - ქ. თბილისი, კახეთის გზატკეცილზე მშენებარე თხევადი გაზით გასამართი სადგურის მიმდებარედ
8. დილომი - ქ. თბილისი, საქართველოს სამხედრო გზასა და გლდანში გადასახვევი გზის გადაკვეთასთან
9. ავჭალა - ქ. თბილისი, სარაჯიშვილის გამზირი N 39
10. ლოჭინი - გარდაბნის რაიონი, სოფელი მარტყოფი
11. მარნეული - ქ. მარნეული, 26 მაისის ქ.
12. ველისციხე - გურჯაანის რაიონი, სოფელი მუკუზნაი
13. თელავი - ქ. თელავი თბილისის გზატკეცილი
14. ნატახტარი - მცხეთის რაიონი, სოფელი წეროვანი

15. ახალციხე - ქ. ახალციხე, ახალქალაქის გზატკეცილი N2
16. ხაშური - ქ. ხაშური, გორგასალის ქ. N30
17. ზესტაფონი - ზესტაფონის რაიონი, სოფელი არგვეთა
18. ქუთაისი - ქ. ქუთაისი, გუგუნავას ქ. N1
19. სამტრედია - ქ. სამტრედია, სანავარდოს ქ.
20. ქობულეთი - ქობულეთის რაიონი, სოფელი გვარა
21. გორი - ქ. გორი, სტალინის გამზირის დასაწყისი
22. ახალქალაქი - ახალქალაქი, ვაჩიანის გზატკეცილი (ციხესთან)
23. შპს „იბერგაზი“ - თბილისი, ქინძმარაულის 12
24. შპს „დელტა პე“ - თბილისი, ქსნის ქუჩის დასაწყისი

"ნეოგაზის" მოძრავი სადგურები:

1. გლდანი 1 - ქ. თბილისი, გლდანი მე-5 და მე-6 მკ.რ -ს შორის
2. გლდანი 2 - ქ. თბილისი, გლდანი მე-5 და მე-6 მკ.რ-ს შორის
3. თემქა - ქ. თბილისი, თემქის დას. მე-3 მ/რ, მე-5 კვ. N25 ა
4. რუსთავი - ქ. რუსთავი, აღმაშენებლის და ფანცულაიას ქუჩის მიმდ. ტერიტორია
5. მარტყოფი - გარდაბნის რაიონი, სოფელი მარტყოფი
6. სართიჭალა - გარდაბნის რაიონი, სოფელი სართიჭალა
7. ზემო ხოდაშენი - ახმეტის რაიონი, სოფელი ზემო ხოდაშენი
8. ვარდისუბანი - თელავის რ-ნი, სოფ ვარდისუბანი
9. გურჯაანი - ქ. გურჯაანი, სანაპიროს ქ. N16
10. გომი - ხაშურის რაიონი, სოფელი გომი, საჩხერის გადასახვევი
11. ქარელი - ქარელის რაიონი, სოფ. ბებნისი
12. სამტრედია - ქ. სამტრედია, კოსტავას ქ. N3
13. ოზურგეთი - ქ. ოზურგეთი, აღმაშენებლის ქუჩა N74

დანართი N2

„ნეოგაზის“ თხევადი გაზის სადგურების ჩამონათვალი:

1. საბურთალო უნივერსიტეტი 2 - ქ. თბილისი, უნივერსიტეტის ქ. N6
2. აეროპორტი - ქ. თბილისი, კახეთის გზატკეცილზე მშენებარე თხევადი გაზით გასამართი სადგურის მიმებარედ
3. დიღომი - ქ. თბილისი, საქართველოს სამხედრო გზასა და გლდანში გადასახვევი გზის გადაკვეთასთან
4. გლდანი 1 - ქ. თბილისი, გლდანი მე-5 და მე-6 მკ.რ -ს შორის
5. ნატახტარი - მცხეთის რაიონი, სოფელი წეროვანი
6. ლოჭინი - გარდაბნის რაიონი, სოფელი მარტყოფი
7. ზესტაფონი - ზესტაფონის რაიონი, სოფელი არგვეთა
8. სამტრედია - ქ. სამტრედია, სანავარდოს ქ.
9. თელავი - ქ. თელავი თბილისის გზატკეცილი
10. ახალციხე - ქ. ახალციხე, ახალქალაქის გზატკეცილი N2
11. ქუთაისი - ქ. ქუთაისი, გუგუნავას ქ. N1
12. ველისციხე - გურჯაანის რაიონი, სოფელი მუკუხანი

კონსოლიდირებული ფინანსური ანგარიშგება, მმართველობის
ანგარიში და დამოუკიდებელი აუდიტორის დასკვნა 2018 წლის 31
დეკემბერს დასრულებული წლისათვის

अष्ट ब्रह्म

ჯგუფი საქართველოს საერთაშორისო ენერგეტიკული კორპორაცია

სარჩევი

გვერდი

ხელმძღვანელობის პასუხისმგებლობის ანგარიში 2018 წლის 31 დეკემბერს დასრულებული წლის კონსოლიდირებული ფინანსური ანგარიშებისა და მმართველობის ანგარიშის მომზადებასა და დამტკიცებაზე	1
დამოუკიდებელი აუდიტორის დასკვნა	2-4
კონსოლიდირებული ფინანსური ანგარიშგება 2018 წლის 31 დეკემბერს დასრულებული წლისათვის	
კონსოლიდირებული ფინანსური მდგომარეობის ანგარიში	5
კონსოლიდირებული მოგება-ზარალისა და სხვა სრული შემოსავლების ანგარიში	6
კონსოლიდირებული კაპიტალის ცვლილებების ანგარიში	7
კონსოლიდირებული ფულადი ნაკადების მოძრაობის ანგარიში	8
ახსნა-განმარტებითი შენიშვნები ფინანსურ ანგარიშგებაზე:	
1. შესავალი	9
2. მნიშვნელოვანი სააღრიცხვო პოლიტიკების შეჯამება	10
3. კრიტიკული სააღრიცხვო შეფასებები და შეფასების განუსაზღვრელობის ძირითადი წყაროები	22
4. ახალი და შესწორებული ფინანსური აღრიცხვის საერთაშორისო სტანდარტებისა (ფასს) ინტერპრეტაციების გამოყენება	24
5. ინვესტიციების შენატანი „სი პაუერში“	28
6. ძირითადი საშუალებები	29
7. საინვესტიციო ქონება	29
8. გაცემული სესხები	31
9. მარაგები	32
10. სავაჭრო და სხვა მოთხოვნები	33
11. გასაყიდად განკუთვნილი გრძელვადიანი აქტივები	34
12. ფული და ფულის ეკვივალენტები	35
13. საწესდებო კაპიტალი	35
14. ნასესხები სახსრები	36
15. სავაჭრო და სხვა გადასახდელები	37
16. შემოსავალი	38
17. გაყიდვების თვითღირებულება	39
18. გაყიდვისა და დისტრიბუციის ხარჯები	39
19. ზოგადი და ადმინისტრაციული ხარჯები	40
20. სხვა საოპერაციო ხარჯები, წმინდა აქამდე	40
21. ფინანსური ხარჯები	40
22. ფინანსური რისკის მართვა	41
23. ფინანსური ინსტრუმენტების სამართიანი ღირებულება	44
24. პირობითი და შესაძლო ვალდებულებები	45
25. ტრანზაქციები მეკავშირე მხარეებთან	46
26. მოვლენები საანგარიშგებო თარიღის შემდგომ	48
მმართველობის კონსოლიდირებული ანგარიში	49-55

ი.ბ. ხუბიშვილი

შპს. საქართველოს საერთაშორისო ენერგეტიკული კორპორაცია

ხელმძღვანელობის პასუხისმგებლობის ანგარიში კონსოლიდირებული ფინანსური ანგარიშგების მომზადებასა და დამტკიცებაზე
2018 წლის 31 დეკემბრით დასრულებული წლისათვის

ხელმძღვანელობა პასუხისმგებელია კონსოლიდირებული ფინანსური ანგარიშგების მომზადებაზე, რომელიც სამართლიანად ასახავს „საქართველოს საერთაშორისო ენერგეტიკული კორპორაციისა“ და მისი შვილობილების („ჯგუფი“) ფინანსურ მდგომარეობას 2018 წლის 31 დეკემბრის მდგომარეობით, მის მიერ წარმოებული ოპერაციების შედეგებს, მისი ოპერაციების კონსოლიდირებულ შედეგებს, კაპიტალის ცვლილებისა და ფულადი ნაკადების მოძრაობის კონსოლიდირებულ ანგარიშგებას 2018 წლის 31 დეკემბრით დასრულებული წლისათვის ფინანსური ანგარიშგების საერთაშორისო სტანდარტების შესაბამისად.

კონსოლიდირებული ფინანსური ანგარიშგების მომზადებისას, ხელმძღვანელობა პასუხისმგებელია:

- მართებული ბუღალტრული პრინციპების არჩევასა და მათ თანმიმდევრულ შესრულებაზე;
- ინფორმაციის წარდგენაზე, ბუღალტრული პოლიტიკის ჩათვლით, რომელიც უზრუნველყოფს მართებულ, საიმედო, შესადარის და გასაგებ ინფორმაციას;
- დამატებითი ინფორმაციის წარდგენის უზრუნველყოფაზე, იმ შემთხვევაში, თუ ფინანსური ანგარიშგების საერთაშორისო სტანდარტების სპეციფიური მოთხოვნები არ არის საკმარისი იმისათვის, რომ მომხმარებელმა გააანალიზოს კონკრეტული გარიგების, სხვა მოვლენებისა და პირობების გავლენა ჯგუფის კონსოლიდირებულ ფინანსურ მდგომარეობასა და ფინანსურ შედეგებზე;
- ჯგუფის მიერ ფუნქციონირებადი საწარმოს დაშვების პრინციპის საფუძველზე მუშაობის უნარის შეფასებაზე.

ხელმძღვანელობა აგრეთვე პასუხისმგებელია:

- ჯგუფში ეფექტური და მყარი შიდა კონტროლის სისტემის შემუშავებაზე, დანერგვასა და შენარჩუნებაზე;
- ისეთი ბუღალტრული ჩანაწერების წარმოებაზე, რომელიც წარმოადგენს და ხსნის ჯგუფის გარიგებებს და ნებისმიერ დროს უზრუნველყოფს ჯგუფის კონსოლიდირებული ფინანსური მდგომარეობის საკმარისი სიზუსტით წარდგენას და კონსოლიდირებული ფინანსური ანგარიშგების საერთაშორისო სტანდარტებთან შესაბამისობას.
- სავალდებულო ბუღალტრული ჩანაწერების წარმოებაზე ადგილობრივი კანონმდებლობისა და ბუღალტრული სტანდარტების შესაბამისად;
- ჯგუფის აქტივების უსაფრთხოების უზრუნველსაყოფად საჭირო ქმედებების განხორციელებაზე; და
- თაღლითობისა და სხვა დარღვევების აღმოჩენასა და თავიდან აცილებაზე.

ხელმძღვანელობა პასუხისმგებელია ბუღალტრული აღრიცხვის, ანგარიშგებისა და აუდიტის შესახებ საქართველოს კანონის მოთხოვნების შესაბამისად მმართველობის კონსოლიდირებული ანგარიშის მომზადებაზე და ისეთი შიდა კონტროლის არსებობაზე რომელიც, მისი აზრით აუცილებელია თაღლითობისა თუ შეცდომებით გამოწვეული მცდარი ინფორმაციისგან თავისუფალი მმართველობის კონსოლიდირებული ანგარიშის მოსამზადებლად.

ხელმძღვანელობა პასუხისმგებელია:

- 2018 წლის 31 დეკემბრის დასრულებული წლის მმართველობის კონსოლიდირებული ანგარიში მზადდება ბუღალტრული აღრიცხვის, ანგარიშგებისა და აუდიტის შესახებ საქართველოს კანონის მოთხოვნების შესაბამისად;
- 2018 წლის 31 დეკემბრის დასრულებული წლის მმართველობის კონსოლიდირებული ანგარიში მოიცავს ბუღალტრული აღრიცხვის, ანგარიშგებისა და აუდიტის შესახებ საქართველოს კანონით გათვალისწინებულ ინფორმაციას;
- მმართველობის კონსოლიდირებულ ანგარიშში მოცემული ინფორმაცია, ყველა არსებითი თვალსაზრისით, შეესაბამება 2018 წლის 31 დეკემბრის დასრულებული წლის აუდიტირებულ ფინანსურ ანგარიშგებას.

ჯგუფის კონსოლიდირებული ფინანსური ანგარიშგება და მმართველობის კონსოლიდირებული ანგარიში 2018 წლის 31 დეკემბრით დასრულებული წლისათვის დამტკიცებულია მენეჯმენტის მიერ 2019 წლის 12 სექტემბერს.

მენეჯმენტის სახელით:

მალხაზ იასეშვილი
ადმინისტრაციული დირექტორი

2019 წლის 12 სექტემბერი
თბილისი, საქართველო

ლაშა გვაზავა
მთავარი ბუღალტერი

2019 წლის 12 სექტემბერი
თბილისი, საქართველო

იხილეთ

დამოუკიდებელი აუდიტორის დასკვნა

შპს. საქართველოს საერთაშორისო ენერგეტიკული კორპორაციის მფლობელებს:

დასკვნა

ჩვენ ჩავატარეთ შპს „საქართველოს საერთაშორისო ენერგეტიკული კორპორაციისა“ („კომპანია“) და მისი შვილობილი კომპანიების („ჯგუფი“) კონსოლიდირებული ფინანსური ანგარიშგების აუდიტი, რომელიც მოიცავს ფინანსური მდგომარეობის კონსოლიდირებულ ანგარიშს 2018 წლის 31 დეკემბრის მდგომარეობით, აგრეთვე სხვა სრული შემოსავლების, კაპიტალის ცვლილებებისა და ფულადი ნაკადების მოძრაობის კონსოლიდირებულ ანგარიშებს ამავე თარიღით დასრულებული წლისათვის და ახსნა-განმარტებით შენიშვნებს ბუღალტრული აღრიცხვის პოლიტიკის ძირითადი პრინციპების ჩათვლით.

ჩვენი აზრით, კონსოლიდირებული ფინანსური ანგარიშგება, ყველა არსებითი ასპექტის გათვალისწინებით, სამართლიანად ასახავს ჯგუფის კონსოლიდირებულ ფინანსურ მდგომარეობას 2018 წლის 31 დეკემბრის მდგომარეობით, მისი საქმიანობის შედეგებსა და ფულადი ნაკადების მოძრაობას მოცემული თარიღით დასრულებული წლისათვის ფინანსური ანგარიშგების საერთაშორისო სტანდარტების (ფასს) შესაბამისად.

დასკვნის საფუძველი

აუდიტი ჩატარდა აუდიტის საერთაშორისო სტანდარტების (ასს) შესაბამისად. აღნიშნული სტანდარტებით განსაზღვრული ჩვენი პასუხისმგებლობა განმარტებულია ჩვენი ანგარიშის ქვეთავში „აუდიტორის პასუხისმგებლობა კონსოლიდირებული ფინანსური ანგარიშგების აუდიტზე“. ჩვენ ვმოქმედებდით ჯგუფისგან დამოუკიდებლად, როგორც ამას მოითხოვს ბუღალტერთა ეთიკის საერთაშორისო სტანდარტების საბჭოს დოკუმენტი „პროფესიონალ ბუღალტერთა ეთიკის კოდექსი“ (პბეკ კოდექსი) და საქართველოში აუდიტის განხორციელებისას საჭირო ეთიკური მოთხოვნები. შესაბამისად, ჩვენ მიერ შესრულებული ეთიკური ვალდებულებები შეესაბამებოდა როგორც პბეკ კოდექსის, აგრეთვე აღნიშნული მოთხოვნებით განსაზღვრულ სტანდარტებს. ჩვენი ღრმა რწმენით, ჩვენ მიერ მოპოვებული აუდიტორული მტკიცებულებები საკმარისია პროფესიული დასკვნის გასაკეთებლად.

ხელმძღვანელობისა და კონსოლიდირებულ ფინანსურ ანგარიშგებაზე პასუხისმგებელ პირთა მოვალეობები

ხელმძღვანელობა მოვალეა, მოამზადოს და ობიექტურად წარმოადგინოს კონსოლიდირებული ფინანსური ანგარიშგება ფინანსური ანგარიშგების საერთაშორისო სტანდარტების შესაბამისად და უზრუნველყოს იმგვარი შიდა კონტროლის სისტემის არსებობა, რომელიც, მისი აზრით, აუცილებელია ისეთი კონსოლიდირებული ფინანსური ანგარიშგების მოსამზადებლად, რომელიც არ შეიცავს შეცდომით და თაღლითობით გამოწვეულ არსებით უზუსტობებს.

კონსოლიდირებული ფინანსური ანგარიშგების მომზადებისას, ხელმძღვანელობა მოვალეა, შეაფასოს ჯგუფის მხრიდან საქმიანობის გაგრძელების (უწყვეტი საწარმოს პრინციპის) უნარი, აგრეთვე, აუცილებლობის შემთხვევაში, განმარტოს უწყვეტი საწარმოს პრინციპთან დაკავშირებული საკითხები და აღნიშნული პრინციპი გამოიყენოს ბუღალტრული აღრიცხვის საფუძველად გარდა იმ შემთხვევებისა, როდესაც ხელმძღვანელობა ან მიზნად ისახავს ჯგუფის ლიკვიდაციას თუ საქმიანობის შეწყვეტას, ან არ გააჩნია ამისგან განსხვავებული ქმედების რეალისტური ალტერნატივა.

ზედამხედველობაზე პასუხისმგებელი პირები მოვალენი არიან, უზედამხედველონ ჯგუფის ფინანსური ანგარიშგების პროცესს.

აუდიტორის მოვალეობები კონსოლიდირებული ფინანსური ანგარიშგების აუდიტის პროცესში

ჩვენი ამოცანაა, მოვიპოვოთ იმის საფუძველიანი რწმენა, რომ კონსოლიდირებული ფინანსური ანგარიშგება ბოლიანობაში არ შეიცავს შეცდომით და თაღლითობით გამოწვეულ არსებით უზუსტობებს და გაცეთ აუდიტორული დასკვნა, რომელიც ჩვენი თვალსაზრისის გამოხატველი იქნება. საფუძველიანი რწმენა მაღალი ხარისხის რწმენას წარმოადგენს, მაგრამ, ამავდროულად, არ არის იმის გარანტია, რომ აუდიტის საერთაშორისო სტანდარტებით ჩატარებული აუდიტი ყოველთვის გამოავლენს არსებითი ხასიათის უზუსტობას ასეთის არსებობის შემთხვევაში. უზუსტობები შეიძლება წარმოიშვას როგორც თაღლითობის,

აგრეთვე შეცდომის შედეგად და არსებითად ითვლება მაშინ, როდესაც, დამოუკიდებლად თუ ერთობლივად, შეიძლება პოტენციურად ზეგავლენას ახდენდეს ამ კონსოლიდირებული ფინანსური ანგარიშგების საფუძველზე მის მომხმარებელთა მიერ მიღებულ ეკონომიკურ გადაწყვეტილებებზე.

აუდიტის საერთაშორისო სტანდარტების საფუძველზე, აუდიტის მთელი პროცესის განმავლობაში გამოვთქვამთ პროფესიულ თვალსაზრისს და ვინარჩუნებთ პროფესიულ სკეპტიციზმს. გარდა ამისა:

- ჩვენ ამოვიცნობთ და ვაფასებთ კონსოლიდირებულ ფინანსურ ანგარიშგებაში თაღლითობითა თუ შეცდომით გამოწვეული არსებითი უზუსტობის რისკებს; ვგეგმავთ და ვატარებთ აუდიტის პროცედურებს ამ რისკებზე რეაგირების თვალსაზრისით და მოვიპოვებთ ისეთ აუდიტორულ მტკიცებულებას, რაც საკმარისი და ადეკვატური საფუძველი იქნება ჩვენი დასკვნის ჩამოსაყალიბებლად. თაღლითობით გამოწვეული არსებითი უზუსტობის ვერშემჩნევის რისკი შეცდომის შედეგად გაპარული არსებითი უზუსტობის ვერშემჩნევის რისკს აღემატება, რადგან თაღლითობა შეიძლება ხდებოდეს საიდუმლო გარიგების, გაყალბების, ინფორმაციის წინასწარგანზრახული გამოტოვების, ინფორმაციის არასწორად წარმოდგენის ან შიდა კონტროლის მექანიზმის დარღვევის გზით;
- მოცემული ვითარებისათვის შესაფერისი აუდიტის პროცედურების დაგეგმვის მიზნით, ვიქმნით წარმოდგენას არსებული შიდა კონტროლის მექანიზმების თაობაზე, რაც არ გულისხმობს ჯგუფის შიდა კონტროლის ეფექტურობის თაობაზე აზრის გამოთქმის განზრახვას;
- ვაფასებთ ბუღალტრული აღრიცხვის გამოყენებული პოლიტიკების შესაბამისობას და ხელმძღვანელობის მიერ გაკეთებული ბუღალტრული პროგნოზებისა და განმარტებების მართებულობას;
- ვაკეთებთ დასკვნას ხელმძღვანელობის მხრიდან აღრიცხვის უწყვეტი საწარმოს პრინციპზე საფუძველზე წარმოების თაობაზე და, მოპოვებული აუდიტორული მტკიცებულებების საფუძველზე, გამოვთქვამთ თვალსაზრისს, არსებობს თუ არა არსებითი ხასიათის განუსაზღვრელობა ისეთ პირობებთან თუ მოვლენებთან მიმართებაში, რამაც შეიძლება ეჭვქვეშ დააყენოს ჯგუფის უნარი, გააგრძელოს საქმიანობა. თუ ჩვენი დასკვნის მიხედვით, არსებითი განუსაზღვრელობა არსებობს, ჩვენ ვაღიარებთ ვართ, ჩვენ მიერ შემუშავებულ აუდიტორის ანგარიშში ყურადღება გავამახვილოთ კონსოლიდირებულ ფინანსურ ანგარიშგებაში მოცემულ განმარტებებზე, ხოლო თუ ამგვარი განმარტებები არასაკმარისია, შევცვალოთ კიდევ დასკვნა. ჩვენი დასკვნები ეფუძნება აუდიტორის ანგარიშის მომზადების თარიღისათვის მოპოვებულ აუდიტორულ მტკიცებულებას. თუმცა, მას შემდეგ, მომავალში დამდგარმა მოვლენებმა თუ გარემოებებმა შეიძლება ჯგუფი აიძულოს, შეწყვიტოს მოქმედი საწარმოს პრინციპით მოქმედება.
- ვაფასებთ კონსოლიდირებული ფინანსური ანგარიშგების მთლიან სტრუქტურას, შინაარსსა და წარმოდგენის ფორმას, მათ შორის განმარტებებს და ასევე იმას, თუ როგორ შეესაბამება კონსოლიდირებული ფინანსური ანგარიშგების მიერ შესაბამისი ტრანზაქციებისა და მოვლენების ასახვა ინფორმაციის ობიექტურად წარმოდგენის პრინციპს.

სხვა საკითხებს შორის, ჩვენ ზედამხედველობაზე პასუხისმგებელ პირებს ვატყობინებთ აუდიტის დაგეგმვით შინაარსსა და განრიგს, ასევე აუდიტის შედეგად მოპოვებულ მტკიცებულებებს, მათ შორის, შიდა კონტროლში აუდიტის დროს აღმოჩენილ მნიშვნელოვან ხარვეზებს.

დასკვნა სხვა სამართლებრივი და მარეგულირებელი მოთხოვნების თაობაზე

ხელმძღვანელობა პასუხისმგებელია ბუღალტრული აღრიცხვის, ანგარიშგებისა და აუდიტის შესახებ მმართველოს კანონის მოთხოვნების („კანონი“) შესაბამისად მმართველობის კონსოლიდირებული ანგარიშის მომზადებაზე და ისეთი შიდა კონტროლის არსებობაზე რომელიც, მისი აზრით აუცილებელია თაღლითობისა თუ შეცდომებით გამოწვეული მცდარი ინფორმაციისგან თავისუფალი მმართველობის კონსოლიდირებული ანგარიშის მოსამზადებლად.

ჩვენ ჩავატარეთ პროცედურები იმის შესამოწმებლად, არის თუ არა მმართველობის კონსოლიდირებული ანგარიში მომზადებული კანონის მოთხოვნების შესაბამისად და მოიცავს თუ არა იგი კანონით გათვალისწინებულ ინფორმაციას. პროცედურები შევარჩიეთ და ჩავატარეთ საკუთარი შეფასებების საფუძველზე მათ შორის, გამოკითხვების, დოკუმენტაციის ანალიზისა და შემოწმების, კანონის მოთხოვნებთან ჯგუფის პოლიტიკების, პროცედურების, მეთოდოლოგიებისა და ანგარიშგებული ინფორმაციის შედარებით, აგრეთვე სამართლებრივი მონაცემებისა და სხვა ინფორმაციის გადათვლის, შედარებისა და შეჯამების საფუძველზე.

ჩვენი აზრით:

- 2018 წლის 31 დეკემბერს დასრულებული წლის მმართველობის კონსოლიდირებული ანგარიში მომზადებულია ბუღალტრული აღრიცხვის, ფინანსური ანგარიშგებისა და აუდიტის შესახებ საქართველოს კანონის მოთხოვნების შესაბამისად;
- 2018 წლის 31 დეკემბერს დასრულებული წლის მმართველობის კონსოლიდირებულ ანგარიშში შესულია ბუღალტრული აღრიცხვის, ფინანსური ანგარიშგებისა და აუდიტის შესახებ საქართველოს კანონით გათვალისწინებული ინფორმაცია;
- მმართველობის კონსოლიდირებულ ანგარიშში შესული ინფორმაცია ყველა არსებითი თვალსაზრისით შეესაბამება 2018 წლის 31 დეკემბერს დასრულებული წლის ფინანსურ ანგარიშგებას.

სტუარტ ლეიტონ

დელოიტი და ტუშის სახელით

2019 წლის 12 სექტემბერი,

თბილისი, საქართველო

ჯგუფი „საქართველოს საერთაშორისო ენერგეტიკული კორპორაცია“

ფინანსური მდგომარეობის კონსოლიდირებული ანგარიში
2018 წლის 31 დეკემბრის მდგომარეობით

ათასობით ლარში	შენიშვნები	2018 წლის 31 დეკემბერი	2017 წლის 31 დეკემბერი
აქტივები			
გრძელვადიანი აქტივები			
ძირითადი საშუალებები	5, 6	251,257	250,047
საინვესტიციო ქონება	7	6,022	41,475
გუდვილი		726	726
ინვესტიციები ასოცირებულ პირებში		708	830
გაცემული სესხები	8	7	13
არამატერიალური აქტივები		535	392
სხვა გრძელვადიანი აქტივები		1,588	1,418
სულ გრძელვადიანი აქტივები		260,843	294,901
მიმდინარე აქტივები			
მარაგები	9	8,199	7,963
გაცემული სესხები	8	38,135	29,146
სავაჭრო და სხვა მოთხოვნები	10	16,750	22,132
წინსწრებით დაფარული გადასახადები		828	272
გასაყიდად განუთვნილი გრძელვადიანი აქტივები	11	53,532	
ფული და ფულის ეკვივალენტები	12	1,211	2,652
სულ მიმდინარე აქტივები		118,655	62,165
სულ აქტივები		379,498	357,066
კაპიტალი			
საწესდებო კაპიტალი	13	7,720	7,720
გაუნაწილებელი მოგება		243,343	226,253
კაპიტალი, რომელიც ეკუთვნის:			
ჯგუფის მფლობელებს		251,063	233,973
არამაკონტროლებელი წილის მფლობელებს		1,486	1,792
სულ კაპიტალი		252,549	235,765
ვალდებულებები			
გრძელვადიანი ვალდებულებები			
წესდებები სახსრები	14	45,710	59,860
სულ გრძელვადიანი ვალდებულებები		45,710	59,860
მიმდინარე ვალდებულებები			
სავაჭრო და სხვა გადასახდელები	15	20,023	22,306
გადასახდელი გადასახადები		2,646	1,013
წესდებები სახსრები	14	58,570	38,122
სულ მიმდინარე ვალდებულებები		81,239	61,441
სულ ვალდებულებები		126,949	121,301
სულ ვალდებულებები და კაპიტალი		379,498	357,066

დამტკიცდა და მენეჯმენტის სახელით 2019 წლის 12 სექტემბერს ხელი მოაწერეს:

მალაზი ისეშვილი
ფინანსური დირექტორი

ლაშა გვაზავა
მთავარი ბუღალტერი

2019 წლის 12 სექტემბერი
თბილისი, საქართველო

2019 წლის 12 სექტემბერი
თბილისი, საქართველო

წმენდა მოცემული თანხმობები შენიშვნები წარმოადგენს ამ ფინანსური უწყისების განუყოფელ ნაწილს.

Handwritten signature

ჯგუფი „საქართველოს გაერთიანებული ენერგეტიკული კორპორაცია“

**მოგება-ზარალისა და სხვა სრული შემოსავლების კონსოლიდირებული ანგარიში
2018 წლის 31 დეკემბრისთვის დამთავრებული წლისთვის**

ათასობით ლარში	შენიშვნები	2018	2017
შემოსავალი	16	126,718	130,832
გაყიდვების თვითღირებულება	17	(85,707)	(92,352)
საერთო მოგება		41,011	38,480
გაყიდვისა და დისტრიბუციის ხარჯები	18	(13,536)	(12,558)
ზოგადი და ადმინისტრაციული ხარჯები	19	(9,732)	(8,973)
სხვა საოპერაციო ხარჯები, წმინდა	20	(1,549)	(1,035)
საოპერაციო მოგება		16,194	15,914
საინვესტიციო ქონების გადაფასებისგან მიღებული მოგება	7	13,204	1,492
ფინანსური შემოსავალი		3,382	4,084
ფინანსური ხარჯები	21	(11,591)	(8,475)
ასოცირებული პირების მოგების წილი		153	421
მოგება დაბეგრამდე		21,342	13,436
მოგების გადასახადის შემოსავალი		-	-
მთელი წლის მოგება		21,342	13,436
სხვა სრული შემოსავალი		-	-
მთლიანი სრული მოგება		21,342	13,436
მთლიანი სრული მოგება, რომელიც ეკუთვნის:			
ჯგუფის მფლობელებს		21,590	13,468
არამაკონტროლებელი წილის მფლობელებს		(248)	(32)
მთლიანი სრული მოგება		21,342	13,436

დამტკიცდა და მენეჯმენტის სახელით 2019 წლის 12 სექტემბერს ხელი მოაწერეს:

მალხაზ იასეშვილი
ადმინისტრაციული დირექტორი
2019 წლის 12 სექტემბერი
თბილისი, საქართველო

ლაშა გვაზავა
მთავარი ბუღალტერი
2019 წლის 12 სექტემბერი
თბილისი, საქართველო

ჯგუფი „საქართველოს საერთაშორისო ენერგეტიკული კორპორაცია“

კაპიტალის ცვლილებების კონსოლიდირებული ანგარიში
2018 წლის 31 დეკემბერს დამთავრებული წლისთვის

ათასობით ლარში	მიეკუთვნება ჯგუფის მფლობელს			არამაკონტროლებელი წილი	სულ
	საწესდებო კაპიტალი	გაუნაწილე ბელი მოგება	სულ		
2017 წლის 1 იანვარს	2,595	86,507	89,102	1,881	90,983
მთლიანი სრული მოგება	-	13,468	13,468	(32)	13,436
გამოცხადებული დივიდენდები	-	(4,600)	(4,600)	(57)	(4,657)
საწესდებო კაპიტალის გაზრდა	5,125	-	5,125	-	5,125
დამფუძნებლის დამატებითი შენატანი	-	130,878	130,878	-	130,878
2017 წლის 31 დეკემბერს	7,720	226,253	233,973	1,792	235,765
მთლიანი სრული მოგება	-	21,590	21,590	(248)	21,342
გამოცხადებული დივიდენდები	-	(4,500)	(4,500)	(58)	(4,558)
2018 წლის 31 დეკემბერს	7,720	243,343	251,063	1,486	252,549

დამტკიცდა და მენეჯმენტის სახელით 2019 წლის 12 სექტემბერს ხელი მოაწერეს:

მალხაზ იასეშვილი
ადმინისტრაციული დირექტორი

2019 წლის 12 სექტემბერი
თბილისი, საქართველო

ლაშა გვაზავა
მთავარი ბუღალტერი

2019 წლის 12 სექტემბერი
თბილისი, საქართველო

ჯგუფი „საქართველოს საერთაშორისო ენერგეტიკული კორპორაცია“

**ფულადი ნაკადების მოძრაობის კონსოლიდირებული ანგარიში
2018 წლის 31 დეკემბერს დამთავრებული წლისთვის**

ათასობით ლარში	შენიშვნები	2018	2017
ფულადი ნაკადები საოპერაციო საქმიანობიდან			
მომხმარებლებისგან მიღებული ნაღდი ფული		143,246	161,285
მომწოდებლებისთვის გადახდილი ნაღდი ფული		(95,653)	(110,109)
თანამშრომლებისთვის გადახდილი ნაღდი ფული		(8,983)	(8,961)
საოპერაციო საქმიანობიდან გამომდინარე ფულადი ნაკადები		38,610	42,215
გადახდილი საპროცენტო ხარჯი		(8,981)	(8,310)
გადახდილი გადასახადები, წმინდა		(16,836)	(17,575)
საოპერაციო საქმიანობიდან მიღებული ფული, წმინდა		12,793	16,330
ფულადი ნაკადები საინვესტიციო საქმიანობიდან			
საწესდებო კაპიტალის ზრდა/(კლება)		-	1,586
ასოცირებული კომპანიებისგან მიღებული დივიდენდები		275	338
სესხების გაცემა		(16,228)	(20,799)
გაცემული სესხების დაფარვა		5,329	10,528
მიღებული საპროცენტო შემოსავალი		1,103	1,568
არამატერიალური აქტივების შეძენა		(337)	(272)
საინვესტიციო ქონების შეძენა		(409)	(16)
საინვესტიციო ქონების გაყიდვიდან მიღებული შემოსავალი		2,482	3,312
ძირითადი საშუალებების შეძენა		(6,309)	(9,498)
ძირითადი საშუალებების გაყიდვიდან მიღებული შემოსავალი		161	32
საინვესტიციო საქმიანობაში გამოყენებული ფული, წმინდა		(13,933)	(13,221)
ფულადი ნაკადები ფინანსური საქმიანობიდან			
სესხების აღება		27,495	28,208
სესხების დაფარვა		(23,289)	(30,207)
გადახდილი დივიდენდები		(4,514)	(5,061)
ფინანსური საქმიანობიდან მიღებული ფული, წმინდა		(308)	(7,060)
წმინდა (კლება)/ზრდა ფულსა და ფულის ეკვივალენტებში		(1,448)	(3,951)
ფული და ფულის ეკვივალენტები წლის დასაწყისში		2,652	6,610
გაცვლითი კურსის ცვლილების ეფექტი ფულსა და ფულის ეკვივალენტებზე		7	(7)
ფული და ფულის ეკვივალენტები წლის ბოლოს		1,211	2,652

დამტკიცდა და მენეჯმენტის სახელით 2019 წლის 12 სექტემბერს ხელი მოაწერეს:

მალხაზ იასეშვილი
ადმინისტრაციული დირექტორი

2019 წლის 12 სექტემბერი
თბილისი, საქართველო

ლამა გვაზავა
მთავარი ბუღალტერი

2019 წლის 12 სექტემბერი
თბილისი, საქართველო

მ. ხუბიძე

შპს. საქართველოს საერთაშორისო ენერგეტიკული კორპორაცია

ახსნა-განმარტებითი შენიშვნები ფინანსურ უწყისებზე
2018 წლის 31 დეკემბრის დამთავრებული წლისთვის

1. შესავალი

შპს "საქართველოს საერთაშორისო ენერგეტიკული კორპორაცია" ("კომპანია" ან "სსეკ") დაარსდა 2005 წლის 11 ივლისს და მდებარეობს საქართველოში. ჯგუფი და მისი შვილობილი კომპანიები ("ჯგუფი" ან "სსეკ ჯგუფი") ერთობლივად შექმნილია როგორც შეზღუდული პასუხისმგებლობის საზოგადოება საქართველოს კანონის შესაბამისად.

2018 და 2017 წლების 31 დეკემბრის მდგომარეობით, ჯგუფის უშუალო მშობელი კომპანიაა შპს. "ჰოლდინგი საქართველოს ინდუსტრიული ჯგუფი" და ჯგუფს საბოლოოდ აკონტროლებს ბატონი დავით ბეჟუაშვილი. **ძირითადი საქმიანობა.** ჯგუფი არის საქართველოში რეგისტრირებული კომპანიების ჯგუფის დამფუძნებელი, რომელთა ძირითადი საქმიანობა მოიცავს მოიცავს ელექტროენერგიის გენერირებას, გაზგასამართი სადგურების ოპერირებას, გაზზე მომუშავე ავტომატების ტესტირებასა და საინვესტიციო ქონების დეველოპმენტსა და რეალიზაციას.

ელექტროენერგია გამომუშავდება თბოელექტროსადგურის ("თბილსრესის") და საქართველოს მასშტაბით მდებარე 8 ჰიდროელექტროსადგურის მიერ, რომლებიც კონტროლდება ჯგუფის მიერ. ელექტროენერგია იყიდება სხვადასხვა კერძო ჯგუფსა და სახელმწიფოს მფლობელობაში მყოფ ელექტროენერგიის ბაზრის კომერციულ ოპერატორზე („ესკო“). თბოელექტროსადგურის დადგმული სიმძლავრე 272 მეგავატი და მისი გასაყიდი ტარიფი დგინდება ნორმატიული აქტით. ჯგუფის მფლობელობაში არსებული თითოეული ჰიდროელექტროსადგურის დადგმული სიმძლავრე 13 მგვტ-ზე ნაკლებია და მათი ტარიფები დერეგულირებულია.

ჯგუფი ჩართულია ბარტერულ ტრანზაქციებში სომხეთში მოქმედი თბოელექტროსადგურის ოპერატორთან, რომლის მიხედვითაც სსეკ აწოდებს ელექტროენერგიას ბუნებრივი აირის სანაცვლოდ. ჯგუფი ბუნებრივ აირს ასევე ყიდულობს კავკასიის რეგიონში მოქმედი გაზის მომწოდებლებისგან, რომელთაც შეუძლიათ დიდი მოცულობის აირის მიწოდება. გაზის ძირითადი მომხმარებლები მსხვილი ქართული საწარმოები და გაზგასამართი სადგურების ქსელებია. ჯგუფი ასევე ჩართულია გაზის საცალო ვაჭრობაში საკუთარი გაზგასამართი სადგურების საშუალებით.

ჯგუფი არის საქართველოში რეგისტრირებული კომპანიების ჯგუფის მშობელი, რომელთა ძირითადი საქმიანობა მოიცავს საინვესტიციო ქონების განვითარებასა და გაყიდვას, გაზგასამართი სადგურების ოპერირებას, გაზზე მომუშავე ავტომატების ტესტირებას და ელექტროენერგიის გამომუშავებას.

ეს კონსოლიდირებული ფინანსური ანგარიშგება მოიცავს შემდეგ ძირითად შვილობილ კომპანიებს:

შვილობილი	2018 წლის 31 დეკემბერი, წილი/ხმის მიცემის უფლება	2017 წლის 31 დეკემბერი, წილი/ხმის მიცემის უფლება	ყიდვის/დაარსების წელი	ინსტრუქცია
შპს. ბათუმი სიტი	100.0%	100.0%	2011	უმრავი ქონების განვითარება
შპს. ფაურ თრეიდი	100.0%	100.0%	2012	ელექტროენერგიით ვაჭრობა
შპს. ნეოგაზი	100.0%	100.0%	2014	გაზგასამართი სადგურის მართვა
შპს. სი ფაურერი	100.0%	100.0%	2015	ელექტროენერგიის გამომუშავება
შპს. ფაურ ექსპორტი	100.0%	100.0%	2017	გაზზე მომუშავე ავტომატების ტესტირება
შპს. რიველაჰესი	88.5%	88.5%	2008	ელექტროენერგიის გამომუშავება
შპს. აჭარა ავტოგაზი	74.0%	60.0%	2009	გაზგასამართი სადგურის მართვა
შპს. პოპილგორიგაზი	55.0%	55.0%	2011	გაზგასამართი სადგურის მართვა
შპს. ჯორჯიან ჰაიდრო ენერჯი - EPC	51.0%	51.0%	2012	ჰესების ინჟინერია
შპს. ვულტა პ	50.0%	50.0%	2015	გაზგასამართი სადგურის მართვა
შპს. ატგაზი	50.0%	50.0%	2012	გაზგასამართი სადგურის მართვა
შპს. ატგაზი	50.0%	50.0%	2010	გაზგასამართი სადგურის მართვა
შპს. ატგაზი	50.0%	50.0%	2010	გაზგასამართი სადგურის მართვა

2018 წელს დამატებითი წილის შესყიდვას/ზრდას ადგილი არ ჰქონია.

რეგისტრირებული მისამართი და ბიზნესის წარმოების ადგილი. ჯგუფის რეგისტრირებული მისამართია სტალინის ქუჩა #66, თეთრიწყაროს რაიონი 2309, საქართველო. ჯგუფის ძირითადი საქმიანობის ადგილია დავით აღმაშენებლის #2, გარდაბანი, 1300, საქართველო.

2018 წლის 31 დეკემბრის მდგომარეობით, ჯგუფში დასაქმებული იყო 984 თანამშრომელი (2017 წლის 31 დეკემბრის მდგომარეობით - 1,019 თანამშრომელი).

2. მნიშვნელოვანი სააღრიცხვო პოლიტიკების შეჯამება

შესაბამისობის განცხადება. კონსოლიდირებული ფინანსური ანგარიშგება მომზადებულია ფინანსური აღრიცხვის საერთაშორისო სტანდარტების შესაბამისად.

მომზადების საფუძველი. კონსოლიდირებული ფინანსური ანგარიშგება მომზადებულია ისტორიული ღირებულებების საფუძველზე, გარდა იმ საინვესტიციო ქონებისა, რომელიც ფასდება გადაფასებული ღირებულებით. როგორც ეს აღწერილია ქვემოთ მოცემულ სააღრიცხვო პოლიტიკაში.

აქტივების ისტორიული ღირებულება ეფუძნება ამ აქტივების სანაცვლოდ მიცემული ფასეული აქტივების რეალურ ღირებულებას.

ძირითადი სააღრიცხვო პოლიტიკები ჩამოთვლილია ქვემოთ.

სამუშაო და საანგარიშგებო ვალუტა. საქართველოს ეროვნული ვალუტა არის ქართული ლარი ("ლარი"), რაც წარმოადგენს ჯგუფის ფუნქციურ ვალუტას, ასევე მისი შვილობილი კომპანიებისა და ასოცირებული პირებისთვის, რომელშიც წარმოდგენილია ჯგუფის კონსოლიდირებული ფინანსური ანგარიშგება. კონსოლიდირებული ფინანსურ ანგარიშგებაში წარმოდგენილი ყველა თანხა უახლოეს ათასზეა დამრგვალებული.

კონსოლიდაციის საფუძველი. კონსოლიდირებული ფინანსური ანგარიშგება ითვალისწინებს ჯგუფისა და მისი შვილობილი კომპანიების მიერ კონტროლირებადი ჯგუფისა და ორგანიზაციების (მათ შორის, სტრუქტურული ერთეულების) ფინანსური ანგარიშგებას. კონტროლი მიღწეულია, როდესაც ჯგუფს:

- აქვს ძალაუფლება მეორე კომპანიაზე;
- აქვს უფლება ცვალებად შემოსავლებზე მისი ჩართულობიდან გამომდინარე მეორე ჯგუფში; და
- აქვს შესაძლებლობა გამოიყენოს ძალა, რომ გავლენა მოახდინოს შემოსავლებზე

ჯგუფი მუდმივად აფასებს, რამდენად აკონტროლებს მეორე ჯგუფს და თუ ახალი გარემოებები მიუთითებს, რომ შეიცვალა ერთ ან რამდენიმე კონტროლის გამოწვევი ელემენტი, რომლებიც ნახსენებია ზემოთ.

როდესაც ჯგუფი არ ფლობს ხმის უფლების მქონე აქციების უმრავლესობას ინვესტიციის ობიექტში, მას აქვს უფლებამოსილება ინვესტიციის ობიექტზე იმ შემთხვევაში, როდესაც ხმის უფლება საკმარისია იმისთვის, რომ მისცეს მას პრაქტიკული შესაძლებლობა, განკარგოს ინვესტიციის ობიექტის კონსოლიდირებული საქმიანობა ცალმხრივად. ჯგუფი განიხილავს ყველა შესაბამის ფაქტს და გარემოებებს, იმისათვის, რათა შეაფასოს არის თუ არა მისი ხმის უფლება საკმარისი შესაბამისი უფლებამოსილების, მათ შორის, შემდეგის მისაცემად:

- ჯგუფის მფლობელობაში არსებული ხმის უფლებების მოცულობა სხვა აქციონერების ხმის უფლებების მოცულობასთან და განაწილებასთან შედარებით;
- ჯგუფის, ხმის უფლების მქონე აქციების მფლობელი სხვა კომპანიების ან სხვა მხარეების პოტენციური ხმის უფლებები;
- სხვა საკონტრაქტო გარიგებებიდან წარმოქმნილი უფლებები; და
- რაიმე დამატებითი ფაქტები და გარემოებები, რომლებიც მიუთითებენ იმაზე, რომ ჯგუფს აქვს ან არ აქვს შესაბამისი პროცესების წარმართვის უნარი გადაწყვეტილებების მიღებისას, მათ შორის წინა აქციონერთა კრებებზე დაფიქსირებული ხმათა გადანაწილებები.

შვილობილი ჯგუფის კონსოლიდაცია იწყება, როდესაც ჯგუფი მოიპოვებს კონტროლს შვილობილ კომპანიაზე და წყდება, როდესაც ჯგუფი კარგავს კონტროლს შვილობილ კომპანიაზე. კერძოდ, წლის განმავლობაში შეძენილი ან განთავისუფლებული დამფინანსებლის შემოსავლები და ხარჯები შეტანილია

მოგება-ზარალის კონსოლიდირებულ ანგარიშგებაში იმ დღიდან, როდესაც ჯგუფმა მოიპოვა კონტროლი შვილობილ კომპანიაზე და წყდება იმ დღიდან, როდესაც ჯგუფმა დაკარგა კონტროლი შვილობილ კომპანიაზე.

მოგება-ზარალისა და სხვა სრული შემოსავლის თითოეული კომპონენტი მიეკუთვნება ჯგუფის მფლობელებსა და არამაკონტროლებელი წილის მფლობელებს. ჯგუფის შვილობილი კომპანიების შემოსავალი მიეკუთვნება ჯგუფის მფლობელებსა და არამაკონტროლებელი წილის მფლობელებს, იმ შემთხვევაშიც კი, თუ არამაკონტროლებელი წილის მფლობელებს აქვთ საბალანსო დეფიციტი.

საჭიროების შემთხვევაში, კორექტირებები შედის შვილობილთა კონსოლიდირებულ ფინანსურ ანგარიშგებებში, რათა თავიანთი საბუღალტრო პოლიტიკა შესაბამისობაში იყოს ჯგუფის საბუღალტრო პოლიტიკასთან.

ყველა ჯგუფის შიდა აქტივები, ვალდებულებები, კაპიტალი, შემოსავლები, ხარჯები და ფულის ნაკადის მოძრაობები ჯგუფის წევრ კომპანიებს შორის მთლიანად ელიმინირდება კონსოლიდაციისას.

ცვლილებები ჯგუფის საკუთრების წილში არსებულ შვილობილ კომპანიებში. ის ცვლილებები ჯგუფის საკუთრების წილში, რომლებსაც არ მოჰყვება შვილობილ კომპანიაზე კონტროლის დაკარგვა აღირცხება როგორც კაპიტალის ტრანზაქციები. ჯგუფის ინტერესებისა და არამაკონტროლებელი ინტერესების საბალანსო ღირებულებები იცვლება შვილობილი კომპანიების მიერ მათი ფარდობითი ინტერესების მიხედვით. ნებისმიერი განსხვავება, რომლითაც არამაკონტროლებელი წილი იცვლება და გადახდილი ან მიღებული აქტივის რეალურ ღირებულებას შორის აღიარებულია უშუალოდ კაპიტალში და მიეკუთვნება ჯგუფის მფლობელებს.

როცა ჯგუფი კარგავს კონტროლს შვილობილ კომპანიაზე, მოგება ან ზარალი ტრანზაქციიდან აღიარდება მოგება/ზარალის ანგარიშგებაში და იანგარიშება როგორც სხვაობა i) მიღებული კომპენსაციის და შენარჩუნებული წილის რეალური ღირებულებების ჯამურ თანხასა და ii) კონტროლის დაკარგვამდე არსებული შვილობილის აქტივების (გუდვილის ჩათვლით) და ვალდებულებების ნარჩენ ღირებულებას და არაკონტროლირებად წილს შორის. ყველა თანხა აღიარებულია შვილობილთან დაკავშირებით ადრე, როგორც სხვა საერთო შემოსავალი, აღირიცხება ისე როგორც აღირიცხებოდა ჯგუფს რომ პირდაპირ გაეყიდა შვილობილთან დაკავშირებული აქტივები და ვალდებულებები (გადაკლასიფიცირდება მოგება/ზარალში ან კაპიტალის რომელიმე სხვა კატეგორიაში შესაბამისი ფასს-ის შესაბამისი სტანდარტის მიხედვით). კონტროლის დაკარგვის მომენტში, ყოფილ შვილობილში შენარჩუნებული ინვესტიციის რეალური ღირებულება ჩაითვლება შემდგომში როგორც, რეალური ღირებულება თავდაპირველი აღიარებისას, ბასს 39-ის მიხედვით ინვესტიციის შემდგომ პერიოდებში აღრიცხვისათვის, როცა რელევანტურია, ღირებულებად ინვესტიციის ასოცირებულ ჯგუფში ან ერთობლივ საწარმოში.

ბიზნეს კომბინაციები. სხვადასხვა ბიზნესების შეძენა აღირიცხება შესყიდვის მეთოდით. გადაცემული კომპენსაცია ბიზნეს კომბინაციის დროს აღირიცხება რეალური ღირებულებით და იანგარიშება როგორც შეძენის თარიღში არსებული აქტივების რეალური ღირებულებისა ჯამი, რაც ჯგუფმა გასცა, ვალდებულებების რაც ჯგუფმა გასწია ყოფილ მფლობელებზე და კაპიტალისა, რაც ჯგუფმა შეიტანა კონტროლის სანაცვლოდ. შეძენასთან დაკავშირებული ხარჯები ზოგადად აღიარდება მოგება/ზარალში გაწევის მომენტში.

შეძენის თარიღში, შეძენილი იდენტიფიცირებადი აქტივები და ვალდებულებები აღიარდება რეალური ღირებულებით, გარდა ამისა:

- გადავადებული საგადასახადო აქტივები ან ვალდებულებები და თანამშრომელთა სარგებლის პროგრამებთან დაკავშირებული აქტივები ან ვალდებულებები, რომლებიც აღიარდება და იზომება ბასს 12 -ის და ბასს 19-ის მიხედვით შესაბამისად;
- ვალდებულებები ან წილობრივი ინსტრუმენტები, დაკავშირებული შეძენილი ბიზნესის წილებზე დაფუძნებული გადახდის პროგრამებთან ან ჯგუფის წილებზე დაფუძნებული გადახდის პროგრამებთან, რომელმაც უნდა ჩაანაცვლოს შეძენილი ბიზნესის წილებზე დაფუძნებული გადახდის პროგრამები. ასეთი ვალდებულებები და კაპიტალის ინსტრუმენტები აღირიცხება ფასს 2 -ის „წილებზე დაფუძნებული ანაზღაურება“ მიხედვით, შეძენის მომენტში.
- აქტივები (ან გასაყიდი ჯგუფები) რომლებიც კლასიფიცირდება როგორც გასაყიდი ფასს 5-ის „გრძელვადიანი აქტივები გამზადებული გასაყიდად და შეწყვეტილი ოპერაციები“, მიხედვით და შესაბამისად იზომება მოცემული სტანდარტის მიხედვით.

გუდვილი ფასდება როგორც სხვაობა გადაცემული კომპენსაციის, შესყიდვის ობიექტში არასაკონტროლო წილების მოცულობისა და შემსყიდველის მიერ შესყიდვის ობიექტში მანამდე ფლობილი წილის რეალურ ღირებულების ჯამსა და შესყიდვის დღეს შესყიდული აქტივებისა და ნაკისრი ვალდებულებების ღირებულებების სხვაობას შორის. თუ გადაფასების შემდეგ შესყიდვის დღეს არსებული შესყიდული აქტივებისა და ნაკისრი ვალდებულებების სხვაობა აჭარბებს გადაცემული კომპენსაციის, შესყიდვის ობიექტში არასაკონტროლო წილების მოცულობისა და შემსყიდველის მიერ შესყიდვის ობიექტში მანამდე ფლობილი წილის რეალურ ღირებულების ჯამს, ეს სხვაობა დაუყოვნებლივ აისახება მოგება-ზარალში როგორც სარგებანი შესყიდვით მიღებული მოგება.

არასაკონტროლო წილები, რომლებიც წარმოადგენს არსებულ წილებს და მფლობელს უფლებას აძლევს, მიიღოს პროპორციული წილი ობიექტის წმინდა აქტივებიდან ლიკვიდაციის შემთხვევაში, შესაძლებელია, თავიდან აისახოს ან რეალური ღირებულებით, ან შესყიდვის ობიექტის არსებული წმინდა აქტივების აღიარებული ღირებულების იმ წილით, რომლებიც არასაკონტროლო წილების პროპორციულია. აღრიცხვის საფუძველი შეირჩევა თითოეული ტრანზაქციისათვის. არასაკონტროლო წილის სხვა სახეობები აისახება რეალური ღირებულებით, ან სხვა ფასს-ით გათვალისწინებული მიდგომით.

როდესაც კომპენსაცია, რომელსაც მყიდველი საწარმო გადასცემს შესყიდული საწარმოს სანაცვლოდ, შეიცავს აქტივებს ან ვალდებულებებს, რომლებიც წარმოშობილია პირობითი კომპენსაციის გარიგებით, მყიდველმა საწარმომ შეძენის თარიღისთვის განსაზღვრული პირობითი კომპენსაციის რეალური ღირებულება უნდა აღიაროს, როგორც შეძენილი საწარმოს სანაცვლოდ გადაცემული კომპენსაციის ნაწილი. შეფასების პერიოდის განმავლობაში, მყიდველმა საწარმომ რეტროსპექტიულად უნდა დააკორექტიროს შეძენის თარიღით აღიარებული პირობითი თანხები გუდვილთან მიმართებით. შეფასების პერიოდის განმავლობაში გაკეთებული კორექტირებები წარმოადგენს კორექტირებებს რომლებიც შეძენის თარიღისთვის არსებული ფაქტებისა და ვითარების შესახებ ახალი ინფორმაციის მიღების შედეგად წარმოიშვა (შეფასების პერიოდმა არ უნდა გადაჭარბოს შეძენის თარიღიდან ერთ წელს).

შეფასების პერიოდის დამთავრების შემდეგ, რეალურ ღირებულებაში ცვლილების აღრიცხვა დამოკიდებულია იმაზე, თუ როგორ კლასიფიცირდება პირობითი კომპენსაცია. თუ ის კლასიფიცირდება როგორც კაპიტალი, გადაფასება არ ხდება, ხოლო თუ კლასიფიცირდება როგორც აქტივი ან ვალდებულება, შეფასება უნდა მოხდეს ბასს 39 ან ბასს 37 სტანდარტების მიხედვით, ხოლო შესაბამისი შემოსულობის ან ზარალის აღიარება უნდა მოხდეს მოგებაში ან ზარალში.

ექსპორტივად განხორციელებულ საწარმოთა გაერთიანებაში მყიდველმა საწარმომ მისი ადრინდელი სააქციო წილი შეძენილ საწარმოში უნდა გადაფასოს შეძენის თარიღისთვის გამოთვლილ რეალურ ღირებულებამდე და საჭიროებისამებრ, მოგებაში ან ზარალში აღიაროს მიღებული შემოსულობა ან ზარალი თუ ასეთი არსებობს. წინა საანგარიშგებო პერიოდში მყიდველ საწარმოს შეიძლება სხვა სრულ შემოსავალში ჰქონდეს აღიარებული შეძენილ საწარმოში თავისი სააქციო წილის ღირებულების ცვლილებები. ასეთ შემთხვევაში, სხვა სრულ შემოსავალში აღიარებული თანხა იმავე საფუძველით უნდა აღიარდეს, როგორც იმ შემთხვევაში იქნებოდა საჭირო თუ მყიდველი საწარმო პირდაპირ გასხვისებდა თავის ადრინდელ სააქციო წილს.

თუ საწარმოთა გაერთიანების საწყისი აღრიცხვა დასრულებული არ არის იმ საანგარიშგებო პერიოდის ბოლოს, როდესაც გაერთიანებას აქვს ადგილი, მყიდველმა საწარმომ ფინანსურ ანგარიშგებაში უნდა აჩვენოს პირობითი თანხები. შეფასების პერიოდის განმავლობაში, პირობითი თანხები შეიძლება დაკორექტირდეს (იხ. ზემოთ), ან საწარმომ უნდა აღიაროს დამატებითი აქტივები და ვალდებულებები, თუ მიღებულია ახალი ინფორმაცია შეძენის თარიღისთვის არსებული ფაქტებისა და ვითარების შესახებ, რომელიც თუ მაშინ იქნებოდა ცნობილი, განაპირობებდა ამ აქტივებისა და ვალდებულებების აღიარებას ამ თარიღისთვის.

გუდვილი. ბიზნესის შესყიდვით წარმოშობილი გუდვილი აღიარდება შესყიდვის დღეს განსაზღვრული თვითღირებულებით, აკუმულირებული გაუფასურების ზარალის გამოკლებით (ამგვარი ზარალის არსებობისას).

გაუფასურებაზე შემოწმების მიზნებისათვის, ხდება გუდვილის განაწილება ჯგუფის ფულის გამომშუშავებელ ერთეულებზე ან მათ ჯგუფებზე, რომლებიც სავარაუდოდ სარგებელს მიიღებს კომბინაციის სინერგიის შედეგად.

ფულადი ნაკადების გამომშუშავებელი ერთეული, რომელზეც მოხდა გუდვილის განაწილება, გაუფასურებაზე მოწმდება ყოველწლიურად ან იმ შემთხვევაში, როდესაც არსებობს ერთეულის გაუფასურების ნიშანი. თუ ერთეულის აღდგენადი ღირებულება მის საბალანსო ღირებულებაზე ნაკლებია, ამ ერთეულზე განაწილებული გუდვილის საბალანსო ღირებულება მცირდება გაუფასურების ზარალის ოდენობით, იგივე ოდენობით

შემდეგ პროპორციულად მცირდება ამ ერთეულის სხვა აქტივები, მათი საბალანსო ღირებულების მიხედვით. გუდვილის გაუფასურების ზარალი აისახება პირდაპირ მოგება-ზარალში. გუდვილზე აღიარებული გაუფასურების ზარალი მომდევნო პერიოდებში არ აღდგება.

ფულადი ნაკადების გამომშუშავებელი ერთეულის გაყიდვისას, მოგება ან ზარალის გამოანგარიშებაში გუდვილის პროპორციული ნაწილიც გაითვალისწინება.

შვილობილი კომპანიების შესყიდვა ერთობლივ კონტროლქვეშ არსებული პირებისგან. შვილობილი კომპანიების შესყიდვა ერთობლივ კონტროლქვეშ არსებული პირებისგან აღირიცხება წინამორბედის ღირებულებების მეთოდით. შესყიდული პირების შედეგების ინტეგრირება ხდება ერთობლივ კონტროლქვეშ არსებულ პირებს შორის ბიზნესების გაერთიანების დღიდან. ერთობლივი კონტროლიდან გადატანილი შვილობილი ჯგუფის აქტივები და ვალდებულებები აღირიცხება წინამორბედი პირის საბალანსო ღირებულებით. წინამორბედ პირად ითვლება ის უმაღლესი ანგარიშშეგები პირი, რომლის ანგარიშგებაშიც ხდებოდა შვილობილი ჯგუფის ფასს ფინანსური ინფორმაციის კონსოლიდირება. ამ კონსოლიდირებულ ფინანსურ ანგარიშგებაში აგრეთვე ასახულია წინამორბედი პირის თავდაპირველი შესყიდვებისათვის დამახასიათებელი გუდვილი. სხვაობა წმინა აქტივების საბალანსო ღირებულებას, წინამორბედი პირის გუდვილის ჩათვლით, და შესყიდვაში გადახდილ კომპენსაციას შორის, ამ კონსოლიდირებულ ფინანსურ ანგარიშგებაში აღირიცხება როგორც გაუნაწილებელი მოგების კორექტირება საკუთარ კაპიტალში.

ასოცირებული პირები. ასოცირებული პირები არიან კომპანიები, რომლებზეც ჯგუფს აქვს მნიშვნელოვანი გავლენა (პირდაპირ ან არაპირდაპირ), მაგრამ არა კონტროლი. ასოცირებულ კომპანიებში ინვესტიციების აღირიცხება ხდება საბუღალტრო კაპიტალის მეთოდით და თავდაპირველად აღიარებულია მისი ღირებულებით. ასოცირებული კომპანიებისგან მიღებული დივიდენდები ამცირებს ასოცირებულ პირებში არსებული ინვესტიციების საბალანსო ღირებულებას. ასოცირებული პირის წმინდა აქტივებში მომხდარი შეძენის შემდგომი სხვა ცვლილებები ჯგუფი წილში აღიარებულია შემდეგნაირად: (1) ასოცირებული ჯგუფის მოგება-ზარალის ჯგუფის წილი ასახულია მოგება-ზარალის კონსოლიდირებულ ანგარიშგებასა და სხვა სრულ შემოსავალში როგორც ასოცირებული ჯგუფის წილი. (2) სხვა სრული შემოსავლის ჯგუფის წილი აღიარებულია სხვა სრულ შემოსავალში და ცალკე არის წარმოდგენილი. (3) ასოცირებული კომპანიების წმინდა აქტივების საბალანსო ღირებულების ყველა სხვა ცვლილება ჯგუფის წილში აღიარებულია მოგება-ზარალში ასოცირებული კომპანიების შედეგად მიღებული წილის ფარგლებში.

თუმცა, როდესაც ასოცირებული ჯგუფის ზარალი უტოლდება ან აღემატება ჯგუფის წილის პროცენტს ასოცირებულ ჯგუფში, რომელშიც შედის ნებისმიერი სხვა არაუზრუნველყოფილი მოთხოვნები, ჯგუფი არ აღიარებს მასზე მეტ ზარალს, იმ შემთხვევაში თუკი ჯგუფს არ დაუფარავს ვალდებულებები ან არ განახორციელა გადახდა ასოცირებული ჯგუფის ნაცვლად.

ჯგუფსა და ასოცირებულ ჯგუფს შორის განხორციელებული ტრანზაქციებიდან გამოწვეული არარეალიზებული მოგება ბათილდება იმდენად, რამდენიც არის ჯგუფის პროცენტი ასოცირებულ ჯგუფში; არარეალიზებული ზარალი ასევე ბათილდება იმ შემთხვევაში თუ ტრანზაქცია არ ასახავს გადაცემული აქტივის გაუფასურების მტკიცებულებას.

უცხოური ვალუტა. ჯგუფის თითოეული ინდივიდუალური ჯგუფის კონსოლიდირებული ფინანსური ანგარიშგების მომზადებისას, ისეთი ვალუტა რომელიც განსხვავდება ჯგუფის ფუნქციონალური ვალუტისაგან (უცხოური ვალუტა) აღიარებულია ტრანზაქციის თარიღში არსებული საქართველოს ეროვნული ზანკის მიერ დადგენილი გაცვლითი კურსით. ანგარიშგების ყოველი პერიოდის ბოლოს, უცხოურ ვალუტაში დენომინირებული ფულადი ნაკადები გადაყვანილია მოცემულ თარიღში არსებული საქართველოს ეროვნული ზანკის მიერ დადგენილი კურსით. რეალური ღირებულებით აღიარებული არაფულადი ნაკადები, რომლებიც დენომინირებულია უცხოურ ვალუტაში, გადაყვანილია საქართველოს ეროვნული ზანკის მიერ დადგენილი კურსით იმ თარიღში, როდესაც მათი რეალური ღირებულება იქნა დადგენილი. გაცვლითი კურსით კონვერტაცია არ ეხება იმ არაფულად ნაკადებს, რომლებიც უცხოურ ვალუტაში განსაზღვრულია ისტორიული ღირებულებით.

ფულადი ნაკადების საკურსო სხვაობები აღიარებულია მოგება-ზარალში იმ პერიოდში რომელშიც ისინი წარმოიშვა, გარდა უცხოურ ვალუტაში არსებული სესხების საკურსო სხვაობებისა, რომლებიც ეხება კონსტრუქციის ქვეშ მყოფ, მომავალში პროდუქტიული გამოყენებისთვის არსებულ აქტივებს, რომლებიც მოცულია იმ აქტივების ღირებულებებში, როდესაც ისინი განიხილება, როგორც უცხოურ ვალუტაში არსებული სესხების საპროცენტო ზარგების კორექტირება.

შპს. საქართველოს საერთაშორისო ენერგეტიკული კორპორაცია

ახსნა-განმარტებითი შენიშვნები ფინანსურ უწყისებზე
2018 წლის 31 დეკემბრის დამთავრებული წლისთვის (გაგრძელება)

კონსოლიდირებული ფინანსური ანგარიშგების მომზადებისას ჯგუფის მიერ გამოყენებული გაცვლითი კურსები შემდეგნაირია:

	2018 წლის 31 დეკემბერი	2017 წლის 31 დეკემბერი
ლარი/1 აშშ დოლარი	2.6766	2.5922
ლარი/1 ევრო	3.0701	3.1044

ამჟამად ქართული ლარი საქართველოს გარეთ, ქვეყნების უმრავლესობაში თავისუფლად კონვერტირებადი ვალუტა არ არის.

ძირითადი საშუალებები. ძირითადი საშუალებები წარმოდგენილია როგორც ღირებულებას გამოკლებული აკუმულირებული ცვეთა და სადაც საჭიროა გაუფასურების რეზერვი.

ძირითადი საშუალებების მთავარი ნაწილების ან კომპონენტების გამოცვლის ხარჯები კაპიტალიზირდება და ხდება ჩანაცვლებული ნაწილების თავიდან მოშორება. შემდგომი ხარჯები კაპიტალიზირდება თუკი ხარჯებიდან წარმოიშვება მომავალი ეკონომიკური სარგებელი. შეკეთება შენარჩუნების უმნიშვნელო ღირებულება აღიარდება ხარჯებში განხორციელების დროს.

ანგარიშგების ყოველი პერიოდის ბოლოს მენეჯმენტი აფასებს არის თუ არა ძირითადი საშუალებების გაუფასურების რაიმე ინდიკატორი. ასეთის არსებობის შემთხვევაში, მენეჯმენტი ახორციელებს აღდგენის თანხის ხარჯთაღრიცხვას, რომელიც განსაზღვრულია როგორც აქტივის რეალურ ღირებულებას გამოკლებული ხარჯები და გამოყენების ღირებულებას შორის უფრო მაღალი. საბალანსო ღირებულება აღდგენად ღირებულებამდე მცირდება, ხოლო გაუფასურების ზარალი წლის მოგება-ზარალში აღიარდება. წინა წლებში აქტივზე აღიარებული გაუფასურების ზარალი აღდგება იმ შემთხვევაში, როდესაც ადგილი ჰქონდა ცვლილებას აქტივის გამოყენებული ღირებულების ან რეალური ღირებულებისა და გაყიდვის ხარჯების სხვაობის გაანგარიშებაში.

რეალიზაციიდან მიღებული მოგება-ზარალი განსაზღვრულია საბალანსო ღირებულების ცვლილების შედარებიდან გამომდინარე და აღიარებულია მოგება-ზარალის კონსოლიდირებულ ანგარიშგებასა და სხვა სრულ შემოსავლებში სხვა საოპერაციო შემოსავალსა და ხარჯების ფარგლებში.

ცვეთა. მიწაზე ცვეთის დარიცხვა არ ხდება. ძირითადი საშუალებების სხვა ნივთებზე ცვეთის კალკულაცია ხდება წრფივი მეთოდით, რათა ღირებულება განაწილდეს მათ სასარგებლო სასიცოცხლო ვადაზე ნარჩენ ღირებულებამდე:

	სასარგებლო გამოყენების ვადა
შენობები და კონსტრუქციები	10-დან 50 წლამდე
ჰიდროტექნიკური სტრუქტურები	5-დან 60 წლამდე
გაზის მილსადენები	5-დან 40 წლამდე
მანქანა დანადგარები	5-დან 30 წლამდე
ავტომობილები - მძიმე სატვირთო მანქანები	5-დან 20 წლამდე
ავტომობილები - მსუბუქი მანქანები	5-დან 15 წლამდე
ავეჯი და სხვა ინვენტარი	2-დან 10 წლამდე

აქტივის ნარჩენი ღირებულება არის განსაზღვრული რაოდენობა, რასაც ჯგუფი მიიღებს აქტივის რეალიზაციიდან გამოკლებული გაყიდვისთვის საჭირო ხარჯები, იმ შემთხვევაში თუკი აქტივი იქნება მისი სასარგებლო სასიცოცხლო ვადის ამოწურვის პერიოდში. ანგარიშგების ყოველი პერიოდის ბოლოს აქტივის ნარჩენი ღირებულება და სასარგებლო სასიცოცხლო ვადა საჭიროების შემთხვევაში გადაიხედება და კორექტირდება.

საინვესტიციო ქონება. საინვესტიციო ქონება არის ჯგუფის მფლობელობაში მყოფი ქონება, რათა მიიღოს საიჯარო შემოსავალი ან კაპიტალის ზრდა ან ორივე და რომელიც არ არის ჯგუფის მიერ დაკავებული. საინვესტიციო ქონება თავდაპირველად აღიარებულია მისი ღირებულებით და შემდგომ ხდება გადაფასება განახლებული რეალური ღირებულებით რათა ანგარიშგების პერიოდის ბოლოს ასახავდეს საბაზრო პირობებს.

ჯგუფის საინვესტიციო ქონების საბაზრო ღირებულება განისაზღვრება დამოუკიდებელი შემფასებლების საანგარიშო მოხსენებით, რომლებიც ფლობენ შესაბამის ადიარებულ პროფესიულ კვალიფიკაციას და გააჩნიათ უახლესი გამოცდილება მსგავსი მდებარეობისა და კატეგორიის ქონების შეფასებაში.

გამომუშავებული საიჯარო შემოსავალი აღრიცხულია წლის მოგება-ზარალში სხვა საოპერაციო შემოსავლების ფარგლებში. საინვესტიციო ქონების რეალური ღირებულებების ცვლილებიდან გამომწვეული მოგება-ზარალი აღრიცხულია წლის მოგება-ზარალში და წარმოდგენილია ცალკე.

საინვესტიციო ქონების ჩამოწერა ხდება მისი რეალიზაციიდან შემდგომ ან მაშინ როცა საინვესტიციო ქონება მუდმივად გამოუყენებელია და მისგან მომავალი ეკონომიკური სარგებელი მოსალოდნელი არ არის. ქონების ჩამოწერით მიღებული ნებისმიერი მოგება ან ზარალი (გამოითვლება როგორც სხვაობა წმინდა რეალიზაციასა და აქტივის საბალანსო ღირებულებას შორის) შედის მოგება-ზარალში იმ პერიოდში, როდესაც მოხდა ქონების ჩამოწერა.

თუკი საინვესტიციო ქონებას დაიკავეს მფლობელი, ის რეკლასიფიცირდება როგორც ძირითადი საშუალება და რეკლასიფიცირების თარიღში მისი საბალანსო ღირებულება გახდება მისი ჩათვლილი ღირებულება საბუღალტრო მიზნებისთვის.

შემდგომი ხარჯები კაპიტალიზირდება აქტივების საბალანსო ღირებულებაზე მხოლოდ მაშინ, როდესაც ხარჯებთან დაკავშირებული მომავალი ეკონომიკური სარგებლის მოტანა ჯგუფისთვის სავარაუდოა და შესაძლებელია ღირებულების საიმედოდ განსაზღვრა. ყველა სხვა შეკეთება შენარჩუნების ღირებულება აღიარდება ხარჯებში განხორციელების დროს.

გასაყიდად განკუთვნილი გრძელვადიანი აქტივები. გრძელვადიანი აქტივები გასაყიდად განკუთვნილად კლასიფიცირდება, თუ მათი საბალანსო ღირებულების ამოღება უნდა მოხდეს, ძირითადად, გაყიდვის ტრანზაქციის და არა - მოხმარების შედეგად. ეს პირობა დაკმაყოფილებულად ითვლება მხოლოდ მაშინ, როდესაც აქტივი გასაყიდად დაუყოვნებლივ არის მზად არსებულ მდგომარეობაში მხოლოდ ისეთი პირობებით, რომლებიც ჩვეულებრივ დამახასიათებელია ამგვარი აქტივების გაყიდვისას და მისი გაყიდვა საკმარისად სავარაუდოა. ამავდროულად, მენეჯმენტს მტკიცედ უნდა ჰქონდეს გადაწყვეტილი გაყიდვა, რისი დასრულებულ გაყიდვად აღიარებაც უნდა მოხდეს კლასიფიკაციის თარიღიდან ერთი წლის განმავლობაში.

გასაყიდად განკუთვნილად კლასიფიცირებული გრძელვადიანი აქტივები ფასდება მათ წინა საბალანსო ღირებულებასა და რეალური ღირებულებისა და გაყიდვის ხარჯების სხვაობას შორის უმცირესი ოდენობით.

საოპერაციო იჯარა. როდესაც ჯგუფი არის მოიჯარე იჯარაში, რომელიც არ ითვალისწინებს საკუთრებასთან დაკავშირებული თითქმის ყველა რისკისა და სარგებლის მეიჯარიდან ჯგუფისთვის გადაცემას, მთლიანი გადახდილი საიჯარო თანხები აღირიცხება მოცემული წლის მოგებაში ან ზარალში სწორხაზოვანი მეთოდით საიჯარო ურთიერთობის ვადაში. საიჯარო ვადა არის ის არაგაუქმებადი ვადა, რომლითაც მოიჯარემ ხელშეკრულების საფუძველზე იჯარით აიღო აქტივი იმ დამატებით ვადებთან ერთად, რომლებითაც მოიჯარე უფლებამოსილია გააგრძელოს აქტივის იჯარა შემდგომი ანაზრაურებით თუ მის გარეშე, როცა საიჯარო ურთიერთობის დასაწყისში გონივრულად ნათელია, რომ მოიჯარე ისარგებლებს ამ უფლებამოსილებით.

არამატერიალური აქტივები. ჯგუფის არამატერიალურ აქტივებს გარდა გუდვილისა აქვთ განსაზღვრული სასარგებლო გამოყენების ვადა და ძირითადად მოიცავს კომპიუტერულ და საბუღალტრო პროგრამების ლიცენზიებს. ისინი აღიარებულია საწყის ღირებულებას მინუს აკუმულირებული ამორტიზაცია. კომპიუტერული პროგრამების ლიცენზიების დაახლოებითი სასარგებლო გამოყენების ვადა არის 5 წელი, ხოლო საბუღალტრო პროგრამისთვის 10 წელი.

მოგების გადასახადები. 2017 წლის მაისში საქართველოს პარლამენტმა დაამტკიცა კომპანიების დაბეგვრის არსებული მოდელის ცვლილება, რომელიც ყველა პირისათვის, გარდა გარკვეული ფინანსური ინსტიტუტებისა, ძალაში შედის 2018 წლის 1 იანვარს. ახალი მოდელი ითვალისწინებს გაუნაწილებელი მოგების დაბეგვრას 0%-იანი განაკვეთით, ხოლო განაწილებული მოგების დაბეგვრას 15%-იანი მოგების გადასახადით (აღრე მოქმედი მოდელით კომპანიებს მოგებას გადასახადამდე 15%-იანი გადასახადი ერიცხებოდა იმის მიუხედავად, იგი ჯგუფში რჩებოდა თუ დივიდენდების სახით გაიშვებოდა). მოგების გადასახადის დარიცხვის ახალი წელი ჯგუფისათვის ძალაში შევიდა 2018 წლის 1 იანვრიდან. საგადასახადო ბაზა მოიცავს როგორც რეალურ, აგრეთვე ნაგულისხმევ მოგების განაწილებას, მათ შორის:

ახსნა-განმარტებითი შენიშვნები ფინანსურ უწყისებზე
2018 წლის 31 დეკემბრის დამთავრებული წლისთვის (გაგრძელება)

- განაწილებული მოგება;
- გაწეული ხარჯები ან სხვა გადახდები, რომლებიც არაა კავშირში ეკონომიკურ საქმიანობასთან;
- საქონლის/მომსახურების უფასო მიწოდება ან/და სახსრების გადარიცხვა; და
- წარმომადგენლობითი ხარჯები, რომლებიც აჭარბებს საგადასახადო კოდექსით გათვალისწინებულ მაქსიმალურ ოდენობას.

განაწილებულ მოგებაზე დარიცხული მოგების გადასახადი აღიარდება ხარჯად დივიდენდების გამოცხადების მომენტისათვის და მოგება-ზარალის ანგარიშგებაში აისახება „მოგების გადასახადის“ ჯგუფში. მიმდინარე და წარსული პერიოდების მიმდინარე საგადასახადო აქტივი და საგადასახადო ვალდებულებები აისახება იმ თანხით, რომელიც, სავარაუდოდ უნდა გადაეხადოს საგადასახადო ორგანოებს ან მიღებულ იქნეს მათგან.

ზემოთ ჩამოთვლილ სხვა კომპონენტებზე დაწესებული გადასახადი მოგება-ზარალის ანგარიშგებაში აისახება ჯგუფში „გადასახადები და მოსაკრებლები“.

ახალი კანონმდებლობის ამოქმედების შედეგად, ჯგუფმა შეწყვიტა მოგების გადასახადის ხარჯის აღიარება მოგების მიღების მომენტში და მოგების გადასახადს დაარიცხავს მოგების განაწილების შემთხვევაში.

ყველა გადავადებული საგადასახადო ბალანსი გამოთავისუფლდა და აისახა 2017 წლის 31 დეკემბრის დასრულებული პერიოდის მოგება-ზარალის ანგარიშგებაში.

დამატებული ღირებულების გადასახადი. გაყიდულ პროდუქციაზე თუ მომსახურებაზე დარიცხული დამატებული ღირებულების გადასახადი (დღგ) საგადასახადო ორგანოებისთვის გადახდას ექვემდებარება პროდუქციისა თუ მომსახურების კლიენტებისთვის მიწოდებისთანავე. შეძენილ პროდუქციაზე თუ მომსახურებაზე დარიცხული დღგ-ის დაბრუნება ჩვეულებრივ შესაძლებელია გაყიდულ პროდუქციაზე თუ მომსახურებაზე დარიცხული დღგ-ის ხარჯზე დღგ-ის ანგარიშგაქტურის მიღებისთანავე. საგადასახადო ორგანოები უშვებენ დღგ-ის ნეტო ანგარიშსწორებას. გაყიდვასთან და შესყიდვასთან დაკავშირებული დღგ ფინანსური მდგომარეობის ანგარიშში აღიარება და ასახვა ხორციელდება ნეტო. თუ დებიტორული დავალიანებების გაუფასურების რეზერვი შექმნილია, გაუფასურების ზარალი აღირიცხება მოვალის მთლიანი (ბრუტო) თანხის გათვალისწინებით, დღგ-ის ჩათვლით.

მარაგები. სასაქონლო-მატერიალური მარაგები აღირიცხება ან თვითღირებულებით ან წმინდა რეალიზებადი ღირებულებით – იმის მიხედვით, ამ ორი ღირებულებიდან რომელიც უფრო დაბალია. მარაგების ღირებულება დგინდება საშუალო ღირებულების მეთოდით და მოიცავს გაწეული ხარჯებს მარაგების ყიდვისას და მათი ადგილზე მიტანისას. წმინდა რეალიზებადი ღირებულება არის ჩვეულებრივი საქმიანობის ფარგლებში სავარაუდო სარეალიზაციო ფასი, რომლიდანაც გამოქვითულია დასრულებისა და გაყიდვის საანგარიშო ხარჯები.

ფინანსური ინსტრუმენტები – შეფასების ძირითადი ტერმინები. კლასიფიკაციის მიხედვით, ფინანსური ინსტრუმენტები წარმოდგენილია რეალური ღირებულებით ან ამორტიზირებული ღირებულებით, როგორც ეს აღწერილია ქვემოთ.

რეალური ღირებულება არის ის ფასი, რასაც მიიღებდა აქტივის მფლობელი აქტივის გაყიდვისას ან გადაიხდიდა ვალდებულების მფლობელი ვალდებულების დასაფარად, ჩვეულებრივი ტრანზაქციისას საბაზრო მონაწილეებს შორის შეფასების თარიღის დროს, მიუხედავად იმისა, არის თუ არა ეს ფასი პირდაპირ დაკვირვებადი ან შეფასებული სხვა შეფასების მეთოდით. აქტივის ან ვალდებულების რეალური ღირებულების შეფასებისას, ჯგუფი მხედველობაში იღებს აქტივის ან ვალდებულების მახასიათებლებს, თუ ბაზრის მონაწილეებიც მიიღებდნენ ამ მახასიათებლებს მხედველობაში აქტივის ან ვალდებულების შეფასებისას შეფასების თარიღისთვის. რეალური ღირებულების საუკეთესო მტკიცებულებაა აქტიურ ბაზარზე მოქმედი ფასი. აქტიურია ბაზარი, რომელზეც აქტივზე ან ვალდებულებაზე ტრანზაქციები ტარდება საკმარისი სიხშირითა და მოცულობით, რომ საფასო ინფორმაცია რეგულარულად იქნას მიღებული.

გარდა ამისა, ფინანსური ანგარიშგების მიზნებისათვის, რეალური ღირებულება შეიძლება გაიზომოს და კლასიფიცირდება 1, 2, 3 დონეების მიხედვით და ეს დამოკიდებულია იმაზე, თუ რამდენად რეალური ღირებულების დასადგენად მნიშვნელოვანი და ბაზარზე ხელმისაწვდომია ის მონაცემები, რომლების მეშვეობითაც დგინდება რეალური ღირებულება. ეს დონეები ახსნილია ქვემოთ:

- 1-ელი დონის კომპონენტებს წარმოადგენს აქტიურ ბაზარზე იდენტურ აქტივებზე ან ვალდებულებებზე კოტირებული ფასები (კორექტირების გარეშე), რომელთა შეფასება პირს შეუძლია გაზომვის დღეს;
- მე-2 დონის კომპონენტებს წარმოადგენს ის კომპონენტები, რომლებიც განსხვავდება 1-ელ დონეში მოცემული კოტირებული ფასებისგან და პირდაპირ ან ირიბად დაკვირვებადია მოცემული აქტივის ან ვალდებულებისათვის; და
- მე-3 დონის კომპონენტებზე დაკვირვება მოცემული აქტივის ან ვალდებულებისათვის შეუძლებელია.

ითვლება, რომ ფინანსური ინსტრუმენტი აქტიურ ბაზარზე კვოტირდება, თუ კვოტირებული ფასები რეგულარულად და პირდაპირ ხელმისაწვდომია ბირჟიდან თუ სხვა დაწესებულებიდან და თუ ეს ფასები წარმოადგენს რეალურ და რეგულარულად ჩატარებულ, პატიოსანი გარიგების ტრანზაქციებს.

იმ ფინანსური ინსტრუმენტის რეალური ღირებულების განსაზღვრის მიზნით, რომელთან დაკავშირებითაც არ მოიპოვება ინფორმაცია გარე საბაზრო ფასის შესახებ, გამოიყენება ისეთი შეფასების მეთოდები, როგორიცაა დისკონტირებული ფულადი ნაკადის მოდელი ან ბოლოდროინდელი კომერციული გარიგებების მოდელი ან ინვესტირებული საწარმოების ფინანსური მონაცემების განხილვა. შეფასების ტექნიკის გამოყენება შეიძლება გულისხმობდეს წინამდებარე კონსოლიდირებულ ფინანსურ ანგარიშგებაში ისეთი დაშვებების გაკეთებას, რომლებიც დაკვირვებადი საბაზრო მონაცემებით არ არის გამაგრებული, თუ ამ რომელიმე დაშვების გონივრულად შესაძლო ალტერნატივით შეცვლა გამოიწვევდა მნიშვნელოვნად განსხვავებულ მოგებას, შემოსავალს, მთლიან აქტივებსა და ვალდებულებებს.

ტრანზაქციის ხარჯები არის ის დამატებითი ხარჯები, რომელიც პირდაპირ უკავშირდება ფინანსური ინსტრუმენტის შეძენას, გამოშვებას ან განკარგვას. დამატებითი ხარჯი არის ხარჯი, რომლის გადახდაც არ მოხდებოდა, ოპერაცია რომ არ განხორციელებულიყო. ტრანზაქციის ხარჯი მოიცავს აგენტებისთვის (მათ შორის, თანამშრომლებისთვის, რომლებიც მოქმედებენ გაყიდვების აგენტების სახით), კონსულტანტებისთვის, ბროკერებისთვის და დილერებისთვის გადახდილ ჰონორარს და საკომისიოებს, სახელმწიფო მარეგულირებელი ორგანოების და საფონდო ბირჟების მოსაკრებლებს, და გასხვების გადასახადებს და მოსაკრებლებს. ტრანზაქციის ხარჯი არ მოიცავს სავალ პრემიებს ან დისკაუნტებს, დაფინანსების ხარჯებს ან შიდა ადმინისტრაციულ ან ფლობის ხარჯებს.

ამორტიზირებული ღირებულება არის თანხა, რომლითაც ფინანსური ინსტრუმენტები აღირიცხება თავდაპირველი აღიარებისას, მინუს ნებისმიერი ძირითადი გადახდის თანხები, პლუს დარიცხული პროცენტი და, ფინანსური აქტივების შემთხვევაში, მინუს გაუფასურების ზარალთან დაკავშირებული ჩამოწერა. დარიცხული პროცენტი მოიცავს თავდაპირველი აღიარებისას გადავადებული საოპერაციო ხარჯების ამორტიზაციას და ნებისმიერი დაფარვის თანხის პრემიის ან დისკაუნტის ამორტიზაციას ეფექტური საპროცენტო განაკვეთის მეთოდის გამოყენებით. დარიცხული საპროცენტო შემოსავალი და დარიცხული საპროცენტო ხარჯი, მათ შორის, აღიარებისას გადავადებული საკომისიოები (თუ ასეთი არსებობს) არ არის წარმოდგენილი ცალკე და შეტანილია ფინანსური მდგომარეობის ანგარიშის შესაბამისი მუხლების საბალანსო ღირებულებებში.

ეფექტური საპროცენტო განაკვეთის მეთოდი არის საპროცენტო შემოსავლის ან საპროცენტო ხარჯის შესაბამის პერიოდში განაწილების მეთოდი, საბალანსო ღირებულებაზე მუდმივი პერიოდული საპროცენტო განაკვეთის უზრუნველსაყოფად (ეფექტური საპროცენტო განაკვეთი). ეფექტური საპროცენტო განაკვეთი არის განაკვეთი, რომელიც ზუსტად ამცირებს სავარაუდო სამომავლო ნაღდი ანგარიშსწორების ან ფულად შემოსულობების თანხას (მომავალი საკრედიტო დანაკარგების გარდა) ფინანსური ინსტრუმენტის სავარაუდო ვადაში ან უფრო მოკლე პერიოდში ფინანსური ინსტრუმენტის წმინდა საბალანსო ღირებულებამდე. ეფექტური საპროცენტო განაკვეთი ამცირებს ცვალებადი საპროცენტო განაკვეთის მქონე ინსტრუმენტების ფულად ნაკადებს პროცენტის მომდევნო დადგენის დღისთვის პრემიის ან დისკონტის გარდა, რომელიც ასახავს აღნიშნულ ინსტრუმენტში განსაზღვრულ ცვალებად განაკვეთზე საკრედიტო სპრედს, ან სხვა ცვლადებს, რომლებიც არ არის მორგებული საბაზრო განაკვეთებზე. ამგვარი პრემიები ან დისკონტების ამორტიზაცია ხორციელდება ინსტრუმენტის მთელი პერიოდის განმავლობაში. მიმდინარე ღირებულების გაანგარიშება მოიცავს ხელშეკრულების მხარეებს შორის გადახდილ ან მიღებულ ყველა იმ საკომისიოს, რომლებიც ეფექტური საპროცენტო განაკვეთის შემადგენელი ნაწილია.

ფინანსური ინსტრუმენტი არის ნებისმიერი კონტრაქტი, რომელიც წარმოშობს ერთი პირის ფინანსურ აქტივს და სხვა პირის ფინანსურ ვალდებულებას ან კაპიტალის ინსტრუმენტს.

ფინანსური აქტივების კლასიფიკაცია. ფინანსური აქტივების კლასიფიკაციით, საწყისი აღიარებისას, დგინდება მათი შემდგომი შეფასება ამორტიზებული ღირებულებით. საწყისი აღიარებისას ფინანსური აქტივების კლასიფიკაცია დამოკიდებულია ფინანსური აქტივის სახელშეკრულებო ფულადი ნაკადების მახასიათებლებსა და მათი მართვის ბიზნეს-მოდელზე. ჯგუფი ფინანსურ აქტივებს ამორტიზებული ღირებულებით აფასებს, თუ დაკმაყოფილდა შემდეგი ორი პირობა:

- ფინანსურ აქტივს ჯგუფი ფლობს ისეთი ბიზნეს-მოდელით, რომლის ამოცანა არის ფინანსური აქტივების ფლობა მათგან სახელშეკრულებო ფულადი ნაკადების მიღების მიზნით; და
- ფინანსური აქტივის სახელშეკრულებო პირობები კონკრეტულ თარიღებში წარმოშობს ფულად ნაკადებს, რომლებიც წარმოადგენს „მხოლოდ ძირითადი თანხისა და მის დასაფარ წაწილზე გადასახდელ საპროცენტო გადახდებს (SPPI)“. ამ შეფასებას SPPI ტესტი ეწოდება და ის ინსტრუმენტის დონეზე ხორციელდება.

ჯგუფის ბიზნეს-მოდელის შეფასება მოხდა ფასს 9-ის პირველი გამოყენების დღის, 2018 წლის 1 იანვრის მდგომარეობით. ჯგუფის ყველა ფინანსური ინსტრუმენტი და მისი ოპერაციები მიზნად ისახავს სახელშეკრულებო ფულადი ნაკადების მიღებას გაზისა და ელექტროენერგიის გაყიდვიდან. ეს ჯგუფის მთავარი ამოცანა და მისი რეგულარული საქმიანობაა. ისტორიულად ჯგუფს კუთვნილი ფინანსური ინსტრუმენტები არასოდეს გაუყიდა. წარსული გამოცდილების საფუძველზე, ყველა ფინანსური ინსტრუმენტის ფლობის მიზანია სახელშეკრულებო ფულადი ნაკადების მიღება და ისინი პირველი ბიზნეს-მოდელით - „ფულადი ნაკადების მიღების მიზნით ფლობა“ (H2C) კლასიფიცირდება. ჯგუფის სავაჭრო და სხვა მოთხოვნებით მისაღები ფულადი ნაკადები SPPI ტესტს აკმაყოფილებს, რადგან ამ ფინანსურ ინსტრუმენტებზე საპროცენტო განაკვეთი არ ვრცელდება. ამავე კრიტერიუმებს აკმაყოფილებს გაცემული სესხები, რადგან მათზე მოქმედებს მხოლოდ ფიქსირებული საპროცენტო განაკვეთები.

ფინანსური აქტივების აღიარების გაუქმება. ჯგუფი ფინანსური აქტივის აღიარებას აუქმებს მაშინ, როცა: (ა) აქტივები გადახდილია ან უფლებები აღნიშნული აქტივებიდან მისაღებ ფულად ნაკადებზე სხვაგვარად ამოიწურა ან (ბ) ჯგუფმა გადასცა უფლებები ფინანსური აქტივებიდან მისაღებ ფულად ნაკადებზე ან გააფორმა კვალიფიციური გადაცემის ხელშეკრულება და ამასთან ერთად (ი) განახორციელა აქტივების საკუთრებასა და კონტროლთან დაკავშირებული არსებითად ყველა რისკის და ჯილდოს გადაცემა ან (იი) საკუთრებასა და კონტროლთან დაკავშირებული არსებითად ყველა რისკი და ჯილდო არც გადაუცია, არც შეუნარჩუნებია, მაგრამ კონტროლი არ შეუნარჩუნებია.

კონტროლის შენარჩუნება ხდება, თუ კონტრაგენტს არ აქვს გაყიდვაზე შეზღუდვების დაწესების გარეშე არამეკავშირე მესამე მხარისთვის აქტივის მთლიანად მიყიდვის პრაქტიკული უნარი.

ფინანსური ვალდებულებების კლასიფიკაცია. ფინანსური ვალდებულებები შეფასების შემდეგ კატეგორიზებად იყოფა: (ა) სავაჭროდ განკუთვნილი ფინანსური ვალდებულებები, რაც ასევე მოიცავს ფინანსურ დერივატივებს და (ბ) სხვა ფინანსური ვალდებულებები. სავაჭროდ განკუთვნილი ფინანსური ვალდებულებები აღირიცხება რეალური ღირებულებით, ხოლო ღირებულების ცვლილება აისახება შესაბამისი წლის მოგებაში ან ზარალში (ფინანსური შემოსავლის ან ფინანსური ხარჯის სახით) მათი დადგომის პერიოდში. სხვა ფინანსური ვალდებულებები აღირიცხება ამორტიზებული ღირებულებით.

ფინანსური აქტივებისა და ვალდებულებების თავდაპირველი აღიარება. ფინანსური აქტივები და ვალდებულებები თავდაპირველად აღირიცხება რეალური ღირებულებისა და ტრანზაქციის ხარჯების ჯამით. თავდაპირველი აღიარებისას რეალური ღირებულების საუკეთესო მტკიცებულება გარიგების ფასი. მოგება ან ზარალი თავდაპირველ აღიარებისას აღირიცხება მხოლოდ იმ შემთხვევაში, თუ რეალურ ღირებულებასა და გარიგების ფასს შორის არსებობს სხვაობა, რომლის დამტკიცება შესაძლებელია იმავე ინსტრუმენტში სხვა ხილული მიმდინარე საბაზრო გარიგებების საფუძველზე ან ისეთი შეფასების მეთოდით, რომლის მონაცემებიც მოიცავს მხოლოდ ხილული ბაზრების მაჩვენებლებს.

იმ ფინანსური აქტივების ყიდვა-გაყიდვა, რომელთა მიწოდება უნდა მოხდეს რეგულირებით ან ბაზარზე შეთანხმებით დადგენილ ვადაში (რეგულარული ყიდვა-გაყიდვა), აისახება ვაჭრობის თარიღში, რომელიც არის ის თარიღი, რომელშიც ჯგუფი კისრულობს ფინანსური აქტივის მიწოდებას. ყველა სხვა შესყიდვა აღიარდება, როდესაც ჯგუფი ხდება ინსტრუმენტის სახელშეკრულებო პირობების მხარე.

ფინანსური ვალდებულებების აღიარების გაუქმება. ჯგუფი ფინანსური ვალდებულების აღიარებას აუქმებს მაშინ, როცა ვალდებულება დაიფარება ან გაუქმდება ან ვადა გასდის. როდესაც არსებულ ფინანსურ ვალდებულებას ანაცვლებს იმავე უპირობო სხვა ფინანსური ვალდებულება არსებითად შეცვლილი

პირობებით, ან არსებული ვალდებულების პირობები დიდწილად იცვლება, ამგვარი ჩანაცვლება ან მოდიფიცირება განიხილება როგორც თავდაპირველი ვალდებულების აღიარების შეწყვეტა და ახალი ვალდებულების აღიარება. სხვაობა საბალანსო ღირებულებებს შორის აღიარდება მოგების ან ზარალის ანგარიშგებაში.

ფინანსური აქტივები. ჯგუფის ფინანსური აქტივები მოიცავს ფულსა და ფულის ეკვივალენტებს, სავაჭრო და სხვა მოთხოვნებს და გაცემულ სესხებს.

ფული და ფულის ეკვივალენტები. ფული და ფულის ეკვივალენტები მოიცავს ნაღდ ფულს, ბანკთაშორის განთავსებულ მოთხოვნამდე დეპოზიტებს და სხვა მოკლევადიან მაღალიკვიდურ ინვესტიციებს, რომელთა დაფარვის თავდაპირველი ვადა სამი თვე ან უფრო ნაკლებია. ფული და ფულის ეკვივალენტები აღირიცხება ამორტიზირებული ღირებულებით, ეფექტური საპროცენტო განაკვეთის გამოყენებით.

სავაჭრო და სხვა მოთხოვნები და გაცემული სესხები. სავაჭრო და სხვა მოთხოვნები და გაცემული სესხები აღირიცხება ამორტიზირებული ღირებულებით ეფექტური საპროცენტო განაკვეთის მეთოდით. ამოუღებელი საპროგნოზო თანხების შესაბამისი რეზერვი მოგებაში ან ზარალში აღიარდება მაშინ, როდესაც არსებობს იმის ობიექტური მტკიცებულება, რომ აქტივი გაუფასურებულია.

ამორტიზირებული ღირებულებით აღრიცხული ფინანსური აქტივების გაუფასურება. ჯგუფი მოსალოდნელი საკრედიტო ზარალის რეზერვებს ყველა სავალო ინსტრუმენტისათვის აღრიცხავს ამორტიზებული ღირებულებით. მოსალოდნელი საკრედიტო ზარალი (მსზ) ეფუძნება სხვაობას მოსალოდნელ სახელშეკრულებო ფულად ნაკადებსა და ყველა მოსალოდნელ ფულად ნაკადებს შორის, რომელიც დისკონტირებულია თავდაპირველი ეფექტური საპროცენტო განაკვეთის მიახლოებული მაჩვენებლით. მოსალოდნელ ფულად ნაკადებში შედის ფლობილი უზრუნველყოფის გაყიდვით მიღებული ან ხელშეკრულების პირობებში ჩადებული, კრედიტის გამამდიერებელი სხვა ინსტრუმენტით წარმოშობილი ფულადი ნაკადები.

მოსალოდნელი საკრედიტო ზარალის აღიარება ხდება ორ ეტაპად. ისეთი კრედიტებისათვის, რომელთათვისაც საწყისი აღიარების შემდეგ საკრედიტო რისკის მნიშვნელოვან ზრდას ადგილი არ ჰქონია, მსზ რეზერვირდება შემდეგ 12 თვეში შესაძლებელი დეფოლტის მოვლენებით წარმოშობილი საკრედიტო ზარალისათვის (12 თვიანი მსზ). ისეთ შემთხვევაში, როდესაც საწყისი აღიარების შემდეგ ადგილი ჰქონდა საკრედიტო რისკის მნიშვნელოვან ზრდას, რეზერვი აუცილებელია კრედიტის არსებობის განმავლობაში დეფოლტის დროის მიუხედავად (მსზ არსებობის მანძილზე). ნაღდი ფულისა და საბანკო ნაშთების შემთხვევაში ჯგუფში 12 თვიანი მსზ იქმნება. ჯგუფურად შეფასებული სავაჭრო მოთხოვნების შემთხვევაში, ჯგუფი მსზ-ის გამოთვლის გამარტივებულ მიდგომას იყენებს. ამდენად, ჯგუფი საკრედიტო რისკის ცვლილებას თვალს არ ადევნებს, არამედ დანაკარგების რეზერვს ანარიცხებს აღიარებს თითოეულ საანგარიშგებო დღეს მსზ არსებობის მანძილზე საფუძველზე. ჯგუფმა შექმნა რეზერვირების მატრიცა, რომელიც ისტორიულ საკრედიტო ზარალის გამოცდილებას ეფუძნება და ისეთი ფორვარდული ფაქტორებით კორექტირდება, რომელიც მსესხებლებისა და ეკონომიკური გარემოს სპეციფიურია. გაზის გაყიდვასთან დაკავშირებული სავაჭრო მოთხოვნები ფასდება ჯგუფურად.

ინდივიდუალურად შეფასებული სავაჭრო მოთხოვნების შემთხვევაში, ჯგუფი აფასებს დეფოლტის პარამეტრის ზღვრული ალბათობის რისკის პარამეტრებს, დეფოლტის შემთხვევაში რისკის მოცულობის პარამეტრს და დეფოლტით გამოწვეული ზარალის პარამეტრს. თუ საბაზო ნიშნულის გამოყენება შეუძლებელია, ჯგუფი მოსალოდნელი ზარალის გამოსათვლელად იყენებს ჯგუფური შეფასების რისკის პარამეტრებს. საბაზო ნიშნულის მიდგომის გამოყენების მიზნებისათვის ერთერთი მთავარი მონაცემია გარე რეიტინგები ან მათი საბაზო ნიშნულები კონტრაგენტის ფინანსური კოეფიციენტების ანალიზის გამოყენებით. ჯგუფი გარე რეიტინგების ხელმისაწვდომობას იკვლევს ღია წყაროების საშუალებით, მათ შორის, საერთაშორისო სარეიტინგო სააგენტოების ვებსაიტებზე, როგორებიცაა „მუდისი“, „ფიჩი“ და „სტანდარდ ენდ ფურზი“. თუ გარე რეიტინგი ხელმისაწვდომი არ არის, ჯგუფი მოიპოვებს კონტრაგენტის ფინანსურ ანგარიშგებებს და საბაზო რეიტინგს ადგენს ფინანსური კოეფიციენტების გამოყენებით, „მუდისის“ ფინანსური კოეფიციენტების კვლევის საშუალებით.

ხელმძღვანელობამ დაასკვნა, რომ საწყისი აღიარებისას შესაბამისი თარიღებში თითოეული სესხის საკრედიტო რისკის დადგენა დიდ ზარალებას და ძალისხმევას მოითხოვს. ჯგუფმა განსაზღვრა სრული მსზ არსებობის მანძილზე, ანუ ის მსზ არსებობის მანძილზე, რომელიც ფინანსური ინსტრუმენტის მთელი არსებობის მანძილზე ყველა შესაძლო დეფოლტის მოვლენით წარმოიშობა (იგივე - მე-2 და მე-3 ეტაპები).

გაცემული სესხები მე-2 ეტაპს ეკუთვნის. დეფოლტის ალბათობის გამოსათვლელად ჯგუფი იყენებს სარეიტინგო სააგენტოების ისტორიულ დეფოლტის ალბათობებს. ჯგუფი სხვა მოთხოვნების მსგავს ანგარიშებს ექსპერტის შეფასებით დადგენილი ზარალის განაკვეთების გამოყენებით. ექსპერტის შეფასების გამოყენება მართებულად ჩაითვა იმის გამო, რომ არ არსებობს ისეთი ისტორიული ინფორმაცია, რომლის მეშვეობით შესაძლებელი იქნებოდა რეზერვების მატრიცის შექმნა. ამოუღებელი თანხების მისაღებად გაუფასურების განაკვეთები მრავლდება შესაბამისი პერიოდის მოთხოვნების ნაშთებზე.

ყველა შემთხვევაში ჯგუფი მიიჩნევს, რომ 30 დღეზე მეტით ვადაგადაცილებული საკონტრაქტო გადახდები წარმოადგენს საკრედიტო რისკის საგრძნობ ზრდას.

ფინანსური აქტივი დეფოლტად ითვლება სახელშეკრულებო გადახდების 90 დღით ვადაგადაცილების შემთხვევაში. თუმცა, ზოგიერთ შემთხვევაში, დეფოლტად შეიძლება აგრეთვე ჩაითვალოს ისეთი ფინანსური აქტივი, რომელზეც, შიდა თუ გარე ინფორმაცია მიუთითებს, რომ ნაკლებ მოსალოდნელი იქნება დარჩენილი სახელშეკრულებო თანხის სრულად მიღება ჯგუფის მიერ ფლობილი კრედიტის გამაძლიერებელი მექანიზმების გაუთვალისწინებლად.

ამოუღებელი (უიმედო) აქტივები ჩამოიწერება შესაბამისი გაუფასურების ზარალის რეზერვის ხარჯზე – ამგვარი თანხები ჩამოიწერება აქტივების დაბრუნების ყველა აუცილებელი პროცედურის დასრულების და ზარალის თანხის განსაზღვრის შემდეგ. მანამდე ჩამოწერილი და შემდგომში ამოღებული თანხები მიეკუთვნება გაუფასურების ზარალის ანგარიშს, მოცემული წლის მოგების ან ზარალის მიხედვით.

ფინანსური ვალდებულებები. ჯგუფის ფინანსური ვალდებულებები მოიცავს სავაჭრო და სხვა გადასახდელებს და ნასესხებ სახსრებს.

სავაჭრო და სხვა გადასახდელები. სავაჭრო და სხვა გადასახდელები თავიდან აღირიცხება რეალური ღირებულებით და შემდეგ ამორტიზირებული ღირებულებით ეფექტური საპროცენტო განაკვეთის მეთოდით. სავაჭრო გადასახდელები აღირიცხულია დღე-ის ჩათვლით.

ნასესხები სახსრები. ნასესხები სახსრები თავიდან აღირიცხება რეალურ ღირებულებას მინუს ტრანზაქციის ხარჯები. რეალური ღირებულება დგინდება საბაზრო განაკვეთით მსგავს ინსტრუმენტზე. პირველადი აღიარების შემდეგ, ნასესხები სახსრები აღირიცხება ამორტიზირებული ღირებულებით ეფექტური საპროცენტო განაკვეთის გამოყენებით, სადაც ყველა სხვაობა თავდაპირველსა და ახლანდელ ღირებულებას შორის აღიარდება იმ პერიოდის მოგება-ზარალის უწყისში საპროცენტო ხარჯად. ისეთი აქტივების შესყიდვასთან, მშენებლობასთან ან წარმოებასთან პირდაპირ დაკავშირებული სესხის აღების ხარჯები, რომელთა გამოყენებისათვის ან გასაყიდად გამზადება (კვალიფიცირებული აქტივები) დიდი დრო სჭირდება, კაპიტალიზდება როგორც ამ აქტივების ხარჯების ნაწილი.

კაპიტალიზაციის დაწყების დღედ ითვლება დღე, როცა (ა) ჯგუფი გაიღებს ხარჯებს კვალიფიციურ აქტივზე; (ბ) ჯგუფი მიიღებს ნასესხები სახსრების ხარჯებს; და (გ) ჯგუფი განახორციელებს იმ საქმიანობას, რომელიც აუცილებელია აქტივის დანიშნულებისამებრ გამოსაყენებლად ან სარეალიზაციოდ მომზადებისთვის.

ნასესხები სახსრების კაპიტალიზაცია გრძელდება იმ დღემდე, როდესაც აქტივები არსებითად მზადაა დანიშნულებისამებრ გამოსაყენებლად ან სარეალიზაციოდ.

ჯგუფი ახორციელებს იმ ნასესხები სახსრების კაპიტალიზაციას, რომელთა თავიდან აცილებაც შესაძლებელი იქნებოდა იმ შემთხვევაში, თუ ჯგუფი კვალიფიციურ აქტივებზე კაპიტალურ დანახარჯებს არ გასწევდა. კაპიტალური აღებული სესხების გაანგარიშება ხორციელდება ჯგუფის საშუალო დაფინანსების ხარჯით (საშუალო შეწონილი საპროცენტო ხარჯი გამოიყენება სათანადო აქტივებზე დანახარჯების მიმართ) გარდა იმ შემთხვევისა, როცა ფინანსური სახსრების სესხად აღება ხდება კვალიფიციური აქტივის მიღების მიზნით. როდესაც ეს მოხდება, კაპიტალიზირდება ნასესხები სახსრების ფაქტობრივად გაღებული ხარჯები, რომლებიდანაც გამოქვითულია ამ ნასესხები სახსრების დროებითი ინვესტიციიდან მიღებული საინვესტიციო შემოსავალი.

გადახდილი ავანსები. გადახდილი ავანსები აღირიცხება თავდაპირველი ღირებულებით გაუფასურების გამოკლებით. გადახდილი ავანსი კლასიფიცირებულია, როგორც გრძელვადიანი, როდესაც გადახდილი ავანსი საკონფლიქტის ან მომსახურებისთვის სავარაუდოდ მიიღება ერთი წლის შემდეგ, ან როდესაც გადახდილი ავანსი დაკავშირებულია აქტივთან, რომელიც თავისთავად კლასიფიცირდება როგორც გრძელვადიანი თავდაპირველი აღიარებისას. აქტივების შეძენისთვის წინასწარ გადახდა გადაეცემა აქტივის

საბალანსო ღირებულებას, მას შემდეგ, რაც ჯგუფმა კონტროლი მოიპოვა აქტივებზე და სავარაუდოა, რომ აქტივთან დაკავშირებული მომავალი ეკონომიკური სარგებელი ჯგუფში შემოვა. სხვა გადახდები ჩამოიწერება მოგება-ზარალში, როდესაც წინასწარ გადახდილი საქონლის ან მომსახურების მიღება ხდება. თუ არსებობს იმის მოლოდინი, რომ წინასწარ გადახდილი საქონელი ან მომსახურება არ მიიღება, გადახდილი ავანსი ღირებულება შემცირდება და შესაბამისი თანხა გატარდება როგორც გაუფასურების ზარალი წლის მოგება-ზარალის უწყისში.

საწესდებო კაპიტალი. საწესდებო კაპიტალის მოცულობა განისაზღვრება ჯგუფის წესდებით. ჯგუფის წესდებებში ცვლილებები შეიძლება განხორციელდეს მხოლოდ ჯგუფის მფლობელის გადაწყვეტილების საფუძველზე. საწესდებო კაპიტალი აღიარებული ჯგუფის კაპიტალში, რადგან ეს არის ის თანხა, რომელიც შემოტანილი იყო ჯგუფის მფლობელის მიერ.

დივიდენდები. დივიდენდები აღირიცხება როგორც ვალდებულება და აკლდება კაპიტალს იმ პერიოდში, როდესაც ისინი გამოაცხადეს და დამტკიცეს. საანგარიშო პერიოდის შემდეგ გამოცხადებული ნებისმიერი დივიდენდები, რაც კონსოლიდირებულ ფინანსურ ანგარიშგებების დამტკიცებამდე მოხდა, უნდა გამჟღავნდეს შემდგომ მოვლენებში.

ვალდებულებების და ჯარიმების რეზერვები. ვალდებულებების და ჯარიმების რეზერვები არის არაფინანსური ვალდებულებები გაურკვეველი დროისა და ოდენობის. ისინი დაირიცხება როდესაც ჯგუფს აქვს სამართლებრივი ან კონსტრუქციული ვალდებულება წარსულიდან გამოწვეული, და სავარაუდოა რომ ეკონომიკური სარგებლის შემცველი რესურსებია საჭირო იმისათვის, რომ დაიფაროს ვალდებულება და საიმედო შეფასების გაკეთებაც შესაძლებელია. თუ ეფექტი არსებითია, რეზერვის ოდენობა განისაზღვრება დისკონტირების გზით, სადაც გამოყენებულია დაბეგვრამდე საპროცენტო განაკვეთი, რომელიც ასახავს ბაზრის შეფასებას ფულის დროით ღირებულებაზე და ასევე იმ რისკებს რაც დაკავშირებულია მასთან.

შემოსავლის აღიარება. გაზისა და ელექტროენერგიის რეალიზაციისგან მიღებული შემოსავალი აღიარებულია მომხმარებლების მიერ გამოყენებული გაზომილი რაოდენობის მიხედვით.

გარანტირებული სიმძლავრის საფასური თბილსრესის თბოელექტროსადგურისთვის აღიარებულია დღეები რაოდენობის მიხედვით, რა დროსაც ელექტროსადგურს შეუძლია მიაწოდოს ელექტროენერგია მისი დადგმული სიმძლავრის შესაბამისად. დღიური ტარიფი დგინდება საქართველოს ენერგეტიკისა და წყალმომარაგების მარეგულირებელი ეროვნული კომისიის მიერ (სემეკი). შემოსავალი ნაჩვენებია დღ-ისა და ფასდაკლებების გარეშე.

შემოსავალი იზომება როგორც გაყიდვის შედეგად მიღებული აქტივის რეალური ღირებულება. როდესაც ბარტერულ შეთანხმებაში საიმედოდ ვერ დგინდება მიღებული აქტივის ღირებულება, შემოსავალი აღიარდება იმ აქტივების ან სერვისის ღირებულებით, რომელიც ჯგუფმა გასცა ან გაუწია.

ჯგუფი გაზის გაყიდვასთან დაკავშირებულ შესრულების ვალდებულებას აღიარებს დროის ერთ მომენტში, რადგან არსებობს შესრულების მხოლოდ ერთი ვალდებულება.

ბარტერული გარიგებები და ურთიერთჩათვლები. გაყიდვებისა და შესყიდვების ნაწილზე ანგარიშსწორება ხორციელდება ურთიერთჩათვლის, გაცვლის (ბარტერი) ან უნაღდო ანგარიშსწორების გზით. ამ გარიგებებს ჩვეულებრივ აქვთ შემდეგი ფორმები: პირდაპირი ანგარიშსწორება საბოლოო კლიენტისგან განსხვავებული საქონლით და მომსახურებით (ბარტერი), მხარეთა მიერ ერთმანეთისათვის ბალანსების გაუქმება ან უნაღდო ანგარიშსწორება რამდენიმე საწარმოს მონაწილეობით.

გაყიდვებისა და შესყიდვების აღიარება, რომლებზე ანგარიშსწორებაც მოსალოდნელია ურთიერთანგარიშსწორების, ბარტერის ან სხვა უნაღდო ანგარიშსწორების გზით, ხორციელდება უნაღდო ანგარიშსწორებისას მისაღები ან გადასახდელი რეალური ღირებულების მენეჯმენტისეული გაანგარიშების საფუძველზე. რეალური ღირებულება განისაზღვრება დაკვირვებადი საბაზრო იფორმაციის გათვალისწინებით.

ფინანსური შემოსავალი და ხარჯები. ფინანსური შემოსავალი და ხარჯები შედგება ნასესხებ სახსრებზე დარიცხული საპროცენტო ხარჯისგან, ნასესხებ სახსრებზე მიღებული საპროცენტო შემოსავლისგან, საბანკო დეპოზიტებზე დარიცხული საპროცენტო შემოსავლებისგან და სავალუტო მოგებისგან და ზარალისგან, რომელიც ეხება სესხებს ან ფულსა და ფულის ექვივალენტებს.

თანამშრომლების სარგებელი. ხელფასები, გადახდილი წლიური შვებულება, ბონუსები და არაფულადი სარგებელი დარიცხული წლის განმავლობაში, რომელშიც ასოცირებული მომსახურება გაწეულია ჯგუფის თანამშრომლების მიერ. ჯგუფს არ აქვს კანონიერი ან კონსტრუქციული ვალდებულება, რომ გასცეს პენსიები ან მსგავსი სარგებელი. 2019 წლის 1 იანვრიდან მოყოლებული, ჯგუფს ექნება სამართლებრივი ვალდებულება, გააკეთოს თანამშრომელთა მთლიანი ხელფასებისა და ბენეფიტების 2%-ის ოდენობის საპენსიო შენატანები.

დაბალანსება. ფინანსური აქტივები და ვალდებულებები დაბალანსდება და წმინდა თანხა აღირიცხება ფინანსური მდგომარეობის ანგარიშში მხოლოდ მაშინ, როდესაც არსებობს იურიდიულად განხორციელებადი უფლება აღიარებული თანხების ჩათვლაზე, და არსებობს ან ნეტო საფუძველზე დარეგულირების ან აქტივის რეალიზაციის და ვალდებულების დაფარვის ერთდროულად განხორციელების განზრახვა.

3. კრიტიკული სააღრიცხვო შეფასებები და შეფასების განუსაზღვრელობის ძირითადი წყაროები

ჯგუფი აკეთებს შეფასებებს და ვარაუდებს, რაც გავლენას ახდენს კონსოლიდირებულ ანგარიშგებაში წარდგენილ ციფრებსა და მომავალი საანგარიშგებო პერიოდის აქტივებისა და ვალდებულებების საბალანსო ღირებულებაზე. შეფასებებისა და ვარაუდების გადახედვა ხდება მუდმივად და თავის მხრივ თითოეული მათგანი დაფუძნებულია მენეჯმენტის გამოცდილებასა და სხვა ფაქტორებზე, მათ შორის მომავალი მოვლენების მოხდენის მოლოდინზე რომელთა წარმოქმნის ალბათობა მოცემული გარემოებების ქვეშ მიიჩნევა ლოგიკურად.

შეფასებების გარდა, მენეჯმენტი ასევე აკეთებს განსაზღვრებებს სააღრიცხვო პოლიტიკის გამოყენებისას. განსაზღვრებები ახდენენ ყველაზე მნიშვნელოვან გავლენას კონსოლიდირებულ ფინანსურ ანგარიშგებაში წარდგენილ ციფრებზე, ხოლო შეფასებებს შეუძლიათ მნიშვნელოვნად შეცვალონ აქტივებისა და ვალდებულებების საბალანსო ღირებულება.

შვილობილების კონსოლიდაცია. ჯგუფის მენეჯმენტმა გამოიყენა განსაზღვრებები იმ საწარმოებისთვის რომელთა წილის მფლობელობაც წარმოადგენს აქციების 50% (იხ. შენიშვნა 1). ჯგუფს აქვს უფლება დირექტორების დანიშვნისა და განთავისუფლების, ასევე ახორციელებს რელევანტური ფინანსური ოპერაციებისა და საოპერაციო აქტივობების მართვას ვინაიდან როგორც ჯგუფის მენეჯმენტის წარმომადგენელი სარგებლობს დირექტორის უფლებამოსილებით. შესაბამისად, ჯგუფის მენეჯმენტი მიიჩნევს რომ ჯგუფი ეფექტურად მართავს დაქვემდებარებულ საწარმოებს და აქვს მნიშვნელოვანი კონტროლი მათზე, რის გამოც ჯგუფმა სრულად მოახდინა ასეთი საწარმოების კონსოლიდირება კონსოლიდირებულ ფინანსურ ანგარიშგებაში.

მეკავშირე მხარეებთან განხორციელებული ტრანზაქციების საწყისი აღიარება. ბიზნესი ჩვეული საქმიანობისას ახორციელებს ტრანზაქციებს მეკავშირე მხარეებთან. ბასს 39 მოითხოვს ფინანსური ინსტრუმენტების საწყისი აღიარებას საბაზრო ფასით. როდესაც არ არსებობს აქტიური ბაზარი აქტივისთვის, მენეჯმენტი იყენებს განსაზღვრებებს იმის დადგენაში განხორციელდა თუ არა ტრანზაქცია საბაზრო საპროცენტო განაკვეთით. განსაზღვრისას მენეჯმენტი ეყრდნობა არამეკავშირე მხარესთან განხორციელებული მსგავსი ტრანზაქციების ღირებულებას და ეფექტური საპროცენტო განაკვეთის ანალიზს. მეკავშირე მხარეებთან არსებული ნაშთების პირობების და გარემოებები გამჟღავნებულია 25-ე შენიშვნაში.

ძირითადი საშუალებების სარგებლიანობის ვადა. ძირითადი საშუალებების სარგებლიანობის ვადის განსაზღვრა სუბიექტურია და დამოკიდებულია ასეთ აქტივებთან დაკავშირებულ გამოცდილებაზე. აქტივისთვის დამახასიათებელი მომავალი ეკონომიკური სარგებლიანობა ძირითადად გამოყენებისას მოიხმარება. აქტივის ღირებულების შემცირება ხმარებისას სხვა ფაქტორებზე შეიძლება გამოიწვიოს. მენეჯმენტი აფასებს დარჩენილ სარგებლიანობის ვადას ახლანდელი ტექნიკური მდგომარეობის და აქტივებიდან სარგებლის მიღების სავარაუდო პერიოდის მიხედვით. შეფასებისას ხდება შემდეგი ძირითადი ფაქტორების გათვალისწინება: (ა) აქტივების მოსალოდნელი გამოყენება; (ბ) მოსალოდნელი ფიზიკური ცვეთა, რომელიც საოპერაციო ფაქტორებსა და რემონტის პროგრამაზეა დამოკიდებული; და (გ) ტექნიკური და კომერციული მომველება, რომელიც საბაზრო პირობების ცვლილებით არის განპირობებული.

საინვესტიციო ქონების შეფასება. საინვესტიციო ქონება ფასდება რეალური ღირებულებით დამოუკიდებელი შემფასებლის მიერ გაკეთებული რეკორტის საფუძველზე.

ჯგუფის საინვესტიციო ქონების შეფასების რეპორტების მომზადების პროცესში შესადარისი ფასების გათვალისწინებისას გარე შემფასებელმა გამოიყენა აუქციონით გაყიდვის ტრანზაქციები. საინვესტიციო ქონების თითოეული შემთხვევისათვის გამოვლინდა მსგავსი სამი ტრანზაქცია ბაზარზე. რადგან შესადარი აქტივები მაინც განსხვავდებოდა ჯგუფის აქტივებისგან, მოხდა ფასის დაკორექტირება მდებარეობის, მდგომარეობის, ზომის, მისადგომობის, ასაკისა და გამოყენებულთან მოლაპარაკებაში შესაძლო ფასდათმობების გათვალისწინებით. კვადრატული მეტრის ამგვარად განსაზღვრული შესადარისი ფასები შემდეგ გამრავლდა შესაფასებელი ქონების ფართობზე და მიღებული იქნა საინვესტიციო ქონების შეფასებული ღირებულება.

შემოსავლის კაპიტალიზაციის მიდგომის, კერძოდ, დისკონტირებული ფულადი ნაკადების ანალიზის შემთხვევაში, შემფასებელმა ყურადღებით შეაფასა ფულად ნაკადებსა და კაპიტალის საშუალო შეწონილ ღირებულებაში გამოყენებული დაშვებები.

მენეჯმენტი გაეცნო შემფასებელთა მიდგომას შესადარისი ქონების შერჩევისა და კვოტირებული საბაზრო ფასების, ფულადი ნაკადებისა და კაპიტალის საშუალო შეწონილი ღირებულების კორექტირების პრინციპების საკითხში და დაადასტურა, რომ არჩეული მიდგომა და მიღებული დასკვნები მოცემული ვითარების შესაბამისი იყო.

გადასახადები. საქართველოს საგადასახადო კანონმდებლობაში არსებობს ისეთი მუხლები, რომელთა ინტერპრეტაცია სხვადასხვაგვარადაა შესაძლებელი. გარდა ამისა, კანონმდებლობის მენეჯმენტისეული შეფასება საგადასახადო ორგანოების შეფასებისგან შეიძლება განსხვავდებოდეს და ამან გამოიწვიოს საგადასახადო ორგანოთა მიერ ტრანზაქციების ექვექვე დაყენება, რის გამოც ჯგუფს შეიძლება დაერიცხოს დამატებითი გადასახადები, ჯარიმები და საურავები. ჯგუფის ხელმძღვანელობა მიიჩნევს, რომ მათ გადაიხადეს საგადასახადო კანონით მოთხოვნილი გადასახადები და რომ დამატებითი რეზერვების შექმნა კონსოლიდირებულ ფინანსურ ანგარიშგებაში არ არის საჭირო. საგადასახადო ორგანოებს ჯგუფის საგადასახადო შემოწმება შეუძლიათ სამი წლის განმავლობაში.

მოსალოდნელი საკრედიტო ზარალი. ჯგუფი მოსალოდნელ საკრედიტო ზარალს ქმნის იმ შეფასებული ზარალის აღსარიცხად, რაც წარმოიშობა კლიენტების მხრიდან სათანადო გადახდების განუხორციელებლობისგან ან მომწოდებლების მხრიდან შეთანხმებული საქონლის ან მომსახურების მოუწოდებლობისგან. მოსალოდნელი საკრედიტო ზარალის დონის შეფასებისას მენეჯმენტი მხედველობაში იღებს ზოგად ეკონომიკურ ვითარებას, მოთხოვნებისა და გადახდილი ავანსების ვადას, ჩამოწერების ისტორიულ გამოცდილებას, კლიენტებისა და მომწოდებლების კრედიტუნარიანობასა და გადახდის პირობების ცვლილებას. ეკონომიკის, დარგის თუ კონკრეტული კლიენტისა და მომწოდებლის გარემოებების ცვლილებამ შეიძლება გამოიწვიოს კონსოლიდირებულ ფინანსურ ანგარიშგებაში ასახული მოსალოდნელი საკრედიტო ზარალის კორექტირების აუცილებლობა.

დაუმთავრებელ მშენებლობად კვალიფიცირებული აქტივების გაუფასურების შეფასება. 2018 და 2017 წლების 31 დეკემბრის მდგომარეობით, დაუმთავრებელ მშენებლობაში შევიდა: სხვა მიწა, შენობა-ნაგებობები, მშენებლობები, ტურბო-აგრეგატები, ტრანსფორმატორები, გენერატორები და სხვა აქტივები, 153,137 ათასი და 150,638 ათასი ლარის ღირებულებით, შესაბამისად. აქტივები დაკავშირებულია გარდაბნის მუნიციპალიტეტში 150-300 მეგავატი სიმძლავრის ქვანახშირის თბოელექტროსადგურის მშენებლობასთან (შენიშვნა #6).

მენეჯმენტმა შეფასება ჩაატარა მომავალი ფულადი ნაკადების წმინდა მიმდინარე ღირებულების საფუძველზე, რომლის მიხედვით, საბოლოო ღირებულება გამოთვალა იქნა გადასახადამდე ბაზისით, მოსალოდნელი ადგილობრივი დერეგულირებული გაყიდვებისა (236,359,200 კვტ/სთ) და 15 წლის შემდეგ ადგილობრივი დერეგულირებული გაყიდვების მოცულობის (1,219,159,200 კვტ/სთ), ერთი მხრივ, და ადგილობრივი დერეგულირებული გასაყიდი ტარიფის საპროგნოზო ფასების (6 აშშდ/კვტ/სთ, ყოველ წელს 2%-იანი ზრდით), მეორე მხრივ, გადამრავლებით.

მენეჯმენტის მიერ ზემოაღნიშნული დაშვებების საფუძველზე დადგენილი გამოყენებული ღირებულება აქტივების საბალანსო ღირებულებას 60%-ით აღემატებოდა.

დაუმთავრებელ მშენებლობად კვალიფიცირებული აქტივების გაუფასურების ტესტში მნიშვნელოვანი დაშვებები კეთდება, კერძოდ, ადგილობრივი დერეგულირებული გაყიდვების ტარიფი, დერეგულირებულ ბაზარზე გამოყენებული სიმძლავრე და 15 წლის შემდეგ ადგილობრივი დერეგულირებული გაყიდვების მოცულობა. მგრძნობელობის ანალიზი (იხილეთ ქვემოთ) გაკეთდა საანგარიშებო პერიოდის ბოლოს

აღნიშნულ დაშვებებში გონივრულად დასაშვები ცვლილებებისა და ყველა სხვა დაშვების მუდმივობის გათვალისწინებით.

- ადგილობრივი დერეგულირებული გაყიდვების ტარიფის დაახლოებით 16%-ით შემცირება გამოიწვევდა დაუმთავრებელ მშენებლობად კლასიფიცირებული აქტივების გაუფასურებას;
- დერეგულირებულ ბაზარზე გამოყენების მოცულობის სიმძლავრისა და საბოლოო ღირებულების გამოსაანგარიშებელი 15 წლის შემდგომი ადგილობრივი დერეგულირებული გაყიდვების მოცულობის დაახლოებით 25%-ით შემცირება გამოიწვევდა მიმდინარე მშენებლობად კლასიფიცირებული აქტივების გაუფასურებას.

ზემოთ მოცემული მგრძნობელობის ანალიზი შეიძლება სათანადოდ ვერ ასახავდეს პროექტის გამოყენებული ღირებულების რეალურ ცვლილებას, რადგან, მენეჯმენტის აზრით, ნაკლებ სავარაუდოა, დაშვებები ერთმანეთისგან დამოუკიდებლად შეიცვალოს მათი პოტენციური კორელაციურობის გამო.

4. ახალი და შესწორებული ფინანსური აღრიცხვის საერთაშორისო სტანდარტებისა (ფასს) ინტერპრეტაციების გამოყენება

2018 წელს შემდეგი ახალი და შესწორებული სტანდარტები და ინტერპრეტაციები იქნა გამოყენებული:

- ფასს 9 - ფინანსური ინსტრუმენტები;
- ფასს 15 - შემოსავალი კლიენტებთან გაფორმებული ხელშეკრულებებიდან (და შესაბამისი განმარტებები);
- ფასს 2 (შესწორება) - აქციებზე დაფუძნებული გადახდის ტრანზაქციების კლასიფიკაცია და შეფასება;
- ბასს 40 (შესწორება) - საინვესტიციო ქონების გადაცემა;
- ფასს სტანდარტების წლიური გაუმჯობესების 2014-2016 ციკლი;
- შესწორება ბასს 28 - ინვესტიციები ასოცირებულ პირებსა და ერთობლივ საწარმოებში;
- ფასს 22 - სავალუტო ოპერაციები და საავანსო ანაზღაურება

ჯგუფმა ფასს 15 და ფასს 9 პირველად გამოიყენა. ახალი სტანდარტების გამოყენებით გამოწვეული ცვლილებების ეფექტი და შინაარსი აღწერილია ქვემოთ.

ფასს 9 - ფინანსური ინსტრუმენტები

ფასს 9 „ფინანსური ინსტრუმენტები“ ანაცვლებს ბასს 39 „ფინანსური ინსტრუმენტები: აღიარება და შეფასება“ 2018 წლის 1 იანვრის შემდეგ დაწყებული წლიური პერიოდებისათვის და აერთიანებს ფინანსური ინსტრუმენტების აღრიცხვის სამივე ასპექტს: კლასიფიკაცია და შეფასება; გაუფასურება; და ჰეჯირების აღრიცხვა.

ჯგუფმა ფასს 9 პროსპექტიულად გამოიყენა, საწყისი გამოყენების თარიღით - 2018 წლის 1 იანვარი. აღნიშნული სტანდარტის გამოყენებას ჯგუფის ფინანსურ ანგარიშგებაზე მნიშვნელოვანი ეფექტი არ ჰქონია.

ფასს 9-ის გამოყენების შედეგად შეიცვალა ფინანსურ აქტივებზე გაუფასურების დანაკარგების აღრიცხვის წესი, რადგან ბასს 39-ის გაწეული ზარალის მიდგომა ჩანაცვლდა ფორვარდული მოსალოდნელი საკრედიტო ზარალის (მსზ) მიდგომით. ფასს 9-ის თანახმად, ჯგუფი ვალდებულია, მსზ-ის რეზერვი აღიაროს ყველა სავალუტო ინსტრუმენტზე, რომელიც რეალური ღირებულებით არ არის აღრიცხული, მოგება-ზარალში და სახელშეკრულებო აქტივებში.

შემდეგი ცხრილი უჩვენებს ჯგუფის ფინანსური აქტივებისა და ფინანსური ვალდებულებების შეფასების თავდაპირველ, ბასს 39-ის შესაბამის კატეგორიებს და ახალ, ფასს 9-ის შესაბამის შეფასების კატეგორიებს 2018 წლის 1 იანვრის მდგომარეობით:

შპს. საქართველოს საერთაშორისო ენერგეტიკული კორპორაცია

ახსნა-განმარტებითი შენიშვნები ფინანსურ უწყისებზე
2018 წლის 31 დეკემბერს დამთავრებული წლისთვის (გაგრძელება)

(ათასი ქართული ლარი)	ძველი კლასიფიკაცია ბასს 39	ახალი კლასიფიკაცია ფასს 9	ძველი საბალანსო ღირებულება ბასს 39	ახალი საბალანსო ღირებულება ფასს 9
ფული და ფულის ექვივალენტები	სესხები და მოთხოვნები	ამორტიზებული ღირებულება	2,652	2,652
სავაჭრო და სხვა მოთხოვნები	სესხები და მოთხოვნები	ამორტიზებული ღირებულება	19,983	19,983
გაცემული სესხები	სესხები და მოთხოვნები	ამორტიზებული ღირებულება	29,159	29,159
სულ ფინანსური აქტივები			51,794	51,794
სავაჭრო და სხვა გადასახდელი	ამორტიზებული ღირებულება	ამორტიზებული ღირებულება	21,479	21,479
ნასესხები სახსრები	ამორტიზებული ღირებულება	ამორტიზებული ღირებულება	97,982	97,982
სულ ფინანსური ვალდებულებები			119,461	119,461
წმინდა ფინანსური ვალდებულებები			67,667	67,667
2018 წლის 1 იანვარს ფასს 9-ის გამოყენების ეფექტი			-	-

ფასს 15 - შემოსავალი კლიენტებთან გაფორმებული ხელშეკრულებებიდან

ფასს 15 ანაცვლებს შემდეგ სტანდარტებს: ბასს 18 – შემოსავლები, ბასს 11 – სამშენებლო კონტრაქტები და მათთან დაკავშირებულ ინტერპრეტაციებს და გარკვეული შეზღუდვებით, ვრცელდება ყველა შემოსავალზე, რომელიც კლიენტებთან გაფორმებული ხელშეკრულებებიდან მიიღება. სტანდარტი გვთავაზობს კლიენტებთან გაფორმებული ხელშეკრულებებიდან მიღებული შემოსავლის აღიარების ხუთეტაპიან მოდელს და მოითხოვს, რომ შემოსავლის აღიარება მოხდეს იმ ოდენობით, რომელშიც ასახულია კლიენტისათვის საქონლის ან მომსახურების სანაცვლოდ მოსალოდნელი ანაზღაურების ოდენობა.

ფასს 15 კომპანიებს ავალდებულებს, გამოიყენონ დასკვნებზე დაფუძნებული შეფასება და კლიენტებთან გაფორმებულ ხელშეკრულებებზე მოდელის თითოეული ზომის გამოყენებისას მხედველობაში მიიღონ ყველა შესაბამისი ფაქტი და გარემოება. სტანდარტი ასევე განმარტავს, თუ როგორ უნდა მოხდეს კონტრაქტის მოპოვების ზედნადები ხარჯებისა და მისი შესრულების პირდაპირი ხარჯების აღრიცხვა. გარდა ამისა, სტანდარტი ვრცელ განმარტებებსაც მოითხოვს.

ჯგუფმა ფასს 15 2018 წლის 1 იანვრიდან მოდიფიცირებული რეტროსპექტიული მეთოდით მიიღო. ამ სტანდარტის გამოყენებას ჯგუფის ფინანსურ მდგომარეობაზე ან/და ფინანსურ შედეგებზე მნიშვნელოვანი ზეგავლენა არ ჰქონია.

ჯგუფი არ იყენებს შემდეგ ახალ და რედაქტირებულ, გამოქვეყნებულ მაგრამ ძალაში ჯერ არშესულ ფასს-ებს:

- ფასს 16 - იჯარა1;
- ფასს 17 - სადაზღვევო კონტრაქტები2;
- შესწორებები ფასს 9 - წინასწარი გადახდის მახასიათებლები უარყოფითი ანაზღაურებით1;
- შესწორებები ბასს 28 - გრძელვადიანი წილები ასოცირებულ პირებსა და ერთობლივ საწარმოებში3;
- ფასს-ების წლიური რედაქტირების 2015-2017 წწ. ციკლი1;
- შესწორებები ბასს 19 - თანამშრომელთა ბენეფიტები3;
- ფასიკ 23 - მოგების გადასახადის დამუშავებასთან დაკავშირებული განუსაზღვრელობა4;
- ფასს 10 - კონსოლიდირებული ფინანსური ანგარიშგება და ბასს 28 (შესწორებები)5.

1. ძალაშია 2019 წ. 1 იანვარს ან მის შემდეგ დაწყებული წლიური პერიოდებისათვის, ვადამდელი გამოყენება დაშვებულია.

2. ძალაშია 2021 წ. 1 იანვარს ან მის შემდეგ დაწყებული წლიური პერიოდებისათვის, ვადამდელი გამოყენება დაშვებულია.

3. ძალაშია 2019 წ. 1 იანვარს ან მის შემდეგ დაწყებული წლიური პერიოდებისათვის რეტროსპექტიულად, ვადამდელი გამოყენება დაშვებულია;
4. ძალაშია 2019 წ. 1 იანვარს ან მის შემდეგ დაწყებული წლიური პერიოდებისათვის, ან მთლიანად რეტროსპექტიული გამოყენებით ან მოდიფიცირებული რეტროსპექტიული გამოყენებით, ჯამური ინფორმაციის რეტროსპექტიულად ან პროსპექტიულად გადაფასების გარეშე;
5. სტანდარტების საბჭოს ძალაში შესვლის თარიღი ჯერ არ დაუდგენია; თუმცა, შესწორებათა ვადამდელი გამოყენება ნებადართულია.

ფასს 16 - იჯარა

ფასს 16-ში მოცემულია საიჯარო გარიგებების გამოვლენისა და იჯარის ხელშეკრულების ორივე მხარის აღრიცხვიანობის პრინციპები. ძალაში შესვლისას, 2019 წლის 1 იანვარს ან მის შემდეგ დაწყებულ წლიურ პერიოდებში ეს სტანდარტი ჩაანაცვლებს იჯარის შესახებ ამჟამად მოქმედ პრინციპებს, მათ შორის ბასს 17-სა და მასთან დაკავშირებულ ინტერპრეტაციებს. ჯგუფისათვის ფასს 16-ის საწყისი ამოქმედების თარიღია 2019 წლის 1 იანვარი. ჯგუფმა გადაწყვიტა, ფასს 16 გამოიყენოს მოდიფიცირებული რეტროსპექტიული მიდგომით, ფასს 16:C5(b) შესაბამისად. ამდენად, ჯგუფი შესაძლო ინფორმაციას არ გადააფასებს და გამოიყენებს ფასს 16-ზე გადასვლის პრაქტიკულ შედეგს, რომლის მიხედვით იმის გადაფასება, არის თუ არა კონტრაქტი იჯარა ან მოიცავს თუ არა იგი იჯარას, არ ხდება.

ფასს 16-ში საიჯარო და მომსახურების კონტრაქტები ერთმანეთისგან განსხვავდება იმის მიხედვით, აკონტროლებს თუ არა იდენტიფიცირებულ აქტივს კლიენტი. საოპერაციო იჯარის (არასაბალანსო) და ფინანსური იჯარის (საბალანსო) განსხვავებები უქმდება და ნაცვლდება მოდელით, რომლის მიხედვით გამოყენების უფლების მატარებელი აქტივი და შესაბამისი ვალდებულება, ყველა სახის იჯარის შემთხვევაში, უნდა აღიაროს იჯარის მიმღებმა (ანუ ყველა საბალანსო იჯარისა). აღნიშნული არ ეხება დაბალღირებულებიანი აქტივების იჯარებსა და მოკლევადიან იჯარებს.

გამოყენების უფლების მატარებელი აქტივი თავდაპირველად აისახება თვითღირებულებით, შემდგომში კი (გამონაკლისების გათვალისწინებით) თვითღირებულებისა და დაგროვილი ცვეთისა და გაუფასურების ზარალის სხვაობით, რომელიც საიჯარო ვალდებულების ნებისმიერი გადაფასებისას კორექტირდება. საიჯარო ვალდებულება თავდაპირველად აისახება აღიარების დღეს გადაუხდელი საიჯარო გადახდების მიმდინარე ღირებულებით. ამის შემდგომ საიჯარო ვალდებულება კორექტირდება პროცენტისა და საიჯარო გადახდების ოდენობით, აგრეთვე, სხვა ფაქტორთა შორის, იჯარის ცვლილების გათვალისწინებით. გარდა ამისა, ცვლილება ეხება ფულადი ნაკადების კლასიფიკაციას, რადგან ბასს 17-ით გათვალისწინებული საოპერაციო იჯარის გადახდები საოპერაციო ფულად სახსრებში აისახება; მეორე მხრივ, ფასს 16-ის მოდელით, საიჯარო გადახდები იყოფა ძირითად და პროცენტის ნაწილებად და, შესაბამისად, შედის ფინანსური და საოპერაციო ფულადი ნაკადების გაანგარიშებაში.

იჯარის მიმღების მხარეს არსებული აღრიცხვისგან განსხვავებით, ფასს 16-ში იჯარის გამცემის მხრიდან აღრიცხვიანობის პრინციპები ბასს 17-თან შედარებით დიდწილად იგივეა. აქაც იჯარის გამცემი მოვალეა, იჯარა ან საოპერაციო იჯარად ჩათვალოს ან ფინანსურ იჯარად.

გარდა ამისა, ფასს 16 მასშტაბურ განმარტებებსაც მოითხოვს.

ჯგუფმა დაასრულა კონსოლიდირებულ ფინანსურ ანგარიშგებაზე სტანდარტის პოტენციური ზემოქმედების საწყისი შეფასება, მაგრამ დეტალური შეფასება ჯერ არ დაუსრულებია. პირველად ამოქმედების პერიოდში ფასს 16-ის რეალური ზეგავლენა კონსოლიდირებულ ფინანსურ ანგარიშგებაზე დამოკიდებული იქნება მომავალ ეკონომიკურ გარემოებებზე, ჯგუფის იჯარების პორტფელის განვითარებაზე, ჯგუფის შეფასებაზე, გადაწყვეტს თუ არა იჯარის განახლების ოფციების, პრაქტიკული შედეგებისა და აღიარების გამონაკლისების გამოყენებას.

ჯგუფმა უნდა აღიაროს ფილიალისა და საოფისე ფართების საოპერაციო ლიზინგიდან წარმოშობილი ახალი აქტივები და ვალდებულებები. აღნიშნულ იჯარებთან დაკავშირებული ხარჯების ბუნება ახლა შეიცვლება, რადგან ფასს 16 წრფივ საოპერაციო იჯარის ხარჯს ანაცვლებს ცვეთის ხარჯით, რომელიც გამოყენების უფლების მატარებელ აქტივებსა და საიჯარო ვალდებულებებზე საპროცენტო ხარჯზე ვრცელდება.

აქამდე ჯგუფი საოპერაციო იჯარის ხარჯს წრფივად აღიარებდა მთელი იჯარის განმავლობაში და აქტივებსა და ვალდებულებებს აღიარებდა მხოლოდ მაშინ, თუ არსებობდა დროითი სხვაობა რეალურ საიჯარო გადახდებსა და აღიარებულ ხარჯებს შორის.

ჯგუფი ფასს 16-ის პირველად გამოყენებას აპირებს 2019 წლის 1 იანვარს, მოდიფიცირებული რეტროსპექტიული მიდგომით. ამდენად, ფასს 16-ის გამოყენების კუმულატიური ეფექტი აღიარდება როგორც 2019 წლის 1 იანვრის გაუნაწილებელი მოგების საწყისი ნაშთის კორექტირება, შესაძარი ინფორმაციის გადაფასების გარეშე.

ჯგუფის მენეჯმენტის აზრით, ფასს 16-ის გამოყენება არ იქონიებს მნიშვნელოვან ზეგავლენას ჯგუფის კონსოლიდირებულ ფინანსურ ანგარიშგებაში ნაჩვენებ თანხებზე.

შესწორება ფასს 9 - წინასწარი გადახდა უარყოფითი ანაზღაურების მახასიათებლებით

ფასს 9-ის შესწორება განმარტავს, რომ იმის დასადგენად, აკმაყოფილებს თუ არა წინასწარი გადახდის მახასიათებელი SPPI პირობას, მხარეს, რომელიც ამ ოფციას გამოიყენებს, შეუძლია სათანადო ანაზღაურება წინასწარ გადაიხადოს ან მიიღოს წინასწარი გადახდის მიზეზის მიუხედავად. სხვა სიტყვებით, წინასწარი გადახდის მახასიათებლებმა უარყოფითი ანაზღაურებით SPPI ტესტი შეიძლება გაიაროს კიდევ.

ჯგუფის ხელმძღვანელობა არ ელის, რომ ფასს 9-ის შესწორების გამოყენება საგრძნობ ზეგავლენას იქონიებს ჯგუფის ფინანსურ ანგარიშგებაზე.

ფასს-ების წლიური რედაქტირების 2015-2017 წწ. ციკლი

ფასს-ების წლიური რედაქტირების 2015-2018 წწ. ციკლი მოიცავს რამდენიმე სტანდარტის შესწორებას: ფასს 3 - „ბიზნეს კომბინაციები“, ფასს 11 - „ერთობლივი გარიგებები“, ბასს 12 - „მოგების გადასახადები“ და ბასს 23 - „სესხის აღების ხარჯები“.

შესწორება სტანდარტში ბასს 12 განმარტავს, რომ ჯგუფმა დივიდენდებზე მოგების გადასახადის ეფექტი უნდა ასახოს მოგება-ზარალში, სხვა სრულ შემოსავალში ან კაპიტალში იმის მიხედვით, თუ თავიდან სად აისახა გასანაწილებელი მოგების მომტანი ტრანზაქციები, თანაც იმის მიუხედავად, ერიცხება თუ არა განაწილებულ და გაუნაწილებელ მოგებას სხვადასხვა საგადასახადო განაკვეთი.

ბასს 23-ის შესწორება განმარტავს, რომ თუ შესაბამისი აქტივის გამოსაყენებლად ან გასაყიდად გამზადების შემდეგ დასაფარი დარჩა ნასესხები სახსრების რაიმე ნაწილი, ნასესხებ სახსრებზე კაპიტალიზაციის კოეფიციენტის გამოთვლის პროცესში ეს სესხი უნდა შევიდეს იმ თანხებში, რომლებსაც ჯგუფი ზოგადად სესხულობს.

ფასს 3-ის შესწორება განმარტავს, რომ თუ ჯგუფმა კონტროლი დაამყარა ისეთ ბიზნესზე, რომელიც ერთობლივ საქმიანობას წარმოადგენს, მან ეტაპობრივად განხორციელებული ბიზნეს-კომბინაციის შემთხვევაში უნდა გამოიყენოს სხვადასხვა მოთხოვნა, მათ შორის, ერთობლივ ოპერაციაში მანამდე ფლობილი წილი უნდა გადაფასოს სამართლიანი ღირებულებით. მანამდე ფლობილი ღირებულება მოიცავს ნებისმიერ უდიარებელ აქტივებს, ვალდებულებებსა და გუდვილს, რომლებიც ერთობლივ ოპერაციასთან არის დაკავშირებული.

ფასს 11-ის შესწორება განმარტავს, რომ თუ ჯგუფი მონაწილეობს, მაგრამ არ აქვს კონტროლი ერთობლივ ოპერაციაზე, რომელიც თავისთავად წარმოადგენს ბიზნესს, და მან კონტროლი მოიპოვა ამ ერთობლივ ოპერაციაზე, ჯგუფი არ გადააფასებს მანამდე ფლობილ წილს ერთობლივ ოპერაციაში.

ყველა შესწორება ძალაშია 2019 წლის 1 იანვარს ან მას შემდეგ დაწყებული წლიური პერიოდებისათვის და ჩვეულებრივ მოითხოვს პროსპექტიულ გამოყენებას. ვადამდელი გამოყენება ნებადართულია.

ჯგუფის ხელმძღვანელობა არ ვარაუდობს, რომ ამ შესწორებათა გამოყენება არსებით ზეგავლენას იქონიებს ჯგუფის ფინანსურ ანგარიშგებაზე.

ფასს 23 - მოგების გადასახადის დამუშავებასთან დაკავშირებული განუსაზღვრელობა

ფასს 23 განმარტავს, თუ როგორ უნდა დაადგინოს ჯგუფმა ბუღალტრული საგადასახადო პოზიცია, როდესაც არსებობს მოგების გადასახადთან დაკავშირებული განუსაზღვრელობა. ინტერპრეტაცია ჯგუფს ავალდებულებს, რომ მან:

- დაადგინოს, არასარწმუნო საგადასახადო პოზიციები ინდივიდუალურად ფასდება თუ ჯგუფურად;
- დაადასტუროს, რამდენად სავარაუდოა, საგადასახადო ორგანო დაეთანხმოს ჯგუფის მიერ მოგების გადასახადის დეკლარაციებში გამოყენებული ან შემოთავაზებული არასარწმუნო საგადასახადო დამუშავების ფორმას:
 - თანხმობის შემთხვევაში, ჯგუფმა ბუღალტრული საგადასახადო პოზიცია დაადგინოს მოგების გადასახადის დეკლარაციებში გამოყენებული ან ნავარაუდევ ბუღალტრული დამუშავების შესაბამისად.
 - უარის შემთხვევაში, ჯგუფმა განუსაზღვრელობის ეფექტი უნდა ასახოს ბუღალტრული საგადასახადო პოზიციის დადგენაში.

ჯგუფის ხელმძღვანელობა არ ვარაუდობს, რომ ამ ინტერპრეტაციის გამოყენება არსებით ზეგავლენას იქონიებს ჯგუფის კონსოლიდირებულ ფინანსურ ანგარიშგებაზე.

5. ინვესტიციების შენატანი „სი პაუერში“

2017 წლის 13 მარტს „საქართველოს ინდუსტრიული ჯგუფი ჰოლდინგის“ (დამფუძნებელი) მენეჯმენტმა გადაწყვეტილება მიიღო, შვილობილ ჯგუფში „ემ პაუერი“ არსებული ინვესტიციები შენატანის სახით შეიტანოს „საქართველოს საერთაშორისო ენერგეტიკულ კორპორაციაში“ (კომპანია). იმავე დღეს ჯგუფმა „ემ პაუერში“ არსებული ინვესტიციები შენატანის სახით შეიტანა თავის შვილობილ ჯგუფში „სი პაუერი“. ამ ტრანზაქციების შედეგად, „ემ პაუერმა“ ფუნქციონირება შეწყვიტა და შეერწყა „სი პაუერს“.

„სი პაუერთან“ შერწყმამდე, „ემ პაუერს“ არ ჰქონდა საოპერაციო საქმიანობა და ფლობდა 3,539 ლარის ოდენობის ძირითად საშუალებებს, რომლებიც გამოითვლებოდა მეთოდით - ისტორიული ღირებულებისა და ცვეთისა და გაუფასურების ხარჯების სხვაობა. „ემ პაუერი“ არ ფუნქციონირებდა საანგარიშო პერიოდის დაწყებისას და, ამდენად, ზემოთ აღწერილი ტრანზაქცია აღირიცხა როგორც აქტივების შესყიდვა და არა ბიზნესის კომბინაცია.

ძირითადი საშუალებები მოიცავდა შენობა-ნაგებობებს, ტურბო-აგრეგატებს, ტრანსფორმატორებს, გენერატორებსა და სხვა აქტივებს, რომლებიც სპეციალიზებული ხასიათისა იყო და „ემ პაუერისათვის“ მეტად შეზღუდული გამოყენებით ხასიათდებოდა.

ამჟამად „სი პაუერი“ ახორციელებს გარდაბანის მუნიციპალიტეტში 300 მეგავატის წარმადობის ქვანახშირზე მომუშავე თბოსადგურის მშენებლობას. „სი პაუერმა“ გამოიწერა ალტერნატიული გზა კომბინირებული აქტივების ღირებულების მაქსიმალურად გასაზრდელად, რომლის შედეგად, მოხდა შეტანილი აქტივების აღიარება 134,417 ათასი ლარის ოდენობით, მათი უმაღლესი და საუკეთესო გამოყენებისათვის დამახასიათებელი ღირებულების გათვალისწინებით.

ჯგუფის ბუღალტრული პოლიტიკის შესაბამისად, ერთობლივ კონტროლქვეშ არსებული პირებისგან აქტივების შესყიდვა თავდაპირველად აისახება რეალური ღირებულებით. სხვაობა შენატანამდე აქტივების საბალანსო ღირებულებასა და გადაცემის დღეს რეალურ ღირებულებას შორის აისახება პირდაპირ კაპიტალში, გაუნაწილებელი მოგების კატეგორიაში

შპს. საქართველოს საერთაშორისო ენერგეტიკული კორპორაცია

ახსნა-განმარტებითი შენიშვნები ფინანსურ უწყისებზე
2018 წლის 31 დეკემბრის დამთავრებული წლისთვის (გაგრძელება)

6. ძირითადი საშუალებები

შემდეგი ცხრილი აჩვენებს ძირითადი საშუალებების მოძრაობას 31 დეკემბრის დამთავრებული 2017 და 2018 წლებისთვის:

ათასობით ლარში	მიწა, შენობები და ნაგებობები	ჰიდროტექნიკური სტრუქტურები	გაზის მილსა დენები	მანქანა- დანადგარები	ავტომანქა ნები	ავეჯი და სხვა ინვენტარი	სულ
ღირებულება							
2017 წლის 31 დეკემბრის	203,187	29,782	3,306	53,156	3,887	2,556	295,874
დამატება	3,475	194	206	3,034	93	462	7,464
ჩამოწერა	(315)	-	-	(209)	(21)	(124)	(669)
გადატანა სხვა გრძელვადიან აქტივებში	(2)	-	-	(220)	-	-	(222)
2018 წლის 31 დეკემბრის	206,345	29,976	3,512	55,761	3,959	2,894	302,447
აკუმულირებული ცვეთა							
2017 წლის 31 დეკემბრის	7,513	6,945	2,755	25,589	1,522	1,503	45,827
ცვეთა	1,116	643	280	2,932	310	318	5,599
აკუმულირებული ცვეთა							
ჩამოწერილ აქტივებზე	(32)	-	-	(147)	(13)	(44)	(236)
2018 წლის 31 დეკემბრის	8,597	7,588	3,035	28,374	1,819	1,777	51,190
საბალანსო ღირებულება							
2017 წლის 31 დეკემბრის	195,674	22,837	551	27,567	2,365	1,053	250,047
2018 წლის 31 დეკემბრის	197,748	22,388	477	27,387	2,140	1,117	251,257

2018 და 2017 წლების 31 დეკემბრის მდგომარეობით, დაუმთავრებელი მშენებლობის, რომელიც შეტანილია სხვა მიწა, შენობა-ნაგებობები, ტურბო-აგრეგატები, ტრანსფორმატორები, გენერატორები და სხვა აქტივები, საბალანსო ღირებულება, იყო 153,137 ათასი და 150,638 ათასი ლარი შესაბამისად. აქტივები დაკავშირებულია გარდაბნის მუნიციპალიტეტში ქვანახშირზე მომუშავე 150-300 მგვატ სიმძლავრის თბოელექტროსადგურის მშენებლობასთან.

2018 წლის 31 დეკემბრის მდგომარეობით, ძირითადი საშუალებები, რომელთა ღირებულება 224,340 ათას ლარს შეადგენდა (2017 წლის 31 დეკემბრისთვის: 224,620 ათას ლარს) დაგირავებული იყო სესხების უზრუნველყოფის მიზნით მესამე პირებზე. (იხილეთ შენიშვნა 14).

7. საინვესტიციო ქონება

ჯგუფის საინვესტიციო ქონების საბალანსო ღირებულების მოძრაობა შემდეგნაირია:

ათასობით ლარში	2018	2017
საინვესტიციო ქონების რეალური ღირებულება 1-ელ იანვარს	41,475	51,401
დამატება	4,875	16
გადატანა ძირითად საშუალებებში	-	(11,434)
საინვესტიციო ქონების გაყიდვა	-	-
საინვესტიციო ქონების გადაფასებისგან მიღებული მოგება	13,204	1,492
საინვესტიციო ქონებიდან გასაყიდად განკუთვნილ გრძელვადიან აქტივებში გადატანა	(53,532)	-
საინვესტიციო ქონების რეალური ღირებულება 31 დეკემბრის	6,022	41,475

შპს. საქართველოს საერთაშორისო ენერგეტიკული კორპორაცია

**ახსნა-განმარტებითი შენიშვნები ფინანსურ უწყისებზე
2018 წლის 31 დეკემბრის დამთავრებული წლისთვის (გაგრძელება)**

2017 წელს თბილისში მდებარე კომერციული შენობა, რომელიც ძირითადად დაკავშირებულ პირებზე იყო გაქირავებული, საინვესტიციო ქონების განსაზღვრებაში აღარ მოხვდა, რადგან იგი დაიკავა მესაკუთრემ და გადავიდა ძირითადი საშუალებების კატეგორიაში.

2018 და 2017 წლების 31 დეკემბრისთვის, საინვესტიციო ქონება, რომლის ღირებულება 6,022 ათას ლარს შეადგენდა (2017 წლის 31 დეკემბრის: 41,475 ათას ლარს) დაგირავებული იყო სესხების უზრუნველყოფის მიზნით მესამე პირებზე. (იხილეთ შენიშვნა 14).

ჯგუფის საინვესტიციო ქონების რეალური ღირებულება 2018 წლის 31 დეკემბრის მდგომარეობით დადგინდა შპს „მორისონ ჯორჯიას“ მიერ, რომელიც არ არის ჯგუფსთან დაკავშირებული. ხსენებულ დამოუკიდებელ შემფასებელს აქვს მსგავს მდებარეობებზე არსებული ქონების შეფასების შესაბამისი კვალიფიკაცია და გამოცდილება.

შეფასებული ქონება წარმოადგენს ზოგადი დანიშნულების, არასპეციალიზებულ შენობებს - კომერციულ ფართებსა და მიწის ნაკვეთებს. რეალური ღირებულების დადგენის მიზნით, შემფასებელმა გამოიყენა შემოსავლის კაპიტალიზაციის მეთოდი, კერძოდ, დისკონტირებული ფულადი ნაკადების ანალიზი, რომელიც ღია ბაზარზე არასაკმარისი შესაძარი მონაცემების არსებობის პირობებში, უძრავი ქონების შეფასების აღიარებული მეთოდია.

ჯგუფის საინვესტიციო ქონების - ძირითადად, ბათუმში მშენებარე საცხოვრებელი კომპლექსის - რეალური ღირებულება მიღებული იქნა შპს „მორისონ ჯორჯიას“ მიერ ჩატარებული შეფასებით. შეფასებული ქონება წარმოადგენს ზოგადი დანიშნულების, არასპეციალიზებულ შენობებს - საცხოვრებელ კომპლექსს პირველ სართულზე კომერციულ ფართებით, ძირითადად, შავი კარკასის მდგომარეობაში. რეალური ღირებულების დადგენის მიზნით, შემფასებელმა გამოიყენა გაყიდვების შედარებითი მეთოდი, რაც უძრავი ქონების შეფასების ფართოდ გავრცელებული მეთოდია ისეთ შემთხვევაში, როდესაც არსებობს ღია ბაზარზე ხელმისაწვდომი საკმარისი შესაძარი მონაცემები. 2018 წლის მიწურულს მენეჯმენტმა გადაწყვიტა, გაეყიდა საცხოვრებელი კომპლექსი, შეიმუშავა გაყიდვის გეგმა და აქტიურად შეუდგა მყიდველის ძებნას. წლის ბოლომდე მყიდველი ნაპოვნი იქნა და ჯგუფსა და პოტენციურ მყიდველს შორის გაფორმდა მემორანდუმი შესყიდვის ხელშეკრულების თაობაზე, რაც გაფორმდა საანგარიშგებო პერიოდის შემდეგ.

ათასობით ქართულ ლარში	რეალური ღირებულების იერარქია	2018 წლის 31 დეკემბერი	2017 წლის 31 დეკემბერი
მიწა და შენობები თბილისში, კოსტავას ქუჩაზე	დონე 3	6,022	-
მიწა და შენობები ბათუმში, რუსთაველის ქუჩაზე	დონე 3	-	41,475
საინვესტიციო ქონების რეალური ღირებულება		6,022	41,475

შპს. საქართველოს საერთაშორისო ენერგეტიკული კორპორაცია

ახსნა-განმარტებითი შენიშვნები ფინანსურ უწყისებზე
2018 წლის 31 დეკემბერს დამთავრებული წლისთვის (გაგრძელება)

8. გაცემული სესხები

ათასობით ლარში	საპროცენტო განაკვეთი	2018 წლის 31 დეკემბერი	2017 წლის 31 დეკემბერი
გრძელვადიანი			
ფიზიკური პირები	13.0% - 20.0%	10	13
სულ გრძელვადიანი გაცემული სესხები, ბრუტო		10	13
გაუფასურების რეზერვი გრძელვადიან სესხებზე		(3)	-
სულ გრძელვადიანი გაცემული სესხები, გაუფასურების რეზერვის გათვალისწინებით		7	13

ათასობით ლარში	საპროცენტო განაკვეთი	2018 წლის 31 დეკემბერი	2017 წლის 31 დეკემბერი
მიმდინარე			
შპს საქნახშირი	10.8% - 16.0%	17,305	15,948
შპს ლურაქ ინვესტმენტისი	9.6%	9,139	6,922
შპს „გეო დეველოპმენტი“	8.3% - 11.1%	9,028	4,561
სს ზაშურის მინის შესაფუთი ქარხანა	15.0%	1,076	809
შპს „ჯეო ინვესტმენტსი“	11.1%	754	-
შპს I სტერეო	15.0%	409	370
შპს ავტოგაზი	15.0%	338	319
შპს გლობალტრანსი	14.1%	285	159
ფიზიკური პირები	9% - 22.4%	234	376
შპს „ვეროფარმი“	10.8%	13	-
შპს „ბიზნეს-ცენტრი საბურთალო“	9.6%	-	1
სულ მოკლევადიანი გაცემული სესხები, ბრუტო		38,581	29,465
გაუფასურების რეზერვი მოკლევადიან სესხებზე		(446)	(319)
სულ მოკლევადიანი გაცემული სესხები, გაუფასურების რეზერვის გათვალისწინებით		38,135	29,146

2018 და 2017 წლების 31 დეკემბრისთვის, დარიცხული პროცენტი გაცემულ სესხებზე იყო 6,519 ათსი და 5,540 ათასი ლარი, შესაბამისად.

გაცემული სესხები ნაწილობრივ მოიცავს მეკავშირე მხარეთა ბალანსებს და ფინანსურ ანგარიშგებაში მიმდინარედ არის ასახული საკონტრაქტო პირობების საფუძველზე, რომლებიც მეკავშირე მხარეებთან შეიძლება შეიცვალოს. მეკავშირე მხარეების ბალანსების პირობები განმარტებულია შენიშვნაში 25.

გაცემული სესხების რეალური ღირებულება 2018 წლის 31 დეკემბერს დაახლოებით იყო 38,142 ათასი ლარი (2017 წლის 31 დეკემბერს: 29,159 ათასი ლარი). სესხებზე საპროცენტო განაკვეთები ფიქსირებულია.

შპს. საქართველოს საერთაშორისო ენერგეტიკული კორპორაცია

ახსნა-განმარტებითი შენიშვნები ფინანსურ უწყისებზე
2018 წლის 31 დეკემბერს დამთავრებული წლისთვის (გაგრძელება)

გაცემული სესხები ვალუტების მიხედვით შემდეგნაირადაა გადანაწილებული:

ათასობით ლარში	2018 წლის 31 დეკემბერი	2017 წლის 31 დეკემბერი
გაცემული სესხები დენომინირებული:		
- ლარში	21,971	17,694
- აშშ დოლარში	15,709	9,485
- ევროში	462	1,980
გაცემული სესხები, წმინდა	38,142	29,159

გაცემული სესხების ვადიანობა შემდეგნაირია:

ათასობით ლარში	2018 წლის 31 დეკემბერი	2017 წლის 31 დეკემბერი
ერთ წელზე ნაკლები	38,581	29,465
ერთიდან ორ წლამდე	7	5
ორიდან ხუთ წლამდე	3	8
ხუთ წელზე მეტი	-	-
სულ გაცემული სესხები, ბრუტო	38,591	29,478
მინუს: გაუფასურების რეზერვი	(449)	(319)
გაცემული სესხები, გაუფასურების რეზერვის გათვალისწინებით	38,142	29,159

საანგარიშო პერიოდში გაცემული სესხების გაუფასურების რეზერვის მოძრაობა შემდეგნაირი იყო:

ათასობით ლარში	2018 წლის 31 დეკემბერი	2017 წლის 31 დეკემბერი
გაუფასურების რეზერვი 1-ელ იანვარს	319	299
გაცემული სესხების გაუფასურების რეზერვი	130	20
გაუფასურების რეზერვი 31 დეკემბერს	449	319

9. მარაგები

ათასობით ლარში	2018 წლის 31 დეკემბერი	2017 წლის 31 დეკემბერი
სათადარიგო ნაწილები და სახარჯი მასალები	7,906	7,654
ჯართი და სხვა მასალები	293	309
სულ მარაგები	8,199	7,963

შპს. საქართველოს საერთაშორისო ენერგეტიკული კორპორაცია

ახსნა-განმარტებითი შენიშვნები ფინანსურ უწყისებზე
2018 წლის 31 დეკემბერს დამთავრებული წლისთვის (გაგრძელება)

10. სავაჭრო და სხვა მოთხოვნები

ათასობით ლარში	2018 წლის 31 დეკემბერი	2017 წლის 31 დეკემბერი
სავაჭრო მოთხოვნები	15,422	20,786
სხვა ფინანსური მოთხოვნები	508	508
მინუს: გაუფასურების რეზერვი	(1,418)	(1,311)
სულ ფინანსური აქტივები სავაჭრო და სხვა მოთხოვნებში	14,512	19,983
ავანსები	2,043	1,927
თანამშრომლებზე გაცემული ავანსები	162	168
სხვა მოთხოვნები	33	54
სულ სავაჭრო და სხვა მოთხოვნები	16,750	22,132

2018 წლის 31 დეკემბერს, ჯამური სავაჭრო მოთხოვნები დენომინირებული აშშ დოლარში იყო 1,678 ლარი (2017 წლის 31 დეკემბერს: 1,876 ათასი ლარი). ყველა დანარჩენი სავაჭრო და სხვა მოთხოვნები იყო დენომინირებული ლარში. არცერთ სავაჭრო მოთხოვნაზე კონტრაგენტებს არ ჰქონდათ გადასახდელი არც პროცენტი და არც ჯარიმა.

ზოგ შემთხვევაში მენეჯმენტმა შეიძლება ნება მისცეს გარკვეულ მეკავშირე-მხარე დებიტორებს, რომ დააგვიანონ გადახდები. სავაჭრო და სხვა მოთხოვნების გაუფასურების რეზერვი დათვლილია მომხმარებელთა გადახდების, თანხის შემდგომი მიღებისა და მომავალი ფულის სახსრების მოძრაობის ანალიზის გზით თითოეული მნიშვნელოვანი კლიენტის ჭრილში.

სავაჭრო და სხვა მოთხოვნების მოსალოდნელი საკრედიტო ზარალის მოძრაობა შემდეგნაირია:

ათასობით ლარში	2018	2017
გაუფასურების რეზერვი 1-ელ იანვარს	1,311	1,454
სავაჭრო და სხვა მოთხოვნების გაუფასურების რეზერვი	116	51
სავაჭრო და სხვა მოთხოვნების გაუფასურების რეზერვის ამოღება	(9)	(194)
გაუფასურების რეზერვი 31 დეკემბერს	1,418	1,311

შპს. საქართველოს საერთაშორისო ენერგეტიკული კორპორაცია

ახსნა-განმარტებითი შენიშვნები ფინანსურ უწყისებზე
2018 წლის 31 დეკემბრის დამთავრებული წლისთვის (გაგრძელება)

სავაჭრო მოთხოვნების ანალიზი ვადიანობის მიხედვით შემდეგია:

31 დეკემბერი 2018 (ათასი ლარი)	ვადაგადაუცი ლებელი	- 30 დღეზე ნაკლები ვადაგადაცილება	- 30-90 დღე ვადაგადაცილება	- 90-180 დღე ვადაგადაცილება	- 180 დღეზე მეტი ვადაგადაცილება	სულ
შეფასებული მოთხოვნი საბალანსო ღირებულება						
დეფოლტისას, სულ	10,661	441	136	148	4,544	15,930
მსზ არსებობის მანძილზე	(33)	(13)	(6)	(16)	(1,350)	(1,418)

31 დეკემბერი 2017 (ათასი ლარი)	ვადაგადაუცი ლებელი	- 30 დღეზე ნაკლები ვადაგადაცილება	- 30-90 დღე ვადაგადაცილება	- 90-180 დღე ვადაგადაცილება	- 180 დღეზე მეტი ვადაგადაცილება	სულ
შეფასებული მოთხოვნი საბალანსო ღირებულება						
დეფოლტისას, სულ	13,190	641	390	688	6,385	21,294
მსზ არსებობის მანძილზე	(42)	(39)	(30)	(14)	(1,185)	(1,311)

ქვემოთ მოცემულ ცხრილში ნაჩვენებია საკრედიტო რისკის რეიტინგის განმარტებები:

31 დეკემბერი 2018			
(ათასი ლარი)	მე-2 ეტაპი მსზ არსებობის მანძილზე - კრედიტის გაუარესების გარეშე	მე-3 ეტაპი მსზ არსებობის მანძილზე - კრედიტგაუარესებული	სულ
ვადაგადაცილების გარეშე	(33)	-	(33)
0-30 დღით ვადაგადაცილება	(13)	-	(13)
30-90 დღით ვადაგადაცილება	(6)	-	(6)
90-180 დღით ვადაგადაცილება	-	(16)	(16)
180 > დღით ვადაგადაცილება	-	(1,350)	(1,350)
სულ	(52)	(1,366)	(1,418)

1 იანვარი 2018			
(ათასი ლარი)	მე-2 ეტაპი მსზ არსებობის მანძილზე - კრედიტის გაუარესების გარეშე	მე-3 ეტაპი მსზ არსებობის მანძილზე - კრედიტგაუარესებული	სულ
ვადაგადაცილების გარეშე	(42)	-	(42)
0-30 დღით ვადაგადაცილება	(39)	-	(39)
30-90 დღით ვადაგადაცილება	(30)	-	(30)
90-180 დღით ვადაგადაცილება	-	(14)	(14)
180 > დღით ვადაგადაცილება	-	(1,185)	(1,185)
სულ	(112)	(1,199)	(1,311)

11. გასაყიდად განკუთვნილი გრძელვადიანი აქტივები

მოძრაობა ჯგუფის გასაყიდად განკუთვნილი გრძელვადიანი აქტივების საბალანსო ღირებულებებში იყო:
ათასი ქართული ლარი

	2018	2017
გასაყიდად განკუთვნილი გრძელვადიანი აქტივების რეალური ღირებულებით 1 იანვარს	-	-
გადატანილია საინვესტიციო ქონებიდან	53,532	-
გასაყიდად განკუთვნილი გრძელვადიანი აქტივების რეალური ღირებულებით 31 დეკემბრს	53,532	-

იხილეთ ბუღალტრული

შპს. საქართველოს საერთაშორისო ენერგეტიკული კორპორაცია

ახსნა-განმარტებითი შენიშვნები ფინანსურ უწყისებზე

2018 წლის 31 დეკემბერს დამთავრებული წლისთვის (გაგრძელება)

გასაყიდად განკუთვნილი გრძელვადიანი აქტივები წარმოადგენს ბათუმში მდებარე საცხოვრებელ კომპლექსს, რომელიც 2018 წლის განმავლობაში გადატანილი იქნა საინვესტიციო ქონებიდან (შენიშვნა #7). 2018 წლის მიწურულს მენეჯმენტმა გადაწყვიტა, გაეყიდა საცხოვრებელი კომპლექსი, შეიმუშავა გაყიდვის გეგმა და აქტიურად შეუდგა მყიდველის ძებნას. წლის ბოლომდე მყიდველი ნაპოვნი იქნა და ჯგუფსა და პოტენციურ მყიდველს შორის გაფორმდა მემორანდუმი შესყიდვის ხელშეკრულების თაობაზე, რაც გაფორმდა საანგარიშგებო პერიოდის შემდეგ.

12. ფული და ფულის ეკვივალენტები

ათასობით ლარში	2018 წლის 31 დეკემბერი	2017 წლის 31 დეკემბერი
ფული ხელზე	60	52
ბალანსები ბანკებში ასაღები მოთხოვნისთანავე	1,107	2,567
შეზღუდული ფული	44	33
სულ ფული და ფულის ეკვივალენტები	1,211	2,652

ბანკებს, რომლებშიც ჯგუფს ფული ჰქონდა შენახული ჰქონდათ შემდეგნაირი საკრედიტო რეიტინგები "Fitch"-ის შეფასებით. იმ შვილობილი საქართველოში არსებული ბანკების საკრედიტო რეიტინგები, რომლებიც შეფასებული არ იყო, მშობელი ბანკების რეიტინგია აღებული ქვემოთ მოცემული ცხრილისთვის:

ათასობით ლარში	2018 წლის 31 დეკემბერი	2017 წლის 31 დეკემბერი
BB-	1,098	2,555
BB+	7	7
B+	2	5
A	-	-
სულ ნაღდი ფული ბანკებში	1,107	2,567

ყველა ფული და ფულის ეკვივალენტები კლასიფიცირებულია როგორც მიმდინარე და არაგაუფასურებული. 2018 წლის 31 დეკემბრისთვის 10 ათასი ლარის ეკვივალენტი ჰქონდა ჯგუფს აშშ დოლარში (2017 წლის 31 დეკემბერს: 404 ათასი ლარის), ხოლო 11 ათასი ლარის ეკვივალენტი ევროში (2017 წელს: 28 ათასი ლარის).

13. საწესდებო კაპიტალი

ათასობით ლარში	2018 წლის 31 დეკემბერი	2017 წლის 31 დეკემბერი
1-ელ იანვარს	7,720	2,595
ზრდა საწესდებო კაპიტალში	-	5,125
სულ საწესდებო კაპიტალი	7,720	7,720

2018 წლის 31 დეკემბრისთვის, ჯგუფის 100%-იანი (2017 წლის 31 დეკემბრისთვის 100%) წილის მფლობელი იყო შპს. „საქართველოს ინდუსტრიული ჯგუფი“.

2018 წლის 1 თებერვალს ჯგუფმა „საქართველოს ინდუსტრიული ჯგუფი ჰოლდინგი“ ჯგუფის „საქართველოს საერთაშორისო ენერგეტიკული კორპორაცია“ საწესდებო კაპიტალში გააკეთა არაფულადი შენატანი 3,539 ათასი ლარის ოდენობით.

2018 წლის 25 და 26 დეკემბერს ჯგუფმა „საქართველოს ინდუსტრიული ჯგუფი ჰოლდინგი“ ჯგუფის „საქართველოს საერთაშორისო ენერგეტიკული კორპორაცია“ საწესდებო კაპიტალში გააკეთა ფულადი შენატანი, შესაბამისად, 600 ათასი და 986 ათასი ლარის ოდენობით.

შპს. საქართველოს საერთაშორისო ენერგეტიკული კორპორაცია

ახსნა-განმარტებითი შენიშვნები ფინანსურ უწყისებზე
2018 წლის 31 დეკემბრის დამთავრებული წლისთვის (გაგრძელება)

14. ნასესხები სახსრები

ათასობით ლარში	საკონტრაქტო წლიური საპროცენტო განაკვეთი	2018 წლის 31 დეკემბერი	2017 წლის 31 დეკემბერი
გრძელვადიანი			
სესხები არადაკავშირებული პირებისგან			
სს. თიბისი ბანკი	8.55% - 10.70%	41,065	48,033
სს. საქართველოს ბანკი	11.80% - 11.89%	2,731	4,222
სს „ფაშა-ბანკი“	9.90%	1,914	2,161
სს. ვითიბი ბანკი საქართველო	6.50% - 7.00%	-	5,444
სულ გრძელვადიანი ნასესხები სახსრები		45,710	59,860
მიმდინარე			
სესხები არადაკავშირებული პირებისგან			
სს „თიბისი ბანკი“	8.39% - 11.75%	21,653	14,324
სს „საქართველოს ბანკი“	6.00% - 11.89%	15,048	14,445
სს „ვითიბი ბანკი საქართველო“	6.50 - 7.00%	12,833	14
ფიზიკური პირები	13.00%	482	450
სს „ფაშა-ბანკი“	9.90%	331	301
სესხები მეკავშირე პირებისგან			
ფიზიკური პირები	15.00% - 15.50%	8,168	8,536
შპს „ეარ ქომფანი“	16.00%	51	48
შპს „ენჯისი წნორი“	16.00%	4	4
სულ მიმდინარე ნასესხები სახსრები		58,570	38,122
სულ ნასესხები სახსრები		104,280	97,982

ყველა სესხის საპროცენტო განაკვეთი ფიქსირებულია გარდა სს „თიბისი ბანკისგან“, სს „საქართველოს ბანკისგან“ და სს „ფაშა-ბანკ ჯორჯიასგან“ ნასესხები სახსრებისა, რომელიც არის 6 თვიანი LIBOR + 7.81%, 6.03% და 5.5% სს „თიბისი ბანკის“ შემთხვევაში; 6 თვიანი LIBOR + 9% სს „საქართველოს ბანკის“ შემთხვევაში და 6 თვიანი LIBOR + 7% სს „ფაშა ბანკის“ შემთხვევაში. შესაბამისად, 2018 წლის 31 დეკემბრის სესხების დაახლოებით შეფასებული რეალური ღირებულება იყო 103,280 ათასი ლარი (2017 წლის 31 დეკემბრის: 97,982 ათასი ლარი).

ჯგუფის სესხები შემდეგნაირადაა ვალუტების მიხედვით გადანაწილებული:

ათასობით ლარში	2018 წლის 31 დეკემბერი	2017 წლის 31 დეკემბერი
აშშ დოლარი	91,925	90,768
ევრო	4,766	5,193
ლარი	7,589	2,021
სულ ნასესხები სახსრები	104,280	97,982

2018 წლის 31 დეკემბრის მდგომარეობით, ძირითადი საშუალებები, რომელთა ღირებულება 224,340 ათას ლარს შეადგენდა (2017 წლის 31 დეკემბრისთვის: 224,620 ათას ლარს) და საინვესტიციო ქონება, რომლის ღირებულება 41,475 ათას ლარს შეადგენდა (2017 წლის 31 დეკემბრისთვის: 41,475 ათას ლარს) დაგირავებული იყო სესხების უზრუნველყოფის მიზნით მესამე პირებზე (შენიშვნა 6 და 7).

შპს. საქართველოს საერთაშორისო ენერგეტიკული კორპორაცია

ახსნა-განმარტებითი შენიშვნები ფინანსურ უწყისებზე

2018 წლის 31 დეკემბრის დამთავრებული წლისთვის (გაგრძელება)

2018 და 2017 წლების 31 დეკემბრისთვის ნასესხებ სახსრებზე დარიცხული პროცენტი იყო 764 ათასი და 1,054 ათასი ლარი, შესაბამისად.

ქვემოთ მოცემულ ცხრილში ნაჩვენებია ფინანსური საქმიანობიდან წარმოშობილი ვალდებულებების, მათ შორის, ფულადი და არაფულადი ცვლილებები. ფინანსური საქმიანობიდან წარმოშობილია ვალდებულებები, რომელთა ფულადი ნაკადები, ჯგუფის ფულადი ნაკადების მოძრაობის კონსოლიდირებულ ანგარიშგებაში უკვე იქნა ან მომავალში იქნება კლასიფიცირებული როგორც ფულადი ნაკადები ფინანსური საქმიანობიდან.

	1 იანვარი 2018	ფულადი ნაკადები ფინანსური საქმიანობიდან (i)	პროცენტის ცვლილება (ii)	საკურსო სხვაობის ცვლილებით მიღებული მოგება	31 დეკემბერი 2018
ნასესხები					
სახსრები	97,982	4,206	(290)	2,382	104,280

i) მეკავშირე მხარეებიდან ნასესხები სახსრების ფულადი ნაკადები წარმოადგენს ნასესხები სახსრებით მიღებულ წმინდა შემოსავალს და ნასესხები სახსრების დაფარვას ფულადი ნაკადების მოძრაობის ანგარიშგებაში.

ii) პროცენტის ცვლილება მოიცავს პროცენტის დარიცხვას და გადახდას.

15. სავაჭრო და სხვა გადასახდელები

ათასობით ლარში	2018 წლის 31 დეკემბერი	2017 წლის 31 დეკემბერი
სავაჭრო გადასახდელები	18,977	21,351
გადასახდელი დივიდენდები	136	103
გადასახდელი ხელფასები	44	24
სხვა გადასახდელები	-	1
სულ ფინანსური ვალდებულებები სავაჭრო და სხვა გადასახდელებში	19,157	21,479
მომხმარებლებისგან მიღებული ავანსები	388	402
გადავადებული შემოსავალი	478	425
სულ სავაჭრო და სხვა გადასახდელები	20,023	22,306

2018 წლის 31 დეკემბრისთვის, სავაჭრო და სხვა გადასახდელები დენომინირებული აშშ დოლარში იყო 199 ათასი ლარის (2017 წლის 31 დეკემბრისთვის 169 ათასი ლარის), ხოლო დენომინირებული ევროში იყო 314 ათასი ლარის ეკვივალენტი (2017 წლის 31 დეკემბრისთვის ნული ლარის). ყველა სხვა სავაჭრო და სხვა გადასახდელები დენომინირებული იყო ლარში.

გადავადებული შემოსავალი წარმოადგენს ლოიალობის ბარათებზე დარიცხულ ჯგუფის ვალდებულებას. 2017 წლის ოქტომბერში ჯგუფმა დაიწყო მარკეტინგული კამპანია და გამოუშვა ლოიალობის ბარათები, რათა გაზის საცალო გაყიდვების სტიმულირება მოეხდინა. საცალო კლიენტები ფულს აგროვებენ ბუნებრივი აირის შესყიდვის გზით და ეს თანხა მათ შემდეგ შეუძლიათ გამოიყენონ დამატებითი ბუნებრივი აირის შესყიდვისთვის. დარიცხული თანხა ხელმისაწვდომია თითოეული ლოიალობის ბარათისათვის დაგროვების ბოლო ტრანზაქციის თარიღიდან ერთ წლამდე ვადით.

2018 წლის განმავლობაში ჯგუფმა გამოაცხადა დივიდენდები 4,558 ათასი ლარის ოდენობით. 4,525 ათასი ლარის ოდენობის დივიდენდები გადახდილი იქნა ნაღდ ფულად.

2017 წლის განმავლობაში ჯგუფმა გამოაცხადა დივიდენდები 4,657 ათასი ლარის ოდენობით. 5,064 ათასი ლარის ოდენობის დივიდენდები გადახდილი იქნა ნაღდ ფულად.

შპს. საქართველოს საერთაშორისო ენერგეტიკული კორპორაცია

ახსნა-განმარტებითი შენიშვნები ფინანსურ უწყისებზე
2018 წლის 31 დეკემბერს დამთავრებული წლისთვის (გაგრძელება)

16. შემოსავალი

ათასობით ლარში	2018	2017
გაზის გაყიდვა		
გაზის გაყიდვა - საცალო	45,673	47,298
გაზის გაყიდვა - საბითუმო - ადგილობრივი კლიენტები	20,559	20,082
გაზის გაყიდვა - საცალო, ლოიალობის ბარათით	1,470	1,259
გაზის გაყიდვა - საბითუმო - ექსპორტი	-	-
	67,702	68,639
ელექტროენერგიის გაყიდვა		
ელექტროენერგიის გაყიდვა - ადგილობრივი კლიენტები	39,927	46,262
თბილისრესის თბოელექტროსადგურის ხელმისაწვდომი სიმძლავრის საფასური	11,698	10,756
ელექტროენერგიის გაყიდვა - ელექტროენერგიის ექსპორტი (საკუთარი გენერაცია)	4,304	5,175
ელექტროენერგიის გაყიდვა - შესყიდული საზღვარგარეთ (ვაჭრობა)	3,026	-
ელექტროენერგიის გაყიდვა - ელექტროენერგიის ექსპორტი (ვაჭრობა)	24	-
	58,979	62,193
სხვა შემოსავალი		
მომსახურების გაწევა	37	-
	37	-
სულ შემოსავალი	126,718	130,832

ჯგუფი იღებს თბილისრესის თბოელექტროსადგურის შენარჩუნებისათვის გარანტირებული სიმძლავრის საფასურს სახელმწიფოს მფლობელობაში მყოფ ელექტროენერგეტიკული სისტემის კომერციული ოპერატორის მოთხოვნის საფუძველზე. ელექტროენერგიის საექსპორტო გაყიდვები მოიცავს სომხეთის თბოელექტროსადგურის ოპერატორთან ბარტერული ხელშეკრულების მიხედვით მიღებულ გაყიდვებს. ჯგუფი იღებს ბუნებრივ აირს ბარტერული შეთანხმების საშუალებით ელექტროენერგიის სანაცვლოდ.

შპს. საქართველოს საერთაშორისო ენერგეტიკული კორპორაცია

ახსნა-განმარტებითი შენიშვნები ფინანსურ უწყისებზე
2018 წლის 31 დეკემბერს დამთავრებული წლისთვის (გაგრძელება)

17. გაყიდვების თვითღირებულება

ათასობით ლარში	2018	2017
გაზის თვითღირებულება		
გასაყიდი გაზის თვითღირებულება	42,574	49,092
	42,574	49,092
ელექტროენერგიის თვითღირებულება		
თბოსადგურისთვის ნაყიდი გაზის ღირებულება (თბილსრესი)	23,800	27,486
ქვეყნის გარეთ გასაყიდი ელექტროენერგიის თვითღირებულება	3,268	-
ექსპორტზე გასაყიდი ელექტროენერგიის თვითღირებულება	34	-
ქვეყნის შიგნით გასაყიდი ელექტროენერგიის თვითღირებულება	-	-
	27,102	27,486
ზედნადები ხარჯები		
თანამშრომელთა ხელფასები	5,301	5,352
ძირითადი საშუალებებისა და არამატერიალური აქტივების ცვეთა და ამორტიზაცია	3,168	3,137
სარემონტო და ტექნიკური სამუშაოების ხარჯი	1,628	1,656
კომუნალური ხარჯები	706	764
დაზღვევის ხარჯი	684	650
წყლით მომარაგების ხარჯები	459	472
საქართველოს ენერგეტიკისა და წყალმომარაგების მარეგულირებელი ეროვნული კომისიისა და სხვა მარეგულირებლების ხარჯები	385	397
ძირითადი საშუალებების საოპერაციო იჯარა	328	226
მასალები და სახარჯი მასალები	308	191
დაცვის ხარჯები	287	239
ტრანსპორტირებისა და ავტომანქანების ხარჯები	257	255
ინფორმაციის, საკონსულტაციო და სხვა პროფესიული ხარჯები	62	182
სხვა ხარჯები	2,458	2,253
	16,031	15,774
სულ გაყიდვების თვითღირებულება	85,707	92,352

18. გაყიდვისა და დისტრიბუციის ხარჯები

ათასობით ლარში	2018	2017
თანამშრომელთა ხელფასები	3,533	3,316
კომუნალური ხარჯები	2,141	1,999
ძირითადი საშუალებებისა და არამატერიალური აქტივების ცვეთა და ამორტიზაცია	1,780	1,804
ელექტროენერგიის გატარების ხარჯი	1,447	1,526
ძირითადი საშუალებების იჯარა	1,213	1,108
სარემონტო და ტექნიკური სამუშაოების ხარჯი	823	577
ტრანსპორტირებისა და ავტომანქანების ხარჯები	530	497
რეკლამის ხარჯები	438	311
ინფორმაციის, საკონსულტაციო და სხვა პროფესიული ხარჯები	352	217
მასალები და სახარჯი მასალები	320	288
დაზღვევის ხარჯი	280	231
საქართველოს ენერგეტიკისა და წყალმომარაგების მარეგულირებელი ეროვნული კომისიისა და სხვა მარეგულირებლების ხარჯები	112	117
სხვა ხარჯები	567	567
სულ გაყიდვისა და დისტრიბუციის ხარჯები	13,536	12,558

შპს. საქართველოს საერთაშორისო ენერგეტიკული კორპორაცია

ახსნა-განმარტებითი შენიშვნები ფინანსურ უწყისებზე
2018 წლის 31 დეკემბერს დამთავრებული წლისთვის (გაგრძელება)

19. ზოგადი და ადმინისტრაციული ხარჯები

ათასობით ლარში	2018	2017
ინფორმაციის, საკონსულტაციო და სხვა პროფესიული ხარჯები	3,974	3,283
თანამშრომელთა ხელფასები	2,515	2,468
წარმომადგენლობითი ხარჯები	976	1,030
ძირითადი საშუალებებისა და არამატერიალური აქტივების ცვეთა და ამორტიზაცია	766	746
მივლინებები	565	470
ტრანსპორტირებისა და ავტომაქსების ხარჯები	231	230
კომუნალური ხარჯები	155	131
დაზღვევის ხარჯი	128	133
ტელეკომუნიკაციის ხარჯები	109	107
ძირითადი საშუალებების საოპერაციო იჯარა	49	54
სარემონტო და ტექნიკური სამუშაოების ხარჯი	26	32
სხვა ხარჯები	238	289
სულ ზოგადი და ადმინისტრაციული ხარჯები	9,732	8,973

20. სხვა საოპერაციო ხარჯები, წმინდა აქამდე

ათასობით ლარში	2018	2017
ფინანსური აქტივების და ვალდებულებების ჩამოწერა, წმინდა	651	4
შემოსავალი იჯარიდან	481	513
შემოსავალი მომსახურების გაწევიდან	131	132
მოგება/(ზარალი) ძირითადი საშუალებების გაყიდვიდან/ჩამოწერიდან	106	(64)
შემოსავალი ჯარიმებიდან	15	29
გადასახდები და მოსაკრებლები	(2,246)	(2,242)
ქველმოქმედებისა და სპონსორობის ხარჯი	(178)	(403)
გაცემული სესხების გაუფასურების რეზერვი	(130)	(19)
გაუფასურებული სავაჭრო და სხვა მოთხოვნების რეზერვის აღდგენა/(შეკმნა)	(107)	143
დარიცხული ჯარიმები	(52)	(234)
მოგება/(ზარალი) ძირითადი საშუალებების გაყიდვიდან	(41)	933
სხვა, წმინდა	(179)	173
სულ სხვა საოპერაციო ხარჯები, წმინდა	(1,549)	(1,035)

2018 და 2017 წლებში ჯარიმები წარმოადგენს სავაჭრო გადასახდელების დაგვიანებული გადახდით გამოწვეულ ჯარიმებს.

21. ფინანსური ხარჯები

ათასობით ლარში	2018	2017
საპროცენტო ხარჯები	8,788	8,228
სავალუტო დანაკარგები, წმინდა	2,631	-
ბანკის საკომისიოები	172	247
სულ ფინანსური ხარჯები	11,591	8,475

22. ფინანსური რისკის მართვა

საკრედიტო რისკი. ჯგუფზე მოქმედებს საკრედიტო რისკი, რაც რისკია იმისა, რომ კონტრაგენტი ვერ გადაუხდის ჯგუფს საკუთარ ვალდებულებებს, როდესაც გადახდის დრო მოვა. ფინანსური აქტივები, რომლებიც საკრედიტო რისკის მთავარი გამომწვევი არიან ძირითადად შედგება გაცემული სესხებისგან, სავაჭრო მოთხოვნებისგან და ფულისა და ფულის ეკვივალენტებისგან. ჯგუფს აქვს პროცედურები იმის უზრუნველსაყოფად, რომ მხოლოდ კარგი საკრედიტო ისტორიის მქონე კონტრაგენტებს მიაწოდოს საქონელი ან შესთავაზოს გადახდის ალტერნატიული გზები (მაგალითად წინასწარ გადახდები). დებიტორული დავალიანების საბალანსო ღირებულება, ფული და ფულის ეკვივალენტები და გაცემული სესხები წარმოადგენენ საკრედიტო რისკის მაქსიმალურ ოდენობას. მიუხედავად იმისა, რომ დებიტორული დავალიანებისა და გაცემული სესხების შეგროვებაზე შეიძლება გავლენა იქონიოს ეკონომიკურმა ფაქტორებმა, ხელმძღვანელობა მიიჩნევს, რომ ჯგუფისთვის ზიანის მნიშვნელოვანი რისკი არ არსებობს, გარდა იმისა, რაც აღრიცხულია როგორც ფინანსური აქტივების გაუფასურების რეზერვი.

ჯგუფს აქვს საკრედიტო რისკის მაღალი კონცენტრაცია, რადგან კლიენტთა პორტფელი შედგება რამდენიმე მსხვილი ბუნებრივი აირისა და ელექტროენერგიის შემსყიდველისგან ქვემოთ მოყვანილი ცხრილი გვიჩვენებს, რომ საანგარიშო თარიღების მიხედვით 10 ძირითადი კლიენტის სავაჭრო დებიტორული ნაშთები, გაუფასურების რეზერვის გათვალისწინებით, 94% და 35%-ია მთლიანი სავაჭრო და სხვა მოთხოვნების 2018 და 2017 წლების ბოლოსთვის.

ათასობით ლარში	2018 წლის 31 დეკემბერი	2017 წლის 31 დეკემბერი
სს „ენერგოპრო“	7,882	1,844
ფიზიკური პირები	1,606	1,555
ესკო	1,022	805
შპს „დონგფანგ ელექტრიკ ინთერნეშნალ კორპორეიშენი“	634	-
შპს „გლობალ-ტრანსი“	614	616
შპს „გაზ ენერჯი“	607	863
შპს „ჯორჯიან მედია ჰოლდინგი“	510	456
შპს „საჩხერეგაზი“	272	285
შპს „ჰაიდელბერგცემენტ-ჯორჯია“	264	533
შპს „მტკვარი ენერჯი“	237	9
სულ	13,648	6,966

მნიშვნელოვანი გაცემული სესხების დეტალებზე იხილეთ შენიშვნა 8. ფულადი ნაკადების ზედმეტი ნაშთები დადებულია ფინანსურ ინსტიტუტებში, რომლებიც ითვლებიან დეპოზიტის განთავსების დროს მინიმალური დეფოლტის რისკის მქონედ.

საბაზრო რისკი. ჯგუფი იღებს ბაზრის რისკებს. საბაზრო რისკები უპირატესად უკავშირდება საბაზრო ძალებით განსაზღვრულ ფასებს საქონელზე და ამით ქმნის ლიმიტებს ფასზე, რომელიც შეიძლება დააკისრო მომხმარებელს. მიუხედავად იმისა, რომ ჯგუფს აქვს ამ ფასებზე საბითუმო მომხმარებლებისთვის, მისი გავლენა იზღუდება ისეთი კონკურენტების ქმედებებით, როგორიცაა შპს. სოკარ გაზი (მთავარი ეროვნული საბითუმო გაზის მომწოდებელი). საცალო გაზის გაყიდვებში ჯგუფი თანხმდება ბაზარზე არსებულ ფასებს, სადაც მისი ძირითადი კონკურენტები არიან შპს. ვისოლ პეტროლიუმი და შპს. სოკარ გაზი.

საანგარიშო პერიოდის განმავლობაში, ბუნებრივი აირი ძირითადად შესყიდული იყო შპს „გაზ ტრედიინგისგან“ ფულადი ანაზღაურებით.

გარდა ამისა, ჯგუფს აქვს ღია სავალუტო პოზიცია, რომელიც მერყეობს ზოგადი და კონკრეტული ბაზრის მოძრაობების შესაბამისად. მენეჯმენტი ადგენს ლიმიტებს რისკის იმ ოდენობაზე, რომელიც შეიძლება რომ ტოლერირებულ იქნას, რაც რეგულარულად მონიტორინგის ქვეშაა. თუმცა, ამ მიდგომის გამოყენებამ შეიძლება ვერ შეზღუდოს ზარალი ამ ფარგლებს მიღმა უფრო მნიშვნელოვნად ბაზრის არახელსაყრელად მოძრაობის შემთხვევაში.

გეოგრაფიული რისკი. ჯგუფის აქტივები საქართველოში მდებარეობს. ქვეყანა განაგრძობს განვითარებადი ბაზრის გარკვეული მახასიათებლების ჩვენებას. ამგვარად, ჯგუფი ექვემდებარება საქართველოში არსებული ბიზნეს გარემოს გაუარესების რისკებს.

ჯგუფი ასევე ნაწილობრივ დამოკიდებულია საქართველოსა და რეგიონის სხვა ქვეყნების ურთიერთობების განვითარებაზე. ნებისმიერი მოვლენა, რომელიც გავლენას მოახდენს ბუნებრივი აირის ფასზე, შეიძლება საფრთხე შეუქმნას ჯგუფს განაგრძოს ბიზნესი ჩვეულებისამებრ. ამასთანავე, ჯგუფზე ცუდი ზეგავლენა შეიძლება იქონიოს იმ ფაქტმა, თუ მთავრობა შეზღუდავს ელექტროენერგიის ექსპორტს საქართველოდან და ჯგუფის მომგებიანი ბარტერული ტრანზაქციები შეიზღუდება.

სავალუტო რისკი. სავალუტო რისკი არის საფრთხე, რომ ფინანსური ინსტრუმენტების ღირებულება სავალუტო კურსის ცვლილების გამო შეიცვლება. ჯგუფის ფინანსური პოზიციისა და ფულადი ნაკადების მომართვის უწყისებში ჩანს, რომ ჯგუფი შეიძლება დაუცველი იყოს სავალუტო რისკებისგან. 2018 და 2017 წლების 31 დეკემბრის მდგომარეობით, ჯგუფს ჰქონდა მნიშვნელოვანი აქტივები რამდენიმე გაცემული სესხისა და სავაჭრო მოთხოვნების მხრივ, რომლებიც დენომინირებული იყო აშშ დოლარსა და ევროში.

2018 წლის 31 დეკემბრის, ქართული ლარი რომ დასუსტებულიყო/გამდიდრებულიყო 20%-ით აშშ დოლარის მიმართ, (და სხვა ყველა ცვლადი დარჩენილიყო იგივე) ჯგუფის გაუნაწილებელი მოგება იქნებოდა 14,936 ათასი ლარით (2017 წლის 31 დეკემბრისთვის 15,833 ათასი ლარით) დაბალი/მაღალი, ძირითადად საკურსო ზარალით/მოგებით გამოწვეული დოლარში დენომინირებულ საბანკო ბალანსების, მოთხოვნების, გაცემული სესხების, ნასესხები სახსრებისა და სავაჭრო გადასახდელების გამო.

2018 წლის 31 დეკემბრის, ქართული ლარი რომ დასუსტებულიყო/გამდიდრებულიყო 20%-ით ევროს მიმართ, (და სხვა ყველა ცვლადი დარჩენილიყო იგივე) ჯგუფის გაუნაწილებელი მოგება იქნებოდა 921 ათასი ლარით (2017 წლის 31 დეკემბრისთვის 637 ათასი ლარით) ნაკლები/მეტ, ძირითადად საკურსო ზარალით/მოგებით გამოწვეული ევროში დენომინირებულ სესხების გამო.

ქვემოთ მოყვანილ ცხრილზე ნაჩვენებია საანგარიშო პერიოდის ბოლოს ჯგუფის უცხოური ვალუტის კურსის მიმართ რისკი:

ათასობით ლარში	2018 წლის 31 დეკემბერი	2017 წლის 31 დეკემბერი
დენომინირებული აშშ დოლარში:		
მონეტარული ფინანსური აქტივები	17,446	11,765
მონეტარული ფინანსური ვალდებულებები	(92,124)	(90,928)
დენომინირებული ევროში:		
მონეტარული ფინანსური აქტივები	473	2,008
მონეტარული ფინანსური ვალდებულებები	(5,080)	(5,193)
წმინდა პოზიცია აშშ დოლარში	(74,678)	(79,163)
წმინდა პოზიცია ევროში	(4,607)	(3,185)

კაპიტალის რისკის მართვა. ჯგუფი კაპიტალს მართავს იმის უზრუნველსაყოფად, რომ ჯგუფში შემავალმა კომპანიებმა შეძლონ ფუნქციონირებადი საწარმოს სტატუსით საქმიანობის გაგრძელება, ხოლო აქციონერებმა, სესხისა და საკუთარი კაპიტალის ბალანსის ოპტიმიზების გზით, მაქსიმალურად გაზარდონ თავისი უკუგება.

როგორც სხვები ამავე ინდუსტრიაში, ჯგუფი კაპიტალის მონიტორინგს ახორციელებს „Gearing Ratio“-ს საფუძველზე. ეს თანაფარდობა გამოითვლება როგორც წმინდა ვალი გაყოფილი მთლიანი კაპიტალით. წმინდა ვალი გამოითვლება მთლიან სესხებს (მათ შორის "მიმდინარე და გრძელვადიანი სესხები", როგორც ეს ნაჩვენებია კონსოლიდირებულ ფინანსური მდგომარეობის უწყისში) მინუს ფული და ფულის ეკვივალენტები. მთლიანი კაპიტალი გამოითვლება როგორც "კაპიტალი", როგორც ეს ნაჩვენებია კონსოლიდირებულ ფინანსური მდგომარეობის უწყისში პლუს წმინდა ვალი.

შპს. საქართველოს საერთაშორისო ენერგეტიკული კორპორაცია

ახსნა-განმარტებითი შენიშვნები ფინანსურ უწყისებზე
2018 წლის 31 დეკემბრის დამთავრებული წლისთვის (გაგრძელება)

ათასობით ლარში	2018 წლის 31 დეკემბერი	2017 წლის 31 დეკემბერი
სულ სესხები (შენიშვნა 14)	104,280	97,982
მინუს: ფული და ფულის ეკვივალენტები (შენიშვნა 12)	(1,211)	(2,652)
წმინდა სესხები	103,069	95,330
სულ კაპიტალი	252,549	235,765
სულ კაპიტალი	355,618	331,095
წმინდა სესხის ფარდობა საკუთარ კაპიტალთან ლიკვიდობის დონე	41% 29%	40% 29%

ლიკვიდობის რისკი. გონივრული ლიკვიდობის რისკის მართვა გულისხმობს საკმარისი ფულადი ნაკადების შენარჩუნებას და დაფინანსების ხელმისაწვდომობას ერთობლივი საკრედიტო ობიექტების ადეკვატური თანხის ოდენობით.

ჯგუფი ახდენს ლიკვიდობის რისკის მართვას სესხებზე წვდომის შენარჩუნებით და მუდმივი პროგნოზირებისა და რეალურ ფულადი ნაკადების მოძრაობის მონიტორინგის გზით. ფულადი ნაკადების მოძრაობის პროგნოზირება ხორციელდება ჯგუფის საოპერაციო ერთეულებში და ჯამდება ჯგუფის ფინანსების მიხედვით. ასეთი პროგნოზები ითვალისწინებენ ჯგუფის რეფინანსირების გეგმებს. ჯგუფის ფინანსების განყოფილება მონიტორინგს უწევს ჯგუფის ლიკვიდობის მოთხოვნებს რომ უზრუნველყოს საკმარისი ფულის ქონა საკუთარი საოპერაციო მოთხოვნების დასაკმაყოფილებლად და დაიტოვოს საკმარისი არეალი იმისათვის, რომ არ დაარღვიოს სესხების ლიმიტები.

ჯგუფის ლიკვიდობის რეზერვი შედგებოდა გამოუყენებელი საკრედიტო ლიმიტებისა და ფულისა და ფულის ეკვივალენტებისგან (შენიშვნა 12). 2018 წლის 31 დეკემბრის მდგომარეობით „სსეკ“ ჯგუფს ჰქონდა გამოუყენებელი საკრედიტო ლიმიტები 1,340 ათასი ლარის ოდენობით (2017 წლის 31 დეკემბრის: 193 ათასი ლარის ოდენობით)

ქვემოთ მოყვანილ ცხრილში ვალდებულებები გაანალიზებულია მათი დარჩენილი საკონტრაქტო ვადების მიხედვით. დაფარვის ცხრილში გაწერილი თანხები არის ხელშეკრულების არადისკონტირებული ფულადი ნაკადები, მათ შორის სესხის ვალდებულებები. ასეთი არადისკონტირებული ოდენობები ფინანსურ უწყისებში ნაჩვენებია ოდენობებისგან, რადგან იქ მოცემული ოდენობები დისკონტირებულია.

როდესაც გადასახდელი თანხა არ არის ფიქსირებული, თანხის გამყდრება განისაზღვრება საანგარიშგებო თარიღში არსებული პირობების მითითებით. უცხოური ვალუტის გადახდები გადაყვანილია საანგარიშგებო თარიღში არსებული გაცვლითი კურსებით.

2018 წლის 31 დეკემბრის მდგომარეობით, სახელშეკრულებო გადახდების ვადიანობის ანალიზი შემდეგნაირია:

ათასობით ლარში	1 წელზე ნაკლები	1-იდან 2 წლამდე	2-იდან 5 წლამდე	5 წელზე მეტი	სულ
სავაჭრო და სხვა გადასახდელები	(19,157)	-	-	-	(19,157)
ნასესხები სახსრები	(62,875)	(15,130)	(32,280)	(7,254)	(117,539)
სულ ფინანსური გადასახდელები	(82,032)	(15,130)	(32,280)	(7,254)	(136,696)

2017 წლის 31 დეკემბრის მდგომარეობით სახელშეკრულებო გადახდების ვადიანობის ანალიზი შემდეგნაირია:

შპს. საქართველოს საერთაშორისო ენერგეტიკული კორპორაცია

ახსნა-განმარტებითი შენიშვნები ფინანსურ უწყისებზე
2018 წლის 31 დეკემბერს დამთავრებული წლისთვის (გაგრძელება)

ათასობით ლარში	1 წელზე ნაკლები	1-იდან 2 წლამდე	2-იდან 5 წლამდე	5 წელზე მეტი	სულ
სავაჭრო და სხვა გადასახდელები	(21,479)	-	-	-	(21,479)
ნასესხები სახსრები	(43,107)	(20,081)	(37,077)	(15,773)	(116,038)
სულ ფინანსური გადასახდელები	(64,586)	(20,081)	(37,077)	(15,773)	(137,517)

მენეჯმენტი მიიჩნევს, რომ ჯგუფის ლიკვიდობის გაზრდა მოხდება კომერციული ბანკების მიერ ახალი საკრედიტო ხაზების მოპოვებით ან არსებული სესხების საპროცენტო განაკვეთების შემცირებით, ხარჯების მართვის გაუმჯობესებით, აქტივობის გაზრდით და აქტიურად ახალი კონტრაქტების მოძიებით.

საპროცენტო განაკვეთის რისკი. საპროცენტო განაკვეთის რისკი არის ჯგუფის ფინანსური მდგომარეობის ცვლილება საპროცენტო განაკვეთების უარყოფითი მოძრაობის მიმართ, რაც გამოიხატება მოზიდული სახსრების ან/და ფულადი ნაკადებიდან მიღებული შემოსავლების შემცირებით. ჯგუფს არ გააჩნია ფორმალური პოლიტიკა, თუ რა პროპორციით უნდა იყოს ფიქსირებული და ცვლადი სესხები ჯგუფში. თუმცა, ყველა სესხის საპროცენტო განაკვეთი ფიქსირებულია გარდა „თიბისი ბანკისგან“, საქართველოს ბანკისგან და სს „ფაშა-ბანკ ჯორჯიასგან“ ნასესხები სახსრებისა, რომელიც არის 6 თვიანი LIBOR + 7.81%, 6.03% და 5.5% სს „თიბისი ბანკის“ შემთხვევაში; 6 თვიანი LIBOR + 9% სს „საქართველოს ბანკის“ შემთხვევაში და 6 თვიანი LIBOR + 7% სს „ფაშა ბანკის“ შემთხვევაში.

ამ ცვლილებების შედეგად შეიძლება გაიზარდოს საპროცენტო მარჟები, მაგრამ შეიძლება შემცირდეს ან წავიდეს ზარალში იმ შემთხვევაში, როდესაც მოულოდნელი მოძრაობები წარმოიქმნება ბაზარზე. ჯგუფი არ აკეთებს მისი საპროცენტო განაკვეთის რისკის ჰეჯირებას.

ქვემოთ მოყვანილ ცხრილში შეჯამებულია საშუალო შეწონილი საპროცენტო განაკვეთები პროცენტთან ფინანსურ აქტივებსა და ვალდებულებებზე საანგარიშო თარიღებისთვის, იმ რეპორტებზე დაყრდნობით, რომელიც მთავარი მენეჯერების მიერ არის განხილული:

საშუალო შეწონილი წლიური %	2018 წლის 31 დეკემბერი			2017 წლის 31 დეკემბერი		
	ლარი	აშშ დოლარი	ევრო	ლარი	აშშ დოლარი	ევრო
გაცემული სესხები						
მეკავშირე მხარეები	14.08%	9.06%	14.38%	14.53%	9.30%	15.41%
არამეკავშირე მხარეები	22.04%	10.92%	-	17.84%	10.80%	-
ნასესხები სახსრები						
მეკავშირე მხარეები	15.04%	15.00%	15.22%	15.03%	15.00%	15.24%
არამეკავშირე მხარეები	11.85%	8.36%	-	13.00%	8.30%	-

23. ფინანსური ინსტრუმენტების სამართიანი ღირებულება

„ფასს“-ი განსაზღვრავს რეალურ ღირებულებას, როგორც იმ ფასს, რასაც მიიღებდა აქტივის მფლობელი აქტივის გაყიდვისას ან გადაიხდიდა ვალდებულების მფლობელი ვალდებულების დასაფარად, ჩვეულებრივი ტრანზაქციისას საბაზრო მონაწილეებს შორის შეფასების თარიღის დროს, მიუხედავად იმისა, არის თუ არა ეს ფასი პირდაპირ დაკვირვებადი ან შეფასებული სხვა შეფასების მეთოდით. მიახლოებითი სამართიანი ღირებულებები დადგინდა ჯგუფის მიერ ბაზარზე არსებული ინფორმაციისა და შეფასების მეთოდოლოგიების მიხედვით. თუმცა, მაინც სუბიექტურობა არის საჭირო რომ გაშიფრო საბაზრო ინფორმაცია და დათვალო მიახლოებითი სამართიანი ღირებულება. საქართველო ჯერ კიდევ ამჟღავნებს განვითარებადი ბაზრის მახასიათებლებს და ეკონომიკური მდგომარეობა ჯერ კიდევ ზღუდავს ფინანსური ბაზრების საქმიანობის მოცულობას. ბაზრების კოტირებული ფასები შეიძლება იყოს მოძველებული და ამიტომ შესაძლოა სწორად ვერ ასახავდეს ფინანსური ინსტრუმენტის რეალურ ღირებულებას. მენეჯმენტმა

გამოიყენა ყველა არსებული საბაზრო ინფორმაცია ფინანსური ინსტრუმენტების რეალური ღირებულები დასადგენად.

ამორტიზირებული ღირებულებით აღიარებული ფინანსური აქტივები. სავარაუდო რეალური ღირებულება ფიქსირებული საპროცენტო განაკვეთების მქონე ფინანსური ინსტრუმენტებისთვის დამოკიდებულია დადისკონტირებულ სავარაუდო ფულის ნაკადის შემოდინებაზე. დისკონტირებისას გამოყენებული საპროცენტო განაკვეთი დამოკიდებულია კონტრაგენტის საკრედიტო რისკზე. სავაჭრო მოთხოვნებისა და სხვა ფინანსური აქტივების საბალანსო ღირებულება ახლოსაა მათ რეალურ ღირებულებასთან მათი მოკლე ვადიანობის გამო.

ამორტიზირებული ღირებულებით აღიარებული ფინანსური ვალდებულებები.

სავარაუდო რეალური ღირებულება ფიქსირებული საპროცენტო განაკვეთების მქონე ფინანსური ვალდებულებებისთვის დამოკიდებულია დადისკონტირებულ სავარაუდო ფულის ნაკადის გადინებაზე. დისკონტირებისას გამოყენებული საპროცენტო განაკვეთი არის მსგავსი საკრედიტო რისკისა და ვადიანობის მქონე ვალდებულების მიხედვით ალებული. ჯგუფის მენეჯმენტი მიიჩნევს რომ ვალდებულებების საბალანსო ღირებულება ახლოსაა მათ რეალურ ღირებულებასთან.

რეალური ღირებულება ფულისა და ფულის ეკვივალენტებისთვის განისაზღვრა 1-ლი დონის შეფასების მიხედვით, ხოლო სხვა ფინანსური აქტივებისა და ვალდებულებებისთვის კი მე-3 დონის შეფასების მიხედვით.

24. პირობითი და შესაძლო ვალდებულებები

სამართლებრივი დავები. დროდადრო და ბიზნესის ნორმალურ კურსში შეიძლება ჯგუფის წინააღმდეგ პრეტენზიები იქნას წაყენებული. საკუთარი შეფასების საფუძველზე, აგრეთვე შიდა და გარე პროფესიული კონსულტაციების საფუძველზე, მენეჯმენტი მიიჩნევს, რომ არანაირი არსებითი დანაკარგი არ იქნება გამოწვეული რაიმე სასამართლო დავის გამო. აქედან გამომდინარე, ამ კონსოლიდირებულ ფინანსურ ანგარიშგებაში არ გაკეთებულა არანაირი რეზერვი შესაძლო ჯარიმებთან დაკავშირებით.

გადასახადები. საქართველოს სამეწარმეო და საგადასახადო კანონმდებლობაში არსებობს ისეთი მუხლები, რომელთა ინტერპრეტაცია სხვადასხვაგვარადაა შესაძლებელი. ასევე არსებობს საგადასახადო ორგანოების მიერ სუბიექტური გადაწყვეტილებების მიღების პრაქტიკა. აქედან გამომდინარე, იმ შემთხვევაში, თუ რომელიმე კონკრეტული ქმედება, რომელიც ეფუძნება ხელმძღვანელობის მიერ ჯგუფის ბიზნეს საქმიანობის თავისებურად განსჯას, არ იქნება მოწონებული საგადასახადო ორგანოების მიერ, ჯგუფს შეიძლება დაერიცხოს დამატებითი გადასახადები, ჯარიმები და საურავები. ჯგუფის ხელმძღვანელობა მიიჩნევს, რომ მათ გადაიხადეს საგადასახადო კანონით მოთხოვნილი გადასახადები და რომ დამატებითი რეზერვების შექმნა შუალედურ შემოკლებულ კონსოლიდირებულ ფინანსურ ანგარიშგებაში არ არის საჭირო. საგადასახადო ორგანოებს ჯგუფის შემოწმება შეუძლია ბოლო სამი წლის განმავლობაში.

თბილსრესი აქტივების აუქციონის მოგებიდან ალებული ვალდებულებები

2010 წლის 23 თებერვალს სს "თბილსრესის" აქტივების აუქციონში გამარჯვების შედეგად, სხვა ვალდებულებებთან ერთად, ჯგუფმა ვალდებულება აიღო რომ უზრუნველყო შემდეგი საკითხები:

- ელექტროენერგიის გამომუშავების ერთეულების სათანადო ფუნქციონირება ლიცენზირების ორგანოების მოთხოვნის შესაბამისად;
- არსებული სიმძლავრის (272 მეგავატი) მოვლა და შენარჩუნება მინიმუმ 2025 წლამდე;
- ქვანახშირის ქარხნის მშენებლობა გარდაბანში 100-150 მეგავატის სიმძლავრის და მისი ექსპლუატაციაში მიღება არა უგვიანეს 2013 წლის 31 დეკემბრისა;
- სახელმწიფო საკუთრებაში არსებული ნავთობის შენახვა მის რეზერვუარებში უფასოდ.

2017 წლის 23 ოქტომბერს ჯგუფმა ხელი მოაწერა შეთანხმებას საქართველოს ეკონომიკისა და მდგრადი განვითარების სამინისტროსთან და ენერგეტიკის სამინისტროსთან ერთად, 2010 წლის 23 თებერვალს სს "თბილსრესის" აქტივების აუქციონიდან გამომდინარე ვალდებულებების შესწორებისა და განმარტების მიზნით. შესაბამისად ჯგუფი ვალდებულია:

- 2020 წლის 30 ივლისამდე ტყიბულის მუნიციპალიტეტში 100-150 მგვტ სიმძლავრის თბოელექტროსადგური ექსპლუატაციაში მიიღოს;
- დაიწყოს ქვანახშირის თბოელექტროსადგურის მშენებლობა 2018 წლის 30 სექტემბრის ჩათვლით.

2017 წლის 4 ივლისს ჯგუფმა ხელი მოაწერა ცვლილებას თბოელექტროსადგურის ტყიბულის მუნიციპალიტეტში აშენებასთან დაკავშირებით, ენერგეტიკის სამინისტროსა და „ესკო“-სთან. ცვლილების მიხედვით, ჯგუფმა აიღო ვალდებულება რომ ააშენებს და ოპერირებას გაუწევს ქვანახშირის თბოელექტროსადგურს დადგმული სიმძლავრით 150-300 მგვტ (+/-10%) გარდაბანის მუნიციპალიტეტში 2020 წლის 31 ივლისამდე.

ამჟამად ჯგუფს ყველა ვალდებულება შესრულებული აქვს და გარდაბნის მუნიციპალიტეტში 300 მეგავატიანი სიმძლავრის ახალი თბოელექტროსადგურის მშენებლობის პროცესი დაიწყო.

გარემოსდაცვითი საკითხები. – საქართველო, როგორც განვითარებადი ბაზარი, ხასიათდება ისეთი რისკებით, მათ შორის ეკონომიკური, პოლიტიკური და სოციალური, იურიდიული და საკანონმდებლო რისკებით, რომლებიც არ არსებობს განვითარებულ ბაზარზე. წესები და კანონები, რომლებიც გავლენას ახდენს ბიზნესზე საქართველოში, სწრაფად ვითარდება. საგადასახადო და მარეგულირებელ კანონმდებლობას ახასიათებს სხვადასხვაგვარი ინტერპრეტაცია. საქართველოს ეკონომიკის მომავალი მიმართულება მნიშვნელოვნადაა დამოკიდებული ხელისუფლების მიერ განხორციელებული ეკონომიკური, ფისკალური და მონეტარული ღონისძიებების ეფექტურობაზე, საკანონმდებლო, მარეგულირებელი და პოლიტიკური მოვლენების პარალელურად.

ბოლო ორი წლის განმავლობაში საქართველოში რამდენიმე საკანონმდებლო ცვლილება განხორციელდა, რომლებიც დიდწილად ევროკავშირთან ასოცირების შეთანხმებასთანაა დაკავშირებული. 2017 და 2018 წლებში განხორციელებული ეს ცვლილებები გარკვეულწილად ნიადაგის შემამზადებელი ხასიათისა და მომავალში მეტი ცვლილება მოსალოდნელი ევროკავშირთან დაახლოების სამოქმედო გეგმის განხორციელების პარალელურად.

25. ტრანზაქციები მეკავშირე მხარეებთან

მაკონტროლებელი ურთიერთობები. ჯგუფის უშუალო მშობელია შპს. საქართველოს ინდუსტრიული ჯგუფი, რომელიც დაარსდა ქართული კანონმდებლობის შესაბამისად და იურიდიული მისამართია გაზაფხული ქუჩა 18, თბილისი, 0177, საქართველო. შპს. საქართველოს ინდუსტრიული ჯგუფი კონტროლდება „ჩემექსინ ინთერნეიშენალ ლიმიტედ, ბ.ვ.-ის მიერ, რომელიც დაარსებულია მარშალის კუნძულების კანონმდებლობის შესაბამისად და იურიდიული მისამართია, თრასტ ქომფანი კომპლექს, აჯელტაკეს ქუჩა, აჯელტაკეს კუნძული, მაჯურო, მარშალის კუნძულები MH96960. ჩემექსინ ინთერნეიშენალ ლიმიტედი კონტროლდება ბატონი დავით ბეჟუაშვილის მიერ, რომელიც ჯგუფის საბოლოო მაკონტროლებელი პირია.

ყველაზე მნიშვნელოვანი ტრანზაქციები დაკავშირებულია სესხების გაცემასა და იმ აქტივობებთან, რომლებიც არის ჯგუფის მთავარი საქმიანობა, მაგალით ბუნებრივი აირის მიწოდება.

მეკავშირე მხარეებთან ტრანზაქციები და ბალანსები. მხარეები ზოგადად არიან მეკავშირეები იმ შემთხვევაში, თუ ისინი ერთი და იმავე პირის კონტროლის ქვეშ არიან, ან თუ ერთ-ერთ მათგანს აქვს შესაძლებლობა რომ გააკონტროლოს მეორე ან აქვს მასზე მნიშვნელოვანი ზეგავლენა, ან არის საერთო კონტროლში ფინანსური და საოპერაციო გადაწყვეტილების მიღებისას. ყურადღება უნდა მიექცეს ურთიერთდამოკიდებულების ბუნებას და არა მხოლოდ იურიდიულ ფორმას.

შპს. საქართველოს საერთაშორისო ენერგეტიკული კორპორაცია

ახსნა-განმარტებითი შენიშვნები ფინანსურ უწყისებზე
2018 წლის 31 დეკემბერს დამთავრებული წლისთვის (გაგრძელება)

2018 წლის 31 დეკემბერს, ბალანსები მეკავშირე მხარეებთან შემდეგნაირი იყო:

ათასობით ლარში	უშუალო ან შუამავალი მშობელი კომპანიები	კომპანიები საერთო კონტროლის ქვეშ	ასოცირებული პირები	სხვა მეკავშირე მხარეები*
სავაჭრო მოთხოვნები, ბრუტო	13	1,795	353	1,613
გაუფასურების რეზერვი სავაჭრო და სხვა მოთხოვნებზე	-	39	1	4
გაცემული სესხები, ბრუტო (საკონტრაქტო საპროცენტო განაკვეთი: 8.30%-18.0% წლიურად)	-	27,806	-	10,568
გაუფასურების რეზერვი გაცემულ სესხებზე	-	74	-	366
ნასესხები სახსრები	-	-	55	8,168
სავაჭრო და სხვა გადასახდელები	333	1,115	-	-

შემოსავლისა და ხარჯების მუხლები მეკავშირე მხარეებთან 2018 წლის განმავლობაში შემდეგნაირია:

ათასობით ლარში	უშუალო ან შუამავალი მშობელი კომპანიები	კომპანიები საერთო კონტროლის ქვეშ	ასოცირებული პირები	სხვა მეკავშირე მხარეები*
გაზის გაყიდვა - საბითუმო - ადგილობრივი კლიენტები	-	1,121	2	-
გაზის გაყიდვა - საცალო	-	1	-	-
ელექტროენერგიის გაყიდვა - ადგილობრივი კლიენტები	-	418	-	-
საიჯარო შემოსავალი	8	188	-	-
გაცემული სესხების გაუფასურების რეზერვი	-	74	-	56
საპროცენტო შემოსავალი	-	2,544	-	697
საპროცენტო ხარჯი	-	-	3	1,188
სხვა შემოსავალი და ხარჯები	-	-	-	12
წმინდა მოგება ძირითადი საშუალებების გაყიდვიდან/ჩამოწერიდან	-	22	-	-
წმინდა მოგება სათანადოგო ნაწილების, მასალებისა და ჯარტის გაყიდვიდან	-	21	-	-
შემოსავალი მომსახურების გაწევიდან	-	72	-	7
ძირითადი საშუალებების საოპერაციო იჯარა	-	68	-	-
საინფორმაციო, საკონსულტაციო და სხვა პროფესიული ხარჯები	-	2,614	-	-
წყალმომარაგების ხარჯები	-	127	-	-
სარემონტო და ტექნიკური სამუშაოების ხარჯი	-	585	-	-
დაზღვევა	-	-	-	225
ქველმოქმედება და სპონსორობა	-	-	-	85
რეკლამა	-	-	-	15
კომუნალური ხარჯები	-	2	-	-
წარმომადგენლობითი ხარჯები	-	2	-	-
სხვა	-	1	-	-

2017 წლის 31 დეკემბერს, ბალანსები მეკავშირე მხარეებთან შემდეგნაირი იყო:

ათასობით ლარში	უშუალო ან შუამავალი მშობელი კომპანიები	კომპანიები საერთო კონტროლის ქვეშ	ასოცირებული პირები	სხვა მეკავშირე მხარეები*
სავაჭრო მოთხოვნები, ბრუტო	69	5,499	360	-
გაუფასურების რეზერვი სავაჭრო და სხვა მოთხოვნებზე	-	35	-	-
გაცემული სესხები, ბრუტო (საკონტრაქტო საპროცენტო განაკვეთი: 8.300%- 20.0% წლიურად)	-	24,209	-	4,904
გაუფასურების რეზერვი გაცემულ სესხებზე	-	-	-	319
ნასესხები სახსრები	-	-	52	8,536
სავაჭრო და სხვა გადასახდელები	103	740	-	-

შპს. საქართველოს საერთაშორისო ენერგეტიკული კორპორაცია

ახსნა-განმარტებითი შენიშვნები ფინანსურ უწყისებზე
2018 წლის 31 დეკემბერს დამთავრებული წლისთვის (გაგრძელება)

შემოსავლისა და ხარჯების მუხლები მეკავშირე მხარეებთან 2017 წლის 31 დეკემბერს დასრულებული წლისათვის შემდეგნაირია:

ათასობით ლარში	უშუალო ან შუამავალი მშობელი კომპანიები	კომპანიები საერთო კონტროლის ქვეშ	ასოცირებულ ი პირები	სხვა მეკავშირე მხარეები*
გაზის გაყიდვა - საბითუმო - ადგილობრივი კლიენტები	-	1,214	885	-
გაზის გაყიდვა - საცალო	-	4	-	-
ელექტროენერგიის გაყიდვა - ადგილობრივი კლიენტები	-	186	-	-
საიჯარო შემოსავალი	8	121	27	-
გაცემული სესხების გაუფასურების რეზერვი	-	-	-	20
საპროცენტო შემოსავალი	-	1,837	-	161
საპროცენტო ხარჯი	-	-	3	1,096
სხვა შემოსავალი და ხარჯები	-	39	-	-
წმინდა მოგება ძირითადი საშუალებების გაყიდვიდან/ჩამოწერიდან	-	1	-	-
წმინდა მოგება სათანადო ნაწილების, მასალებისა და ჯარტის გაყიდვიდან	-	102	-	-
შემოსავალი მომსახურების გაწევიდან	-	81	-	-
ძირითადი საშუალებების საოპერაციო იჯარა	-	54	-	-
საინფორმაციო, საკონსულტაციო და სხვა პროფესიული ხარჯები	-	2,614	-	-
წყლით მომარაგების ხარჯები	-	126	-	-
სარემონტო და ტექნიკური სამუშაოების ხარჯი	-	475	-	-
დაზღვევა	-	-	-	16
სხვა	-	10	-	-

მთავარი მენეჯმენტის კომპენსაცია. მთავარი მენეჯმენტი მოიცავს დირექტორთა საბჭოს წევრებს. მათთვის გადასახდელი კომპენსაცია შედგება საკონტრაქტო ხელფასისგან, ფინანსური მიზნების შესრულებასთან დაკავშირებული ბონუსისგან და სხვა კომპენსაციებისგან, მივლინების ხარჯების ანაზღაურების სახით. მთლიანი მთავარი მენეჯმენტის კომპენსაცია 2018 წელს იყო 635 ათასი ლარი (2017 წელს: 594 ათასი ლარი) და მთლიანად შედგებოდა მოკლევადიანი სარგებლისგან.

26. მოვლენები საანგარიშგებო თარიღის შემდგომ

2019 წლის 1 თებერვალს ჯგუფსა და შპს „ალიანს სიტის“ შორის გაფორმდა ყიდვის ხელშეკრულება 29,500 ათას (დღგ-ის ჩათვლით) აშშ დოლარად ბათუმში მდებარე საცხოვრებელი კომპლექსის შესყიდვის თაობაზე (შენიშვნა #11).

შპს. საქართველოს საერთაშორისო ენერგეტიკული კორპორაცია

მმართველობის კონსოლიდირებული ანგარიში
2018 წლის 31 დეკემბრის დამთავრებული წლისთვის

მმართველობის კონსოლიდირებული ანგარიში

საქმიანობის განვითარება, შედეგები და მდგომარეობა

შპს "საქართველოს საერთაშორისო ენერგეტიკული კორპორაცია" (სსეკ) დაარსდა 2005 წლის 11 ივლისს. კომპანია არის საქართველოში რეგისტრირებული კომპანიების ჯგუფის მშობელი, რომელთა ძირითადი საქმიანობა მოიცავს ელექტროენერგიის გამომუშავებას, გაზგასამართი სადგურების ოპერირებას, გაზის საბითუმო ვაჭრობას, საინვესტიციო ქონების განვითარებასა და გაყიდვას.

2018 წლის 31 დეკემბრის მდგომარეობით კომპანიის უშუალო მშობელი კომპანია და წილის 100% მფლობელი იყო საქართველოში რეგისტრირებული შპს „ჰოლდინგი საქართველოს ინდუსტრიული ჯგუფი“ („GIG“).

რაც შეეხება ელექტროენერგიის გენერაციას, მისი გამომუშავება ხდება საქართველოს ტერიტორიაზე არსებული 8 ჰიდროელექტროსადგურისა და გარდაბანში მდებარე თბოელექტროსადგურის („თბილსრესის“) ორი ენერგო ბლოკის მეშვეობით. ელექტროენერგია იყიდება ელექტროენერგიის ბაზრის კომერციულ ოპერატორზე („ესკო“) და გამანაწილებელ კომპანიებზე (თელასი, ენერგოპრო). თბოელექტროსადგურის დადგმული სიმძლავრე შეადგენს 272 მეგავატს და მისი გასაყიდი ფასი დგინდება სემკის ნორმატიული აქტით. ჰიდროელექტროსადგურების დადგმული სიმძლავრე ჯამში 48.743 მეგავატია. მათი ტარიფები კანონის მიხედვით („საქართველოს კანონი ელექტროენერგეტიკისა და ბუნებრივი გაზის შესახებ“) დერეგულირებულია და ტარიფს ადგენს თავისუფალი ბაზარი.

თბოელექტროსადგურების მიერ ესკოსა და გამანაწილებელ კომპანიებზე მიყიდულმა ელექტროენერგიის რაოდენობამ 2018 წელს შეადგინა 195,798,240 კვ/სთ, ტარიფი იყო 11.51 თეთრი კვ/სთ-ზე.

ჰიდროელექტროსადგურების მიერ გამომუშავებულმა და გაყიდული ელექტროენერგიის რაოდენობამ 2018 წელს შეადგინა 202,309,997 კვტ/სთ.

სსეკ-ის საქმიანობა ასევე მოიცავს ჰიდრო და თბოელექტროსადგურებზე გამომუშავებულ, სხვის სადგურებზე გამომუშავებულ, ქვეყანაში იმპორტირებული ელ. ენერგიის საბითუმო ყიდვა-გაყიდვას საქართველოს ადგილობრივ ბაზარზე და ექსპორტს (ტრანზიტი) მეზობელ ქვეყნებში.

გაზის ძირითადი მომხმარებლები მსხვილი ქართული სამრეწველო საწარმოები, მათ შორის ცემენტის ქარხნები და გაზგასამართი სადგურების ქსელები. ჯგუფი ასევე ჩართულია გაზის საცალო ვაჭრობაში საკუთარი გაზგასამართი სადგურების საშუალებით.

საქართველოს ელექტროენერგიის ბაზრის სტრუქტურა

ენერგო-სექტორში ელექტროენერგიის გენერირება ძირითადად ჰიდროელექტრო სადგურების (ჰესი) და თბოელექტრო სადგურების (თესი) საშუალებით ხდება. საქართველოს საერთაშორისო ენერგეტიკული კორპორაციის მფლობელობაშია მცირე ჰესების მიერ გამომუშავებული ელექტროენერგიის 30% და თესების მიერ გამომუშავებული ელექტრო ენერგიის დაახლოებით 10%. ასევე გარდაბნის თბოსადგური მთელი წლის განმავლობაში, გარდა რემონტის დღეებისა წარმოადგენს ქვეყნის გარანტირებული სიმძლავრის წყაროს.

გაზგასამართი სადგურების ოპერირება

რაც შეეხება ჯგუფის მეორე ძირითად საქმიანობას, გაზგასამართი სადგურების ოპერირებას, ახორციელებს ენერგეტიკული ჯგუფის შვილობილი კომპანია „ნეოგაზი“ ჯგუფი, რომელიც საქართველოს მთელ ტერიტორიაზე შეკუმშული ბუნებრივი აირის რეალიზაციას ახდენს. 10 წელზე მეტია რაც ბაზარზე ოპერირებს, 2012 წლიდან კი რეგრენდინგის შემდეგ, „ნეოგაზის“ სახელით არის წარმოდგენილი და სფეროში ერთ-ერთი წამყვანი ბრენდია. ბრენდის შექმნასთან ერთად შემუშავდა და ეტაპობრივად დაინერგა სადგურების ახალი ვიზუალური კონცეფცია, ერთიანი სამეურნეო და მომსახურების სტანდარტი.

„ნეოგაზი“ ერთ-ერთი ყველაზე ფართო ქსელის მფლობელია, რომელიც 24 ავტოგაზგასამართ სადგურს (მათ შორის შვილობილები) და 13 მოძრავ სადგურს აერთიანებს (იხ. დანართი N1). „ნეოგაზის“ სადგურები აღჭურვილია თანამედროვე ტექნოლოგიებით და სრულად დაცულია უსაფრთხოების ნორმები.

სსეკ-ის ჯგუფი მოიცავს შემდეგ შვილობილ კომპანიებს:

შპს. საქართველოს საერთაშორისო ენერგეტიკული კორპორაცია

მმართველობის კონსოლიდირებული ანგარიში

2018 წლის 31 დეკემბრის დამთავრებული წლისთვის (გაგრძელება)

შვილობილი	2018 წლის 31 დეკემბერი, წილი/ხმის მიცემის უფლება	2017 წლის 31 დეკემბერი, წილი/ხმის მიცემის უფლება	ყიდვის/და არსების წელი	ინდუსტრია
შპს. ბათუმი სითი	100.0%	100.0%	2011	უძრავი ქონების განვითარება
შპს. ფაურ თრეიდი	100.0%	100.0%	2012	ელექტროენერგიის თ ვაჭრობა
შპს. ნეოგაზი	100.0%	100.0%	2014	გაზგასამართი სადგურის მართვა
შპს. სიპაუერი	100.0%	100.0%	2016	ელექტროენერგიის ს გამომუშავება
შპს პაუერ ექსპორტი	100.0%	100.0%	2017	გაზზე მომუშავე ავტომატური ნების ტესტირება
შპს. რიცეულაპესი	88.5%	88.5%	2008	ელექტროენერგიის ს გამომუშავება
შპს. აჭარა ავტოგაზი	74.0%	74.0%	2009	გაზგასამართი სადგურის მართვა
შპს. მობილგორიგაზი	55.0%	55.0%	2011	გაზგასამართი სადგურის მართვა
შპს. ჯორჯიან ჰიდრო პაუერ - EPC	51.0%	51.0%	2012	ჰესების ინჟინერია
შპს. დელტა 3	50.0%	50.0%	2015	გაზგასამართი სადგურის მართვა
შპს. იქს გაზი	50.0%	50.0%	2012	გაზგასამართი სადგურის მართვა
შპს. ახალგაზი	50.0%	50.0%	2010	გაზგასამართი სადგურის მართვა
შპს. იბერგაზი	50.0%	50.0%	2010	გაზგასამართი სადგურის მართვა

ჯგუფის მომავალი განვითარების გეგმები

2018 წლის 16 მაისს სსეკ-მ საქართველოს მთავრობასთან გააფორმა მემორანდუმი, რომლის მიხედვითაც 2020 წელს დაიწყება ახალი 5 მგვტ. ჰიდროელექტროსადგურის მშენებლობა მდინარე ბჟუყას ხეობაში, ოზურგეთის მუნიციპალიტეტში. აღნიშნული პროექტის საინვესტიციო თანხა 6 500 000 აშშ დოლარს შეადგენს. აღნიშნულ პროექტზე 2018 წელს დაიწყო წინასამშენებლო სამუშაოები.

2018 წლის მთავრობის დადგენილების შედეგად, 2019 წლის მაისიდან საცალო მომხმარებელი, რომელიც აკმაყოფილებს ამავე დადგენილებით ელექტროენერგიის პირდაპირი მომხმარებლისათვის განსაზღვრულ სავალდებულო კრიტერიუმებს, უნდა დარეგისტრირდეს საბითუმო ვაჭრობაში, როგორც პირდაპირი მომხმარებელი. აღნიშნული დადგენილება საშუალებას მისცემს სსეკ-ს აწარმოოს მოლაპარაკებები პირდაპირ მომხმარებლებთან და გააფორმოს ხელშეკრულებები ელექტროენერგიის პირდაპირი წესით მიყიდვაზე.

2016 წელს საქართველოს საერთაშორისო ენერგეტიკული კორპორაციის შვილობილმა კომპანიამ შპს “სიპაუერი” გააფორმა ხელშეკრულება საქართველოს მთავრობასთან, რომლის მიხედვითაც კომპანიამ აიღო ვალდებულება 150-300 მეგავატიანი თბოელექტროსადგურის მშენებლობა/რეკონსტრუქცია განეხორციელებინა გარდაბნის მუნიციპალიტეტში. აღნიშნულ პროექტთან დაკავშირებით ხელი მოეწერა გენერალურ ხელშეკრულებას მშენებლობაზე, ჩინურ კომპანია Dongfang Electric Corporation-თან. საკონტრაქტო თანხა დაახლოებით 190 მლნ. აშშ დოლარს შეადგენს. 2018 წლის 7 თებერვალს კომპანია სიპაუერმა საქართველოს ეკონომიკისა და მდგრადი განვითარების სამინისტროსგან თბოელექტროსადგურის მშენებლობის ნებართვა მიიღო.

რაც შეეხება განვითარების გეგმებს გაზგასამართი სადგურების ოპერირებასთან დაკავშირებით, რასაც „ნეოგაზი ჯგუფი“ ახორციელებს, მდგომარეობს შემდეგში:

შპს. საქართველოს საერთაშორისო ენერგეტიკული კორპორაცია

მმართველობის კონსოლიდირებული ანგარიში
2018 წლის 31 დეკემბერს დამთავრებული წლისთვის (გაგრძელება)

ქსელის გაფართოება

„ნეოგაზის“ გაზგასამართი სადგურების ტერიტორიულად ხელსაყრელ ადგილზე არსებობა და ქსელის სიდიდე გაზგასამართი კომპანიის შერჩევის წამყვანი კრიტერიუმია. იმისათვის, რომ „ნეოგაზმა“ შეძლოს კიდევ უფრო დიდი რაოდენობის მომხმარებლის მოზიდვა, კომპანია მიზნად ისახავს გადახედოს არსებული ქსელის სიდიდეს, სადგურების ლოკაციებს და დამატოს სადგურები ახალ, ტერიტორიულად ოპტიმალურ ლოკაციებზე. ამისათვის მიზანშეწონილია, ქსელის გეოგრაფიული დაფარვის არეალის გაზრდა და ქსელის გაფართოება საქართველოს იმ რეგიონებსა და ლოკაციებზე, სადაც არ არის წარმოდგენილი „ნეოგაზი“.

სადგურზე დამატებითი სერვისის განვითარება

სამომხმარებლო ბაზრისათვის მიმზიდველია სადგურებზე არსებობდეს დამატებითი როგორც უფასო, ასევე ფასიანი მომსახურებები. იმისათვის რომ კომპანია „ნეოგაზმა“ კონკურენცია გაუწიოს კონკურენტ ქსელებს, რეკომენდირებულია საკუთარ ქსელში დანერგოს დამატებითი სერვისები, როგორც არის:

- მარკეტი
- სწრაფი კვების ობიექტი
- ავტო სამრეცხაოები
- და სხვ.

ლოიალობის ბარათზე დამატებითი ფუნქციების განვითარება

ზოგადად ლოიალობის ბარათები გავლენას ახდენს, არამხოლოდ ბრენდის შერჩევაზე, არამედ შემდეგ ბრენდის მიმართ ლოიალობაზეც. კომპანია „ნეოგაზის“ მომხმარებლები აქტიურად იყენებენ „ნეოქარდს“ და დადებითად აფასებენ მიღებულ სარგებელს. იმისათვის, რომ ლოიალობის ბარათი „ნეოქარდის“ პირობები მიმზიდველი გახდეს უფრო მეტი მომხმარებლისთვის კომპანია გეგმავს მისი პირობების გამრავალფეროვნებას.

ჯგუფის მიერ წარმოებული კვლევებისა და განვითარების მიმოხილვა

2018 წლის განმავლობაში ჯგუფი არ ყოფილა ჩართული რაიმე კვლევის და განვითარების აქტივობაში.

ჯგუფის ფილიალების მიმოხილვა

ჰესები

2007 წლიდან სსეკ-მ დაიწყო ჰიდროელექტროსადგურების შეძენა და 2018 წლისათვის მის მფლობელობაშია უკვე 8 ჰიდროელექტრო სადგური. აქედან კომპანიის მიერ აშენდა რაჭა ჰესი და ალაზანი 2 ჰესი, ხოლო ალაზანი 1 ჰესს ჩაუტარდა სრული რეაბილიტაცია. 8 ჰიდრო სადგურის დადგმული სიმძლავრე 48.743 მგვტ-ია:

რიცეულა ჰესი - ექსპლუატაციაში 1956 წელს შევიდა, სამივე ჰიდრო აგრეგატის დადგმული სიმძლავრეა ჯამში 6.32 მგვტ.

რაჭა ჰესი - აშენდა ენერგეტიკული კორპორაციის მიერ და ექსპლუატაციაში შევიდა 2013 წელს და დადგმული სიმძლავრეა 11 მგვტ.

ბუჯა ჰესი - 1956 წლიდანაა ექსპლუატაციაში შესული და შეუძლია 12.24 მგვტ. ელექტროენერგია გამოიმუშაოს.

ალაზანი 1 - ჰესს სსეკ-მ ჩაუტარა რეაბილიტაცია და განახლებული ჰესი ექსპლუატაციაში 2011 წლიდან შევიდა. მისი დადგმული სიმძლავრეა ჯამში შეადგენს 6.064 მგვტ-ს.

ალაზანი 2 - ჰესი აშენდა ასევე 2011 წელს და მისი დადგმული სიმძლავრეა 6.064 მგვტ.

კახარეთი ჰესი - აშენდა 1949 წელს და 1950 წლიდან გამოიმუშავებს 2.08 მგვტ. ელექტროენერგიას.

იგოეთი ჰესი - ექსპლუატაციაშია 1955 წლიდან 1.775 მგვტ. სიმძლავრით.

ტირიფონი ჰესი - მშენებლობა დასრულდა 1950 წელს და ორი ჰიდროაგრეგატი გამოიმუშავებს ჯამში 3.2 მგვტ. ელექტროენერგიას.

თბოსადგურები

სსეკ-ს მფლობელობაშია გარდაბანში მდებარე თბოელექტროსადგურის მესამე და მეოთხე ბლოკები.

მესამე ბლოკი აშენდა და ექსპლუატაციაში შევიდა 1965 წელს და 2018 წელს მისმა გენერაციამ შეადგინა 112,933,920 კვტ/სთ.

მეოთხე ბლოკი ფუნქციონირებს 1967 წლიდან და 2018 წელს გამოიმუშავა 82,864,320 კვტ/სთ. ელექტროენერგია.

შპს. საქართველოს საერთაშორისო ენერგეტიკული კორპორაცია

მმართველობის კონსოლიდირებული ანგარიში

2018 წლის 31 დეკემბერს დამთავრებული წლისთვის (გაგრძელება)

გაზგასამართი სადგურები

ასევე ენერგეტიკულის ჯგუფი მოიცავს თავის მხრივ „ნეოგაზი“ ჯგუფს, რომელიც წარმოადგენს ენერგეტიკულის შვილობილ კომპანიას. „ნეოგაზი“ ჯგუფი აერთიანებს 24 გაზგასამართ სადგურს (შვილობილების ჩათვლით) საქართველოს სხვადასხვა რეგიონში. (იხ. დანართი N1) მათ მთავარ საოპერაციო საქმიანობას წარმოადგენს შეკუმშული ბუნებრივი აირის რეალიზაცია, თუმცა 2018 წელს დაემატა ახალი პროდუქტი თხევადი გაზის სახით, რისი რეალიზაციაც ასევე ხდება მოცემულ სადგურებზე. (იხ. დანართი N2) ასევე საქართველოს სხვადასხვა ტერიტორიაზე მდებარეობის ჯგუფის სხვა შვილობილები, როგორებიცაა შპს „სიპაუერი“, შპს „ბათუმი სიტი“, შპს „ფაუერ თრეიდი“, შპს „ჯორჯიან ჰიდრო ფაუერი, შპს „იქს გაზი“ და შპს „პაუერ ექსპორტი“.

ჯგუფის ძირითადი ფინანსური და არაფინანსური მაჩვენებლები

(თანხები გამოხატულია ათას ლარში)

	2018 წელი	2017 წელი
შემოსავალი	126,718	130,832
მთლიანი მოგება	41,011	38,480
წმინდა მოგება	21,342	13,436
მთლიანი მოგება (%)	32,36 %	29,41%

წმინდა მოგების ზრდა 2018 წელს უმეტესწილად გამოწვეულია საინვესტიციო ქონების გადაფასებიდან მიღებული შემოსავლის ზრდით. რაც შეეხება მთლიან მოგებას, აქ არ არის დიდი ცვლილება და წარმოადგენს 32,36% -ს 2018 წლის განმავლობაში.

რაც შეეხება არაფინანსურ მაჩვენებლებს, დიდი ყურადღება ექცევა გარემოს დაცვის საკითხებს, როგორც ძირითად ტერიტორიაზე ასევე ინფრასტრუქტურულ ერთეულებში. შემუშავებულია: ნარჩენების მართვის გეგმა და შესაბამისად სახიფათო და არასაბიოლოგიური ნარჩენების სეპარირება და გეგმის შესაბამისად განკარგვა, გარემოსდაცვითი მონიტორინგის გეგმა, ავარიულ სიტუაციებზე რეაგირების გეგმა, ტარდება ღონისძიებები გარემოზე ზემოქმედების შესაბამისი დოკუმენტაციის დასკვნით ნაწილში რეკომენდაციების შესრულებაზე.

ინფორმაცია საანგარიშგებო პერიოდში კომპანიის მიერ საკუთარი აქციების შეძენის შესახებ

2018 წელს ადგილი არ ქონია აქციების შეძენას კომპანიის მიერ.

კომპანიის ფინანსური და არაფინანსური რისკების მიმოხილვა და შესაბამისი მექანიზმები რისკების მენეჯმენტისთვის

ჯგუფში რისკების მართვა ხორციელდება ფინანსურ, ოპერაციულ და იურიდიულ რისკებთან დაკავშირებით. ფინანსური რისკის ერთ-ერთ შემადგენელ ნაწილს წარმოადგენს **საკრედიტო რისკი**, რაც რისკია იმისა, რომ კონტრაგენტი ვერ გადაუხდის კომპანიას საკუთარ ვალდებულებებს, როდესაც გადახდის დრო მოვა. ფინანსური აქტივები, რომლებიც საკრედიტო რისკის მთავარ გამოწვევას წარმოადგენს მირითადად შედგება გაცემული სესხებისგან, სავაჭრო მოთხოვნებისა და ფულისა და ფულის ეკვივალენტებისგან. ჯგუფს შემუშავებული აქვს პროცედურები იმის უზრუნველსაყოფად, რომ მხოლოდ დადებითი საკრედიტო ისტორიის მქონე კონტრაგენტებს მიაწოდოს საქონელი ან შესთავაზოს გადახდის ალტერნატიული გზები (მაგალითად წინასწარ გადახდები). დებიტორული დავალიანების საბალანსო ღირებულება, ფული და ფულის ეკვივალენტები და გაცემული სესხები წარმოადგენს საკრედიტო რისკის მაქსიმალურ ოდენობას. მიუხედავად იმისა, რომ დებიტორული დავალიანებისა და გაცემული სესხების შეგროვებაზე შეიძლება გავლენა იქონიოს ეკონომიკურმა ფაქტორებმა, ხელმძღვანელობა მიიჩნევს, რომ ჯგუფისთვის ზიანის მნიშვნელოვანი რისკი არ არსებობს, გარდა იმისა, რაც აღრიცხულია როგორც ფინანსური აქტივების გაუფასურების რეზერვი.

საბაზრო რისკი. ჯგუფზე გავლენას ახდენს ბაზარზე არსებული რისკებიც. საბაზრო რისკები უმეტესად უკავშირდება საბაზრო ძალებით განსაზღვრულ ფასებს საქონელზე და ამით ქმნის ლიმიტებს ფასზე, რომელიც შეიძლება დააკისრო მომხმარებელს. მიუხედავად იმისა, რომ ჯგუფს აქვს გავლენა ამ ფასებზე, საბოლოო მომხმარებლებისთვის, მისი გავლენა იზღუდება ისეთი კონკურენტების ქმედებებით, როგორიცაა შპს „სოკარ გაზი“ (მთავარი ეროვნული საბითუმო გაზის მომწოდებლები).

შპს. საქართველოს საერთაშორისო ენერგეტიკული კორპორაცია

მმართველობის კონსოლიდირებული ანგარიში
2018 წლის 31 დეკემბრის დამთავრებული წლისთვის (გაგრძელება)

საანგარიშო პერიოდის განმავლობაში, ბუნებრივი აირი ძირითადად შესყიდული იყო შპს. „გაზ თრეიდინგისგან“ და შპს. „სოკარ გაზ ექსპორტ-იმპორტისგან“ ფულადი ანაზღაურებით. მათგან ბუნებრივი აირის შესყიდვის ფასი შეთანხმებულია წინასწარ.

გარდა ამისა, ჯგუფს აქვს ღია სავალუტო პოზიცია, რომელიც მერყეობს ზოგადი და კონკრეტული ბაზრის მოძრაობების შესაბამისად. მენეჯმენტი ადგენს ლიმიტებს რისკის იმ ოდენობაზე, რომელიც შეიძლება რომ ტოლერირებულ იქნას, რაც რეგულარულად მონიტორინგის ქვეშაა. თუმცა, ამ მიდგომის გამოყენებამ შეიძლება ვერ შეზღუდოს ზარალი ამ ფარგლებს მიღმა, უფრო მნიშვნელოვნად, ბაზრის არახელსაყრელად მოძრაობის შემთხვევაში.

გეოგრაფიული რისკი. ჯგუფის აქტივები მდებარეობს საქართველოში. ქვეყანა განაგრძობს განვითარებადი ბაზრის გარკვეული მახასიათებლების ჩვენებას. ამგვარად, კომპანიაზე ზემოქმედებას ახდენს საქართველოში არსებული ბიზნეს გარემოს გაუარესების რისკები.

ჯგუფი ასევე, ნაწილობრივ დამოკიდებულია საქართველოსა და რეგიონის ქვეყნების ურთიერთობების განვითარებაზე. ნებისმიერმა მოვლენამ, რომელიც გავლენას მოახდენს ბუნებრივი აირის ფასზე, შეიძლება საფრთხე შეუქმნას კომპანიას, განაგრძოს ბიზნესი ჩვეულებისამებრ. ამასთანავე, ჯგუფზე ცუდი ზეგავლენა შეიძლება იქონიოს იმ ფაქტმა, რომ თუ მთავრობა შეზღუდავს ელექტროენერგიის ექსპორტს საქართველოდან, ჯგუფის მომგებიანი ბარტერული ტრანზაქციები შეიზღუდება.

სავალუტო რისკი

სავალუტო რისკთან დაკავშირებით, ხელმძღვანელობა ადგენს ლიმიტებს რისკის დონეზე ვალუტასთან დაკავშირებით და მთლიანობაში. პოზიციების მონიტორინგი ხორციელდება ყოველთვიურად.

ლიკვიდობის რისკი. გონივრული ლიკვიდობის რისკის მართვა გულისხმობს საკმარისი ფულადი სახსრების შენარჩუნებას და დაფინანსების ხელმისაწვდომობას ერთობლივი საკრედიტო ობიექტების ადეკვატური თანხის ოდენობით.

ჯგუფი ახდენს ლიკვიდობის რისკის მართვას სესხებზე წვდომის შენარჩუნებით და მუდმივი პროგნოზირებისა და რეალური ფულადი ნაკადების მოძრაობის მონიტორინგის გზით. ფულადი ნაკადების მოძრაობის პროგნოზირება ხორციელდება ჯგუფის საოპერაციო ერთეულებში და ჯამდება ჯგუფის ფინანსების მიხედვით. ასეთი პროგნოზები ითვალისწინებენ ჯგუფის რეფინანსირების გეგმებს. ჯგუფის ფინანსების განყოფილება მონიტორინგს უწევს ჯგუფის ლიკვიდობის მოთხოვნებს, რომ უზრუნველყოს საკმარისი ფულის ქონა საკუთარი საოპერაციო მოთხოვნების დასაკმაყოფილებლად და დაიტოვოს საკმარისი არეალი იმისათვის, რომ არ დაარღვიოს სესხების ლიმიტები.

ქვემოთ მოყვანილ ცხრილში ვალდებულებები გაანალიზებულია მათი დარჩენილი საკონტრაქტო ვადების მიხედვით. დაფარვის ცხრილში გაწერილი თანხები არის ხელშეკრულების არადისკონტირებული ფულადი ნაკადები, მათ შორის სესხის ვალდებულებები. ასეთი არადისკონტირებული ოდენობები განსხვავდება ფინანსურ უწყისებში ნაჩვენები ოდენობებისგან, რადგან იქ მოცემული ოდენობები დისკონტირებულია. როდესაც გადასახდელი თანხა არ არის ფიქსირებული, თანხა წარმოდგენილია საანგარიშგებო თარიღში არსებული პირობების მითითებით. უცხოური ვალუტის გადახდები გადაყვანილია საანგარიშგებო თარიღში არსებული გაცვლითი კურსებით.

2018 წლის 31 დეკემბრის მდგომარეობით ვადიანობის ანალიზი შემდეგნაირია:

ათასობით ლარში	1 წელზე ნაკლები	1-იდან 2 წლამდე	2-იდან 5 წლამდე	5 წელზე მეტი	სულ
სავაჭრო და სხვა გადასახდელები	19,157	-	-	-	19,157
აღებული სესხები	62,875	15,130	32,280	7,254	117,539
სულ ფინანსური გადასახდელები	82,032	15,130	32,280	7,254	136,696

შპს. საქართველოს საერთაშორისო ენერგეტიკული კორპორაცია

მმართველობის კონსოლიდირებული ანგარიში

2018 წლის 31 დეკემბერს დამთავრებული წლისთვის (გაგრძელება)

მენეჯმენტი მიიჩნევს, რომ ჯგუფის ლიკვიდობის გაზრდა მოხდება კომერციული ბანკების მიერ ახალი საკრედიტო ხაზების მოპოვებით ან არსებული სესხების საპროცენტო განაკვეთების შემცირებით, ხარჯების მართვის გაუმჯობესებით, აქტივობის გაზრდით და აქტიურად ახალი კონტრაქტების მოძიებით.

საპროცენტო განაკვეთის რისკი. საპროცენტო განაკვეთის რისკი არის ჯგუფის ფინანსური მდგომარეობის ცვლილება საპროცენტო განაკვეთების უარყოფითი მოძრაობის მიმართ, რაც გამოიხატება მოზიდული სახსრების ან/და ფულადი სახსრებიდან მიღებული შემოსავლების შემცირებით. ჯგუფს არ გააჩნია ფორმალური პოლიტიკა, თუ რა პროპორციით უნდა იყოს ფიქსირებული და ცვლადი სესხები ჯგუფში. თუმცა, ყველა სესხის საპროცენტო განაკვეთი ფიქსირებულია გარდა „თიბისი ბანკისგან“ (ყოფილი ბანკი რესპუბლიკის სესხი), საქართველოს ბანკისგან და სს. პაშა ბანკ ჯორჯიასგან აღებული სესხებისა, რომელთა საპროცენტო განაკვეთი 6 თვიან LIBOR-ზეა მიმხედული.

ამ ცვლილებების შედეგად შეიძლება გაიზარდოს საპროცენტო მარჟები, მაგრამ შეიძლება შემცირდეს ან წავიდეს ზარალში იმ შემთხვევაში, როდესაც მოულოდნელი მოძრაობები წარმოიქმნება ბაზარზე. ჯგუფი არ აკეთებს მისი საპროცენტო განაკვეთის რისკის ჰეჯირებას.

დამატებითი ინფორმაცია კომპანიის შესახებ

ახალი პროგრამები

„ქსელის წესების“ მოთხოვნის თანახმად, 2018 წელს დაიწყო ახალი ტირისტორული აღზნების სისტემების მონტაჟი სსეკ-ს კუთვნილ ჰესებსა და თბოელექტრო სადგურის ბლოკებზე. აღნიშნული სისტემის დამონტაჟება ჰესებზე და ბლოკზე უზრუნველყოფს ოპერაციის საიმედოობას, სტაბილურობას და იძლევა სწრაფი რეაგირების საშუალებას.

SCADA სისტემის დანერგვა

დისპეჩერიზაციის ლიცენზიატსა და ელექტროენერგეტიკული სისტემის მონაწილეებს შორის კომუნიკაციის გაუმჯობესების მიზნით სსეკ-მ დაიწყო SCADA-ს მონაცემთა გადაცემის სისტემის განთავსება ჰესებზე, რომლის დანიშნულებაც ჰესებში მიმდინარე სამრეწველო პროცესის მეთვალყურეობა რეალურ დროში. 2018 წელს აღნიშნული სისტემა მოეწყო რაჭის, რიცეულას და ბჟუჟა ჰესებზე.

სოციალური პასუხისმგებლობა

საქართველოს საერთაშორისო ენერგეტიკული კორპორაცია როგორც ჰოლდინგი საქართველოს ინდუსტრიული ჯგუფის შვილობილი კომპანია აქტიურადაა ჩართული მშობელი კომპანიის ქოლგის ქვეშ განხორციელებულ სხვადასხვა სოციალურ თუ საქველმოქმედო აქტივობებში. იქნება ეს სოციალური თემატიკის, საგანმანათლებლო, სპორტული თუ ეკოლოგიური.

დანართი N1

„ნეოგაზის“ ავტო გაზგასამართი სადგურების მისამართები

„ნეოგაზის“ სტაციონარი სადგურები:

1. საბურთალო უნივერსიტეტი 1 - ქ. თბილისი, უნივერსიტეტის ქ. N6
2. საბურთალო უნივერსიტეტი 2 - ქ. თბილისი, უნივერსიტეტის ქ. N6
3. საბურთალო ქავთარაძე 1 - ქ. თბილისი, ქავთარაძის ქ. N19
4. საბურთალო ხიდები - ქ. თბილისი, მდ. მტკვრის მარჯვენა სანაპირო ბაქტერიოფაგისკენ ჩასასვლელი გზის მიმდებარედ
5. ორთაჭალა - ქ. თბილისი, გულუას ქ. N22
6. ვარკეთილი - ქ. თბილისი ჯავახეთის ქუჩაზე ვარკეთილის 3-ის საცხოვრებელი რაიონის III მ/რ - ის მოპირდაპირედ
7. აეროპორტი - ქ. თბილისი, კახეთის გზატკეცილზე მშენებარე თხევადი გაზით გასამართი სადგურის მიმდებარედ
8. დიღომი - ქ. თბილისი, საქართველოს სამხედრო გზასა და გლდანში გადასახვევი გზის გადაკვეთასთან
9. ავჭალა - ქ. თბილისი, სარაჯიშვილის გამზირი N 39
10. ლოჭინი - გარდაბნის რაიონი, სოფელი მარტყოფი
11. მარნეული - ქ. მარნეული, 26 მაისის ქ.
12. ველისციხე - გურჯაანის რაიონი, სოფელი მუკუზანი
13. თელავი - ქ. თელავი თბილისის გზატკეცილი
14. ნატახტარი - მცხეთის რაიონი, სოფელი წეროვანი

ივ. ხუბიჭაძე

შპს. საქართველოს საერთაშორისო ენერგეტიკული კორპორაცია

მმართველობის კონსოლიდირებული ანგარიში

2018 წლის 31 დეკემბერს დამთავრებული წლისთვის (გაგრძელება)

15. ახალციხე - ქ. ახალციხე, ახალქალაქის გზატკეცილი N2
16. ხაშური - ქ. ხაშური, გორგასალის ქ. N30
17. ზესტაფონი - ზესტაფონის რაიონი, სოფელი არგვეთა
18. ქუთაისი - ქ. ქუთაისი, გუგუნავას ქ. N1
19. სამტრედია - ქ. სამტრედია, სანავარდოს ქ.
20. ქობულეთი - ქობულეთის რაიონი, სოფელი გვარა
21. გორი - ქ. გორი, სტალინის გამზირის დასაწყისი
22. ახალქალაქი - ახალქალაქი, ვაჩიანის გზატკეცილი (ციხესთან)
23. შპს „იბერგაზი“ - თბილისი, ქინძმარაულის 12
24. შპს „დელტა პე“ - თბილისი, ქსნის ქუჩის დასაწყისი

„ნეოგაზის“ მოძრავი სადგურები:

1. გლდანი 1 - ქ. თბილისი, გლდანი მე-5 და მე-6 მკ.რ -ს შორის
2. გლდანი 2 - ქ. თბილისი, გლდანი მე-5 და მე-6 მკ.რ-ს შორის
3. თემქა - ქ. თბილისი, თემქის დას. მე-3 მ/რ, მე-5 კვ. N25 ა
4. რუსთავი - ქ. რუსთავი, აღმაშენებლის და ფანცულაიას ქუჩის მიმდ. ტერიტორია
5. მარტყოფი - გარდაბნის რაიონი, სოფელი მარტყოფი
6. სართიჭალა - გარდაბნის რაიონი, სოფელი სართიჭალა
7. ზემო ზოდაშენი - ახმეტის რაიონი, სოფელი ზემო ზოდაშენი
8. ვარდისუბანი - თელავის რ-ნი, სოფ. ვარდისუბანი
9. გურჯაანი - ქ. გურჯაანი, სანაპიროს ქ. N16
10. გომი - ხაშურის რაიონი, სოფელი გომი, საჩხერის გადასახვევი
11. ქარელი - ქარელის რაიონი, სოფ. ბეზნისი
12. სამტრედია - ქ. სამტრედია, კოსტავას ქ. N3
13. ოზურგეთი - ქ. ოზურგეთი, აღმაშენებლის ქუჩა N74

დანართი N2

„ნეოგაზის“ თხევადი გაზის სადგურების ჩამონათვალი:

1. საბურთალო უნივერსიტეტი 2 - ქ. თბილისი, უნივერსიტეტის ქ. N6
2. აეროპორტი - ქ. თბილისი, კახეთის გზატკეცილზე მშენებარე თხევადი გაზით გასამართი სადგურის მიმეზარედ
3. დიღომი - ქ. თბილისი, საქართველოს სამხედრო გზასა და გლდანში გადასახვევი გზის გადაკვეთასთან
4. გლდანი 1 - ქ. თბილისი, გლდანი მე-5 და მე-6 მკ.რ -ს შორის
5. ნატახტარი - მცხეთის რაიონი, სოფელი წეროვანი
6. ლოჭინი - გარდაბნის რაიონი, სოფელი მარტყოფი
7. ზესტაფონი - ზესტაფონის რაიონი, სოფელი არგვეთა
8. სამტრედია - ქ. სამტრედია, სანავარდოს ქ.
9. თელავი - ქ. თელავი თბილისის გზატკეცილი
10. ახალციხე - ქ. ახალციხე, ახალქალაქის გზატკეცილი N2
11. ქუთაისი - ქ. ქუთაისი, გუგუნავას ქ. N1
12. ველისციხე - გურჯაანის რაიონი, სოფელი მუკუზანი

სანოტარო მოქმედების
რეგისტრაციის ნომერი

N191176649

სანოტარო მოქმედების
რეგისტრაციის თარიღი

25.09.2019 წ

სანოტარო მოქმედების
დასახელება

დოკუმენტის თარგმანზე დიპლომირებული
მთარგმნელის ხელმოწერის დამოწმება

ნოტარიუსი

ნინო ხოფერია

სანოტარო ბიუროს მისამართი

ქ. თბილისი, რუსთაველის გამზ. 28/2

სანოტარო ბიუროს ტელეფონი

+995 32 2 98 70 24

სანოტარო მოქმედების

87178851642619

ინდივიდუალური ნომერი

სანოტარო მოქმედებისა და სანოტარო აქტის შესახებ ინფორმაციის (მისი შექმნის, შეცვლის და/ან გაუქმების შესახებ) მიღება-გადამოწმება შეგიძლიათ საქართველოს ნოტარიუსთა პალატის ვებ-გვერდზე: www.notary.ge ასევე შეგიძლიათ დარეკოთ ტელეფონზე: +995(32) 2 66 19 18

მე, ნოტარიუსი ნინო ხოფერია, რომლის სანოტარო ბიურო მდებარეობს მისამართზე: საქართველო, ქ.თბილისი, რუსთაველის ქ. №28/2, ვადასტურებ, ინგლისური ენის ცოდნის დამადასტურებელი დიპლომის (N 000258) მქონე მთარგმნელის, ინგა რეხვიაშვილის დაბადებული 10.02.1986, პ/ნ 10001017562, მცხოვრები: ბოლნისი ფარნავაზ მეფის ქ. N 64, ხელმოწერის სინამდვილეს. მთარგმნელი გაფრთხილებულია, რომ პასუხს აგებს თარგმანის სიზუსტეზე და იგი იძლევა თარგმანის სისწორის გარანტიას.

დოკუმენტი შედგენილია ერთ ეგზემპლარად.

დოკუმენტზე დასმულია 57 (ორმოცდაჩვიდმეტი) ხელმოწერა.

სანოტარო საზღაური - 114.00 (ას თოთხმეტი) ლარი, თანახმად სანოტარო მოქმედებათა შესრულებისათვის საზღაურისა და საქართველოს ნოტარიუსთა პალატისათვის დადგენილ საფასურის ოდენობების, მათი გადახდევინების წესისა და მომსახურების ვადების დამტკიცების შესახებ 2011წ. 29.12. #507 მთავრობის დადგენილების მუხლი 31-სა, აგრეთვე დღგ (18%) საგადასახადო ვადების 169-ე მუხლის საფუძველზე და 2 (ორი) ლარი დღგ-ს ჩათვლით; სანოტარო მოქმედებათა შესრულებისათვის საზღაურის შესახებ 39-ე პ.1 მუხლის შესაბამისად. სულ გადახდილია 136.52 (ას ოცდათექვსმეტი) ლარი და 52 (ორმოცდათორმეტი) თეთრი.

ნოტარიუსი

ნინო ხოფერია

